This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

3 3433 07439299 8

THEOPHILI CH
HARL

SVPPLEM

AD

INTRODVCTIONEM

IN

HISTORIAM LINGVAE GRAECAE

TOMVS SECVNDVS.

IENAE
IN BIBLIOPOLIO ACADEMICO
1806.

B E Y M I O

VIRO PERILLVSTRI

INTIMO REGIS BORVSSORVM POTENTISSIMI CONSILIARIO INTERIORIS ADMISSIONIS OPTIMO INTEGERRIMO

DE SALVTE PATRIAE ET DE FLORE LITTERARVM EGREGIE MERITO

HOC OPVSCVLVM

TAMQVAM PIGNVS GRATI PII AC RELIGIOSI ANIMI

D. D. D.

GOTTLIEB CHRISTOPHORVS HARLES.

PRAEFATIO.

)uod in colligendis his ſupplementis conlium inierim, quamque illorum rationem ſeutus ſim, quoniam in praefatione ad prioem tomum ſatis videor expoſuiſſe: plura ic vt eadem de re dicam, haud neceſſarium le arbitror. De *Analectis* tantum pauca moebo. Ea jam in illa praefatione ita promiſeram, : iuſtam neceſſitatis, facile, credo, excuſanıe, cauſam afferrem. At praeter exſpectatioem creuit copia rerum, quae, ne in crimen rditatis aut negligentiae apud viros doctos, uſſae verae ignaros, incurrerem, iure quoım poſtliminii erant reſtituendae. Nam inrea temporis ſatis diuturni, dum plagulae riptae et prioris et vero poſterioris tomi in anibus redemtoris operis, viri honeſti, haebant, haud paucae plurium ſcriptorum ediones nouae, aut virorum doctorum libri aioris minorisque molis, in quibus libri

aut

li adhuc fulgi a diuersis doctis hominibus, quorum is nomina memoriae prodidit, possi debantur, et in illis catalogis indicari Mſti codices supra quingentos, optimae frugis plerosque, immo nonnullos quoque rarissimos, significauit. In Kollarii tamen notitia nr. 4 legendum esse *Catalogus a Grammatico*, (non vti dederat Kollarius, *Granlatico*,) *exhibitus codd.* 174, idem Alterus per litteras me docuit.

Denique iterum grato animo praedicanda est amicitia et liberalitas ill. *Eichstadii*, Professoris academiae Ienensis celeberrimi, qui pro ea, qua floret, humanitate non minus quam litterarum copia, non solum passim recognouit plagulas, sed etiam hinc inde additamentis locupletauit atque ornauit.

Ita vale, L. B., et ignoscas velim peccatis siue ab operis, siue a me commissis, mihique inposterum fave. Scripsi Erlangae ipsis Idibus Decembr. MDCCCV.

Gottl. Christoph. Harles,
Consiliarius aulicus et P. P. O. etc.

SVPPLEMENTA
AD
INTRODVCT. IN HISTORIAM
L. GR. TOM. II. PART. I.

AD §. 88. *PORPHYRIVS*

Ad pag. 289. *not.*

Omisi illam in noua editione. v. vol. V. pag. 757.

Ad pag. 291. *lin.* 5 *et* 6.

Romanam illam edit., *Goens.* in praefatione ad suam editionem p. XV. scribit, prodiisse in forma tertia seu octaua; contra *Maittaire* in A. T. II. p. 302. eam, tradit, lucem adspexisse a. 1517. in forma 4. At enim, docente cl. *Ge. Henr. Noehden* in docta comment. de Porphyrii scholiis in Homerum: acced. quaedam inedita et appendix de codd. mstis Townleyano et Etonensi, Gottingae, 1797. 8. pag. 3. sq. not. 3. forma est inter quartam et octauam; textus ipse octauâ, cum margine autem libel-

lus eſt quartae ſimilior. Idem cum *Valcken.* in diſſ. de codice Leidenſi, et de ſcholiis in Homerum ineditis, (adiecta ad calcem libri Iliados XXII. ab ipſo editi poſt nouam edition. Virgilii collatione ſcriptorum graec. illuſtrati opera et induſtria Fuluii Vrſini, Leoward. 1747. 8.) pag. 144. cenſet demonſtratque p. 7. ſqq. Porphyrii quaeſtiones ex maiore aliquo opere eſſe excerptas, idque ipſum opus, ζητήματα, ſiue συμμικτὰ ζητήματα, fuiſſe ex pluribus Grammaticorum libris congeſtum.

Ad pag. 292. *lin.* 3.

Atque illa *moralis interpretatio errorum Vlyſſis* parentem habet *Nicephorum Gregoram*, natum a. 1295. mort. a. 1359. v. *Valcken.* diſſ. de ſcholiis in Homerum ineditis p. 143. et ad *Fabric.* l. c. p. 734. ſect. 7.

Ad pag. 292. *lin.* 11.

Fragmenta plura eaque emendatius dedit cel. *Heeren* in ſua Stobaei eclog. phys. editione tom. II. Gotting. 1794. 8. a pag. 1004. et p. 1018. ſqq. et alibi. add cl. *M. Frid. Guil. Sturz* prolus. I. et II. de veſtigiis doctrinae de animi immortalitate in Homeri carminibus, Gerae 1795. et 1796. 4., qui iudicat, a Fabricio l. c. p. 735. (vbi iam quaedam adſcripſi,) diſceſſione facta, illud fragm., quod Schottus et Holſtenius locis citat. atque Heeren in Stobaei eclog. phyſicis. pag. 140—158. dederunt, et Tollius loco mem. latine vertit, ab eo, quod

Sturz.

Sturz in ſuis proluſionibus euulgauit, prorſus eſſe diuerſum.

Ad pag. 292. *lin.* 23.

Ex diario litterar. (*Oberdeutſche allgem. Litteraturzeitung*,) a. 1804. nr. 23. p. 362. hic memoriam renouare lubet antiquae editionis, ſic inſcriptae: „Textus veteris artis ſiue Iſagogarum *Porphirii.* predicamentorum Ariſtotelis ſimul cum duobus libris perihermenias eiusdem. Item Exercitata circa hoc ſecundum doctrinam Modernorum collecta et bene emendata per venerabilem virum magiſtrum *Iohannem parreudt* ſacre theologie baccalaureum formatum in alma Vniuerſitate Ingolſtatenſi.“ In fine: „Exercitata veteris Artis que ſunt Iſagoge *Porphirii* predicamenta Ariſtotelis cum duobus libris Periarmenias eiusdem collecta — per — *Iohannem Parreut* ſacre theol. etc. Impreſſa per induſtrium virum Iacobum pentium de Leuco in Venetiarum vrbe. expenſis ac ſumptibus prouidi viri Leonardi Alanſee bibliopole Viennenſis. Finiunt feliciter Anno ſalutis M. d. VII. (1507.) die vltimo Auguſti. 4.

Ad pag. 293. *ſect.* 6. *lin.* 1.

Sec. m. edit. vol. V. cap. XXXIII. p. 725 — 755. — *Harmonia ſiue catena dialectica in Porphyrianas Conſtitutiones* (h. e. commentarius in Porphyrii Iſagogen,) *auctore Richardo Stanyhuoſt.* Londini 1570. 1579. fol. de quo aliisque libris ad Porphyrium pertinentibus,

vid. *Brüggemann* View etc. p. 390. ſq. et Supplement p. 75.

Cel. *Morelli* in Bibl. Mſt. gr. et lat. tom. I. paſſim recenſet Porphyrii ſcripta atque codd. et commentatores; p. 122. *Io. Philoponi* comment. in Iſagogen Porphyrii etc. p. 123 et 134. Porphyrii comment. in Categorias Ariſtotelis; p. 136. Plotini vitam, auctore Porphyrio; p. 149. Porphyrii Sententias; p. 194. Porphyrii Iſagogen et ſcholia in Ptolemaei Quadripartitum; ac pag. 257. Porph. libr. IV. de abſtinentia ab eſu animalium.

Ad §. 89. *ALCIPHRON.*

Ad pag. 294. *ſect.* 3.

De ed. Vltraiectina v. Add. ad Introd. II. 2. p. 352. — Noua bonaque editio eſt: *Alciphronis rhetoris epiſtolae* ex fide aliquot codicum recenſitae, cum Stephani Bergleri commentario integro, cui aliorum criticorum et ſuas notationes, verſionem emendatam indiculumque adiecit *Io. Auguſtin. Wagner*, Conrect. Gymnaſii Merſeb. tom. I. II. Lipſ. 1798. 8. Graecum textum ſingularum epiſtolarum excipit adnotatio critica, et hanc ſequitur commentarius. Bene autem vſus eſt variis duorum codd. Vindob. lectionibus et octo priorum libri III. epiſtolar. ex cod. Barberino, item ab Herelio atque cel. Eichſtadio Wolfioque communicatis, obſeruatt. atque coniecturis aliorumque criticorum ſuſpicionibus et emenda-

dationibus, illorumque ſubſidiorum ope nouam inſtituit textus recenſionem. (Laudatur in ephem. litter. Gothanis. 1798. plag. 69. pag. 545. ſqq., et quaedam adſperſae ſunt animaduerſiones criticae atque emendationes.) — In praefat. ad tom. II. de Alciphronis aetate, diuerſas variorum VV. DD. opiniones refert examinatque, atque cel. *Saxii* ſententiam vnice veram eſſe exiſtimat, tum de eius pretio, (vbi pariter diuerſa variorum criticorum iudicia percenſet; *Io.* tamen *Iortini*, de Alciphrone nimis abiecte cogitantis, audaciam in Tracts philological, critical and miſcellaneous, Londin. 1790. 8. tom. II. pag. 45. manifeſtatam caſtigat;) de genere epiſtolarum, quas Alciphron ſcripſit, earumque codd. editionibus ac verſionibus docte exponit. Et pag. 217. publicauit ornauitque adnotatt. duas Alciphronis epiſtolas ineditas et fragmenta. — A pag. 229. ſeparatim repoſita eſt latina epiſtolarum interpretatio. Index denique rerum et verborum claudit opus. In nota ad Bergleri praefat. pag. XXVII. ſqq. Wagner multos laudat VV. DD. de Alciphrone etc. iudicium ferentes.

Nonnullas Alciphronis epp. germanice vertit cl. *Iacobs* in *Wielandii* Muſeo attico, tom. II et III.

Ad pag. 294. *ſect.* 4.

Addi poteſt: Alciphronis epp. eſſe etiam refertas orationis floſculis, formulisque dicendi atticis; nec tamen raro etiam nugaces.

Ad

Ad pag. 294. *ſect.* 5. *lin.* 2.

Corrig. *vol. I.* — Add. *Ueber den Charakter der griech. Epiſtolographen*, auct. *Schoenheydero*, in *Neu. Bibl. der ſchön. Wiſſenſch.* vol. V. p. 292. ſqq. et *Brehm bibliogr. Handbuch*, tom. II. pag. 48. ſqq. — *Iortini* iudicium, ſ. Critical remarks on Alciphron, legitur in eius Tracts philological, critical and miſcellaneous, Lond. 1790. 8. vol. II. p. 45. ſqq.

Ad pag. 296. *ſect.* 3. *de Timaeo.*

Plura de eo ſcripſi ad *Fabricii* B. Gr. vol. VI. pag. 243. not. ff.

Ad §. 91. HIEROCLES.

Ad pag. 296. *ſect.* 2. *lin.* 8.

In noua edit. vol. VII. p. 393. ſq. ſect. 6. Add. *Needham* et *Niclas* in prolegom. ad Geoponica, pag. LIX. ſq.

AD

AD SECTION. V. TOM. II. PART. I.

Ad §. 1. C. FLAV. VALER. AVR. CLAVD. CONSTANTINVS IMP.

Ad pag. 299. sect. 3. lin. 6.

In noua Fabricianae B. Gr. editione vol. VI. pag. 693 sqq., vbi plures varii generis animaduersiones adscripsi, diuersaque variorum de cruce in coelo visa, de donatione etc. iudicia collegi.

Ad pag. 299. lin. antepen.

Ita lege: *Quaedam de cruce, Helenae auspiciis inuenta et de stupendis operibus, eius virtute et contactu patratis.*

Ad §. 2. IAMBLICHVS.

Ad §. 301. lin. 5.

Vide infra ad §. 12. *de Iuliano*, sect. 2. et *Fabr.* B. Gr. vol. V. cap. 31. pag. 759 sqq. de *Iamblicho*, praecipue de epistolis Iuliani dubiis, et de *Iamblicho iuniore*: item de edd.

Ad

Ad pag. 302. *ſect.* 4. *lin.* 2.

Aldinae editioni multa alia aliorum ſcripta eſſe adiuncta, cognoſces ex libello: Serie dell' edizioni Aldine, ed. II. p. 6. ſq. inprimis ex *Goetzii* memorabilib. bibl. Dresdens. I. p. 492 ſq. et ex *Ferdin. Foſſii* catal. codd. ſaec. XV. impreſſor. in biblioth. Magliabech tom. II. p. 1. ſqq. Ad ad Fabr. B. Gr. vol. IX. p. 196. not. *n.*, vbi quoque de edit. dubia Venet. a. 1483. et principe ed. 1497. quaedam adnotaui. Aliam edit. iam adtuli in Addend. ad Introd. II. 1. p. 352. — *Iamblichi Protrept.* edere voluit *Tib. Hemſterhuſius*, q. v. ad Lucian. I. p. 235.

Ad pag. 303. *lin.* 13.

Vindobonae Auſtriae eſt cod. egregius membran. in bibl. ord. Seruit. *Iamblichus de philoſophia pythagorica*, IV. libr. min. fol. a Ioanne Scutariota Theſſalo ex cod. Florentino transſcriptus. Budam veniſſe videtur codex; ſed mutilus eſt. Nam medio in libro II. deſunt VI. folia p. 95 — 100. et ſex folia p. 125 — 130. in medio libro IV. deſunt duo folia. dein accepit codicem Io. Alex. Braſſicanus: tertius poſſeſſor fuit Frider. Braſſicanus, qui in fine ſcripſit: „Simplicius illos IV Iamblichi libros commentariis illuſtrauit. Nam in biblioth. Vaticana Romae collocati fuerunt, ut ex multis viris iuxta doctis ac integris accepimus." Idem addidit: „nos Budae vidimus cum hac ſubſcriptione:

Σιμπλικίου πόνος οὗτος Ἰάμβλιχε δῶτορ ἐάων,
Ἴλαθι νικηθεὶς, ἀλλ' ὑπὸ σῶν ἐπέων."

Hoc

Hoc ineditum epigramma *Alter in allgem. litterar. Anzeiger, nr. VIII. m. Januar* 1797., vbi de hoc cod. pluribus agit, tribuere malit librario cod. Simplicii.

Ad pag. 304. *lin.* 2. *lege Friis et lin.* 8. *loc.* 6. *ſcribe b.*

Ad §. 3. *HELLADIVS.*

Ad pag. 306. *ſect.* 5. *et* 6.

Sec. meam edit. vol. VI. p. 368. de *Helladio Alexandrino*, et *Helladio Beſantinoo*, et p. 335. de *Alexandro Helladio.*

Ad §. 4. *APHTHONIVS.*

Ad pag. 306. *ſect.* 1.

Cel. *Saxius* in Onomaſt. I. p. 394. ſuſpicatur, *Aphthonium* et *Theonem Alexandrinum* circa a. Chr. 315. claros fuiſſe; et, equidem, ait, ab hac ipſa ſiue ſuperioris, ſiue huius ſaeculi aetate, quae ſophiſtarum feraciſſima eſt, neutrum diuelli et ſeiungi velim.

Ad pag. 307. *ſect.* 4.

In *Aphthonii* progymnaſmata graeci commentarii auctoris anonymi, Syriani, Sopatri et Marcellini. Venet. 1509. fol.

Veterum aliquot de arte rhetorica traditiones — — ſcil. *Rutilii Lupi*, — *Rhomani Aquilae*, — *Iulii Rufiniani*, — — *Aphthonii praeexercitamenta*, *Io. Maria Catanaeo* interprete.

prete. Basil. in aedibus Io. Frobenii. 1521. 4. v. *Panzer* A. T. VI. p. 223. — *Aphthonii* progymnasmata *R. Agricola* interprete, etiam in tom. II nr. 1. Collectionis ab *Alardo* curatae et inscriptae: *Rud. Agricolae lucubrationes aliquot lectu dignissimae in hunc vsque diem nusquam editae, ceteraque eiusdem viri plane diuini omnia.* Colon. 1539. 4. II. voll. v. *Adelung Fortsezung und Ergänzungen zu Jöchers allgem. Gelehrten Lexico*, tom. I. pag. 334. sq.

Ad pag. 307. *lin.* 2.

Edit. Camerarii, (qui praemisit prooemium in libellum progymnasmatum Aphthonii,) Lips. a. 1588. 8. *imprimebat*, (vt in calce legitur,) *Ioann. Steinmann — Ibid. lin. vlt.* Scrib. *Colon. ap. Io. Soterem*, 1525. 8. *cum praefat. Grynaei ad Melanchthonem.* Inscriptio libri autem incipit: *Contenta in hocce libello* etc.

Ad pag. 308. *sub fin.*

Aphthonii progymnasmata et prolegomena in vniuersam Hermogenis rhetoricam, prima loca occupant in edit. Hermogenis veneta supra in I. tomo supplément. p. 348. sq. vberius descripta.

Ad pag. 309. *lin.* 11.

Suidam, quod tradidit, Aphthonium scripsisse progymnasmata in Hermogenis rhetoricam, erasse putabat *Fabric.* in B. Gr. vol. VI. p. 75. init., at in cod. reg. Matrit. diserte

ſerte Aphthonio illa adſcribuntur. Add. quae in eod. volum. pag. 70. ſeqq. in cap. de Hermogene de codd. adnotaui.

Ad pag. 310. *ſect.* 6. *lin.* 1. 2.

Siue ſec. meam edit. vol. VI. cap. 33. pag. 94. ſeqq.

Ad §. 5. *THEON.*

Ad pag. 310. *ſect.* 1.

Vide ad antecedentem paragr. ſect. 1. de *Theonis* aetate ſcripta.

Ad pag. 310. *ſect.* 4. *lin.* 1. 2.

Inſcriptio eſſe dicitur in catal. bibl. Pinell. tom. III. p. 14. *Theonis ſophiſtae progymnaſmata.* gr. Romae per Angel. Barbatum. 1520. 4. Contra in catal. bibl. Duc. de la Valliere, tom. II. pag. 21. nr. 2225. *Theonis* rhetoris *de modo declamandi libellus:* gr. Rom. per Ang. Barbat. 1520. 4. — Eodem anno ibid. typis excuſa ſunt *Aphthonii* progymnaſmata, gr.

Ad pag. 311. *ſect.* 5.

Sec. m. ed. vol. VI. pag. 97. ſq.

Ad §. 6. *de Dexippo pag.* 311.

lin. 9. In noua m. ed. vol. V. pag. 697. VII.

Ad

Ad §. 8. LIBANIVS.

Ad pag. 312. sect. 4. sub fin.

De ed. et Erasmi Roter. versione latina, Colon. 1525. 8. v. ad §. 4. de Aphthonio, sect. 4.

Ad pag. 314. fin.

In Wolfii editione deest epistola Libanii ad Iulianum responsoria. Iuliani epist. est tertia in edit. Iul. Lipsiensi a. 1696. fol. p. 374. *Libanii* igitur responsionem ex cod. Augustano et Mosquensi graece publicauit notisque instruxit *Christi. Frid. Matthaei, in allg. litterar. Anzeiger*, a. 1801. nr. 41. Idem emendat locum epist. MDXLIV. ed. Wolf. et XLVI. epist. inter Iuliani epistolas.

Ad pag. 317. sect. 6. lin. 2.

In mea Fabr. edit. vol. VI. cap. 43. p. 750 — 790.

Ad §. 9. ARISTAENETVS.

Ad pag. 317. sect. 3. lin. 7.

Scrib. *Aristaen. epp. graecae, cum versione latina et notis Iosiae Merceri, curante Io. Corn. de Paw, cuius notae accedunt.* Traiecti ad Rhen. 1737. 8.

Ad pag. 318. *lin.* 6.

Specimen editionis nouae epistolarum *Aristaeneti*. Acc. *Io. Baptist. Bolla* iambi graeci in Pantomimam Vigano: cura *Frid. Iac. Bast.* Vindobon. 1796. 8. cum noua versione latina et commentario. Sunt epistolae 27 et 28. libri I, graece, loco speciminis typis expressae. Conf. Ien. A. L. Z. a. 1797. nr. 47. m. Febr. col. 375. et *Brehm bibliogr. Handbuch.* tom. II. p. 152. seqq., vbi quoque *Fel. Nogaret* valde libera gallica recensetur Aristaeneti versio in tomo I. operis: Oeuvres de *Felix Nogaret. L'Aristenete françois.* Paris. ap. Deroy. tom. I. II. de l'Imprimerie de Coffon à Versailles. 1797. 12. add. censuram illius operis in Ien. A. L. Z. m, Mart. 1798. nr. 85. col. 677. seqq. — Magis fida est omnium epistolar. versio gallica: *Lettres d'Aristenete*, auxquelles on a ajouté les Lettres, choisies d'*Alciphron*, traduites du Grec, antea prodiit Londini 1739. 12. — De anglicis versionibus v. *Brüggemann* View etc. p. 405. et Supplement, etc. p. 76. — Notandus est libellus romanensis: *Les Faveurs du Sommeil* par *François Turben*, Paris 1746., qui quidem simulatur ex graeco Aristaeneti esse versus; sed est mera fictio: *Turbeni* vero opus valde laudatur ab eo, qui vitam illius, (Paris. 1803. aetat. 81. mortui) in Iournal de Paris, d. 23. Dec. a. 1803. enarrauit.

Ad

Ad §. 10. *HARPOCRATION.*

Ad pag. 319. *ſub fin. et* 320. *ſect.* 4.

De Harpocratione plura vide in Fabr. B. Gr. meae edit. lib. IV. cap. 38. vol. VI. p. 245. ſeqq., inprimis de eius *libro medicinali* etc. p. 250. not. *b.* Add. *Toup* emendatt. in Suidam, tom. IV. pag. 402. ſeqq. ed. Oxon. 1790., vbi multa loca illuſtrantur et emendantur, ac *Brehm* bibliogr. *Handbuch.* II. p. 478. ſq.

Ad §. 11. *pag.* 320. *MAXIMUS.*

Conf. Fabr. B. Gr. III. cap. 21. vol. IV. m. ed. p. 158 ſeqq. de *Maximo*, inter aſtrologos ineditos, vbi in notis plura obſeruaui: ac vol. IX. p. 678. et 679 ſq. de *Maximis*, et quae adſcripſi: item vol. VI. p. 721. not. *i.*

Ad §. 12. *IULIANVS IMPERAT.*

Ad pag. 321. *ſect.* 2. *lin.* 18.

Secund. m. edit. libr. V. cap. 41 vol. VI. p. 719—750., vbi permulta, quae hic repetere nolo, adſcripſi, multosque de Iuliano iam laudaui varii generis libros.

Ad pag. 322. *ſect.* 3. *lin.* 3.

Conf. Fabr. B. Gr. vol. V. cap. 31. de Iamblicho, p. 760. ſqq. et *Wernsdorf* in edit. Himerii, praeſertim in illius vita p. 37. ſq.

Ad

Ad pag. 322. *fect.* 4. *lin.* 9.

Collectio illa ſatyrarum inſcripta eſt: *Elegantiores praeſtantium virorum ſatyrae*, quarum titulos et nomina auctorum verſa pagella exhibebit poſt praefationem. Diſtinguuntur in tomos duos. Lugd. Bat. ex offic. Io. Maire. 1655. 12. In tomo I. pag. 111. ſqq. exſtant *Iuliani imper. Caeſares* ſ. ſatyra in romanos imperatores, interprete *Petro Cunaeo*, cum eiusdem praefatione in Iulianum. In tom. II. init. typographi nomine ſcripta praefatio, in qua redditur Dionyſii Petauii cenſura, (contra Iulianum,) ſuper Cunaei praefatione: item iudicium Leunclauii de Iuliano. Sequitur P. *Martinii Morentini Nauarri* praefat. in *Iuliani* imper. Miſopogonem, vbi auctoris vita ex variis, praecipue Marcellini, locis diſſeritur: poſtea p. 12. *Iuliani Caeſares* gr. et cum latina *C. Cantoclari* interpretatione: denique p. 106. ſqq. *Iuliani imp. Miſopogon vel Antiochenſis*, gr. cum lat. *Petri Martinii* verſione.

Ad pag. 323. *lin.* 3. 4.

Haec edit. a. 1592. dubia atque improbabilis mihi iam ad Fabr. l. c. p. 728. not. *ee.* viſa eſt, quum illo anno Cunaeus puer eſſet ſexennis, adeoque illi labori impar. v. *Niceron.* Memorias viror. doctor. ſec. Baumgartenii verſionem germ. tom. VI. 255. ſqq.

Ad pag. 324. *lin.* 8.

Iuliani imper. in Conſtantii laudem oratio, gr.

gr. et lat. cum animaduerſionibus *Dan. Wyttenbachii*: acc. eiusdem epiſtola critica ad Dau. Ruhnken. Graeca recenſuit, notationem criticam indicesque adiecit *G. H. Schaefer*. In vſum ſtudioſae iuuentutis. Lipſiae 1802. mai. 8. In praemiſſis obſſ. Schaef. et confirmauit emendationes, et exquiſite dicta illuſtrauit. Conf. Jen. A. L. Z. a. 1802. M. Aug. nr. 217. — Defenſe du Paganiſme par l'Empereur *Iulien*, en grec et en françois avec des diſſertations et des notes pour ſeruir d'Eclairciſſement au Texte et pour en refuter les Erreurs par Mr. le *Marquis D'Argens*, Chambellan de S. M. le Roi de Pruſſe. Berol. 1764. 8. conf. *Klotzii* acta litteraria, vol. II. part. I. Altenburg. 1765. 8. pag. 175 ſqq. — *Iulians Spottſchrift, die Kaiſer, aus dem Griechiſchen.* Halae Sax. 1788. 8. — De verſionibus anglicis, aliisque multis libris a viris doctis Britann. ſcriptis et ad Iulianum pertinentibus v. *Brüggem.* View etc. p. 406. ſqq. et Supplem. p. 76.

Ad pag. 325. *lin.* 29.

Corr. *vindicatum.* — — *Einige Anmerkungen über Kaiſer Iulians Schriften vnd Character, in ſo weit er ſich in ſeinen Schriften dargeſtellt hat*, in *Hegewiſchii, Prof. Kilon. hiſtoriſchen vnd litterar. Aufſätzen.* Kilon 1801. 8. *nr.* 6. — Het Leven van Keizer *Iuliaan*, nar het franſch van den Abt *de la Bletterie.* Vtrecht et Rotterd. in 8. ſub exitum ſaeculi ſuperioris.

Ad

Ad §. 13. HIMERIVS.

Ad pag. 326. sect. 1. lin. 4.

Corr. *exstinctum*, et sect. 4. lin. 1. *eclogas.*

Ad pag. 327. lin. 19.

In mea B. Gr. editione de *Himerio* vberius agitur in vol. VI. cap. 32. pag. 55. sqq.

Ad pag. 330 de THEMISTIO,

sect. 2, lin. 2. corr. *Patrem.*

Ad pag. 331. sect. 4. lin. 1.

sec. meam edit. vol. VI. cap. 44. pag. 790. sqq.

Ad pag. 332. lin. 27.

Corr. *potuit.* — *Ad pag. 333. lin. vlt.* add. confer etiam *Fabr.* B. Gr. vol. III. p. 215. ibique not. *ccc.* et de aliis *Themistii* paraphrasibus librorum quorumdam Aristotelicorum, versionibus atque editionibus, vol. VI. p. 812. sqq.

Ad pag. 334. sect. 7. fin.

In noua edit. p. 794. §. II., vbi vide notas.

Ad pag. 335. fin. de ORIBASIO.

Ab eodem cel. *Grunero* editi sunt in programmatibus, *Oribasii* medicinalium collectorum liber I. e cod. Mosquensi nunc primum gr. et lat. Ienae 1782. 4. et *Oribasii* medicinalium collectorum lib. I. et II. et fragmentum

aliud e cod. Moſquenſi nunc primum gr. lat. ibid. eod. anno.

Ad pag. 336. §. 16 *lin.* 1.

Corr. *Diophantus*, et conf. *Fabr.* B. (nouae edit. vol. V. cap. 36. p. 641. ſqq.

Ad §. 20. *AMMONIVS.*

Ad pag. 340. *med.*

Valckenaer inſeruit ſuae editioni *inc ſcriptoris opuſculum de ſoloeciſmo et barbariſ* Illius tamen verum auctorem eſſe *Herodian Aelium*, grammaticum, ex cod Veneto Ma 512. docuit, et ex codd Venetis varias ſ peditauit lectt. cl. *Villoiſon* in Anecd. gr. to II. p. 175. ſqq.

Ad pag. 341. *ſect.* 4. *lin.* 1.

Sec. m. edit. in vol. V. cap. 29. pag. 715 ſ

Ad §. 21. *HELIODORVS.*

Ad pag. 341. *ſect.* 4. *lin. pen.*

ſcr. *collatione MSS. biblioth. Palatinae aliorum*: n. *Palatini*, cod. ex quo, quae veteri edit. corrupta, emendauit, mutila qu plurima ſuppleuit, *Vaticani*, ex quo Andr Schottus varr. deſcripſit lectiones, ſuasq non paucas addidit coniecturas, *alius* a Gu Xylandro collati, denique eius, quem i

Her

Hermagius adhibuit, fulsque typis expressit fidelissime.

Ad pag. 342. *lin.* 3.

Hic et in nota scr. *Warschewiczki*, cuius tamen nomen ab aliis scribitur *Warschewitzki;* ab aliis *Warschawizki.* Huius versio lat. primum prodiit Basil. per Io Oporin. 1552 fol. — Nouissimae editiones sunt: Ἡλιοδώρου Αἰθιοπικῶν βιβλία δέκα. Textum recognouit, selectamque lectionis varietatem adiecit *Christ. Guil. Mitscherlich*, Prof. Gotting. I. II. partt. Argentorati (e typogr. societatis Bipontinae.) a. VI. (1798.) m. 8. et quae Mitscherlichianam longe superat, graecis notis instructa, editore *Coray*: Ἡλιοδώρου Αἰθιοπικῶν βιβλία δέκα, ἀχάριν Ἑλλήνων ἐξέδωκε μετὰ σημειώσεων, προσθεὶς καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ Ἀμιότου συλλεγείσας, τέως δὲ ἀνεκδότους, διαφόρους γραφὰς, προτροπῇ καὶ δαπάνῃ Αλεξάνδρου Βασιλείου, Ο δ. Κοραῆς. Μέρος Α, περιέχον τὸ τοῦ Ἡλιοδώρου κείμενον. Μέρος Β, περιέχον τὰς εἰς τὸν Ἡλιοδώρον σημειώσεις. Paris. 1804. II. 8. — *Gallica* nouissima *Heliodori* (et aliorum Graecorum eroticorum,) versio est *Mercieri* abb. *de St. Leger* in: Bibliothéque des Romans, trad. du Grec. Paris. 1796 — 1797. 12. voll. in vol. II. — *Zschormii germanica versio* primum prodiit Argentorati, 1554. 8. — *Mena Toletanus*, (qui ex more Hispanorum dicitur *vezino* (*vecino*) *de Toledo*, ex quo Paciaudius de libris eroticis antiquor. rec. in Schäferi edit. Longi pastoral. p. XX. sq. linguae hispan. forsan parum gnarus

rus effinxit perperam *de Menavezino*, notante Schäfero,) hispanice vertit en Alcala de Henares, 1585.

Ad pag. 343. *sect.* 6. *lin.* 3.

In noua ed. vol. VIII cap. 6. pag. 111. sqq. et p. 128. sq. de *Heliodoro Lariſſaeo*, mathematico. — Add. cel. *Morelli* biblioth. Mſt. gr. et lat. tom. I. p. 279. et p. 280. — *Frid. Iacobs* epiſtolae duae criticae, vna ad I. G. Schneider — de *Aeliano* et *Philoſtrato*; altera ad Doct. Coray de *Heliodoro*. Ienae 1804. mai. 8. — *Manſo in vermiſchten Schriften*. i. II. *Theile*. Lipſ. 1801. 8. in parte II nr. 3. agit de ortu, natura et claſſibus librorum graecorum romanenſium, et patrem tertiae claſſis ſiue libr. proprie dictorum Romanens. habet Heliodorum, cuius veſtigia preſſiſſent reliqui. Idem Heliodori librum in compendium redegit. conf. ephem. litter. Gothan. a. 1801 nr. 96. p. 785. sqq. — *Ramdohr* in libro Venus Vran. aliquot dedit obſeruatt. in Heliod. libr. Add. *Brehmii* bibliograph. Handbuch II p. 481. — De *Heliodoro* et reliquis eroticis ſcriptoribus v. quoque *Fuhrmann Handbuch der claſſiſchen Litterat.* tom. I. p. 499.

Ad §. 23. *PAPPVS.*

Ad pag. 344. lin. 5. corr. 115, et lin. 8. *tradidiſſe.*

Ad

Ad pag. 344. *ſect.* 2. lin. vlt.

Bonon. 1660. Manoleſſius autem dedicaoni nomen ſubſcripſit, Kal. Maii 1659. in ie legitur, Bononiae, ex typogr. H. H. de uciis, MDCLVIII. compara *Kollar.* Suppl. l Lambecii comment. pag. 432. ſqq. — *pollonii* de tactionibus quae ſuperſunt, ac axime *Lemmata Pappi* in hos libros, graece inc primum edita e codd. mſſtis — a *Ioan. uilielmo Camerer* Gothae et Amſtelod. 1795. Pag. 14 ſqq. poſt Halley reddidit ex *Pappi* aefatione lib. VII. collect. mathem. *περὶ ἀφῶν βιβλία β.* pag. 19. ſqq. ex duobus codd. iris. et vno Argentorat. primum gr. euulgat, ſubiectis variis lectt. *Pappi lemmata*, et 33. latinam illorum verſionem, etc. Add. pra, part. I. p. 268., vbi vitio typothetae ale editum eſt *de factionibus*, pro: de *ctionibus.*

Ad pag. 344. *ſeot.* 3. *lin.* 2.

ſec. m. edit. vol. IX. cap. 17. pag. 170. ſqq. p. 178. ſqq. de *Theone Alexandr.*, de quo in q. §. 24. ſermo fuit. Add. *Käſtneri Gehichte der Mathemat.* tom. II. p. 80. ſqq. et : Commandini vita ſcriptisque p. 42. ſqq.

Ad §. 25. *EVNAPIVS.*

Ad pag. 346. *ſect.* 4. *lin. antep.*

Mortuo *Carpzouio*, ſpes quidem imminui eſt, neque tamen omnino ſublata. Nam vt ex

ex catalogo biblioth. Helmſtad. 1804. p. XV. ſq. innotuit, praeclara Carpzouius reliquit ſubſidia, et pag. 32. catalogi editiones Eunapii, quas poſſederat Carpzou., indicantur. Optandum autem eſt, vt V. D. rei peritus, quum ex ſectione bibliothecae Carpzouianae adparatus ille iure emtionis in bibl. acad. Dorpat. ens. ſit illatus, tandem nouam Eunapii editionem curet.

Ad pag. 347. *ſect.* 5. *lin.* 1.

ſec. m. edit. vol. VII. lib. V. cap. 1. pag. 536. ſqq.

Ad pag. 349. *de Hypatia, ſect.* 4. *lin.* 1.

ſec. nou. edit. vol. IX. cap. 17. p. 187. ſqq.

Ad §. 27. *HESYCHIVS.*

Ad pag. 351, *lin.* 3. leg. *ad ann. Chr.* et *lin.* 7. *ſaeculis.*

Ad pag. 355.

lin. 11. corr. *illuſtrato*, et add. eiusdem *Valcken.* not. ad Theocriti Adoniazus. p. 299. ſqq., vbi profitetur, in ſua ſe ſententia de epiſtola ad Eulogium magis magisque confirmari. — *Lin.* 13. ſcr. *in lexico.* — *lin.* 24. ſcr. *viderentur.* — *Pag.* 356. *lin.* 4. corr. *integrae* — *formulae.* — Add. infra ad §. 125. de *Suida.*

Ad pag. 353. *ſect.* 3.

Alter in *Allg. litter. Anz.* nr. 27. a. 1796. p. 292. ex ſchedula quadam manu Salmaſii, vt opinatur, ſcripta, in qua Dupuy rogaſſe dicitur Heinſium, vt locum quemdam conferendum curaret cum codice quodam Heſychii mſto valde

valde antiquo in biblioth. Laur. Medicea, conïicit, Florentiae in illa bibliotheca fuiſſe ſaec. XVII. valde antiquum Heſychii codicem.

— [De *Sopingii* meritis in Heſychium cf. Pierſon. ad Moerin p. 59.]

Ad pag. 357. *ſect.* 5. *lin.* 2.

ſec. m. edit. vol. VI. cap. 37. pag. 201. ſqq.

Ad §. 28. LONGVS.

Ad pag. 359. *ſect.* 3. *lin.* 8.

Corr. 1606. — *lin.* 25. corr. *recenſionem.*

Ad eamd. pag. lin. 19.

[Quae inſunt in Nealmi editione *emendationes* debentur celeberrimo medico, *Io. Steph. Bernardo.* Vidd. *Bernardi Reliquiae medico-criticae* p. 55.]

Ad pag. 360. *lin.* 5.

Λόγγου — *Longi Paſtoralium* de Daphnide et Chloe libri IV. gr. et lat. acc. *Xenophontis* Epheſiacorum — libri V. Textum recognouit — *Chr. Guil. Mitſcherlich*, Profeſſ. Gottingens. Biponti. 1794. 8. — *Longi Paſtoralia*, gr. et latine: cum proloquio P. M. Paciaudii de libris eroticis antiquorum. Graeca recenſuit notasque criticas adiecit *G. H. Schaefer.* Lipſiae 1803. 12. *Paciaudius* in proloquio §. XIII. pag. XXIII. ſqq. paucis perſequitur editt. atque verſiones Longi Paſtoralium. — Les amours paſtorales de Daphnis et Chloe, traduites du Grec de *Longus*, par *I. Amyot.* Par. Renouard. 1803. 18. cum Herhani ſtereotypis. — Add. praefat. ad Introduct. tom. II. part. 2. pag. 6.

Ad

Ad pag. 360. *ſect.* 5. *lin.* 1.

ſee. m. edit. vol. VIII. cap. 6. pag. 133. ſqq. — Add. Lipſ. allg. litter. Anz. a. 1799. nr. 2 et 3.

Ad §. 29. *NONNVS.*

Ad pag. 361. *lin.* 2.

ſcr. 1569. v. praefat. ad Introd. tom. II. part. 2. pag. 6. et ad Fabr. B. Gr. vol. VIII. cap. 12 §. XI. (vbi a pag. 601. de *Nonno* agitur.) pag 605 not. xx. — Cunaei edit. a. 16 o 8. duobus conſtat tomis, *alter* tamen *tomus* non ſemper adhaeret priori tomo, (v. ad Fabric l. c, p. 606. not. zz.) et vero interdum ſeparatim inuenitur: habet autem peculiarem inſcriptionem: *Petri Cunaei* animaduerſſ. libr. in *Nonni* Dionyſiaca; *Dan. Heinſii* diſſ. de. Nonni Dionyſiacis et eiusdem paraphraſi; *Ioſ. Scaligeri* coniectanea, ad edit. Plantin. et Wechel. Lugd. Batau. Elzev. 1610. 8. Separatus quidem a priore parte occurrit in catal. libror. Io. Chriſti. Gottl. Erneſti, Lipſ. 1802. p. 35. — [Chreſtomathiam quamdam Nonniam, ſeu ſaniora e Dionyſiacis collecta et in unum corpus redacta, fortaſſis in uſum *perpetuae interpretationis*, optabat *Heynius* ad Apollodorum p. 574; idemque p. 576. ſuſpicabatur, Nonnum e Dionyſii Βεσσαρικαῖς hauſiſſe.]

Ad pag. 361. *lin.* 15.

Νόννου — *Nonni Panopolitani poetae* tralatio Scti Euangelii ſecundum Ioannem. Haganoae per Io. Secerium. 1527. 8. graece. cum praefat. Phil. Melanchthonis. — Νόννου — *Nonni Panopolitani* Translatio vel paraphraſis

S.

S. Euangelii ſecundum Ioannem, carmine heroico graeco conſcripta. Cum verſione latina e regione ad verbum expreſſa, in gratiam Studioſorum, qui ſacram lectionem cum graecae linguae cognitione coniungere cupiunt. *Erhardo Hedeneccio* D. et Medico, interprete. Baſil. ex offic. chalcogr. Petri Pernae. 1577. 8. Sub finem a fol. 126—144. ſequuntur *Gregorii Nazianzeni* ſententioſa tetraſticha, diſticha et monoſticha; eiusd. carm. lamentatio ſuorum laborum et ad Chriſtum pro ipſius vitae ſolutione precatio. — Νόννου — — *Nonni Panopolitani* poetae conuerſio graeca euangelii ſecundum Ioannem, in latinum ſermonem ad verbum translata. In vſum ſcholaſticae iuuentutis. Lugd. ap. Iac Rouſſin. gr. et lat. 1620. 12.

Ad pag. 361. *lin.* 23.

Cl. *Wernsdorf*, filius, in Lipſ. allgem. Litter. Zeit. a. 1800. nr. 164. acute emendarat atque illuſtrarat locum *Nonni* libr. 43. p. 1134. v. 32. ed Hanou. 1605. χρυσὸν Ἴβηρ πόρε ῥῆγος (*puluinar*), pro vulgata lectione Ρῆνος, quoniam Rhenum flumen habuiſſe aurum fluuii (*Fluſsgold*), veteribus fuiſſet ignotum; Iberum vero tunc eſſe fluuium hispan. *Ebro* hodie dictum. Poſtea tamen, quod *Kinderling* ibid. nr. 165. oppoſuit, ſaec. VIII. Abbatiae *Eſchau* lotionem auri, (Goldwäſche,) apud inſalam Rheni, Zizenow, (hodie, Schotenhof,) eſſe donatam, adeoque prius etiam Rhenum potuiſſe aurum adtuliſſe, textus mutationem dimiſit, atque in poëta illo, rara et inſolita venante, priſtinam poſſe retineri lectionem con-

conceſſit. Add. praef. ad Fabr. B. Gr. vol. VIII. p. IX.

Ad pag. 361. *ſect.* 2. *XENOPHON EPHES.*

In Cocchii ed. contextus eſt negligentius excuſus; in edit. autem Luccenſi eſt ille a quibusdam quidem vitiis purgatus, contra aliis corruptus. — *Xenophontis* Epheſ. de amoribus Anthiae et Abrocomae, libr. V. gr. ac lat. ed. a *Mitſcherlichio*, cum Longi Paſtoralibus. v. ad §. 28. — gr. cum italica Antonii Saluini verſione, edid. *Polyzor Hiereus*, Vindob. Auſtr. 1793. 8. — Add. praef. ad tom. II. part. 2. p. VI. ſq. — Optima eſt editio: *Xenophontis Epheſii* de Anthia et Habrocome Epheſiacorum libri V. gr. et lat. Recenſuit, ſuppleuit, emendauit, latine vertit, adnotationibus aliorum et ſuis illuſtrauit, indicibus inſtruxit *Aloys. Emeric. L. B. Locella*, S. C. R. A. M. a. conſ. aulae. Vindobonae ap. A. Blumauer. 1796. 4. conf. Allg. Litt. Z. a. 1797. m. Febr. nr. 37. p. 289. ſqq., vbi quoque de ingenio eroticorum noſtrique agitur, et nou. bibl. vniu. german. Kilon. vol. 37. part. 1. faſc. 1. pag. 18. ſqq. — Plura ſcripſi de Xenophonte, edd., verſionibus, et libris VV. DD. in quibus eius opuſculum aut emendatur aut explicatur, ad *Fabr.* B. Gr. vol. VIII. cap. 6. pag. 146. ſqq. — et pag. 150. ſqq. de *Charitone*, et aliis graecis ſcriptoribus eroticis: atque de *Niceta Eugeniano* etiam in vol. VII. p. 749.

Ad

Ad pag. 363. *lin. vlt.*

ſec. m. edit. vol. VI. cap. 33. pag. 104. ſect. 9.

Ad §. 32. *EVDOCIA.*

Ad pag. 365. *lin.* 1.

Bandin. in cat. codd. gr. Laurent. I. pag. 226. ſqq. egit de *Eudocia* eiusque ſcriptis, atque ex cod. Laur. Medic. edidit gr. cum verſ. lat. fragmentum longum heroici poëmatis Eudoc. in laudem SS. Cypriani et Iuſtinae, et quasdam ſubiecit adnotationes.

Ibid. ad lin. 6.

Conf. *Photii* CPol. patriarchae biblioth. cod. CLXXXIV. et *Fabric.* B. Gr. I. p. 553. et vol. IX. pag. 437. ſq. vet. edit. — de *Eudoxia* autem ſ. ***Eudocia*** Macrembolitiſſa, v. *Fabr.* vol. VIII. p. 55. ſq.

Ad pag. 370. *lin.* 17. ***de Olympiodoro.***

Fabr. ſec. m. edit. vol. VII. pag. 541. ſqq. ſect. 8. et de *Syriano* (qui §. 34. ſequitur) vol. VIIII. cap. 21. pag. 357. ſqq.

Ad §. 35. *ZOSIMVS.*

Ad pag. 371. *ſect.* 1. *lin.* 6.

Leg. *collocandam.* — Ad *ſect.* 3. *lin.* 4. add. ſec. meam ***Fabr.*** edit. vol. VIII. pag. 62. ſqq.

Ad

Ad pag. 372. *med. ſect.* 3.

Cel. *Gruner* in multis programmatibus edidit atque illuſtrauit *Zoſimi de Zythorum confectione* fragm., quorum vndecimum prodiit Ienae m. Ian. 1804. De hoc *Zoſimo chemico* v. Fabr. B. Gr. l. cit. pag. 71. ſq.

Ad pag. 373. *lin.* 15.

Des Zoſimus Geſchichte aus dem Griechiſchen zum erſtenmahl ueberſetzt vnd mit Anmerkungen von Seybold und Heyler. II. partt. ſiue *der Sammlung der neueſten Ueberſetzungen der griechiſchen proſaiſchen Schriftſteller*, tom. X. Francof. ad Moen. 1802. 8.

Ad pag. 374. *de Priſco, lin. pen.*

ſec. m. edit. vol. VII. q. 539. ſq.

Ad §. 37. *PROCLVS.*

Ad pag. 375. *ſect.* 3. *lin.* 5. *ſq.*

Primo leg. *egit — inſeruit:* tum adde: in noua ed vol. IX. cap. 21. pag. 563. ſqq. ſed *hymnos Procli*, (de quorum inprimis editionibus, ad pag. 406. ſq. uberius egi,) a Fabricio in vet. ed. publicatos, conſulto praetermiſi. — , De quodam Procli libello *de cauſſis*, Fabricio quondam incognito et qui ex arabico verſus exſtat in Opp. *Thomae Aquinatis* etc. tom. IV. p. 470. ed. Paris. v. Theſauri epiſtolic. La Crozian. tom. III. p. 126.

Ad

Ad pag. 376. *lin.* 14.

Quos hymnos *Iriarte* primus publicauit; iidem et quinque alii, (qui quidem in editionibus quatuor numerantur,) exstant Venet. in cod. Marc. CCCCVI. Copiose eruditeque de iis disputat cel. *Morelli* in Bibliotheca Mst. gr. et lat. tom. I. p. 271. sqq.

Ad pag. 378. *sub fin.*

Procli Diadochi Sphaere. Astronomiam discere cupientibus vtilissima. *Thoma Linacro* Britanno interprete, etc. Impressum Colon. per Henr. de Nussia a. 1515. 4. — *Athanasius Georgius Manusi* vertit *Wuchereri* physicam in linguam eruditam, quae, vt quondam in schedis notaui, a. 1801. Vindobon. lucem adspectura sit: an prodierit, equidem non comperi. Addita autem esse dicitur adpendicis loco Πρόκλου σφαῖρα περὶ ἄξονος καὶ πόλου, sed in fine manca: integram tamen Procli sphaeram in cod. possidet *Anthimus Gazi*, et ex eo, quae desunt, supplebuntur, aut suppleta sunt.

Ad pag. 379. *lin.* 8.

Corr. 1533. et *lin.* 10. add. in noua Fabr. ed. l. c. pag. 416. ac *lin.* 14. corr. *Procli.*

Ad pag. 380. *lin.* 13.

Leg. *Homeri*, et *lin.* 19. Αἰθιοπίδος, pag. autem 381. lin. 1. *vero putat manssisse.* — *De XVIII. Procli argumentis aduersus Christianos* v. Fabr. l. c. p. 418. §. XIV.

Ad

Ad pag. 383. *lin. pen.*

Fabr. in m. edit. l. c. pag. 364. ſqq.

Ad pag. 385. *lin. penult. de Marino.*

In noua ed. vol. IX. cap. 21. pag. 370. ſq.

Ad pag. 386. *de Seuero, lin.* 5.

In m. ed. vol. VI. cap. 32. p. 53. nr. 5. ibique vid. not. *qq.* [Add. *Abreſch* Lect. Ariſtaenet. p. 235.]

Ad pag. 389. *de Malcho, ſect.* 4. *lin.* 1.

In nou. edit. vol. VII. pag. 540. nr. 5. et pag. 518. ſqq. de *Byzantinae hiſtoriae* ſcriptoribus, et *Corpore Byzantino.*

Ad pag. 390. *de Polluce.*

Lin. 25. et 30. leg. Πολ. conf. ad Fabr. B. Gr. vol. VI. libr. IV. cap. 35. pag. 144. §. III. nou. edit.

Ad §. 44. *AMMONIVS, HERMEAE FILIVS.*

Ad pag. 393. *ſect.* 5. *lin.* 2. *et* 3.

In noua edit. vol. V. cap. 29. pag. 704. ſqq. — De philoſophia *Ammonii* ſcripſit *C. F. Roeſler.* Tubingae, 1786. 4.

Ad

Ad §. 45. HIEROCLES.

Ad pag. 393. *fin.*

Ἱεροκλέους — *Hieroclis* philoſophi commentar. in aurea Pythagoreorum carmina. *Ioanne Curterio* interprete etc. Londin. 1673. 12. Cuius libri tomus alter inſcriptus eſt: — *Hieroclis* de prouidentia et fato, vna cum fragmentis eiusdem, et *Lilii Gyraldi* interpretatione ſymbolorum Pythagorae, notisque *Merici Caſauboni* ad commentarium *Hieroclis* in aurea carmina, Londin. 1673. Hunc alterum tomum non eſſe repetitionem prioris editionis Londinenſis, etiam docet *Andr. Dalzel* in Collectaneis graecis minor. ed. *Grolmannni*, Lips. 1797. 8. p. 30. vbi *ſelectas* quasdam *Hieroclis facetias* graece recudi fecit cum adnotatt. grammaticis. — Ex *Hierocle* et alio anonymo *de iure iurando Pythagorae* in cod. regio Matrit. ap. Iriart. de codd. mſt. gr. Matrit. p. 465., qui, comparata *Petri. Needham* edit. Hieroclei commentarii, varietatem lectionis ex cod. adtulit. — *Hieroclis* comment. germanice verſus prodiit Tiguri 1778. 7. — *Anglica* verſio inſcripta eſt: The Commentary of Hierocles upon the Golden Verſes of the Pythagoreans; now firſt translated into Engliſh from an accurate edition of the Greek Original, publiſhed in London, in the Year 1742. *) by the learned Dr.

*) De illa aliisque editt. v. *Fabr.* B. Gr. I. p. 801.

Dr. *Warren*, accompanied with Notes and Illuſtrations, by *William Rayner*, A. B. Vicar of Calthorpe, Printed ad Norwich, ſold by Longmann in London. 1797. 8. Adiecti ſunt *Theophraſti* characteres. v. *Brüggemann* ſupplement. p. 79.

Facetias germanice verterunt *Ramler*, Berol. 1782. et *Kriegel.* in *griechiſchen Ergötzungen*, Lipſ. 1747. 8.

Ad pag. 394. *lin.* 20.

Corr. *quod*, et in ſect. 6. lin. 1. *Hierocle.*

Ad §. 48. *IOANNES STOBAEVS.*

Ad pag. 396. *ſect.* 1. *lin.* 3.

Corr. *adnumerari.*

Ad pag. 397. *lin.* 3. *et* 4.

ſec. m. edit. in vol. IX. cap. 30. (in quo vberius agitur de Io. Stobaeo,) pag. 572. ibique v. notam meam, in qua iam animaduerti, cl. *Heeren* in comm. de fontibus eclog. Io. Stobaei §. III. ſq. probabiliter oſtendiſſe, Stobaei aetatem inter a. forte 450. et 500. eſſe ponendam. — In Stobaei autem libr. frequentem eſſe nominum auctorum confuſionem, docet *Wyttenbach.* in edit. Plutarchi de ſera numinis vindicta p. 129.

Ad pag. 398. *ſect.* 4. *lin.* 11.

De edit. *Trincauelli* rariſſima, in cuius fronte ſignatur a. 1536., in fine autem a. 1535.

1535. vid. *Freytag* in adparatu litt. tom. III. p. 581. sqq. Idem monet, edit. Lugdun., quam pag. 399. recensui, a. 1608. in fol. prodiisse; illi vero Geneuenses a. 1609. addisse separatim integra S. *Maximi* et *Antonii Melissae* collectanea. — Ex cod. Mosquensi Ἰωνιὰς *Arsenii* dicitur Stobaeus posse multis locis suppleri.

Ad pag. 400. *lin.* 6.

Corr. *Grotii*, de cuius aliorumque collectionibus plura adnotaui ad *Fabr.* l. c. pag. 597. seqq. — In *lin.* antepen. scrib. *Belgium.* — *Partis* autem *secundae* tomi I. et II. prelum reliquerunt Gottingae 1801. atque tomo secundo addita est *Frid. Iacobs.* epistola critica in Stobaei eclogas, quam excipiunt quinque indices.

Ad pag. 401. *lin.* 4.

Editionis, quam correctiorem atque auctiorem paraturus erat cl. Schow, prior tantum pars lucem adspexit, huius sententiae: *Ioannis Stobaei Sermones*, e MSS. codd. emendatos et auctos edidit *Nicol. Schow*, Prof. Hafnienſis. Pars I. Sermo 1—XXVII. Lipſ. 1797. mai. 8. Spem continuationis decollauit triſtiſſimum illud incendium, quod ineunte a. 1794. vt regium palatium Hafnienſe, ita etiam Schowii libros omniaque, quae ille in itinere collegerat ad Stobaeum ſuum ornandum, abſumſit. Conf. cenſuram in Ien. A. L. Z. a. 1800. nr. 294. et 295.

Ad §. 50. PROCOPIVS GAZAEVS

Ad pag. 402. *lin.* 11.

In fronte edit. tantum legitur: *Procopii — — Io. Meurſius nunc primus graece edidit, et latinam interpretationem adiecit*; in inſcriptione autem contextui pag. 1. praefixa: *Procopii Gazaei ſophiſtae in quatuor libros Regum ſcholia*, Ludouico Lauatero *Tigurino interprete*: contra, pag. 333. haec legitur inſcriptio: *Procopii Gazaei in Paralipomena ſcholia*, Ludouico Lauatero, *et* Hartmanno Hambergero, *interpretibus*. Ipſe autem Meurſius nullam praefationem praemiſit.

Ad pag. 403. *lin.* 4 *et* 5.

Sec. m. edit. in vol. VII. p. 563. ſqq., vbi plura de *Procopio Gazaeo* eiusque ſcriptis adnotaui: tum in vol. VIII. p. 645., vbi de Olearii apographo integro preloque parato in nota *mm* quaedam adſcripſi, atque in vol. IX. p. 760. ſq. — *Lin.* 24. ſcr. *Photius.*

Thomas Ittigius in libro de Bibliothecis et catenis patrum p. 383 ex Combefiſii biblioth. concionatoria alium *Procopium Diaconum* incertae aetatis producit, eumque, tradit, laudationem Marci, item laudationem Michaelis et Gabrielis Angelorum, et alia quaedam ſcripſiſſe.

Ad pag. 404. *med. de Philoxeno*,

Fabr. B. Gr. in noua ed. vol. VI. pag. 635. ſqq. et p. 376. ſqq.

Ad

Ad §. 53. AGAPETVS.

Ad pag. 405. sect. 3. lin. 3 et 4.

Corr. *pag.* 197. *nr.* 1110. vbi est edit. Calliergi graec. et lat. In tomo autem II. p. 192. nr. 3644. est editio eiusdem tantum latina. — Opusculum *Agapeti* de officio regio etc. graece. Colon. 1517. 4. Quare suspicor, edit. Colon. 1527. 4. in vltima linea ex *Hambergeri* Z. N. III. p. 334. memoratam, esse dubiam, et ex errore typographico enatam, nisi dixeris, hanc esse superioris repetitionem, aut nouam tantummodo accepisse inscriptionem libri. — Cum Aesopo, aliisque aliquoties editus est *Agapetus*: v. quae adnotaui ad Fabr. B. Gr. vol. I. p. 645 et 646 ac 338. adde supra Supplem. I. p 72; quibus addes edit. seu collectionem, gr. Basil. ap. Nic. Bryling. 1553. 12. et 1554. 8. — *Isocratis* Paraenesis, h. e. Praecepta de officiis, seu honestis moribus adolescentum. Eiusdem oratio ad Nicoclem, de regno. *Agapeti expositio admonitoria* ad Iustinianum imperatorem. Haec omnia graece cum lat. interpretatione etc. Lugduni ap. Io. Tornaesium. 1579. 12.

Ad pag. 406. lin. 1.

Matth. Martinii ed. recusa est Bremae 1615, 12. (non, vti Fabric. scripserat in forma 8.). In manibus eam habeo huius sententiae: Ἐκθεσις κεφαλαίων παραινετικῶν Ἀγαπήτου — — h. e. capitula monitoria *Agapeti*, quae vocari solet *Scheda regia*; cum latina versione

Matthiae Martinii. Adiecta ſunt illuſtrio loca ſcripturae de officio regum omninoque m giſtratuum, graece et lat. Bremae MDCXV. 1

Ad pag. 406. *ſect.* 3. *lin. vlt.*

Anonymi verſio eſt inſcripta: LXX *Ermahnungsſtücke eines Geiſtlichen der kathc ſchen Kirche an den Kaiſer 1***.*

Ad pag. 406. *ſect.* 4.

ſec. meam Fabr. B. Gr. edit. in vol. VI p. 36. ſqq.

Ad pag. 408. *de Aëtio, ſect.* 4.

In noua Fabr. B. Gr. ed. vol. IX. cap. pag. 228. ſqq., vbi plura adſcripſi.

Ad §. 55. *COLVTHVS.*

Ad pag. 409. *ſect.* 3.

Coluthi Lycopolitae — — de raptu l lenae, ac iudicio Paridis, poema: nunc p mum ab *Helio Eobano Heſſo* latino carm redditum. Epithalamion Helenes ex *Th crito. Moſchi* amor fugitiuus, eodem interp te. Erphurdiae a M. D. XXXIIII. menſe M in fronte; ſed in calce, Erphurdiae exc Melchior Saxus. Anno M. D. XXXIII. (15 menſe Maio. 4. conf. *Freytag Nachr. ſelten. Büch.* p. 198, et praef. ad Introd. tc II. part. 2. p. VII. ſq.

Ad pag. 410. *ſect.* 5.

In nou. ed. vol. 1. pag. 557. §. VII. Multo tamen plura de Colutho etc. ſcripſi ad vol. VIII. cap. VI. pag. 166. ſqq. — Ibid. p. 169. ſqq. de *Tryphiodoro*.

Ad §. 57. *COINTVS* ſ. *QVINTVS*.

Ad pag. 413. *ſect.* 3. *lin. vlt.*

Nouam edit. cura *Tychſenii* propediem lucem adſpecturam eſſe, ex nuntiis litterar. cognoui. — Guerre de Troie, depuis la mort d'Hector jusqu' à la ruine de cette ville. Poeme en quatorze Chants par *Quintus de Smyrne*, faiſant ſuite à l'Iliade et traduit pour la premiere fois du Grec en François, par *R. Tourlet* II. tom. Paris. 1800. 8. et 12. conf. ephem. litt. Gotting. a. 1801. p. 1613. ſqq. Interpres *Tourlet* oppugnat vulgarem de aetate auctoris ſententiam, et poema, opinatur, aeuo antiquiore nec tempore imperatorum roman. eſſe confectum, potiſſimum ex Virgilio: ſed dubitat cenſor, magis tamen probat interpretis iudicium, poematis ſtilum, cum Colutho et Tryphiodoro non eſſe comparandum, ideoque non poſſe Coluthum eſſe illorum aequalem. In diſſ. ſubiuncta, ſur le Poëme attribué à Quintus de Smyrne; Coniecture de l'Auteur, exiſtimat, poëma continere collectionem antiquiorum poematum, opus veterum rhapſodorum, qui Iliada continuaſſent, et Quintum fuiſſe collectorem, eamque collectio-

lectionem ſeruatam fuiſſe et repertam in codice, a Beſſarione, patre purpurato, in Calabria inuento. [Aliam opinionem protulit *Chandlerus* in libro: The hiſtory of Ilium or Troy (Lond 1802. 4.) p. 15, tribuens illud carmen, quod ſub Quinti nomine fertur, *Marco*, idque coniiciens ex Ovid. Epiſt. Pont. II, 10.] — In *Wielandi* nouo Mercurio germ. a. 1802. partic. XI. pag. 183. ſqq. legitur *Peuceri* verſio metrica libr. I. Paralip. Quinti Smyrnaei; cui p. 180 ſqq. *Böttiger*. breuem de eo carmine praemiſit disputationem. Add. praef. ad tom. II. part. 2. p. VIII.

Ad pag. 418. *lin.* 1.

Authenticae ſ. Novellae Conſtitutiones Dni Iuſtiniani, gr. et lat. in tomo II. Corporis I. C. — Gebauer — Spangenberg. Gotting. 1797. mai. 4. conf. Bibl. nou. vniuerſ. germ. Kilon. vol. I. part. I. Faſc. II. praecipue pag. 32. ſqq.

Ad pag. 420. *de Philopono*, *lin.* 21.

In fine: Venetiis in aedibus Barhol. Zanetti — — aere vero et diligentia I. *Franc. Trincauelli* a. M. D. XXXV.

Ad pag. 421. *de CHORICIO.*

ſect. 2. *lin.* in noua editione vol. IX. ad cap. 26. pag. 760. ſqq. de Choricio quaedam adieci, ſed binas Choricii excluſi orationes.

Ad pag. 422. *de Coſma* lin. 2. leg. *topographiam.*

Ad

Ad pag. 426. *ſect.* 4. *de* SIMPLICIO.

De eo multo copioſius Fabricius et ego disputauimus in B. Gr. vol. IX. cap. 24. pag. 529. ſqq. — *Simplicius* comment. illuſtrauit Iamblich. de philoſophia Pythagor. v. ſupra ad §. 2. de Iamblicho, ſect. 4. ad pag. 303.

Ad pag. 427. *ſect.* 3. *lin.* 2. *de Petro Illyrio*, in nou. ed. Fabr. B. Gr. vol. VII. p. 538. ſqq.

Ad §. 68. *PAVLLVS SILENTIARIVS.*

Ad pag. 430. *lin.* 3.

Carmen in *Thermas pythicas* latinis verſibus redditum eſt, addita animaduerſione docta, ab *Hieronymo de Boſch*, (nuper mortuo,) in huius Poëmatibus, Traiect. ad Rhen. 1803. mai. 4. ſub finem.

Ad pag. 431. *ſect.* 4. *lin.* 2.

ſec. m. edit. vol. VII. p. 581. ſqq.

Ad §. 69. *PROCOPIVS.*

Ad pag. 433. *lin.* 4.

Exemplar ed. Hoeſchel. cum variis Reineſii lectt. eſt in bibl. Citzenſi.

Ad pag. 434. *ſect.* 6. *lin.* 1. 2.

ſec. m. edit. vol. VII. p. 553. ſqq.

Ad

Ad §. 70. HESYCHIVS ILLVSTRIS.

Ad pag. 435. *ſect.* 3. *lin.* 8.

Ed. Geneu. alibi, forſan rectius, ſignatur nota a. 1607. — tum ad *lin.* 13. in ed. *Meurſii* haec eſt ſeries operis: *Heſychii Mileſii* de viris doctrina claris liber: eiusd. de rebus patriis CPoleos: *Beſſarionis* epiſtola graecobarbara: *Hadriani Iunii* ad priorem Heſychii librum caſtigationes: *Henr. Stephani* ad eumdem adnotatt., denique *Io. Meurſii* ad omnia et ſingula notae.

Ad pag. 436. *ſect.* 4. *lin.* 1.

In noua edit. vol. VII. pag. 544. ſqq. et *de Theophane*, (ad §. 72.) ibid. p. 459. ſqq. not. z. ac pag. 543. ſect. 10.

Ad §. 74. AGATHIVS.

Ad pag. 438. *ſect.* 1. *et* 2.

Agathius de bello Gothorum, *Chriſtophoro Perſona* interprete Romae ap. Iac. Mazoch. 1516. fol. Exemplar eſt quoque Coburgi in bibl. Gymnaſii: v. *Facii* progr. de vett. libris in illa bibl. Coburg. 1802. 4. pag. 8. add. *Fabr.* B. Gr. vol. VII. pag. 566. ſqq. nou. edit., vbi quoque de aliis illius verſionis edd. egi et p. 569. iam adnotaui, *Agath.* epigrr. etiam eſſe in Anthol. gr. ed. *Iacobs*, tom. III. pag. 3. ſqq. et hunc virum doctum Agathiae praef. edidiſſe in animaduerſſ. in epigrr. Anthol. vol. I. prolegomm.

gomm. pag. LII — LVIII. etc. — De *Menandro* (§. 75.) v. Fabr. l. cit. pag. 540. sqq.

Ad pag. 440. *de Leontio, lin.* 4.

sec. m. edit. vol. VIII. p. 309. sqq.

Ad §. 77. *PALLADIVS.*

Ad pag. 440.

Hic *Palladius* dicitur *Iatrosophista Alexandrinus* a *Fabr.* B. Gr. vol. IX. pag. 12. vet. ed. et a *Saxio* in Onomast. II. pag. 41. Add. *Fabr.* l. c. vol. XII. pag. 637. et 778.

Ad pag. 443. *de Stephano* lin. 1. corr. *Frellonium.*

Ad pag. 444. *sect.* 4. *de MOSCHIONIBVS.*

Moschionis cuiusdam sententiae editae primum a *Bandinio* in graecae ecclesiae veteris monumentis etc. Florent. 1762. 8. tom. II. nr. 9.

Ad §. 82. *THEOPHYLACTVS SIMOCATTA.*

Ad pag. 446. *sect.* 4. *lin.* 3.

Illa collectio varr. lectt. pertinet ad *Theophyl. Bulgar.*, de quo v. Introd. II. 2. p. 305. sq. De nostro *Theoph. Simocotta* leges plura in *Fabr.* B. Gr. vol. VII. p. 582. sqq. nouae edit. add. ibid. p. 520. sq. — *Epistolarum* editionibus

nibus addatur rara ed. latinae interpretationis: *Theophilacti Scolaſtici Simocati* epiſtolae morales, rurales et amatoriae, interpretatione latina (per *Nicolaum Copernicum.*) Praecedit *Laurentii Coruini* elegia, qua valedicit Prutenis. In fine: *Cracouie* in domo domini Ioh. Halleri. Anno M. D. IX. (1509.) 4. conf. *Goetzii Memorabil. bibl. Dresd.* tom. II. faſc. 1. pag. 6. et *Panzeri* A. T. vol. VI. p. 452. nr. 33.

Ad pag. 446. §. 83. *de Georgio Piſide, ſect.* 2. *lin.* 8.

In noua Fabr. edit. vol. VIII. p. 612. ſqq. Pag. autem 447. lin. 4. leg. *Hexaëmeron.*

Ad §. 84. *LEO MAGENTENVS.*

Ad pag. 447. *lin.* 4 *et* 5.

In noua ed. vol. VII. pag. 717. ſqq., vbi quoque in nota *uu* locum Fabr. ex vol. X. pag. 527. ſq. vet ed. reductum adtuli, aliaque addidi. — In lin. vlt. corr. *ſeptimam.*

Ad §. 85. *PAVLVS AEGINETA.*

Ad pag. 448. *ſect.* 2.

Pauli Aeginatae praecepta ſalubria *Guil. Copo*, Baſileienſi interprete. Paris ex offic. Henr. Stephani 1510. 4. v. *Maittaire* A. T. tom II p. 207. tum, (vt in fine legitur,) Argentorati ex aedib. Mathiae Schureri, 1511. 4. v. *Freytag.* adpar. litter. tom. III. p. 337. — dein

— dein Paris. ex off. H. Stephani 1512. 4. et 1527. 4. — *Pauli Aeginetae* pharmaca ſimplicia, *Othone Brunfelſio* interprete. Idem de ratione victus, *Guil. Copo* Baſilienſi interprete: in fine: Argentorati excud. Georg. Vlricher Andlanus. 1531. 8. v. *Panzer.* A. T. VI. p. 120. — *Pauli Aeg.* opus de re medica, nunc primum integrum, latinitate per *Io. Guinterum Andernacum.* Paris. ap. Simon. de Colines (cum adnotatt.) 1532. fol. — Coloniae opera et impenſa Ioan. Soteris. 1534. fol. — Venet. 1542. 8. Editor in prooemio ſpernit ed. Aldin. tamquam imperfectam; ipſe vero tribus vſus bonis codd. ad contextum reſtituendum, confecit ſuam interpretationem. — Idem opus, ex interpretatione et cum commentariis *Io. Guinteri Andernaci;* adiectae ſunt annotatt. *Iac. Goupyli*, ex edit. et cum ſcholiis *Io. Baptiſtae Camotii.* Venet. ap. F. Turriſanum ſub ſigno Aldi. 1553. 8. De raris illis editt. v. *Clement* Bibliotheq. curieuſe, hiſtor. et critique, tom. I. pag. 58. ſq. add. *Fabr.* l. c. pag. 578. ſqq. — *Pauli Aeginetae*, medici inſignis, opus diuinum, quo vir ille vaſtiſſimum totius orbis oceanum, laconica breuitate, ſenſibus argutis merisque aphorismis in epitomen redegit. *Albano Torino* Vitodurenſi interprete. Baſil. per Andr. Cratandr. et Ioan. Bebel. 1532 fol. v. *Panzeri* A. T. VI. p. 288. nr. 874. et de aliis edd. *Fabric.* l. cit.

Ad §. 86. *GEORGIVS.*

Ad pag. 449. sect. 2. lin. 1.

In noua ed. vol. VII. p. 457. sq. de *Georgio*, atque vol. VI. p. 133. de *Michaele Syncello*. Add. Scaligeri epistolas, epist. 391. p. 677.

Ad §. 87. *THEOPHANES.*

Ad pag. 451. sect. 4. de Theophane. lin. 4.

sec. m. ed. vol. VII. p. 459. sqq., vbi plura sunt adiecta. — Ad *lin. 5.* Diuersus quoque est *Theophanes*, Nicaenus archiepiscopus, circa a. 1347, cuius *Hymnus* in Adnuntiationem deiparae vulgatus est ab Aldo, gr. et lat. vna cum Prudentio, Prospero, Io. Damasceno, Cosma etc. Venet. 1501. *) 4. — rec. in Bibliothecis patrum in supplemento Bigneano, Paris. 1579. et in tom. VIII. a. 1589. ac 1654, item Coloniae 1618. tom. VIII. v. *Fabr.* B. Gr. X. p. 240. sq. vet. ed., vbi plures enumerantur Theophanes.

Ad §. 89. *NICEPHORVS.*

Ad pag. 454. lin. 6.

Corr. *Nicephori Gregorae.* In ed. Petau. sequuntur p. 240. sqq. *Nicephori Gregorae* frag-

*) De hoc volumine, quod primum est Collectionis poetarum christianorum, et rarissimum, v. cl. *Panzerii* A. T. Vol. VIII. p. 341.

fragmenta, quae in ſuperioribus editt. deſiderantur; pag. 258. ſqq. *Gregorii*, cognomento *Figuli* (Κεραμέως) Taurominitani in Sicilia archiepiſc. *in Indictionis* ſ. *anni principium, homilia*, gr. et lat. pag. 286. ſqq. Ex *Euſebio Pamphili* collecta, in libro, qui inſcribitur *Baſilicus*: initium mundi, ab Adamo vsque ad init. Alexii Comneni ſ. chronologia: *Gregorii Pachymerii* fragmm. quaedam nondum edita. (p. 315. ſqq.) gr. p. 407. ſqq. *Hippocratis* libellus περὶ τῶν φαρμακων καθαρωντων, gr. ex cod. Cuiaciano. Sequuntur *Petauii* notae chronolog. 206. ſqq. *Nicephori* fragm. ex Theophane, gr. et lat.

Ad pag. 455. ſect. 5.

In noua Fabr. B. Gr. edit. vol. VII. p. 462. ſq. — pag. 603. ſqq., vbi quoque p. 609. ſq. alii recenſentur *Nicephori*, et p. 610. ſqq. add. *Walchii* hiſtor. haeres (germanice ſcriptam,) tom. X. p. 511. ſq. XI. p. 10. ſqq. 325 ſqq. 360. ſqq.

Ad §. 92. BASILIVS MACEDO.

Ad pag. 457. lin. 6. ſect. 3.

De Teſtamento Baſilii Macedonis imperatoris ad filium Leonem ex lingua Moſcouitica, vel potius Slauica translato in Georgianam per *Alexandrum di Bacar di Vachtangh*, regem Cartli a. m. 7247. ſiue a. Chr. 1734 in 12. (probabiliter Moſquae aut Svenzkae,) et de cod. Vindobon. chartaceo, nr. 238. inter codd. theolog.

theolog. gr., qui continet a fol. 17 — 29. Basilii Maced. capp. commonitoria LXV. ad filium Leonem, cognomine philosophum, v. *Franc. Car. Alter veber Georgianische Litteratur.* Vindob. 1798. min. 8. p. 120. sq.

Hoepfneri progr. de Βασιλικῶν libris. Giessae. 1774. 4. — Epitome cum additamentis et correctionibus tam Hoepfneri, quam Hugonis, in posterioris *Ciuilistischen Magazin*, vol. II. fasc. IV. Berol. 1797. 8. nr. XVII. — *G. I. R. Hoepfner's Berichtigungen gewöhnlicher Vorstellungsarten über die spätern Schicksale der Basiliken mit zwey Zugaben.* In priore additamento Hoepfner. in schemate quodam, argumentum, quod ab origine erat, et numerum titulorum, quos libros possederit Cuiacius, aut non habuerit, aut quorum utrumque sit dubium, proponit; alterum additamentum exhibet historiam Basilicῶν litterariam conf. *Iosephi Mariae Suaresii*, episcopi Vasiónensis, notitia Basilicon: recensuit et obseruatt. auxit *D. Christian. Frider. Pohlius*, ciuitatis Lipsiens. Senator et Syndicus. Lipsiae 1804. 8. pag. 1. sqq.

Ad §. 93. et pag. 455. de Niceta. lin. 7.

In nova edit. vol. VII. p. 747. sq.

Ad §. 94. PHOTIVS.

Ad pag. 461. lin. penult.

Msto. scilicet Cambridg. in bibl. collegii Trinit. Ex hoc cod. editurus id erat Porson, Prof.

Prof. L. Gr. Cambridg. ſed ignis combuſſit et abſumſit ea, quae iam elaborarat, cum optima bibl. Porſon. parte.

Ad pag. 462, lin. 15.

Dele numer. an. 1792. Nam memorata epiſtola, 8. pag. 8. in fronte caret nota loci annique; in vltima autem pag. legitur: *Kopenhagen d. 19. März 1789. Paullus* illam demum loco cit. recenſuit a. 1792. v. Lipſ. *allgem. litter. Anz.* a. 1798. nr. CCIII p 2109. — Ipſe D. *Laur. Ancher* ſpem fecerat editionis criticae Gloſſarii Photiani ad apographum Reiskianum, quod in bibl. *P. F. Suhmii* venerat. (v. *Iac. Baden* in opuſculis latinis, Hauniae 1793. 8. p. 399.) ſed illius edit. ſpem decollauit mors. At *Ancher* praeclarum ad nouam editionem, prelo ferme *paratam*, congeſtum adparatum et in catalogo librorum illius, publica auctione diſtrahendorum, Othenis 1799. 8. *ab initio* copioſe expoſitum, reliquit. — Add. cl. *Chardonius la Rochette* in Mageſin encycloped. tom. III. p. 364. ſqq. Paris 1797. et cl. *Morelli* Bibl. mſtam gr. et lat. tom. I. p. 315. ſqq. de duobus Photii codd. collatis cum Hoeſchelii editione.

Ad pag. 464. lin. 6.

Ἀμφιλοχια, Reſponſiones ad quaeſtiones et dubitationes CCCVIII. ab *Amphilochio*, Cyzici metropolita propoſitae: v. Fabr. l. c. pag. 561. ſq. Add. M. *Io. Iuſtus. Spier in Wittenbergiſchen Anmerkungen veber theologiſche, phi-*

philoſophiſche, hiſtoriſche, philologiſche vnd kritiſche Materien, part. I. Witteb. 1738. 8. dedit adnotatt. in Photii Amphilochia, et in fine quaedam ex illis Amphilochiis, necdum edita. v. Lipſ. ephem. litter. a. 1738. p. 695. et *Kordes.* in Lipſ. *allg. litter. Anzeig.* n. 97. p. 925. ſqq. a. 1801, vbi plura quoque de Spierio traduntur.

Ad pag. 464. *ſect.* 4.

M. Conſtantin Wolf. diſſ. Photius ephemeridum eruditarum inuentor. *Witteberg.* 1689. 4., de qua plura leges in Lipſ. *allg. litt. Anz.* a. 1800. nr. 133. pag. 1303. ſq.

Ad pag. 464. *ſect.* 5.

Mich. Pſelli capp. vndecim theologica de S. Trinitate et perſona Chriſti, cum *Cyrilli Alexandrini* et *Io. Damaſcani* argumentis contra Neſtorianos etc. edit. *Io. Wegelin.* Auguſtae Vindel. 1611. 8. v. ad Cyrillum Alex. in Introd. II. 2. p. 284. ſq. — *Mich. Pſelli* ſynopſin legum, cum *Bosqueti* verſ. lat. et notis, notisque Siebenii ſelectis, edidit *L. H. Teucher.* Lipſ. 1789. 8. conf. *Ios. Mariae Suareſii* notitiam Baſilicor. ad §. 92. laudatam p. 23. ſqq. praecipue Pohlii notas.

[De Michaelis Pſelli epiſtolis perquam eruditis monuit Caſaubonus ad Athen. p. 27.]

Ad pag. 466. *de Ioanne Malala, ſect.* 4. *lin.* 1. in m. ed. vol. VII. p. 446. ſqq. et p. 683. de *Io. Cameniata.*

Ad

Ad §. 96. LEO IMPERATOR.

Ad pag. 467. lin. 3.

Leg. *exſtiterunt.* — Conf. *Suareſii* Notitiam etc. ad §. 92. laudatam, pag. 4. ſqq. ibique *Pohlii* not. δ. p. 29. ſqq. praeſertim p. 30. ſqq. Pohlii adnotat. p. 34. ſeqq. de Leonis epitome ſ. ecloga legum, de Prochiro legum etc.

Ad pag. 468. med.

Tiberii II. Leonis philoſophi, Zenonis aliorumque principum orientalium Conſtitutiones nouiſſimae, in tom. II. Corporis I. C. ed. *Gebauer* — *Spangenberg.* v. nou. bibl. german. vniuerſ. vol. L. part. I. faſc. 2. pag. 63. ſqq. inprimis pag. 86. ſqq. — *Pag.* 469. lin. 12. leg. *Aeliani.*

Ad pag. 470. lin. 11.

Leg. *v. partes.* Vindob 1778 — 1781. — et *pag.* 471. *lin.* 6. plura leges in noua *Fabr.* B. Gr. vol. VII. p. 695. ſqq. — de *Leonis oratt.* p. 698. ſqq. — de eius *Tacticis* p. 701. ſqq. et ſic de reliquis Leonis ſcriptis. — *lin.* 14. corr. *hae.*

Ad *pag.* 474. *de Simeone Metaphraſte, ſect.* 3. *lin.* 1. — in nou. edit. vol. VII. p. 471. ſq. et 683. ſqq.

Ad §. 100. *LEO.*

Ad pag. 475. *lin.* 5.

ſec. m. edit. vol. VII. p. 713. ſq. *Theodoſio Meletino*, de quo v. *Fabr.* B. VII. p. 472., tribuitur *chronicon*, quod ed rus eſt cl. *Ign. Hardt*, qui tamen in L *allg. litter. Anzeig.* a. 1801. nr. 64. p. 6 monet, verum illius auctorem eſſe *Leo grammaticum*, non Theodoſium.

Ad §. 101. *THEOPHANES NONNI*

Ad pag. 476. *lin.* 1.

Tomus II. ibid. 1795. continet reliqu epitomes partem, gr. et lat. cum notis: *de febribus opus aureum*, lat. ex edit. Ven 1576. fol. atque indices, quorum primus ſyllogen vocabulorum, a Du Cange in G ſario praeteritorum. Conf. quoque L ephem. litter. a. 1795. nr. 66. et Ien. *A. Zeit.* a. 1796. nr. 260. m. Auguſto.

Ad pag. 476. §. 102. de *Georgio M nacho* v. Fabr. B. Gr. nou. edit. vol. VII. 685. — et pag. 530. ſqq. *de Ioſepho Gene* de quo breuiter dixi in §. 103.

Ad §. 104. *CONSTANTINVS PO PHYROGENNETVS.*

Ad pag. 478. *ſect.* 3. *lin.* 1.

De Bandurii libro v. in noua Fabr. ed

vol. VII. p. 528. ſqq. — Ad *lin.* 4. notetur, ſcil. *liber prior, nunquam antehac editus.*

Ad pag. 480. *ſect.* 4. *lin.* 1.

ſec. m. edit. in vol. VIII. pag. 1. ſqq. et p. 16. ſqq. de collectore Geoponicon.

Ad pag. 482. *lin.* 20. *de* CHRONICO PASCHALI.

In noua ed. vol. VII. p. 449. ſqq. — *Roesler edidit Chronica medii aeui* tom. I. Tubingae 1798. 8. (v. Supplem. ad meam Notitiam breu. litteraturae rom. part. II. p. 333.) Tomo illi praefixit diſſ. I. de annalibus medii aeui ad vſum hiſtoricum diligentius praeparandis, (quae olim conſtabat tribus disputationibus academicis, Tubingae 1788. 1789 et 1793. ventilatis;) tum diſſertat. *II.* de chronicis (XII.) poſt Euſebium atque Hieronymum, iunctim hic editis, aut partim inſertis, (p. 73 — 128.) in qua nr. 7. de *chronico paſchali*, de ſingulorum auctoribus, vſu et auctoritate in hiſtoria, de editionibus ac recenſionibus etc. egit.

Ad pag. 484. §. 108. *de Io. Mauropo* Fabr. in noua ed. vol. VIII. libr. V. cap. 12. p. 627. ſqq., vbi alia *Mauropi* ſcripta recenſentur.

Ad §. 110. GEORGIVS CEDRENVS.

Ad pag. 485. *ſect.* 2. *lin. vlt.*

Rec. in editione Corporis Byzant. Vene-

ta, 1729. tom. VIII. v. Fabr. B. Gr. nou. ed. vol. VII. p. 464. ſq.

Ad pag. 487. §. 112. *de Ioanne Scylitze, ſect.* 3. Plura leges in noua Fabr. edit. vol. VII. p. 722. ſqq.

Ad pag. 493. *lin.* 1. corrig. *Perſarum*, et *pag.* 494. *lin.* 23. ſcrib. *pag.* 302. ſqq.

Ad pag. 497. *lin.* 15. *de Alexio Comneno:* ſec. m. edit. vol. VII. p. 728. ſqq. — et p. 729. ſq. de *Manuele* Comneno, a. 1170. — De huius donario *Mexillum ſericum graeca precatione intextum, et ab imp. Man. Comneno S. Michaeli dicatum,*) v. *Io. Frid. Amadutii* comm. in Anecdotis litter. vol. III. p. 10. ſqq. et p. 23. ſqq. is ipſam precationem gr. et lat. dedit docteque illuſtrauit.

Ad pag. 499. §. 121. *ſect.* 3. *de Io. Zonara* v. etiam *Fabr.* B. Gr. vol. VII. p. 465. ſqq. — et ad *pag.* 500. de *Nicephoro Bryennio* Fabr. l. cit. p. 647.

Ad pag. 501. §. 123. *de THEODORO PRODROMO* v. *Fabr.* B. Gr. I. p. 377. et VII. p. 137. ſqq. atque de libr. male Theodoro noſtro adtributo, de amoribus Droſillae et Chariclis, cel. *Morell.* in Bibl. Mſta gr. et lat tom. 1. pag. 281. ſq.

Ad §. 124. *ANNA COMNENA.*

Ad pag. 503. *ſect.* 4. *lin.* 1.

In noua ed. vol. VII. p. 726. ſqq. Add. *D. H. Hegewiſch über die Alexias der An-*

Anna Comnena, in illius *hiſtoriſch. und litterariſch. Aufſätzen*, nr. 4. Kilon. 1801. 8.

Ad §. 125. SVIDAS.

Ad pag. 503. ſect. 1.

In nou. edit. vol. VI. pag. 389 — 595. vberrime differitur de Suida, in ſpecie pag. 400. ſeqq. de editionibus.

Ad pag. 506. lin. 6.

Cl. *Müller* in progr. de Suida, obſervationibus Thomae Reineſii ornato, Lipſiae 1796. 8. prodit, in bibliotheca epiſcopali Cizenſi cuſtodiri exemplar edit. Porti cum multis Reineſii notis mſtis, in illis, animaduertit, et verſionem Porti et textum Suidae graecum emendari, aut fontes, vnde hauſit Suidas, aperiri, aut loca adferri parallela, aut monſtrari transpoſitiones etc. Idem vir doctiſſ. oſtendit, iam Kuſterum tacite vſurpaſſe illas Reineſii adnotationes, atque Olearium ſuas in Suidam obſeruatt maximam partem ex illo deſumſiſſe exemplari Reineſiano.

Ad pag. 507. ſect. 4.

In Notices et Extraits des Mſſts de la Bibliotheque nationale et autres Bibliotheques publiés par l'Inſtitut national de France. Faiſant ſuite aux Notices et Extraits lu au Comité établi dans la cidevant Académie des Inſcr.

Inſcr. et B. L. tome V. de l'Imprimerie de la Republ. an VII. mai. 4. eſt nr. 1. *de Brequigny* comm. de Mſto quodam Lexici Suidae, quondam ex biblioth. collegii Ieſuitarum, quod ad Doruill. peruenit. Is cod. tantum continet nomina hominum, neque tamen omnium. Brequigny autem putat, nomina, quae in hoc cod deeſſent, ſerius fuiſſe inferta: et hoc exemplar primi purique textus Suidae, et fundum quaſi operis factum eſſe a Suida quodam, Auguſti tempore: ideo mauult legere συνταξαμενοι (paſſiue ἀυτῷ) pro ἀυτόν. Contra ea cenſor in ephem. litt. Gottingens. a. 1800. p. 1698. ſq. bene animadvertit, pari iure poſſe contendi, illum codicem eſſe contractum, atque epitomen plenioris Lexici; Suidae codicem eſſe recentem, ſaec. XVI. ſed deſcriptum ex cod. quodam poſt a. 1442. et hunc ex cod. a. 976. exarato; nullum cod. eorum, quos noſtra habeat, aetas, ſuperare ſaec. XII. articulos ipſos frequenter eſſe decurtatos. — In aliis Notitiis codd. Paris. quondam regiorum, (Notices et Extraits des Mſts de la Bibliotheque du Roi,) eſt ſecundum verſionem german. *Io. Mich. Lobſtein* tom. I. part. I. (Hildburghauſ. 1791. 8.) pag. 267. ſeqq. *de Rochefort* longa doctaque deſcriptio Lexici cuiusdam graeci mſti bibl. regiae nr. 2408. Vir doctus p. 273. ſqq. late comparauit illud lexicon mſt. cum Suida, et tantam obſeruauit vtriusque ſimilitudinem, vt alter alterum aut vterque antiquius Lexicon exſcripſiſſe, ipſi videretur, diſcri-

crimen tamen inter vtrumque bene demonſtrauit: nec Suidae lexicon integrum, ſed a recentioribus librariis interpolatum auctumque ad nos peruenisse cenſet: multaque alia praeclara ad interpretandum Suidae Lexicon adtulit; dein pari modo contendit cod. mſt. cum *Heſychio* ac *Lexico etymologico*. — Add. *Fabr.* l. c p. 417. ſq. et cel. *Morelli* Bibl. Mſtam gr. et lat. tom I p 314. ſq. et 319. et *Schulzii* ſpecimen, perperam ad §. ſeq. ſect. 2. laudatum. V. Add. ad Introd. II. 2. p. 355.

Ad pag. 508. *lin.* 1.

ſcrib. *Lipſiae* 1785. 8. *recuſa auctaque in libro docto: Suidae et Phauorini gloſſae ſacrae, graece cum ſpicilegio gloſſarum ſacrarum Heſychii et Etymolog. M. congeſſit, emendauit et notis illuſtrauit Io. Chr. Gottlieb Erneſti. — Acc. diſſertatiuncula de gloſſis ſacris Suidae et Phauorini.* Lipſ. 1786. mai. 8. Plura v. ad *Fabricii* B. Gr. VI. p. 415. ſqq., vbi aliorum VV. DD. Emendationes ſubſidiaque litteraria iam laudaui. — *Schweighäuſerus*, filius, nouam parare dicitur editionem Suidae Lexici. v. *Chardon la Rochette* in Millin Magas. encyclop. tom. I. 7me an. nr. 2. p 201.

Ad pag. 508. *lin. antep. de Conſtantino Manaſſe*: ſec. m. ed. vol. VII. p. 469. ſq. et p. 733. ſq. de *Ioanne Cinnamo.*

Ad

Ad §. 129. *IOANNES TZETZES.*

Ad pag. 512. *ſect.* 2. *lin.* 3.

Conf. *F. I. G. La Porte — du Theil* cenſuram Antehomericorum — a Iacobſio editorum, in *Millin* Magaſin encyclop. a. VI. nr. 21. pag. 27. ſqq. et commode ex ea excerpta in *Beckii* commentar. ſocietat. philolog Lipſ. vol. II. partic. II. pag. 286. ſqq. — Diſtinguendi ſunt *Ioannes* et *Iſaacus Tzetzae.* Poſterior ſcripſit ſcholia in Lycophon. prior autem comment. in Homer. Chiliades; allegorica et hiſtorica carmina; carmen de educatione puerorum etc. Qui illorum ſcripſerit ſchol. in Heſiodum, definire non audet *Ben. Guil. R.* in *neuem allgem. Intelligenz-Blatt für Litterat. v. Kunſt* part. XI. pag. 172. ad Lipſ. Litt. Z. et laudat *Gerbelii* praefat. ad Ioan. Tzetzae varia carmina, qui de vtroque copioſe diſſeruiſſe dicitur.

Ad pag. 512. §. 129. *de Iſaaco Porphyrogen. lin. antep.* add. in ed. nou. vol. VI. p. 54. nr. 8. et VII. p. 730.

Ad §. 134. *EVSTATHIVS.*

Ad pag. 516. *lin.* 21.

De ed. Vindobon. a. 1791. v. Add. ad Introd. II. 2. p. 355. atque praefat. ad eamdem partem pag. VII. et de eo, maxime de verſionibus libelli romanenſis vide, ſi placet, quae ſcripſi ad *Fabricii* B. Gr. vol. VIII. p. 136. ſq.

De

De Euſtathio anteceſſore, et *Euſtathio Patricio* v. *Fabr.* B. Gr. vol. IX. p. 150. inprimis p. 152., vbi plura adſcripſi. Ibid. multi alii *Euſtathii*, in his p. 153. ſq. *Euſtathius*, Theſſalonicenſis archiepiſcopus, enumerantur ac recenſentur. Add. de *Euſtathio anteceſſore* cel. *Morelli* Biblioth. mſt. gr. et lat. tom. I. p. 99. 101 et 106.

Ad pag. 517. §. 136. *de Ioele* etc. *lin.* 6. add. in noua edit. vol. VII. p. 773. ſq. et de *Georgio Acropolita*, ibid. p. 766. ſqq.

Ad §. 137. *NICATAS ACOMINATVS CHONIATES.*

Ad pag. 518. *ſect.* 2.

In noua ed. vol. VII. pag. 737. ſqq. de *Niceta* noſtro, omiſi illud fragmentum; Fabricii tamen notas retinui p. 741. ſq. multa vero alia adſcripſi. Add. ibid. p. 737. ſq. inprimis not. *oo.* de *Michaele Choniate*, et de inſigni cod. Florent. *Bandini* epiſtola de Michaele Acominato, eiusque ſcriptis. Florent. 1767. 8. De *Nicephoro Blemmyda*, (pag. 520. §. 138. nominato,) v. *Fabr.* l. c. pag. 669. ſqq.

Ad §. 139. *IOANNES ACTVARIVS.*

Ad pag. 520. *ſect.* 2. *lin.* 2.

Ex interpretatione *Ambroſii Leonis*, Nolani, primum editi Venet. ap. Laurent. Vitalem 1519.

1519. 4. — tum Paris. ap. Sim. Colinaeum, 1522. 4. — Basil. 1528. 8. — atque cum alienis libellis. Basil. ap. Andr. Cratandr. 1529. 8. (v. *Panzer.* A. T. VI. pag. 264. nr. 700. et pag. 271. nr. 739. dein ex eadem *Leonis* versione a *Iacobo Goupylo* recognita, Paris. ap. Io. Rovignum 1548. 8. et deinceps aliquoties; denique cum aliorum scriptis Traiecti ad Rhen. 1670. 8. — — *Ad pag.* 521. *lin.* 4. add. interprete *Io. Ruellio*, Suessionense, Paris. 1546. 8. etc.

Ad pag. 521. *lin.* 4.

Scholia in hoc opusculum in *Io. Stephani Bernardi* reliquiis medico-crit. edit. a *Christi. Godofr. Grunero*, Jenae 1795 et 1796. 4., vbi fragmenta plurium graecorum medicorum illustrata sunt. — *In sect.* 3. *lin.* 1. corrige *vol.* XII.

Ad §. 140. *MANVEL PHILES.*

Ad pag. 524. *sect.* 4.

In noua edit. vol. VIII. pag. 617 sqq. copiosius omnia exposui, ac pag. 624. iam laudaui *Matthaei* notitiam nonnullorum codd. et carminum Philae, et *Cami* varias carminis de nat. animalium lectiones. — In eodem volumine pag. 141. scripsit Fabr. in volumine quodam praeter alia esse *Calliclis* iambos in S. Gregorium ex saxo candido sculptum; sed illos Philen habere auctorem, docent codd. mssti,

mssti. in quibus inter Philae carmina leguntur. vid. *Bandini* catal. codd. gr. Medic. Laurent. tom. II. p. 150. nr. XX. et pag. 178. ad nr. CCXXXIII.

Ad §. 141. *GEORGIVS PACHYMERES.*

Ad pag. 526. *ſect.* 3. *lin.* 1.

Sec. m. edit. vol. VII. p. 775. ſqq., vbi quoque late diſſeritur de *ſpecimine ſapientiae Indorum*, ſiue dialogo inter Abſalonem, Indorum regem, et gymnoſophiſtam quemdam, ex Arabico in graecum ſermonem circ. a. C. 1100 translato et a Simeone edito, quem *Poſſinus* latine verſum e graeco, ſubiecit Pachymerae priori volumini; dein *Sebaſt. Godfrid. Starckius* graece cum noua ſua verſione lat. prelo exire iuſſit, Berol. 1697. 8. etc.

Ad pag. 526. §. 142. *de Nicolao Myrepſo*, *lin. antep.* add. *Halleri* bibl. medic. pract. I. p. 324. ſq.

Ad §. 144. *THOMAS MAGISTER.*

Ad pag. 527. *ſect.* 3. *lin.* 1.

Add. vna cum *Phrynicho*, *pag.* autem 528. *lin.* 1. ſcr. *cum Phrynichi collectione.*

Ad pag. 529. *ſect.* 4. *lin.* 1.

ſec. meam edit. vol. VI. pag. 181. ſqq.

Ad pag. 530. §. 145. *de Nicephoro Xanthopulo*, *ſect.* 3. Plura adnotaui ad *Fabr.* B. Gr.

Gr. VII. p. 437. ſqq. add. cl. *Morelli* bibl. MS. gr. et lat. tom. I. pag. 71.

Ad §. 147. *MAXIMVS PLANVDES.*

Ad pag. 350. *lin. penult.*

Add. *Dorville* l. c. pag. 446. 448. ſqq.

Ad pag. 631. *c) lin.* 4.

Sec. Fabric. p. 535. Paris. 1557. — De *Maximi Planudae* Grammatica Mſta aliisque opuſc. grammaticis v. *Fabr.* B Gr. vol. VI. p. 348. ſq. ibique not. *q.* Add. *Iriart.* codd. gr. reg. Matrit. p. 371. ſq. 387. ſq. 391. nr. 89. et p. 260. fol. 114. ſqq. de aliquot Planudae epiſtolis.

Ad pag. 532. *lin.* 6.

Conf. cel. *Morelli* Bibl. MS. gr. et lat. tom. I. pag. 184. ſq. et 204. Is autem contra cl. Villoiſon. monet, duos illos codd. eſſe diuerſos.

Ad §. 149. *GEORGIVS LECAPENVS.*

Ad pag. 533.

Ex *Georgii Lecapeni* Grammatica cl. *Matthaei* in Lectt Moſquens. tom. I. pag. 55—79. vberiora dedit excerpta. v. *Fabric.* B. Gr. vol. VI. pag. 297. ſq. et p. 343.

Ad

Ad §. 150. NICEPHORVS GREGORAS.

Ad pag. 535. *lin.* 4.

Sec. m. edit. vol. VII. p. 652. ſqq. et 632. ſqq., vbi ſcripta Niceph. Gregorae recenſentur. — Add. cl. *Morelli* Bibl. Ms. gr. et lat. I. p. 216.

Ad pag. 536. *lin.* 2.

In cod. Auguſtano Vindel. (v. *Reiſeri* indic. Msstor. bibl. Auguſt. pag. 64.) ſunt *Niceph. Gregorae* duae orationes, et eiusdem *Technologia grammatica*, atque ex illo cod. cl. *Godofr. Hermann.* parti I. de emendanda ratione graecae grammaticae, (Lipſ. 1801. 8.) adiecit *fragmentum lexici graeci;* in praef. autem pag. XV. primum monet, ſe eum indicem feciſſe eo permotum, quod Brunck. in lexico Sophocleo v. λαγὸς et σύαγρος eadem, quae grammaticus habet, ex lexico regio MS. adtuliſſet; tum, neſcio tamen, ait, an verius hic libellus ſit *Nicephori Gregorae technologia grammatica*, quem indicem habet Reiſerus. etc.

Ad pag. 539. §. 152. *de Ioanne Cantacuzeno, ſect.* 5. *lin.* 2. add. in noua edit. vol. VII. pag. 787. ſqq.

Ad §. 153. CONSTANTINVS HARMENOPVLVS.

Ad pag. 540. *ſect.* 3. *lin.* 3 *et* 4.

De Promptuario iuris ciuilis v. *Bayle* Repon-

aliis exemplaribus deſiderabantur Baſil. ap. Nic. Brylingerum. a. 1538. 8. Nulla praefixa eſt praefatio. — Θεοδώρου Γραμματικῆς εἰσαγωγῆς τῶν εἰς τέσσαρα εἰς τὸ τέταρτον ὑπόμνημα ἐκ πολλῶν συνερανισθὲν ὑπὸ Νεοφύτου Πελοποννησίου. — Bucareſti ἀψξή. — ἑρμηνεία εἰς τὸ τέταρτον τῆς τοῦ Θεοδώρου τοῦ Γαζῆ Γραμματικῆς — Φιλοπονηθεῖσα παρὰ Δανιὴλ, μοναχοῦ Πατμίου, τοῦ κεραμέως — ἀψπ'. Venet. 1780. 8. v. cl. *Villoiſon* in Magaſin encyclop. par Millin. VIII. an. tom. I. nr. 2. (1802.), vbi in notis adiectis pag. 221. alios libros quoque grammaticos, a Graecis recentibus compoſitos, laudat: et cl. *Becki* comment. ſociet. philol. Lipſienſ. vol. III. part. I. p. 146. ſq. — *Deſider. Eraſmus* lat. interpretatus eſt librum I et II. (v. *Fabr.* IX p. 194.) In egregia edit. *Eraſmi* Opp. omnium, in X. tomos diſtincta, curante *Io. Clerico*, Lugd. Bat. 1703—1706. (quam fuſe recenſuit *Io. Fabricius* in Hiſtoria bibl. Fabricianae, vol. I. p. 359 ſqq.) eſt in tom. I. nr. 2. p. 117. ſqq. *Theodori Gazae* grammatica L. Gr. inſtitutio, ab Eraſmo latine reddita, titulis diſtincta et annotatiunculis illuſtrata.

[De *commentariis Neophyti in Gazae lib. quartum* vid. *Reiz de proſodiae graec. accentus inclinatione* p. XVIII. ibique Wolfii not.]

Ibid. ad lin. 13.

Recuſa eſt illa *Gazae* verſio, Cremonae, ſine anni et typographi nota, attamen ante a. 1492. in 4. — item cum *Chirii Conſulti Fortunatiani* rhetoricorum libris III. etc. ſine vlla nota, (Mediolani) ſaec. XV. in 4. v. *Saxii* hiſtor.

ſtor. litt. typogr. Mediol. p. DCX. Introd. m. in hiſt. L. Gr. I. 1. p. 591. ſq. ac Supplem. ad illam, tom. I. pag. 284.

Ad pag. 548. §. 161 *lin.* 4.

ſec. m. edit. vol. VII. p. 804.

Ad §. 162. *GEORGIVS TRAPEZVNTIVS. Ad pag.* 548.

Georgii Trapezuntii dialectica breuis. Baſil. ap. Valent. Curionem. 1522. 8. — Eiusdem Rhetoricorum libri, ibid. 1522. 8. v. *Panzeri* A. T. vol. VI. pag. 235.

De *Beſſarione* vid. quoque cel. *Villoiſonii* mendota gr. tom. II. p. 246. et cel. *Morelli* Bibl. Mſt. gr. et lat. tom. I. p. 212. ſq., vbi gr. ac lat. euulgata eſt *Beſſarionis* epiſt. ad Nic. Segundinum Euboeum, *Gemiſti* laudes eximias continens.

Ad §. 163. *GEORGIVS GEMISTVS.*

Ad pag. 550. *lin.* 5.

Conf. quae adnotaui ad *Fabricii* B. Gr. vol. VIII. p. 79. ſqq. not. *dd.* —

Ad pag. 551. *ſect.* 3.

Conf. *Morelli* Bibl. mſt. gr. et lat. I. pag. 212. 244. ſqq. 246. 269—271., vbi alia *Gemiſti* opuſcula, vt plurimum excerpta ex graecis auctoribus antiquis, recenſentur; pag. 273. ſq. de *Gemiſti* capitibus quibusdam muſicis, eiusdemque compendio Zoroaſtreorum et Platonicorum dogmatum. — *Kollarii* ſupplem. ad Lambec. comment. de bibl. caeſar.

Vindob. tom. I. vol. 556. ſqq. de *Gemiſti* e
cerpto ex libris geographicis de figura terr
et orbis habitabilis; atque excerpto ex operib
hiſtoricis Procopii Caeſareenſis.

Ad §. 164. *MICHAEL APOSTOLIV*

Ad pag. 551. *ſect.* 1. *lin.* 3.

Conf. *Fabr.* B. Gr. vol. I. p. 744. de A*rſ*
nii apophthegmatibus philoſophorum etc., v
ea, quae Fabric. olim in vol. VIII. p. 83
ſcripſerat, commodius inſerui et auxi: atq
de *Arſenii* Ἰωνιᾶ ſ. *violetò* etc. copioſe diſſeru
cl. *Matthaei* in Notitia codd. mss. bibliot
Mosquens. p. 14. ſq. et magnam epiſtolae A
ſenii partem publicauit. Idem ex illo Viole
Plutarchi locos edidit ad calcem editionis libe
lorum de vitioſo pudore et de fortuna,
1777 in 8. — Add. *Ant. Mar. Biſconii* bib
Mediceo-Laurent catalog. tom. II. p. 59. ſ
de cod. XXVI. ſ. Arſeni violaria compoſitio
et *Dan. Wyttenbach.* praef. ad ed. Plutarc
Moral. tom. I. part. I. ed. Lipſiens. pag. LI. ſ

Ad pag. 552. *lin.* 6.

Corr. a. 1653. de qua rara ed. v. *Freyta*
apparat. litterar. tom. II. pag. 1330. et VV. DI
quos ille laudat, et quae *Fabr.* B. Gr vol. II
p. 285. edit vet. ſecundum autem m. edi
vol. V cap. XI. p. 110. §. IX. de *Michael Ap*
ſtolio et §. X. de *Gregorio Cyprio*, et ego ſcr
pſimus.

A

Ad pag. 552. *not. lin.* 2.

Scr. p. 579. ſqq. ed. vet. aut in noua edit. vol. VIII. pag. 57. ſqq.

Ad §. 165. *MATTHAEVS CAMARIOTA.*

Ad pag. 553. *ſect.* 3. *lin. vlt.*

Sec. m. edit. vol. VI. pag. 118. ſqq. §. XIX. vbi etiam codices, in quibus *Camariotae* compendium rhetorices aliaque ſcripta reperiuntur enumerantur. — In *Martini Cruſii* Turco-Graecia, (in *Fabricii* B. Gr. vol. VIII. pag. 90.) memoratur codex, continens *Matth. Camariotae* commentar. in Syneſii epiſtolas, et commentariolum in Camariotam, quomodo CPolin venerit ibique ſubſtiterit poſt amiſſam vrbem. — In editione Hermogenis Veneta, ſupra in I. tomo Supplem. p 348. copioſius deſcripta, ſunt p. 34. ſqq prolegomena in omnem rhetoricam, ex antiquioribus artis rhetoricae ſcriptoribus congeſta, et p. 35. ſqq. primum inquiritur, quid ſit ῥητορική, ab initio quoque dicitur: ῥητορικὴ τοίνυν ἔϛι, δύναμις τεχνικὴ πιθανοῦ λόγου ἐν πράγματι πολιτικῷ etc. et p. 38. ea, quae pluribus expoſita ſunt, ſumta eſſe, ſcripſit auctor, ex anonymo quodam artis rhet. ſcriptore περὶ ἀρχῆϛ καὶ προόδου ῥητορικῆϛ. An illa ſunt ex Camariotae ſynopſi Hermogenis adhuc inedita, cuius initium conſpirare videtur cum eo, quod Fabric. vol. VI. p. 119. adtulit? Camariotae tamen nomen neque in

prolegomenis neque in fine p. 531. inter eos, qui in Hermogenis rhetoricam commentati sunt, reperi memoratum: quamquam in fine citatur liber inscriptus: Συναγωγὴ ἀναγκαιοτάτων ἐξηγήσεων εἰς τὴν τοῦ Ἑρμογένους Ῥητορικήν.

Ad §. 167. MICHAEL GLYCAS.

Ad pag. 556. lin. 12.

Multo probabiliorem esse Walchii sententiam, quam Oudini Allatii Lamiique opinionem, vel ex cod. Veneto D. Marc. 402. an. mundi 6798. s. aer. vulg. 1290. in fine significato, qui adeo saeculo XV. quo VV. DD. memorati eum vixisse contendunt, antiquior est et continet Glycae Annales, docet cel. *Morelli* de cod. illo fusius differens in bibl. Mst. gr. et lat. tom. I. pag. 266. sq. Nec sententiae illi officiunt epistolae tres *Glycae*, qui si earum auctor est, ad Constantinum Palaeologum scriptae: Namque non est, quod Palaeologus, a. 1453. imperium tenens, omnino sit intelligendus, quum is, ad quem istae sunt epp. Sebasti tantum modo gaudebat titulo; sed potius ad Constantinum alium Palaeologum Andronici senioris, a. 1282. imperium adepti, filium, Sebastocratorem, (apud Cangium in Familiis Byzantinis p. 234.) vel ad alium quemdam eiusdem nominis et familiae non satis notum spectare posse ipsae incerti auctoris epistolae videntur Morellio, viro eruditissimo. — Conf. A. L. Z. a. 1790. m. Nou. nr. 348.

Ad

Ad § 168. ANDRONICVS COMNENVS.

Ad pag. 559. *lin.* 2.

Secund. m. edit. vol. VII. pag. 730. ſq. et de *Matthaeo* (in §. ſq.) pag. 798. et de *Nicephoro* (in §. 170.) p. 608. ac vol. V. p. 266. — de *Codino* (in §. 172.) vol. VII. p. 795. ſqq. — *Andronicus, ein hiſtoriſches Gemählde aus den Zeiten der Kreutzzüge*, II. part. von D. *I. G. Heynig*. Berol. 1799. 8. — conf. eph. litt. Götting. a. 1799. nr. 110.

Ad §. 173. CONSTANTINVS LASCARIS.

Ad pag. 561. *ſect.* 1. *lin.* 3.

In noua edit. vol. VII. p. 795. ſqq. Add. Κωνσταντίνου Λασκάρεως τοῦ Βυζαντίου περὶ συντάξεως τινων ῥημάτων κατὰ γένη, Βιβλίον δεύτερον. Romae. 1608. 8.

De *Ioanne Duca* Fabr. vol. VIII. p. 33. ſq. nouae edit. — et de *Laonico Chalcondyle*, in vol. VII. p. 793. ſq.

GEORGIVS PHRANZES.

Ad pag. 563. *lin.* 20.

Leg. *redemtorem.* — Atqui lucem demum adſpexit editio illa ab Altero promiſſa: Χρονικον Γεωργιου Φραντζη του πρωτοβεζιαριου εἰς τεσσαρα βιβλια διαιρεθεν. Νυν πρωτον ἐκδοθεν ἐπιμελεια Φραγκισκου Καρολου Αλτερ etc. Vindob. Auſtr. 1796. fol. Plura leges in *Fabr.* B. Gr. vol. VIII. p. 74. ſqq. m. edit. et ap. ipſum Al-

lus, Matthia Palmerio interprete. Basil. ap Io. Bebel. 1536. 8. v. *Panzeri* A. T. II. p. 155 et vol. VI. p. 313.

Ad pag. 7. med.

De LXX. interpret. origine et auctoritate num Pentateuchi versio ex Samaritana recen sione fluxerit, num ex codice, litteris graeci scripto facta sit interpretatio, docte disputa cl *Ge. Laur. Bauer in Entwurf eine histor. kritischen Einleitung in die Schriften de* A. T. ed. II. Norib. et Altdorf. 1801. 8. pag 136. sqq. et p. 161. *Eichhorn über die Quellen aus denen die verschiedenen Erzählungen vo der Entstehung der alexandrinischen. Ueber setzung geflossen sind*, in Repertor. part. 1 p. 266. Idem *Eichhorn* V. C. in *Einleitung i das* A. *Test.* tom. I. ed III. Lips. 1803. 8. pag 335. sqq. late docteque disputat de versio Alexandrina, de *Aristea*, versionis illius ori gine, tempore, quo facta sit, illius conditione au ctoritate, fatis etc. et p. 381. sqq., qualem codi cem sequuti sint interpretes. — cl. *D. Ic Otto Thiess in Handbuch der neuern, beson ders deutschen u. protestant. Literatur. de Theologie*, tom. I. Lign. et Lips. 1795. 8. p 397. seqq. nubem excitat scriptorum varii ge neris ad historiam et criticam τῶν LXX. per tinentium.

Ad pag. 16. lin. 2.

Idem *Georg Geret*, quum adhuc in lit terarum Vniuersitate *Wittemberg.* litteras pro fite

fiteretur, et ordinis philoſophici eſſet adſeſſor, ventilauit *disp. qua cauſſas discrepantiarum verſionis ſeptuaginta viralis a textu originali* expoſuit. Witembergae. 1725. 4.

Ad pag. 24. *ſect.* 8.

Editiones verſionis Alex. late diligenterque recenſuit cl. *Ern. Frid. Car. Roſenmüller in Handbuch für die Literatur der bibliſchen Kritick v. Exegeſe*, tom. II. Gottingae 1798. 8. p. 279. ſqq. et p. 344. ſqq. recenſentur ſcripta, in quibus a variis VV. DD. de Ariſtea, de, ipſa Alexandr. verſione p. 428. ſqq. de origine fatisque illius ac ſubſidiis agitur.

Ad pag. 31. §. *IV. lin.* 27.

Ed. V. T. *gr. ex verſione τῶν LXX. vna cum libris apocryphis*, ſecund. exemplar Vatican Romae editum et aliquoties recognitum, quod nunc denuo ad optimas quasque edd. recenſuit, et potiores quosdam codd. Alexandrini et aliorum lectt. varr. adiecit M. *Chriſt. Reinecc.* prodiit. Lips. 1730. rec. 1757. 8.

Ad pag. 34. *lin.* 12.

Et XI. Account. etc. 1799. — Tum Epiſtolam complexam Geneſin ex cod. purpureo - argenteo Caeſareo - Vindobon. expreſſam et T. V. graeci verſionem ſeptuaginta viralis cum V. L. denuo edendi ſpecimen dedit *Rob. Holmes.* S. T. P. e collegio nouo et nuperrime publicus in acad. oxonienſi poetices praelector. Oxon. 1795. fol. — Epiſtolae

lae — nuper datae appendix, cum verſionis LXX. denuo edendae ſpecimine ad formam contractiore a *Roberto Holmes.* ibid. 1795. fol. Confer Ien. A. L. Z. a. 1796. nr. 172. m. Iunio. Gotting. ephem. litter. a. 1797. ſcid 21. — Tandem initium operis diu exſpectati prodiit: *Vetus teſtamentum*, gr. cum variis lection. edidit *Robertus Holmes*, S. T. P. R. SS. aedis Chriſti canonicus, tom. I. II. Oxon. 1798. max. fol. Baſis eſt edit. romana. conf. ephem. litt. Gotting. 1799. pag. 633. ſeqq. Ien. A. L. Z. 1800. nr. 186. *Eichhorn Einleitung* etc. l. c. p. 381. *Gableri neueſtes theol. Iourn.* a. 1800. tom. V. part. 2. p. 156. ſqq. et. tom. V. part. 4. pag 333. ſqq. Verſionis aethiopicae collatio deſideratur. Bruce quidem adtulerat exemplar bibliorum aethiopicorum; ſed collationem nanciſci non potuit Holmes: ad eum tum A. *Alter* miſit exemplar Pſalterii aethiopici, a *Io. Ludulfo* editi, Francof. 1701. 4 collat. cum nonnullis codd. gr. pſalterii in bibl. Vindobon. caeſar. vt ipſe *Alter* in Lips. *allgem. litter. Anzeig.* 1799. nr. 81. p. 804. aliaque de Bruceo ſcripſit. Idem *Alter* in libro: *Ueber Georgianiſche Litteratur*, Vindob. 1798. 8. *pag.* 26. ſqq. copioſe recenſuit Biblia Georgiana V. et N. T. Moſcuae 1743. mai. fol. et multa loca comparauit cum LXX. interpr. aliisque codd. gr. et verſionibus: pag. 214. ſqq. de fragmentis Geneſeos ex cod. gr. purpureo — argenteo Vindob. in Holmeſii ſpecimine, 1795. ante memorato; p. 243. ſeqq. de codice re-

reſcripto Ephremi Syri; p. 248. correctiones recenſionis epiſtolae complexae Geneſin.

Lectures on the Canon of the ſcriptures, comprehending a diſſertation on the LXX verſion delivered in the Cathedral Church of Weſtminſter by I. *Blair*. Londin 1785. mai. 4. Conf. *Doederlein* auserleſene theol. Bibl. III. part. 12. p. 881.

Ad pag. 35. *lin.* 7. corr. *vtar.*

Ad pag. 37. *fin.* conf. Fabr. B. Gr. l. c. pag. 683.

Ad pag. 38. *lin.* 4. conf. Addenda ad Introd. II. 2. p. 755. Atque editiones ſingulorum ſacrorum librorum ex verſione Alexandr., Peutateuchi, Ioſuae, Eſther, Iobi. Pſalterii, Ieremiae, Danielisque fuſius recenſet cl. *Roſenmüller* in libro laudato, *Handbuch* etc. tom. II. p. 323—345.

Ad pag. 38. *ſub fin.*

Conf. *Fabric.* l. c. 684. ſq.

Obſeruationes in textum et verſiones maxime graecas Obadiae et Habacuci. Specimen, quod — examini ſubiecit *Frider. Plum*, phil. D. Cruciforae in Sielandia paſtor. Hauniae 1796. mai. 8. conf. I. A. L. Z. a. 1798. m. lun. num. 196.

Ad pag. 40. *med.*

Eiusdem *Schleuſneri* Obſeruationum nonnullarum de patrum graecorum auctoritate et vſu in conſtituenda verſionum graecarum V. T. lectione genuina, pars I. Wittebergae 1795. 8. (vid. Lips. ephem. liter. a. 1795. ſcid. 71.

p.

τῶν LXX et patribus eccleſiaſt. collecta ſuperſint, ex vtraque editione ſumta eſſe. Tum p. 166. ſqq. de *Symmacho*, *Theodotione*, *editione quinta*, *ſexta*, et *ſeptima* differit. — Copioſius tamen et curatius de Aquila, et reliquiis modo nominatis disputat indicatque *Eichhorn* in laudata Introductione, (Einleitung etc.) pag. 384. ſq. — Valde laudantur *Chriſtoph. Frid. Loeſneri* obſeruatt. in Reliquias verſionis Prouerbior. Salomonis graecas Aquilae, Symmachi, et Theodotionis Lipſ. 1761. 4. — iterum, ſed auctius: Ad voces quasdam verſionum graecarum veterum interpretum Prouerbiorum Salomonis Obſeruatt. quondam editae, nunc iterum recognitae et nouis acceſſionibus auctae a *Chriſtoph. Frid. Loeſnero*, in Commentatt. theol. a Velthuſenio, Kuinoelio et Ruperti editis, tom. III. p. 270. — 317. — Variae lectt. ad LXX. Lectiones Aquilae, Symmachi, Theodotionis et editionis quintae, ſextae ad Cantic. Canticor. ex cod. cel. Matthaei. Collatio inſtituta eſt cum ed. Grabii mai. in Eichhorn Repertorio für bibl v morgenl. Literatur, part XVI. p. 249 — 257 [*Symmachum* pure ſcripſiſſe, iud cavit etiam Valcken. ad Theocrit. Decem Eid. p. 33]

Ad pag. 44. ſect. 4. ORIGENES.

Cui volupe erit, is adeat *Fabr.* B. Gr. l. c. pag. 708. ſqq. de *Origenis* Hexaplis etc. *Baueri Einleitung in die Schriften des* A. T. pag. 151. ſqq. *Roſenmülleri Handbuch* etc, II. p. 459. ſqq. inprimis *Eichhornii Einleitung*

tung in das A. T. tom. 1. p. 355 — 372., vbi aliorum quoque VV. DD. libri, huc pertinentes, laudantur: et p. 372. ſqq. agitur de *Luciani*, *Heſychii* et *Baſilii* recenſionibus. — — De iis, qui primi fragmenta interpretum vett. graecor. collegerunt, v. *Gableri Iournal für theolog. Litteratur*, tom. VI. part. 3. ſiue Jahrgang 1803. part. 9. etiam cum inſcriptione: Neueſtes Iournal tom. XII. part. 3. Noribergae 1803. 8. p. 281. ſqq.

Ad pag. 45. *lin.* 19.

Leg. *huius.* — Inſcriptionem libri Roſenmüller ita ſignificauit: „Interpretum veterum Graecorum, Aquilae, Symmachi, Theodotionis etc., quae extant fragmenta in Pſalmos Davidis Hebraice, Graece et Latine ex edit. *Io. Drieſchii.* Antwerp. ex offic. Plantini 1581. 4.“

Ad pag. 46. *lin.* 17.

Volumen II. Bahrdtianae edit. prodiit a. 1770. — Ad edit. Montfauc. Hexaplorum Origenis animaduerſiones criticas atque ſupplementa conſcripſit *Io. Chriſt. Doederlein* in *Eichhornii* Repertorio etc. part. I. pag. 217 — 256 et part. VI. p. 195 — 207.

Ad pag. 47. *lin.* 17.

Scharfenbergii animaduerſionum ſpecimen II. prodiit Lipſiae. 1781. 8. Alia VV. DD. ſcripta, quae ad Origenis Hexapla interpretanda aut emendanda ſpectant, excitat *Roſenmüller* l. c. pag. 466. ſqq. et p. 568. adnotat, initium nouae et valde locupletatae editionis *clauis Fiſcherianae* reperiri in Commentatt. theolog.

log. ab Velthuſenio, Kuinoelio et Ruperti editis, tom. IV. pag. 195—263.

Ad pag. 48. *lin.* 24.

In edit. Hoeſchel. graecum contextum excipit latina *Sigiſmundi Gelenii* interpretatio, et hanc a p. 467. *Dau. Hoeſchelii* notae, et a p. 497. *Is. Caſaub.* notae ad Gregor. Thaumaturgi orat. panegyr. atque a pag. 507. in eamdem notae *Hoeſchelii* et *Laur. Rhodomani.*

Ad pag. 48. *lin. vlt.*

Petri Tamburini, Prof. emeriti, Ragionamenti ſul 1 libro di Origine contro Celſo. Pauiae. Galeazzi. 1786. 8.

Ad pag. 49. *lin.* 9.

A pag. 681. ſequuntur *Io. Tarini* notae. — Illa *Tarini* editio recuſa eſt, niſi inſcriptionis folium tantum fuerit immutatum, (namque edit. cum a. 1624. nota tantum habeo,) Lutetiae Paris. ap. Sebaſtian. Cramoiſy. 1624. 4. Epiſtola tamen Tarini nuncupatoria praemiſſa data eſt Lutet. Paris. VIII. Eid. VIIbr. a. cIↃIↃcXVIII. Conf. etiam ad Fabr. B. Gr. vol. IX. cap. XIV. *de Baſilio* M. pag. 62. nr. XXI. — Eſt autem illa Philocalia in gratiam Theodori, Tyanenſis epiſcopi, digeſta, vti patet ex cod. gr. illius Philocaliae in bibl. elector. Bauar. Monach. v. Lipſ. *allg. litter. Anz.* a. 1800. nr. 53. pag. 526. ſq.

Ad

Ad pag. 49. lin. 11.

Ed. Oxon. etiam cum nota a. 1686. eſt ſignata a *Brüggemanno* in View etc. p. 380. vbi a pag. 379. plures opuſculorum Origen. edit. verſiones anglicae et Britannorum VV. DD. ſcripta, quae ad *Origenem* ſpectant, recenſentur. — Ad edit. dialogi contra Marcionitas Wetſtenianam v. quoque de fragm. quodam cel. *Keil* not. *oo.* ad Fabr. B. Gr. vol. VII. p. 175. nr. 27. de *Maximo*.

Ad pag. 51. lin. 24.

Ab Eraſmo tamen antea editum fuit: Fragmentum commentariorum *Origenis* in Evangelium ſecundum Matthaeum *Eraſmo Roterodamo* interprete. Opus antehac non excuſum. Epiſtola nuncupatoria ad Nic. Diesbach data eſt Baſileae prid. Non. Iul. M. D. XXVII. (1527.) 8. v. cel. *Panzer* A. T. vol. VI. pag. 260. nr. 665. — In *lin. vlt.* ſcr. *tom.* XV.

Ad pag. 54. lin. 3.

ſec. m. edit. in vol. VII. pag. 201. ſqq., vbi multo plura adnotaui, et edit. *de la Rue* copioſius recenſui, ac pag. 218. in not. *w.* de altera *Wolf.* edit. Philoſophumen. f. potius nouarum curarum ſpecimine, Hamburgi. 8. ſine anni nota (circa a. 1715. aut 1716.) vberius disputaui.

Ad §. 3. MACCABAEORVM HISTORIA.

Ad pag. 55. *lin.* 4.

In *Eichhornii allg. Biblioth. der bibl Literat.* tom. II. part. 2. *veber das 2te Buch der Maccabäer von* [Eb. Glo.] *Paulus.*

Ad pag. 57. *lin.* 7.

Ueber die vorgebliche Verwandtſchaft der Iuden vnd Spartaner 1. Maccab. 12. *vom Hofr Bruns, mit einem literariſchen Nachtrag von D. Io. Phil. Gabler, in Gableri neueſten theolog. Iournal,* tom. VIII. part. 5. Noribergae 1801. 8.

Ad pag. 57. *ſect.* 2. *de TOBIAE HISTORIA.*

Die Geſchichte Tobi's, nach drey verſchiedenen Originalen, dem Griechiſchen dem Lateiniſchen des Hieronymus vnd einer Syriſchen veberſetzt vnd mit Anmerkungen exegetiſchen und kritiſchen Inhalts, auch einer Einleitung verſehen von Karl Dauid Ilgen der Theol. v. morgenl. Sprachen ordentl. Prof zu Iena, (nunc Rector. ſcholae Port.) Iena 1800. mai. 8. Quam vtilitatem hic Tobiae liber critico, historico ac theologo praeſtet docte oſtendit cl. *Ilgen.* Idem, arbitratus hiſtoriam Tobiae a ſex hominibus temporibus diuerſis diuerſaque ratione et lingua eſſe compoſitam, aut translatam, et amplificatam, fictionibus aut fabulis mythicis ornatam, in ſex periodos eam acute diſtinguit, et ſuſpicatur

tur, Tobiam ipſum a. mundi 3492. aut a. 639. ante Chr. natum incepiſſe narrationem, eiusque fragmenta ſupereſſe in noſtro graeco contextu cap. I — III. vers. 7. Sed de quibusdam hypotheſibus dubitat cenſor in Erlang. Litt. Zeit. a. 1801. nr. 13. Add. *Bellermanni* cenſuram in ephem. litter. Erford. a. 1800. nr. 54. et longam cenſuram in: *Iahrbuch der neueſten Literatur.* a. 1800. nr. 30 et 31.

Ad pag. 59. *SALOMONIS SAPIENTIA.*

Salomo's Vishet, oefverſatt iſran Grekiſkan med bifogade philologiſka Anmärkningar af *Iak. Wallenius.* Gryphiae 1786. 4. v. Greifswald. ephem. litt. a. 1786. p. 308. — *Iac. Wallenii* annotatt. philolog. crit. in librum, qui inſcribitur σοφια Σαλομωνος, reſp. *I. C. Klockenfeld* — Gryphiae 1786. 4. — *Andr. Io. Nordwall*, praeſ. *Wallenio*, Prof. disp. Obſeruatt. philologicae ſublimem hypotheſin caedis primogenitorum aegyptiacae, ab auctore libri *Sapientiae* propoſitam, illuſtrantes. Gryphiae, m. Sept. a. 1798. 4.

Das Buch der Weisheit. Als Gegenſtück der Koheleth vnd als Vorbereitung zum Studium des N. T., bearbeitet von I. G. C. Nachtigal. Halae 1799. mai. 8. Nachtig. contendit, librum a pluribus hominibus temporibus diuerſis eſſe confectum, primum in lingua Syrochaldaea eſſe ſcriptum et ſaec. II. medio abſolutum; pag. 252 — 256. cl. Faberi argumenta, in VI. programm. a. 1776 et 1777 propoſita, breuiter repetuntur; ſed programm. ab eodem

doct. *Fabero* a. 1786—1789. conſcriptorum, ſiue part. II. ſect. I—IV. de eodem libro Sapientiae, nulla fit mentio, *Nachtigal* tamen iam antea in *Henkii neuem Magazin für Religionsphiloſophie etc.* vol. II. part. 1. nr. 5. ſpecimen quoddam ſeu fragmenta introduct. ſuae in librum Sapientiae dederat. conf. *Erlang. Litter. Zeit. a.* 1799. *nr.* 65. *Gableri neueſtes theolog. Iourn.* vol. IV. part. 4. a. 1800. pag. 361. ſqq. Ien. A. L. Z. a. 1800. m. Iul. nr. 201. in primis Kilon. nou. bibl. vniuerſ. germ. vol. 64. part. 2. Faſc. 8. p. 439. ſqq.

Ad pag. 61. *ſect.* 4. *IESVS SIRACIDES, ſ. eccleſiaſticus.*

Glaubens vnd Sittenlehre des Sohns Sirach. Neu vebersetzt mit erläuternden Anmerkungen von I. W. Linde, Prediger an der heilig. Geiſtkirche in Danzig; zweyte völlig verbeſſerte Auflage. Lipſ. 1795. 8. Docta longaque cenſura legitur in Kilon. bibl. vniu. germ. vol. XXIV. part. I. Faſc. 1. p. 16. ſqq. add. *Eichhornii Biblioth. der theol. Literat.* tom. VI. part. 6. pag. 1043—1060.

Sententiae Ieſu Siracidae. Graece. Textum ad fidem codd. et verſionum emendauit et illuſtrauit *Io. Guil. Linde.* Gedani 1795. 8. v. *Eichhorn* l. c.

Die Denkſprüche Ieſus des Sohnes Sirach, ein Lehr- und Leſebuch für Leſer aus allen Ständen, beſonders für Schulen, aufs neue vebersetzt vnd mit erklärenden Anmerkungen verſehen von Fr. Chriſt. Zange, des Pre-

Predigtamts Candidaten. Arnſtadt. 1797. 8. conf. ephem. litter. Erford. a. 1798. nr. 29. p. 228. ſqq.

In Eichhorn allgem. Bibl. der bibliſchen Literatur, tom. VII. part. 5. pag. 832. ſqq. eſt commentatio: *Ueber die muthmaſsliche Quelle der alten lateiniſchen Ueberſetzung des Buchs Sirach von* M. *Ern. Gottl. Bengél*, Repetent. zu Tübingen. Auctor ſuſpicatur, illam verſionem latinam, non ab Hieronymo, ſed primis ſaeculis poſt Chr. natum, factam, aeque ac verſionem graecam eſſe ex textu quidem hebraico, ſed ex alio illius exemplari concinnatam; interpretem vero praeter ſuum cod. hebraicum graecam quoque verſionem quamdam adhibuiſſe. Cenſori tamen in ephem. litter. Lipſ. a. 1797. plag. 7. pag. 54. ſq. videtur illa eſſe deriuata ex alia quadam graeca verſione.

De verſione germanica in idiomate inferioris Saxon. e lingua latina, medio ſaec. XV. a monacho quodam facta et valde mutata in codice, v. *Georg. Guil. Lorsbach in Archiv für die bibliſche vnd morgenländiſche Literatur*, tom. II. Marburg. 1794. 8. et longam eius cenſuram in *Hänlein* et *Ammon neuen theolog. Iournal*, tom. IV. part. 4. a. 1794. pag. 332. ſqq.

Ad pag. 61. ſect. 6. BARVCH.

Io. Chriſtian Grüneberg, Raciburg. exercitatio de libro *Baruch* apocrypho. Gottingae 1797. 8. Contra Eichhorn. ſtatuit, librum primo

primo ſcriptum fuiſſe in lingua hebraica, ex libris V. T. ab homine quodam Palaeſtin. poſt Nehemiam et ante Iudam Maccabaeum, ſub imperio Ptolemaei Lagi concinnatum. Neque enim Baruchum, neque aequalem illius eſſe auctorem, ex hebraismis et aliis argumentis euincere ſtudet. Tum agit de argumento, pretio, vtilitate, verſionibus etc. libri.

Ad pag. 62. *lin.* 8.

Traducion literal en una breue Parafraſis de los tres libros ſagrados: Tobias, Iudit y Eſter; con el texto late y notas de Vitré, *Calmet* y otros. Madrid, vltimo decennio ſuperioris ſaeculi in 8. prodiiſſe, alicubi legi.

I. Gf. Eichhorn Einleitung in die apokryphiſchen Schriften des A. T. Lipſ. 1795. mai. 8.

In eiusdem *Bibliothek der bibl. Literat.* I. part. 2. *veber den apokryphiſchen Eſras von I. G. Trendelenburg;* — tum in tomo II. part. 1. *veber die Geſchichte der Suſanna, Dan. XIII. nach dem Griechiſchen;* — in parte 2. *veber das Gebet der drey Männer im Feuerofen, Dan. III.* 24-90. *nach dem Griechiſchen;* — et, *veber die Erzählung vom Bel vnd Drachen zu Babel, Dan. XIV. nach dem Griechiſchen.*

De Apocryfe Boeken, naar het Griekſch, I. Deel, en korte Aanmerkingen ouer de Apocryfe Boeken voor ongeleerden I. Deel, door

door *Ysbrand van* Hamelsveld. Amſtelod. 1797. mai. 8.

Die Apocryphen A. T. mit vollſtändig. erklärenden Anmerkungen. Ein Anhang zum Bibelwerk des Herrn G. R. R. vnd Profeſſ. Wilhelm Frid. Hezel. Erſter Theil, welcher das Buch Iudith bis zum Jeſus Sirach enthält. Lemgou. 1800. 8. Sed multa auctoris peccata tam hiſtorica quam exegetica notantur atque culpantur in *Gableri Journal für theolog. Literatur*, tom. I. part. 1. ſiue pro anno 1800, part. 1. Noribergae. 1801. 8. pag. 63. ſqq. Num aut quando tomus II. editus ſit, equidem ignoro.

Ad pag. 63. lin. vlt.

Pars ſiue ſpecim. II. Lipſ. 1786. 8. — confer ſupra *ad pag.* 40. Introductionis ſcripta; *Fabric.* l. c. pag. 705. ſq. et vol. X. pag. 94. ed. vet. ſiue vol. VI. pag. 677. ſq. nouae edit. atque cl. *Roſenmüller* l. mem. pag. 449.

AD CAPVT III.

DE NOVO FOEDERE

Ad pag. 65. not. lin. *vlt.*

Atqui prodiit illa verſio germanica: *Herbert Marſh's Anmerkungen vnd Zuſätze zu I. D. Michaelis Einleitung in die göttlichen Schriften des neuen Bundes. Aus dem Engliſchen ins Deutſche veberſetzt von E. P. K. Roſenmüller.* Gottingae 1795. 4. — Remarks on „Michaelis's Introduction to the New Teſt. vol. III. IV." translated by the Rev. *Herb. Marsh*, and augmented with Notes. By way of lautions to Students in Divinity. Second Edit. With a Preface and Notes in Reply to Mr. Marsh. London. White. 1802. 8. Non eſt noua editio: ſed operi tantum additae ſunt praef. et notae epiſcopi Oxonienſis, cui Marſhii Obſeruatt. periculoſae videbantur et veritati fidei et auctoritati ſacrarum litterarum.

Idem *Marſh* non ſolum diſſ. on the Origin and Compos. of the three firſt Goſpels, a. 1802. ſeparatim edidit, ſed etiam Lettres to the anonymous Author of the Remarks etc. Idem ſcripſit: An Illuſtration of Hypotheſis propoſed in the Diſſertation on the Origin and Compoſition of our three firſt canonical Goſpels. With a Preface, and an Appendix, containing miſcellaneous Matters The whole being a Rejoinder to the Anonymous Author of the Remarks on Michaelis and his Commentator. By *Herb. Marſh*

Marſh, B. D. F. R. S. Lond. 1803. 8. Is vero refutat aduerſarium, et vberius explicat ſuam de origine trium Euangeliorum ex communi fonte hauſtorum ſententiam: exempla autem primi operis varias accepiſſe acceſſiones, Matthaeum primum documentum in eius lingua retinuiſſe, Marcum vero et Lucam graece id vertiſſe exiſtimat. Tertius adpendix agit de *Iuſtini Martyris* libro: Ἀπομνημονεύματα τῶν Ἀποςόλων etc. Add. *I. D. Michaelis* Inledning til det Nye Teſtaments guddommelige Skrifter; overſat af det Tydſke after det 4. Maget forögede og forandrede Vdgave ved *G. Staudning*. Hafniae 1790. — 1792. III. partes. 8. — *Michaelis* vero additamenta, quae edit. quartae inſerta et multa erant, in vſum eorum, qui tertiam emerant editionem, excerpta quoque ſunt et ſeparatim edita: *Zuſätze vnd Veränderungen der IV. Ausgabe von Michaëlis Einleit. in das N. T, die ſie vor der IIIten voraus hat.* Gottingae. 1788. 4.

Ad pag. 66. lin. 9.

Noua eaque emendata editio *Haenlein Handbuch* etc. prodiit; Erlangae tom. I. 1801. — tom. II. ſ. tomi II. pars I. 1802. 8. Pars II. mox ſequetur. — Idem V. D. maius opus in compendium redegit huius ſententiae: *Lehrbuch der Einleitung in die Schriften des N. T. für Akademien vnd Gymnaſien.* Erlangae, 1802. 8.

I. Np. Schäfer — inſtitutiones ſcripturiſticae, vſui auditorum ſuorum accommodatae.

tae. Mogunt. part. I. Iſagoge. 1790. 8. — Pars II. Hermeneutica, ib. 1791. 8. Haud laudatur in actis litterariis. — *Einleitung in die Bücher der heil. Schrift. A. vnd N. T. zum Unterricht für die Jugend vnd zum Gebrauch gemeiner Chriſten bey Leſung der Bibel.* Halae. 1786. 8. — *Io. Phil. Gablers Entwurf einer hiſtoriſch-kritiſchen Einleitung in das N. T.* Noriberg. 1789. 4.

Einleitung in die Schriften des neuen Bundes, von D. Georg. Frid. Grieſinger. Wirtemberg. Konſiſtorialrath, Prälaten des Kloſters S. Georgen. Stuttgardt. 1799 8. Valde laudatur in *Gotting. ephem. litt.* a 1800. plag. 67. Adoptat V. D. pag. 27. ſqq. hypotheſin, fuiſſe princeps quoddam antiquius apoſtolic. euangelium, ex quo tamquam communi fonte tria priora noſtra fluxiſſent euangelia; primum Marcum inde ſuum ſumſiſſe euangelium; tum Lucam cum illo Marci euangelium habuiſſe ante oculos; Matthaei vero graecum poſtremo comparuiſſe; Ioannem denique ſuppleuiſſe tria priora. Num apoſtolus Paullus epiſtolam ad Hebraeos, et Iacobus ac Iudas epiſtolas, ſub nomine illorum exſtantes, ipſi, an alii aetatis apoſtolicae homines ſcripſerint, incertum illi videtur; neque vero, id auctoritati illarum epiſtolarum canonicae aliquid nocere, exiſtimat: Apocalypſin tamen pag. 332—242. docte acuteque vindicat Ioanni, et eſſe genuinam oſtendere adnititur, etc.

Ein-

Einleitung in die Bücher des N. T. Erſtes Heft von Io. Leonhard Hug, Profeſſor der Theologie an der Univerſität zu Freyburg. Baſil. 1797. m. 8. Conf. Salisburg. A. L. Z. a. 1798. plag. CLI. m. Sept.

Handbuch der Einleitung in ſämmtliche Bücher des N. T. von Io. L. Vollmann. Gottingae 1801. 8. ſed conf. *Jahrbuch der neueſten Litteratur. a.* 1801. nr. 269. — Primas tantum lineas duxit *J. H. Ph. Seidenſtücker* in: *Grundzüge einer Einleitung zum Studium des N. T. zu ſeinen Vorleſungen beſtimmt.* (1. plag.) Helmſtadt. 1794. mai. 8.

Ad pag. 66. §. 1.

Conf. *Walchii* bibl. theolog. ſelectam, tom. IIII. cap. 8. §. 4. ſqq. pag. 14. ſqq. — *Richard Simons kritiſche Schriften ueber das N. T. I. Theil, welcher die kritiſche Hiſtorie des Textes des N. T. enthält. Aus dem Franzöſiſchen ueberſetzt von Heinr. Matthias Aug. Cramer — nebſt einer Vorrede und mit Anmerkungen begleitet von D. Io. Sal. Semler.* Halae 1776. — *II. Theil. erſte Abtheilung, von der kritiſchen Hiſtorie der Ueberſetzungen des N. T.* 1777. — *Zweite Abtheilung* 1780. mai. 8. — Nubem editionum ſcriptorum etc. excitarunt *D. Io. Otto Thieſs in Handbuch der neuern — Litteratur der Theologie,* tom. II. Lignit. et Lipſ. 1797. 8. pag. 411 etc. introductt. in N. T. pag. 420. ſqq.

ſqq. de canone, auctoritate etc. N. T. et *Ern. Frid. Car. Roſenmüller* in *Handbuch für die Litteratur der bibl. Kritik v. Exegeſe*, tom. I. Gotting. 1797. p. 278. ſqq. de editt. N. T. — in tom. II. a. 1798. 8. p. 158. ſqq. de arte critica, et variis lection. de codd. msst. N. T. de coniecturis factis, etc. ad quos VV. DD. lectores ablegare praeſtat, quam illos compilare.

Ad pag. 66. *lin.* 10.

Roſenmülleri comment. recuſa eſt in Velthuſen, Kuinoel. et Ruperti commentatt. theol. vol. II. p. 204 — 232.

Ad pag. 68. *lin.* 10.

Authentie vnd Oekonomie der göttlichen Schriften des neuen Bundes von Gr. Mayer. Vindob. 1793. 8. — *Handbuch der kritiſchen Geſchichte des N. T. zum Gebrauch bey akadem. Vorleſungen von I. G. K. Klotſch.* Witteberg. et Zerbeſt. 1795. 8. conf. *Erlang. ephem. litt.* a. 1795. pag. 463. ſq. *Eichhornii bibl. der theol. Literat.* tom. VII. part. I. pag. 87. ſqq. — *Io. Frid. Kleucker* edidit: *Neue Prüfung vnd Erklärung der vorzüglichſten Beweiſe für die Wahrheit des Chriſtenthums, wie der Offenbarung veberhaupt*, partt. I. Rigae 1787. — II. 1789. — III. 1794. 8. Pars tertia continet examen argumentorum pro fide ac veritate et librorum N. T. ſacrorum, et rerum ac narrationum. Conf. Gotting. ephem. litter. 1795. plag. 59. — *Eiusdem ausführliche Vn-*

Unterſuchung der Gründe für die Aechtheit und Glaubwürdigkeit der ſchriftlichen Urkunden des Chriſtenthums etc. pars. I. Lips. 1793 — part. II. ib. 1795. 8. De Kleukerianis libris, huc pertinentibus, v. cel. *Noeſſelti Anweiſung zur theolog. Bücherkenntniſs.* ed. 4tae §. 194. p. 245 et curatius in cenſura libri Noeſſeltiani in *Gableri* Iourn. *für theol. Literat.* tom. II. part. I. pag. 46. ſq. Noribergae 1801. 8. — *Lilienthal* in tomo XV. operis: *die gute Sache der göttlichen Offenbarung*, Regiomont. 1776. 8. cap. 27. ſect. I. demonſtratum iuit N. T. authentiam.

Ad pag. 68. ſect. 2. lin. 5.

Leg. *ac.* — Ad *lin.* 11 et 12. Nitidae editionis exemplar in manibus habeo: *Diatribe de linguae graecae N. T. puritate.* Vbi quam plurimis, qui vulgo finguntur, Hebraiſmis larua detrahitur, et profanos autores quoque τὸ κατὰ λέξιν ita eſſe loquutos ad oculum demonſtratur, autore *Sebaſtiano Pfockenio*, Fridberga Wedderauio. Editio noua Ianſoniana multo emendatior. Amſtel. ap. Guil. Blaeu. 1635. 12. Dedicatio ad priorem edit. 1629. ſcripta eſt Amſtel. Cal. Aug. 1629. — *Georgius* autem anno prius edidit librum, inſcriptum: *Chriſti. Sigism. Georgii* — Vindiciarum N. T. ab Ebraiſmis libri tres, quibus, quicquid ebraiſmi a Thoma Gatakero, Io. Vorſtio, Io. Oleario, reliquis graecae noui foederis dictioni eſt affictum tum argumentis, tum teſtimoniis ex probatiſſima antiquitat-

tate graeca erutis diluitur, simulque verae n minum ac verborum, particularum, figu rum, phrasium significationes; pondera atq vsus excutiuntur. cum tribus indicibus. Fra cof. et Lipsiae. 1732. 4. Plura leges de scripi Georgii, huc spectantibus, et de controue sia, quam hac de re habuit cum Kappio Dresigio, in eius vita, in *Ern. Lud.* Rathle *Geschichte jetzlebender Gelehrten* etc. parte Cellae 1742. 8. pag. 74. sqq. Add. de defens ribus vtriusque sententiae sat multis *Fabr.* Gr. vol. IV. pag. 891. sqq. §. XXI. de stilo T. et lingua hellenistica, atque in *Henr. Be zelii*, (contra Pfochenium dimicantis,) di philolog. de lingua hellenistica, in eius sy tagmate dissertationum in academia Lunden habitarum, et collectarum cum praef. *I Erhardi Kappii*, Francof. et Lipsiae, 1745. tom. I. p. 460. In eodem tomo sunt II. *Be zelii* disputatt. p. 297. sqq. de libris V. apocryphis in genere, et p. 316. sqq. de ii dem in specie: tum p. 365. sqq. diss. de ant quis bibliorum versionibus. — De dictior noui foederis oratio, quam — habuit *Carc Magnus Agrell*, graecar. litterar. lecto Wexionii 1798. 8. conf. Gryphswald. ephen litter. critic. a. 1800. part. V. p. 36. sq.

Ad pag. 75. lin. 29.

Cel. *Noesseltii Anweisung* etc. quar prodiit edit. Lips. 1800. 8. sed ad cit. §. 2 notandum esse, animaduertit vir quidam d ctus, auctorem libri, *Versuch einer Beleucl*

tun

tung der Geſchichte des jüdiſchen und chriſtlichen Bibel-Kanons, eſſe Korrodi, profeſſorem quondam Tigurinum. — In noua Hauenleiniani libr. edit. tom. I. pag. 334. ſqq. plura ſunt addita.

Ad pag. 76. ſect. 4.

Paul. Ioach. Sigism. Vogel, Theol. Altdorf. progr. de coniecturae vſu in criſi N. T. cui adiecta eſt breuis commentat. de quarto libro *Eſdrae*, Altdorf. 1795. 4. v. Ephem. litt. Noriberg a. 1795. plag. 57. p. 449. ſqq.

Ad pag. 76. lin. 10.

Auctor eſſe dicitur *Ch. L. Paalzow*. conf. tamen cenſuram in Ien. A. L. Z. a. 1801. *Ergänzungs-Blätter* nr. 20. p. 159. ſq.

Ad pag. 76. not.

Thom. Edward's, S. T. P. duae diſſertatt., in quarum priore probatur, variantes lectiones et menda, quae in Script. S. irrepſerunt, non labefactare eius auctoritatem in rebus, quae ad fidem et mores pertinent; in poſteriore vero praedeſtinationem Paulinam ad gentilium vocationem totam ſpectare. Londini. 1768. 8.

Ad pag. 79. lin. 20.

Gilb. Wakefield, Anglus, quoque in ſilua critica multa N. T. loca audacter tentauit: ſed contra eum ſtilum acuit in aliquot programmatibus cel. *D. Henr. Car. Alex. Hänlein* in examine criticarum atque exegetica-

ticarum Gilberti Wakefield in libros N. T. eiusque ſeptima particula in lucem emiſſa eſt, Erlangae, 1804. 4. Epiſtola, critices biblicae grauiora quaedam momenta ſuccincte et dilucide exponens — ab auctore vitae Pomarii, (*I. Hm. von Melle*). Lubec. 1786. 8. — *Sam. Gli. Wald* diſſ. de eo, quod incertum eſt in critica verbali N. T. Regiomonti 1795. 4. — *I. F. Heynatz*, diſſ. ſiſtens examen canonum criticorum N. T. Maſtrichtianor. pars I. Francof. ad Viadr. 1792. 8.

Ad pag. 80. *lin.* 18.

Mſſtorum, quibus verſio N. T. Philoxeniana continetur, catalogus exſtat in Annal. litter. Helmſtadt. a. 1788. m. Mart. p. 193. ſqq. dein rec. opera *D. Pauli* Prof. tum temporis Ienens. nunc Würceburg. — Poſt Μηνολόγιον τῶν Εὐαγγελίων ἑορτασιμ. Romae 1788. ſunt IV. euangeliorum lectt. in codd. variantes, dein a *Michaelis* in noua bibl. orientali atque exegetica. tom. VIII. p. 243. ſqq. plene excerptae. Add. *Griesbach.* in noua ed. N. T. prolegg. pag. CXXII. nr. 33.

Ad pag. 81.

Clarke, Prof. col. Ieſu, Cantabrig. Conſtantinopoli adtulit codd. mſſtos, 1) plenum exemplar euangeliorum, ſaec. VIII. 2 — 5) varios codd. euangeliorum, epiſtolarum et actorum apoſtol. diverſis ſaeculis exaratos; 6) ſcripta commentatorum in euangelia et opp. antiquiſſimorum patrum eccleſiaſtic.

7)

7) peruetuſtum exemplar euangeliſtarii eccleſiae graecae; 8) aliud eiusdem euangeliſtarii exemplar. v. *allgem. Intelligenz-Blatt* ad Lips. *Litter. Zeit.* a. 1803. ſcid. 71. pag. 576.

Ad pag. 18. *lin.* 28.

Idem *Matthaei*, V. D. in Lips. *allgem. litter. Anzeig.* a. 1800. nr. 162. nr. 174. 180. 182. 188. et nr. 193. de XIII. codd. N. T., qui in bibl. Auguſt. Vindel. ſeruabantur, diligenter et critice agit, Bengelii, qui ſeptem codd. tantum contulit, notitiam, in adparatu critico ad N. T. Tubingae 1734. 4. datam, auget corrigitque, et p. 1715. not. 1. de codd. litteris vncialibus ſcriptis, prudenter monet.

Codex quatuor euangeliorum graecus, membranaç in 4. luculenter ſcriptus, et integer, quondam fuit in bibl. regis Hungarorum, Coruini: ex cuius reliquiis Budae vsque ad an. 1686 adſeruatis peruenit in poſſeſſionem Samuel. Benedicti Carpzouii, Dresd. concionatoris aulici primarii; cuius filius Io. Gottlob. Carpzou. Lubecens. eccleſiarum antiſtes, eum, hereditatis iure acceptum, dono dedit Io. Benedicto Carpzouio, Abbati et Theologo Helmſtadienſi: cuius bibliotheca poſt eius mortem vendita, rediit ille cod. iure emtionis in Bibl. publicam Budenſem, (Ofen.). A Ludolpho Küſtero in edit. N. T. Millianae *Lipſienſis* vocatur, a Wetſtenio *Carpzouianus*, numeroque 78. notatur. Praeter alia figurarum ornamenta, inſunt IV. ſcriptorum hiſtoriae I. C. imagines, et in fine Marci duae aliae;

Gableri nouiſſ. biblioth. theologica, tom. VIII. part. III. a. 1801. p. 303. ſq. — Quoniam orta quoque eſt controuerſia aut dubitatio, num ille cod. Ebner. habeat primum Matthaei caput, aut I. Chr. genealogiam; id caput haud deeſſe in cod. euicit D. *Io. Phil. Gabler* in *Iournal für theolog. Literat.* tom II. part. I. pag. 1 — 16. Noriberg. 1801. 8. et varias inſeruit obſeruatt. de ratione capitum numerandorum aut indicandarum ſectionum librorum diuinor. in Mſſtis codd. Idem pag. 8. not. agit de cod. *Gehliano*, (ab Aug Gabr. Gehle, Rect. Stadenſi, illius quondam poſſeſſore, ſic dicto,) nunc in bibl. Gottingenſi ſeruato. Gehle ipſe a. 1729 varias illius lectt. publicauit.

Cel. *Henke* ſcripſit progr. *Codicis Vffenbachiani*, (nunc in bibl. publica Hamburg.) qui epiſtolae ad Hebraeos fragmenta continet, recenſus et ſpecimen aere exſculptum. Helmſtad. 1799. 4. Codex eſt, opinante Vffenbachio, ſaec. VII. aut VIII., iudicio autem Henkii, ſaec. IX. ſcriptus litteris vncialibus, et continet tantum capp. 1 — IV. 3 et capp. XII. 20. ac XIII. 25. conf. *Gableri neueſtes theol. Iournal* a. 1800. tom. V. part. 3. p. 309 — 326. et ibid. p. 326 — 331. eiusdem V. D. *kritiſche Unterſuchung über den Text des* Cod. Vffenbach. 2. (Wetſten. 53.)

De codd. gr. qui ſunt in bibl. Veneta D. Marci docte differit cel. *Morelli* in Bibl. Mſt. gr. et lat. tom. I. et ſupplet in erdum corrigitque ea, quae Andr. Birchius de illis, (in

(in prolegomenis ad ed. N. T. a. 1798.) litteris consignauit, pag. 8. et 9. de codd. V. et VI., qui continent *Biblia* V. *et* N. T. — pag. 15. de cod. VIII. complectente *quatuor euangelia*; ibid. et sqq. late et diligenter recenset cod. praestantissimum, qui continet N. T. et lectiones quasdam adfert: pariter p. 20. sqq. cod. XI., in quo sunt Acta apostolorum, Iacobi, Petri, Ioannis et Iudae Epistolae, Paulli epistolae, graeco textui versionibus latina et arabica e regione adpositis: pag. 23. sq. de cod. XII. litteris vncialibus exarato, in quo reperiuntur *Lectiones euangeliorum* per annum; et pag. 48. sq. de catenis in quatuor euangelia in cod. XXVII. *Fr. C. Alter* descriptio codicis caesarei purpurei aurei argentei biblioth. Vindob. in *Pauli neuem Repertor.* III. p. 115. sqq. Ienae 1791. praemissa sunt Fragmenta Marci secundum versionem Antehieronymianam. — De codd. Mss. celebrioribus v. quoque *Fabric.* B. Gr. l. c. pag. 834. sqq. ibique *Kuinoelii* additamenta; inprimis *Haenlein Handbuch* etc. ed. II. tom. II. cap. III. pag. 53 — 138., vbi quoque de vsu et pretio, atque recensionibus antiquis codd. etc. de cautelis, quae in illis diiudicandis et lectionibus deligendis sint adhibendae, late diligenterque disputatur, et multi aliorum VV. DD. libri maioris minorisue molis pretiique citantur. *Rosenmüller* etiam in *Handbuch* etc. tom. II. p. 158 — 276. nubem excitat librorum, qui huc pertinent, eosque recenset; insuper multorum argumentum refert.

Ad

Ad pag. 83. fin.

De Marci fragmento copioſus eſt Montfaucon in Diario italico p. 55—62., diligentius tamen curatiusque iudicat de eo *Laurent. a Turre* in diſſ. ſ. epiſtola de codice euangeliario Foroiulienſi, cuius ſecunda editio, notis illuſtrata, prodiit Venetiis, 1753. 4. et ex illa *Villoiſon* in Anecdotis graecis, tom. II. p. 250. not. 1.

Ad pag. 85. med.

De codice *Euangeliſtarii Manhemenſi* v. *Rinck* in *Eichhorns allgem. Bibliothek der bibl. Literat.* tom. III. part. IV. p. 646. ſqq, qui ex eo excerpta dedit. —. In eadem bibl. tom. V. part. 5. p. 761 — 934. et part. 6. p. 937 — 996. *veber die drey erſten Evangelien. Einige Beyträge zu ihrer künftigen kritiſchen Behandlung.*

Ad pag. 88. nr. 3.

Robertus Stephanus dicitur capita librorum N. T. in verſus primus 1552. aut 1551. (nam in edit. Geneu. 1551. 8. illa diſtinctio textus in verſus primum comparuiſſe dicitur,) inter equitandum in itinere, Lutetiis Paris. Lugdunum facto, diſtinxiſſe, teſte eius filio Henr. Stephano in praefat. ad Concord. gr. N. T. conf. *Aug. Pfeiffer* Critica ſacra p. 681. *Erneſti* Inſtitut. interpret. N. T. p. 97. edit. III. Sed *P. Marchand* in Diction. article *Eſtienne* (*Robert*) tom. I. p. 232. ſq. dubitat, num iſta filii narratio vera ſit. Atqui *I. Dau. Michae-*

chaelis in *Einleitung in das* N. T. part. I. §. 119. pag 768. ed. III. narrationem iſtam ita intelligit, vt arbitretur, Stephanum, equitatione feſſum, in diuerſoriis illum laborem perfeciſſe. Plura de illa re leges in Lipſ. *allgem. litter. Anz.* a. 1800. nr. 59. pag. 583. atque a. 1801. nr. 1. p. 8. et nr. 44. p. 415. Quam diuerſae ſint edd. Stephan. tam inter ſe, quam ab aliis, paucis ſignificat *Haenlein* in libr. cit. part. II. cap. VI. (in quo edd. N. T. recenſet,) p. 265. ſq. edit. II. add. *Roſenmüller* l. c. tom. I. p. 289. ſqq. (vbi quoque p. 375 ſqq. de quinque agitur Eraſmianis) in genere, de edit. N. T. p. 278—436. — et *Griesbach.* praef. ad vol. II. N. T. p. 24—26. et ed. II. vol. I. prolegg. ſect. I. pag. XIV—XXXI. Celeberrima Stephani eſt edit. tertia, a. 1550. fol. quae baſis facta eſt multarum ſequutarum. — Notanda eſt edit. Stephan. inſcripta: *Nouum* Teſtamentum, obſcuriarum vocum et quorumdam loquendi generum accuratas partim ſuas, partim aliorum interpretationes margini adſcripſit *Henr. Stephanus.* Excudebat Henricus Stephanus Anno M. D. LXXVI. (1576.) 12. Praemiſſa nec ſpernenda eſt longa *Henr. Stephani de hac ſua editione Teſtamenti noui, ad lectorem praefatio.* Laudanda quoque eſt ed. Steph. gr. cum duplice interpretat. lat. tam vetere quam noua ad vtrumque latus poſita: *N. T.* gr. et lat. *Theod. Beza* interprete. Additae ſunt ab eodem ſummae breues doctrinae, vnoquoque Euangeliorum et Actorum loco comprehenſae. — Huic tertiae editioni praeter quorundam

dam locorum recognitionem, acceſſ. breues difficiliorum phraſeων expoſitiones et aliae quaedam annotatiunculae, cum ex maioribus ipſius Bezae annotatt. tum aliunde excerptae. — 1580. 8. cum tabb. geogr.

Ad pag. 89. *nr.* 4.

Criticae *Griesbachii* obſeruatt. ad priorem edit. pertinentes, ſunt in eiusdem ſymbolis criticis. vol. I. 1785. et vol. II. 1793. 8., quas late perſequitur *Roſenmüller* l. c. tom. II. p. 217—222. Add. eiusd. *Griesbach.* commentarius criticus in textum N. T. tom. I. 1798. in 8. et conf. Erlang. Litterat. Zeit. 1799. nr. 13. — Quod vero ſynopſis euangeliorum interdum erat incommoda: ordinem euangeliorum capitumque vulgarem retinuit in edit. *N. T. graece. Textum — edidit I. Iac. Griesbach vol.* I. *Evangelia et Acta apoſtolorum complectens.* Halae. 1777. cuius vol. II. continet Epiſtolas apoſtolicas cum Ioannis Apocalypſi, iam 1776. cum Synopſi euang. editum. Separatim iterum prodiit *Synopſis euangeliorum Matthaei, Marci et Lucae* vna cum iis *Ioannis* pericopis, quae hiſtoriam paſſionis et reſurrectionis Ieſu Chriſti complectuntur. Textum recenſuit et ſelectam lectionis varietatem adiecit D. *Io. Iac. Griesbach.* Editio *ſecunda*, emendatior et auctior. Halae Saxon. 1797. mai. 8. Textum conformauit V. Cel. ad recenſionem editionis ſuae ſecundae N. T. tabularum autem ſynopticarum ordinem interdum, licet rarius, immutauit, adpoſuitque memoratas Ioannis pericopas. Praefationem ex-

excipit Catalogus codd. graecorum mss̄tor. 1) vncialibus litteris ſcriptorum; 2) 236. codd. litteris minoribus exaratorum; 3) 46. Euangeliſtariorum; 4) codd. in Matthaei editione adhibitorum; 5) codd. Slauonicorum, quorum etiam vberiorem deſcriptionem confecit in prolegomenis editioni ſecundae N. T. praemiſſis. — Secunda haec editio, textu ope plurium ſubſidiorum ſaepe immutato aut correcto in lucem emitti coepit: *Nouum Teſtamentum*, graece. Textum ad fidem codicum, verſionum et patrum recenſuit, et lectionis varietatem adiecit D. *Io. Iac. Griesbach.* vol. I. quatuor euangelia complectens. Editio II. emendatior multoque locupletior. Halae Saxon. et Londini 1796. mai. 8. v. *Ien. A. L. Z.* a. 1797. m. Ian. nr. 25. ſq. *Roſenmüller* l. c. p. 351. ſqq. Eodem tempore impenſis Ducis de Grafton ſplendidior edit. in Anglia prelo exiit. — Splendore tamen ac nitore typorum, de quibus multus eſt in praefat., nouorum non magis quam chartae nulli fere editioni. N. T. cedit nouiſſima *Griesbachii* editio, quae graece ex eius recenſione et cum ſelecta lectionum varietate, prodiit ſumtu Goeſcheni tom. I. *euangelia Matth. et Marci*, et tom. II. Lipſiae 1803. fol. qua de editione ſubtiliter judicatur in Ien. A. L. Z. 1804 n. 1. 2. — De aliis maioribus aut ſplendidis edd. aut recenſionibus deinceps ſermo erit: neque tamen ad vnam omnes edd. vel commemorare vacat. Praeter *Iac. Le Long* Biblioth. ſacram — continuatam ab *Andr. Gottlieb* Maſch, part. I. de editt. textus originalis, Halae 1778. 4.

cap.

cap. II. p. 189. ſqq. v. quoque *Fabr.* B. G. l. c. pag. 839. ſqq. et *Baumgartenii Nachrichten von merkwürdigen Büchern*, tom. IV. vbi part. XX. p. 95—117. viginti N. T. edd. partim rariores; pariter in parte XXIII. decem edd. aliaeque paſſim in aliis tomis operis cum eiuscitati, quod inſcribitur: *Nachrichten* etc. tum eius, quod in fronte gerit inſcriptionem: *Nachrichten von einer halliſchen Bibliothek*, recenſentur.

Ad pag. 90. *lin.* 11.

Corr. 1622. graeci enim numeri ſunt α χ κ β. — *Curcellaei* edit. eſt inſcripta: *N. T. editio noua denuo reuiſa*, in qua diligentius, quam vmquam antea, variantes lectiones tam ex msstis quam impreſſis codd. collectae et parallela ſcripturae loca annotata ſunt, ſtudio et labore *Stephani Curcellaei*, Amſtelod. ex offic. Elzeuiriana, 1658. mai. 12. (Haec eſt prima et rariſſima Curcellaei editionum:) poſt acta Apoſtolorum reperitur *Appendix*, in qua continentur variantes N. T. lectiones, ſupra omiſſae; vna cum aliquibus coniecturis, magnam partem *Henr. Stephani*, praefixis editioni ipſius in 16. a. 1576. etc. — rec. ibid. ap. Dan. Elſeuir. 1675. 8., cui edit. acceſſit in fine, ex ed. Boecleri Argentorat. 1645. 12. rec. 1660. 12. ſumtus Prologus libro Pauli Apoſtoli in XIV. epiſtolas ordinato praefixus, quo hiſtoria Pauli et epiſtolarum argumenta comprehenduntur, ex antiquiſſimo Mſto: tum ibid. ex typographia Blauiana, ſumtib. ſocietatis.

1685.

1685. 8. (conf. *Lilienthals* bibl. exeget. Bibliothek p. 62. ſqq.) — rec. ib. Amſtel. ſumt. Pet. I. Blaeu, Waesbergen etc. 1699. 8. In fine: Campis typis vid. Caſpari Cotii et cura Io. Steenbergii. (Poſt acta apoſtolorum deeſt adpendix ſupra memorata.) — Londini 1728. 8. Curcellaeus arguebatur Socianismi, quod falſas lectiones in textum recepiſſet, aut nouas ex ingenio finxiſſet: v. *Io. Gottl Molleri* disput. *Curcellaeus* in editione originalis N. T. textus, varr. lectt. et parallel. Script. locorum additamentis veſtita *Socinizans*: Roſtoch. 1696. 4. ſed ab hoc crimine vindicarunt eum *Io. Millius* in prolegomm. §. 1397. etc. p. 151. *Wetſtein* proleg. cap. 14. §. 4. pag. 150. etc.

Ad pag. 93. *not. lin.* 6.

Praeter *Bodenii* libr. pag. 98. Introd. citatum v. etiam de Millii edit. et erroribus, in citandis lectionibus verſionum orientalium, commiſſis *Chriſti. Bened. Michaëlis* Tractationem criticam de varr. lectt. N. T. §. XXI. et XXXI. — XLVIII. atque *Io. Dau. Michaëlis* Curas in actus apoſtolorum ſyriacos, §. VII. add. *Brüggemann* View etc. p. 261. ſq., vbi a pag. 258. multae editt. ac verſiones N. T. in M. Britannia in lucem emiſſae indicantur.

Ad pag. 93. *not.* lin. vlt.*

Ita lege — — 1757. *compoſita et hactenus inedita, in Bibl. Hagana claſſis* III. *faſc.* I. Amſtel. et Lugd. B. 1770. 8.

Ad

Ad pag. 95. lin. 7.

Notanda quoque eſt editio. Ἡ καινὴ διαθήκη ſiue nouum D. N. I. C. Teſtamentum *graecum* cum variantibus lectionibus, quae demonſtrant *vulgatam latinam* ipſis e *graecis* N. T. codicibus hodienum extantibus authenticam. Acced. index epiſtolarum et euangeliorum, ſpicilegium apologeticum et lexicon graecolatinum. Cura et opere P. *Hermanni Goldhagen*, ſocict. Ieſu. Editio catholica nouiſſima. Moguntiae, ſumt. Francᵉ Varrentrapp. 1753. 8. Grauiter iudicatur de illa ed. in *Baumgartenii Nachrichten von merkwürdigen Büchern*, tom. VIII part. 43. pag. 15. ſqq. — Conferri etiam poteſt de vulgata verſione *Io. Harduini* commentar. in N. T. editus a *au Sauzet*, Amſtel. 1741. at in praefationem ad illum commentarium ſcripſit M. *Car. Henr. Lang* animaduerſiones aliosque citat. in *Hamburg. vermiſchten Biblioth.* tom I. pag. 637. ſqq. praeſertim, qua lingua loquuti ſint et ſcripſerint euangeliſtae atque apoſtoli, ad vulgatam lat. verſionem defendendam aut diiudicandam.

De cel. *Matthaei*, quae noua eſt recenſio, editione v. *Eichhornii allgem. Bibl. der bibl. Liter.* tom II. pag. 305. ſqq. — Idem V. D. iterum edidit nouis acceſſionibus locupletatum.

Nouum Teſtamentum graece, ad codd. Mosquenſes vtriusque bibliothecae SS. ſynodi et tabularii imperialis, item Auguſtanos, Dresdenſes, Goettingenſes, Gothanos, Guelpherbytanos, Langeri, Monachienſes, Lipſienſes,

enſes, Nicephori et Zittauienſem, adhibitis patrum graecorum lectionibus, editionibus N. T. principibus et doctorum virorum libellis criticis iterum recenſuit, ſectiones maiores et minores Euſebii, Euthalii et Andreae Caeſarienſis notauit, primum quoque nunc *Lectiones eccleſiaſticas* ex vſu eccleſiae graecae deſignauit, ac *Synaxaria euangeliarii* et *Praxapoſtoli* addidit, criticis interpoſitis animaduerſionibus: edidit *Chriſtian. Frider. de Matthaei*, collegiorum imperialium Roſſicorum aſſeſſor et Profeſſor Wittenbergenſis. tomus I. (continens quatuor Euangelia.) 1803. mai. 8. — Poſt gr. contextum ſequuntur a p. 676. a) notae criticae in contextum, primum index notarum criticarum, tum maxime criticus, interdum acer et acerbus, auctorum editionumque index; b) *Euſebii* canones, graece; c) Synaxarium Euangeliarii, gr. cum notis; d) vberiores ad loca quaedam Excurſus. — tom. II. a. 1804.

Ad pag. 96. lin. 15.

Ipſe *Alter* de ſua editione iudicat aperte, inprimis comparando duos codd. textumque interpretationes Slauicae cum textu graeco innumera paene loca N. T. interdum critica ratione perſequitur in libro docto: *Veber Georgianiſche Litteratur*, Vindob. 1798. min. 8. pag. 169 — 199. — Pari modo docteque contendit p. 74 — 116. permulta N. T. loca cum *Bibliis Georgianis* V. *et N.* T. Moscuae 1743. fol. mai, et copioſis criticisque illuſtrat obſeruati-

rinae, S. Baſilii, Auguſtinianorum Eremitarum Romae, Borgianae Velitris, Laurentianae, S. Marci Venetorum, Vindobonenſis caeſareae, Pariſienſis, Eſcurialenſis, Haunienſis regiae, quibus accedit varietas lectionis verſionum Syrarum, veteris, Philoxenianae et Hieroſolymitanae, ex editione regia Haunienſi IV. Euang. iterum recognitae et quam plurimis acceſſionibus locupletatae, auctore *Andr. Birch.* Hauniae, 1801. 8. Prolegomena quoque erudita, de codd. mſſt. ex maiore edit. ſunt repetita, aliquoties, praecipue in notitia codd. Eſcurialenſium mutata, et vero ſub finem praemonendis. ad cod. Euangeliorum Paris. nunc 50. in Griesbachii autem catal. codd. nr. 13. et notitia codd. Siculorum, atque additamento ad deſcriptionem cod. Laurentiani VI, 33. aucta. — *Birch* iam ante editum vol. I. maior. operis foras dederat kritiſk Beſkrivelſe over gräſke Handſkrifter af det N. T. ved *Andr. Birch.* Hauniae 1785. mai. 8. conf. *Michaelis* bibl. cit. tom. I. p. 112.

Noua etiam recenſio eſt edit. Knappiana: *Nouum Teſt. graece.* Recognouit atque inſignioris lectionum varietatis et argumentorum notationes ſubiunxit *Georg. Chriſtian. Knappius.* Halae Sax. 1797. 8. Contextus eſt critice conformatus: nam discedit ſaepe non ſolum a vulgaribus editionibus; ſed etiam a recent. criticis. Interdum lectio, interdum interpunctio eſt mutata; interdum verſus ſunt translati, aut ad infimam oram relegati;

aut

aut ſignis quibusdam ſuum editor declarauit iudicium etc. Idem in prolegomenis breuem textus hiſtoriam a primis temporibus concinnauit. conf. ephem. litt. Lips. a. 1797. nr. 87.

Praeterea minores edd. ſunt memorandae: *N. T. graecum* ad optimas quasque edd. collatum et excuſum: adiectis nonnullis variantibus lectt. et notis, nec non Harmonia euangeliorum et chronotaxi Actuum apoſtolorum, accurante M. *Chriſtiano Reineccio.* Lipſiae 1742. 8. — Acceſſit *Chr. Reineccii* ſyllabus memorialis vocum graecar., quo nomina et verba et horum tempora difficiliora, nec non pleraeque particulae, cum ſignificatibus lat. exhibentur, ad faciliorem vocum euolutionem et repetitionem in paucis pagellis adornatus etc. Lips. 1743. 8. — Haec edit. omiſſa eſt a Maſchio. Primum prodiit ibid. 1725. 8. deinceps ſaepius ibidem. — *N. T. graecum*, ita adornatum, vt textus probatarum editionum medullam, margo variantium lectionum in ſuas claſſes diſtributarum locorumque parallelorum delectum exhibeat, curante *Andrea Buttigio.* Lipſiae, 1737. 8. Eſt repetitio primae editionis Bengelianae, *) Stuttgard. 1734. 8.

N. T. graecum. Textu per omnia Milliano, cum diuiſione pericoparum et interpunctura *I. A. Bengelii.* Oxon. ex theatro Sheldon. impenſis E. Broughton bibliop. 1742. 8. — Maſchio ignotae fuerunt editt. *N. T.* Lon-

*) De editt. *Bengelianis* v. *Roſenmüller* l. c. p. 331. — 337.

Londini, impensis I. et R. Tonson. 1756. 12. Est vero editio quarta Maitairtiana, et nitida. — *N. T.* editio tertia. Edinburgi, ap. Wal. Rudimann. et socios 1771. 12. mai. Τῆς καινῆς Διαθήκης ἅπαντα. Londini. excud. Eliz. Redmayne. 1705. mai. 12.

N. T. graecum, ed. accurata. Detmold et Meyenberg 1787. 8.

Testamentum Domini nostri I. C. nouum, in vsum studiosae iuuentutis edidit *Lr. Sahl* Hauniae 1787. mai. 8. II. tomi. — *Nouum Testamentum graecum*, in sectiones diuisit interpunctiones accurate posuit et dispositionem logicam adiecit *Chr. Schöttgen.* Lips. e Goerlic. 1744. 8. — 1749. 8. — Breslau 1765. 8. — Editio noua. Breslau. 1795. 8.

[*Novum Testamentum graece*, e recensione Griesbachiana, nova versione latina illustratum, indice brevi praecipuae lectionum e interpretationum diversitatis instructum, in vsum maxime gymnasiorum et academiarum editum, auctore M. *Henr. Aug. Schott*, Lipl 1805. 8. Editio valde commendabilis, consilio suo bene respondens.]

Diatessaron s. integra historia domini gr. ex IV. euangeliis inter se collatis ipsisque euangelistarum verbis apte et ordinate dispositis confecta: subiungitur euangeliorum harmonia breuis. Oxon. ex offic. Clarendon. 1800. 8. curante *Ios. White.* v. *Brüggemann.* Supplement etc. p. 55., qui a pag. 53. plures edd. N. T. gr. ac versionum varii generis atque sermonis recenset.

Ad pag. 97. lin. vlt.

Add. *Baumgartenii Nachricht von einer Halliſch. Bibliothek* tom III. p. 474. ſqq., vbi plures citantur VV. DD., qui de illa verſ. egerunt, et adnotatur, edit. a. 1703. propter praefat. Seraphimi a. 1704. in aula Patriarch. eſſe combuſtam. — Eadem editio, ſed ab *Anaſtaſio* Mich. *Macedone* recognita et emendata, vna cum textu originali ex edit. Leusden. a. 1698. recuſa eſt Halae Sax. 1710. 8. aut med. 12. Acceſſerunt *Liberii Coleti*, Athenienſis, ſacerdotis, nouae verſionis emendationes et Calendarium graecum eccleſiaſticum περὶ τῆς συνἀναγνώσεως τῶν ἱερῶν εὐαγγελιῶν καὶ Ἀποστόλων κάθε μιᾶς Κυριακῆς ὅλου τοῦ χρόνου, καὶ τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν etc. vid. Acta erud. Lips. a. 1710. p. 424. et *Baumgartenii Nachrichten von merkwürdig. Büchern*, tom IV. p. 112. ſqq. — *N. T.* graecum cum verſione germanica, ad latus poſita, aliquoties prelis exiit cum praefat. *Io. Winckleri*, Lüneburg. 1693. 8. — 1702. 8. — tum, omiſſis praefat. Winckleri, argumentis capp. et locis parallelis, Lips. et Lübben. 1732. 8. — *N. T.* graeco-germanicum, ad probatiſſimos codd. exactum, accurateque reuiſum etc. cura *D. I. Henr. Maii.* Giſſae Haſſor. 1705. 12. — *mit kurzen Summarien der Capitel, vielen Parallelen* etc. cura *Chriſtiani Frid. Wiliſchen.* Chemnit. 1710. 8. 1730. 8. — *Das N. T. griechiſch. v. teutſch; jenes nach der Herausgabe D. Gerhards von Maſtricht, dieſes nach der Ueberſetzung D. Martin Luthers.* — Halae Sax. 1741. et 1756. 12.

Ad pag. 98 *ſect.* 5.

In Bibliotheca ſacra poſt Iac. le Long et C. F. Boerneri iteratas curas — continuata ab *Andr. Gottlieb Maſch.* totum volumen I. partis ſecundae. Halae 1781. 4. conſecratum eſt verſionibus librorum ſacrorum orientalibus, et quidem N. T. tum integri tum partium, illius hebraicae, ſyriacae, arabicae, aethiopicae, perſicae, armenicae, copticae, denique recentioribus orientalibus. Add. D. I. *Otto Thieſs Handbuch* etc. tom. II. p. 378. ſq. et p. 506. ſqq. *Brüggemann* locis cit. *Fabr.* B. Gr. l. c. pag. 856. ſqq. — *Hirt* in biblioth. ſua orientali, part. II. emendat. varia, a. I. D. Michaelis de ſyriaca verſione ſcripta.

Ad pag. 98. *not. lin.* 7.

Poſt mortem Bodii pars eius pſeudo-criticae Wetſtenianae a Matth. I — IV. locum inuenit in *Eichhorn. allgem. Bibl. der bibliſch. Literat.* tom. IV. part. 2. p. 354 — 379. —. De ſyriacarum N. T. verſionum indole atque vſu diſſ. Philoxenianam cum ſimplici e duobus peruetuſtis codd MSS. ab Amida transmiſſis, conferente *Gloceſtrio Ridley.* LL. B. Lond. 1761. 4. (Brüggem. citat in View etc. p. 263. Monthly Review for Octob. 1761. p. 298. ſqq.) et in *Io. Iac. Wetſtenii* lib. ad criſin atque interpretat. N. T. ed. *Io. Sal. Semler.* p. 247 — 339. — Accuratior mſſtorum, quibus verſio *N. T. Philoxeniana* continetur, catalogus, cum quibusdam ad viros eruditos quaeſtionibus. Scripſit *Henr. Eberh. Gottlob Paulus* Helmſtadtii 1788. 8. et in Annal. Helmſtadt. litter. 1788. vol. I. p. 193 — 215. —

N.

N. T. verſiones ſyriacae, ſimplex, Philoxeniana et Hieroſolymitana, denuo examinatae et ad fidem codd. mſſtor. bibliothecarum Vaticanae, Angelicae, Aſſemanianae, Mediceae, regiae aliarumque nouis obſeruationibus atque tabulis aere inciſis illuſtratae a *Iac. Ge. Chriſti. Adler*, Hafniae 1789. mai. 4. — Epiſtolae duae, vna *Auguſtin. Anton Georgii*, altera *Iac. Ge. Ch. Adleri*, in quibus loca nonnulla operis Adleriani de verſionibus ſyriacis N. T. ſimplice, Philoxeniana et Hieroſolymitana examinantur. Hafniae, 1790. m. 4. conf. *Eichhorn. allg. Bibl.* tom. II. p. 483. ſqq. et V. p. 310. et alia acta litter.

Ad pag. 99. not. lin. 5.

Leg. *D. Fr. Münter in Eichhorn.* — I. p. 1. ſqq. et part. III. p. 385. ſqq. Is docet, non adeo vetuſtam illam eſſe, vt vulgo habetur, atque de tribus copticis verſionibus, *Memphitica* et *Sahidica*, quae ad recenſionem pertineat Alexandrinam, vtraque autem ſequitur textum peruetuſtum, ac tertia *Amonicae* aut *Baſhuricae* originis, in qua Sahidica in aliam translata ſit dialectum copticam, diligenter acuteque differit. — *Epiſtolas duas armeniacas*, primam Corinthiorum ad Paulum Apoſtolum; alteram Pauli ad Corinthios, nunc primum ex cod. Mſ. integre diuulgatas, *Armeniace* ediderunt, lat. verterunt, notisque illuſtrarunt *Guilielm.* et *Georgius, Guil. Whiſtoni* filii, in appendice ſubiecta *Moſis*, Cho-

a D. *Dau. Iul. Pott* et *Georg. Alex. Rupe* vol. I. a. 1800. vol. II. 1801. 8. Helmſtadt. Sylloge commentatt. theologicarum, etc. Admodum paucorum librorum, qui hiſtori aut critice aut grammatice perſequuntur libr diuinos N. T. notitiam, ne extrauagari vi ar, adiungere lubet. Quosdam nominaui Add. ad Introd. II. 2. p. 356. — De inco moda quorundam locorum N. T. interpretat ne ex hiſtoria philoſophica, praeſatur *Andr. Chriſti. Cleemann.* Dresdae 1751. 4. *Io. Aug. Erneſti* disp. reſpond. Ge. Godo Zehmiſch, de difficultate interpretationis gra maticae N. T. Lipſ. 1755. 4. et in *Ern* opuſc. philol. critic. p. 252. ſqq. ed. 2. *Io. Andr. Otto* de ſtilo N. T. helleniſti Magdeb. 1774. 4. — *Ferdin. Friq. Gräf hain* disp. reſpond. *Io. Guil. Fuhrmann* de i terpretationibus N. T. argutis magis, qu veris. Lipſ. 1774. 4. — *Io. Guil. Fuhrma* proluſ. ſubtilitatem interpretis N. T. in v borum notionibus ex contexta oratione finiendis commendat. Kilon. 1778. 4. Praeſidia interpretationis N. T. ex auctorib graecis: auctore *Io. Laur. Bleſſig.* Argent 1778. 4. — De modo, quo ſcriptores S. dogmatibus tradendis verſantur, auct. *C Ern. Gottlieb Keil.* Lipſ. 1780. 4. — *Aug. Henr. Tittmann*, Prof. Lipſ., progr. cauſſis praecipuis contortarum interpretati num N. T. Lipſ. 1800. 4. Iure defendit praefert grammaticam atque hiſtoricam int pretationem, quae vna eademque ſit, neq

vna ab altera ſeparanda. — *F. B. Gautſch* ſpec. exercitationum grammaticarum ad illuſtrandum N. T. e verſione LXX. interpretum. Francf. et Lipſ. 1786. mai. 8. — *Traugott Auguſt. Seyffarth* de locis N. T. communibus rite conſtituendis. Lipſ. et Dresdae 1789. 4. — De iudicandis morum praeceptis in N. T. a communi omnium hominum ac temporum vſu alienis, comment. I — III. auct. *Car. Lud. Nitzſch.* Vitenberg. 1791 — 1793. 4. — *D. Io. Aug. Wolf*, Theolog. P. P. O. ſcripſit quatuor commentationes de agnitione ellipſeos, in interpretatione librorum ſacrorum. Lipſ. 1800. ſqq. 4. — *Guſtau. Sommelii* diſſ. homonymiam particulae ὡς in ſcriptura ſacra N. T. occurrentis ſiſtens. Lund. 1790. 4. — *Iac. Wetterberg.* diſſ. de vocibus latinis in ſacro codice N. T. obuiis, ibid. 1792. 4. — *Sam. Gli. Linde* diſſ. de ſolatiis aduerſus mortis horrores in Platone et N. T. obuiis. Lipſ. 1792. 4. — *Io. Otto Plagemanni*, Theol. Candid. Obſeruationes ad quaedam loca N. T. difficiliora, Roſtoch. 1801. 8. — *Io. Ge. Roſenmülleri*, V. C. programmata XX. de fatis interpretationis ſacrarum litterarum in eccleſia. Lipſ. 1789. — 1800. 4. Priora nouem programmata emendatius iunctimque edita ſunt huius ſententiae: Hiſtoria interpretationis librorum ſacrorum in eccleſia chriſtiana inde ab Apoſtolorum aetate vsque ad Origenem. Pars I. Hildburghuſae. 1795. 8. — *M. Guſtau. Sam. Theodor. Baumgarten Cruſii* diſpp. II. iurisprudentia in interpretando N. T.

T. Lucina. Lipſ. 1802. 4. conf. *Beckii* con ſociet. philolog. Lipſ. II. part. I. p. 157. Sed temporis et vera inſtituti ratio reuo me ab longiore eiusmodi libellorum, quor numerus paene infinitus eſt, commemo tione.

Ad pag. 107. lin. vlt.

Ge. Raphelii libri antea in diuerſis pa bus editi, poſtea coniunctim ſunt euulga *Ge. Raphelii* adnotatt. philologicae in N. ex Xenophonte, Polybio, Arriano et Herod collectae, tom. I. II. Lugd. B. 1747 8. *Ad. Dan. Richteri* adnotationum philologic in N. T. ex Diogene Laertio collectarum ſ cimen. Dresd. 1739. repet. in *Biedermanni* ſcholaſt. I. 1. 8. — *Io. Chriſt. Meſſ Schmid* annotatt. philologicae in N. T. ex bete collectae, in bibl Bremens ac Verder IV. p. 459. — *Andr. Glochenii* ſpecim philologicar. in N. T. adnotationum ex Euri de, in Symb. litt. Col. II. 310. — *R. P.* ſpecimen obſeruatt. in N T. ex Artemido in bibl. Bremenſi V. p. 198. — *Io. Ba Ottii* ſpicilegium, ſ. excerpta ex Fl. Ioſep ad N. T. illuſtrationem, cura *Sigeb. Hau kamp.* Lugd. B. 1741. mai. 8. — *Io. Da Heilmanni* ſpecimen obſſ. quarundam ad ill ſtrat N. T. ex profanis pertinentium: in ei Opuſc. tom. I. etc.

Ad pag. 108. *med.*

I. G. Roſenmülleri ſcholia in N. T. tom. I. in euangelium Matthaei elaboratiorem et multis partibus locupletiorem edidit *I. H. Tauberus.* Hafniae 1790. m. 8. — tomi II. part. I. in euangel. Marci et Lucae, ib. 1791. — tom. II. part. II. in euangel. Ioannis vsque ad cap. VIII. elaboratiorem et multis partibus locupletiorem, — reliqua parte ad exemplar edit. III. in Germania emiſſae ad verbum expreſſa 1791. — tom. III. continens acta apoſtolor. auctior et emendatior editus, ſecundum edit. III. auctoris. 1791. — tom. IV. continens Pauli epp. ad Romanos — Epheſios, auctior. 1791. — tom. V. continens Pauli epp. ad Philipp. etc. vsque ad apocalypſin Ioannis, auctior. ib. 1791. v. *Doederlein* theolog. Iourn. tomi VI. p. 492. ſqq. — *Cel. Roſenmüller* in praef. ad quintam ſuorum ſcholiorum editionem, part. I. Noribergae, 1801. 8. aperte cum laudat doctrinam ac diligentiam Tauberi, philol. Prof. et ſcholae Roeskildenſis in Dania Rectoris, tum dicit, quid ſibi displiceat. — Hypomnémata in N. T. quibus graecitas eius explicatur et ſcholiis, quae ex ſcriptis recentiorum quorundam magni nominis philologorum, praeſertim — Erneſti excerpta ſunt, illuſtrantur: edita a *Chriſt. Gottfr. Küttnero.* Lipſ. 1780. mai. 8. — — Scholia in N. T. poſt Roſenmüllerum et Küttnerum. ſpicileg. I. auctore *Io. Ge. Schellenberg.* Lipſiae 1785. 8. Critice ac grammatice plura N. T. loca pertractantur in libro in-

inſcripto: *Caroli Frider. Krumbholzii*, V. D. Min. Weid. Variſc. Operae ſubſeciuae ſeu animaduerſſ. ſacrae in loca quaedam noui foederis ſelecta. Acc. diſſertatiuncula ad I. Reg. cap. XVII. 2. ſqq., quae Eliae quondam non ſine miraculo cibos miniſtraſſe coruos aduerſus cel Chriſtoph. Aug. Heumannum defenditur. Norimbergae. 1737. 8.

Ad pag. 109. *lin.* 2.

Wackefieldii veſtigia preſſit, cum comparando loca Scripturae S. cum profanis auctoribus, tum aeque audacter neque vero ſemper feliciter tentando loca librorum ſacrorum, *Weſton* in: Conjectures, with ſhort comments and illuſtrations of various Paſſages in the new Teſtament, particularly in the Goſpel of St. Matthew. Londin. 1795. 4.

Veber den Gebrauch der griechiſchen Profanſkribenten zur Erläuterung des N. T. von M. Carl Viktor Hauff, Prof. und Prediger im Kloſter Bebenhauſen. Lipſ. 1796. mai. 8. Agit de lingua N. T. et de proprietatibus ſingulorum diuinorum auctorum; tum de vſu profanorum auctorum ad N. T. illuſtrationem: idem recenſet ordine quodam eos, qui N. T. ex profanis illuſtrarunt auctoribus et ſcripſere obſeruationes; de controuerſia inter puriſtas, quos vocant, eorumque aduerſarios, nec non de illorum vſu atque erroribus.

Philologiſch - kritiſcher vnd - hiſtoriſcher Kommentar veber das neue Teſtament, in welchem

welchem der griechiſche Text, nach einer Recognition der Varianten, Interpunctionen vnd Abſchnitte durch Einleitungen, Inhaltsanzeigen vnd vnunterbrochene Scholien, als Grundlage der Geſchichte des Vrchriſtenthums bearbeitet iſt von Henr. Eberhard Gottlob Paulus, (tum theologo Ienenſi, nunc Wurzburgenſi) Erſter Theil. Der drey erſten Euangelien erſte Hälfte. Lubec. 1800. mai. 8. — Edit. ſecunda emendatior et auctior, ib. 1804. — Zweyter Theil, der drey erſten Euangeliſten IIte Hälfte bis zur Leidensgeſchichte. ib. 1801. Opus id valde laudatur a Bellermanno in ephem. litt. Erfurt. a. 1800. nr. 15. Copioſius recenſetur, adſperſis variis obſeruatt. in quibus etiam interdum, modeſte eruditeque refutatur Paulus, in A. L. Z. nr. 117 et 118. et a. 1801. nr. 157. et 158. add. Erlang. Litterat. Zeit. a. 1801. nr. 42. atque libr. Kritik des P. Commentars veber das N. T. von D. Paulus. Ienae, 1804. 8. Praeterea vero confer cenſuram in Ien. A. L. Z. 1805. n. 1 — 3.

De Adagiis N. T. adhuc pauca licet adiungere. — Andreae Schotti Adagialia ſacra N. T. graeco-latina. Antwerp. ex offic. Plantin. 1629. mai. 4. Sed ſummi plagii adcuſatur Schottus a M. Lange in: Hamburg. vermiſchte Biblioth. tom. I. part. 2. p. 253. ſqq. Iſtum enim, oſtendit, ita compilaſſe M. Ioach. Zehneri Adagia ſacra, ſiue prouerbia ſcripturae ex vniuerſo bibliorum codice in V. centurias congeſta, et ill. gymnaſio Schleuſingenſi publice explicata, Lipſ. 1601. vt vel Zehnerum

nerum ad verbum exſcriberet, vel eius adn tatt. redigeret in compendium, vel, ſi loca, aliis ſcriptoribus citata, in alio poneret o dine, nullum nouum adderet locum, niſi pro Lutheri locis, aliud quoddam ſubſtitu ret, in adagiis quibusdam, a Zehnero autei non memoratis, vel erraret, vel probabilit ex alio fonte hauriret. — *Io. Vorſtii* d Adagiis N. T. diatriba. Colon. Brandenb. 167 4. — De repetita illius editione cura *Fiſch ri* v. notam * ad pag. 68. Introduct. II. 2.

Ad pag. 110. *lin.* 25.

Fiſcherus ſcripſerat XXXIII. proluſione de vitiis lexicorum N. T. Lipſiae 1772—179c 4. — quae poſtea ab eo iunctim ſun editae: *Io. Frid. Fiſcheri* proluſiones de vitii lexicorum N. T. ſeparatim antea, nunc con iunctim editae, multis partibus auctae mul tisque in locis emendatae. Lipſiae, 1791 mai. 8.

Ad pag. 111. *lin.* 8.

Corr. *philologici.* — Addantur: M *Mart. Caſpari Wolfburgi* obſeruatt. ſacra in N. T. ſeu annotationes theologico-critica in voces plerasque N. T. ordine alphabetico et dicta praecipua tam veteris quam noui Foe deris, editae ex occaſione vberius ſuppleno *ſacram criticam Eduardi Leigh*, vbi 1) varia vocum ſignificationes tam ex vers. LXX intpp quam N. T. exhibentur; 2) verſiones quam plurimae corriguntur; 3) praecipua dict

dilu

dilucidius explicantur, ac a gloſſis et expoſitionibus τῶν ἑτεροφρονούντων vindicantur; 4) quaeſtiones ſeu theologicae ſeu criticae expenduntur. Addito quadruplici indice, Flenſburgi et Lipſiae ſine anni nota; ſed approbatio I. Bartholini ſcripta eſt Haffniae d. 28. Auguſt. a. 1716. in 4. — *Petri Sigismundi Papenii*, V. D. M. Lexicon onomato-phraſeologicum in codicem ſacrum N. T. Lipſ. 1718. 4. conf. vero *Vermiſchte Bibliothek* etc. part. 9. pag. 851. ſqq. Halae Magdeb. 1718. 8. et part. 4. p. 296. ſqq. de *Wolfburgii* obſſ. memoratis.

Ad pag. 112. *lin.* 5.

Longa doctaque prioris editionis cenſura, multis additamentis atque emendationibus adſperſis, legitur in: *Anhang zur Kil. allgem. deutſch. Bibl. zum* 1—28. *Bande, III Abtheil.* a. 1798. p. 468—488. — *Editio altera* emendatior et auctior lucem adſpexit Lipſiae 1801. mai. 8. I. et II. tom., de qua conſules *Iahrbuch der neueſten Litteratur.* Lipſ. 1802. ſcid. 306. et 307. — Vtile eſt *Io. Simonis onomaſticon N. T. et librorum* V. T. *apocryphorum*, ſiue tractatus philologicus, quo nomina propria N. T. et librorum apocryphorum V. T. ex ipſorum originibus et formis explicantur. Accedit biga diſſertationum de Thammuz, Ezech. VIII. 14. et de vſu itinerariorum orientalium. Halae Sax. 1762. 4. — Minus ſatisfecit exſpectationi virorum doctorum eiusdem *Io. Simonis* lexicon manuale

ale graecum, in quo omnium textus S. N. T graeci vocabulorum ſignificatus generales e ſpeciales proprii item et improprii explicantu optima quaeuis ex aliis lexicis virorumqu doctorum obſeruationibus collecta exhibentu primitiuorum etyma ex LL. OO. reſtituuntu etc. Halae ſax. 1766. mai. 8. — *Guil. Abrah Tellers Woerterbuch des N. T. zur Erklärung der chriſtl. Lehre.* Berol. 1772. 8 ed. quinta 1792. 8. Plura v. in *Thieſs Handbuch* etc. part. II. p. 476. ſqq. — Id Lexicon baſis eſt lexici: Vitlegkundig Woordenboeck ter Opheldering van de Schriften des N. Verbonds door *G. Heſſelink.* I. D. Amſtel. 1790. 8. — D. *C. Fr. Bahrdt Griechiſch-deutſches Lexicon veber das N. T. nebſt einem Regiſter veber Luthers deutſche Bibel* etc. Berolin. 1786. mai. 8. ſed v. iudicia de eo in nou. ephem. litt. Lipſ. a. 1786. nr. 69. et in aliis actis litterar. — A Greek and Engliſh Lexicon to the N. T. in which thes Words and Phraſes occurring in thoſe ſacred Books are diſtinctly explained, and the Meamings aſſigned to each, authorized by References to Paſſages of Scripture, and frequently illuſtrated and confirmed by Citations from the O. T. and from the Greek Writers. To this Work is prefixed a plain and caſy greek Grammar, adapted to the Vſe of Learners, and of thoſe, who undeſtand no other language than Engliſh. By *Iohn Parkhurſt.* 1769. 4.

Ad pag. 112. *med.*

Dan. Vechneri Lexicon graeco-lat. N. T. Bathoniae 1622. 8. — Lexicon gr. lat. N. T. cum analyſi catecheſeos. Hafniae 1626. 12. — *Lud. Lucii* dictionarium N. T. Baſil. 1640. fol. — *Nic. Paſchaſii* Lexicon gr. lat. N T. Hafniae 1656. 12. — *Greg. Meieri* diſpoſitio vocabulorum N. T. Francof. 1661. 12.

M. Chriſt. Mündenii Etymologicum ſacrum, ſ. omnium vocum N. T. liber memorialis, in quo praeter reliqua in primis Phraſeologia N. T. exemplis ſolerter conquiſitis docetur. Cum tabulis grammaticis et indice gr. lat. Gottingae 1715. 8.

N. Teſt. Gloſſarium graeco-latin. ſiue ſylloges vocum noui foederis, olim editae a V. C. *Io. Caſparo Suicero*, noua recenſio, quam — ad vſus Gymnaſii Tigurini adornauit *Io. Caſp. Hagenbuchius*, Prof. Ling. gr. et lat. Tiguri. 1744. mai. 8. Acc. in fine 1) Tonologia ſ. de accentibus Graecorum praeceptio; 2) *I. Caſp. Suiceri* Proſodiae graecae compendium.

Ad §. 2. IESVS CHRISTVS.

Ad pag. 113. *ſect.* 1.

Conf. *I. G. Walchii* Bibl. theol. ſelectam, tom. III. cap. VII. ſect. 4. §. III etc. pag. 404. ſqq., vbi magna hominum doctorum, qui de Ieſu Chriſto ſcripſerunt, copia collecta eſt. — De Ieſu Chriſto, eius doctrina, huiusque veritate et hoſtibus non minus quam defenſoribus multa collegit *I. A. Fabric.* in Delectu

Vindobon. 1796. et 1797. mai. 8. Alter mus inſcriptus eſt: *Veber das Geburts- Sterbe- Iahr Ieſu Chriſti, oder Anhang zu vorhergehenden Abhandlung des H. Michaler s., das iſt, Anmerkungen veber das am de der vorigen Schrift angekündigte neue W des H Sanclementius veber die Verbeſſeru der chriſtlichen Aera.* Michaell. refert ann nati I. Chr. ad a. XLIV. Iulianae epochae, (n ſecundum aeram Dionys. XLV.) a v. c. 7 et Olymp. 194. 4. aut a. ſecundo ante aer vulgarem, 1) ob lunae defectum, qui m tem Herodis M. paucis menſibus anteceſſe Herodes autem, auctore Flauio Ioſepho, pa lo ante diem feſtum paſchatos a. 45. Iul. mortuus eſt: 2) quod ſecundum Lucam 23. Chriſtus circa a. XV. imper. Tiberii trig ta annos natus eſſe dicitur: illum aut annum XV. Tiberii non ab eius proc ſulatu, ſed ab initio illius imperii poſt m tem Auguſti numerandum eſſe exiſtimat; 3) cenſum Luc. II. 1. ab Auguſto imperatum. tom. II. auctor, Chriſtum variis argume probatum iuit, eſſe cruci adfixum anno a tis XXXIV. a. 33. aerae Dionyſ. anno 19. perii Tiberii a. v. c. 788. coſſ. Sulpitio Ga et Cornelio Sulla, Olymp. 202, 1. a. Iulia aerae 78. conf. ephem. litter. Salisburg. 1798. plag. 124. col. 1034. ſqq.

Michaellerum tamen, Magnanum, Sanctclementium refutare ſtuduit *Marcel Molkenbuhr*, in vniuerſitate Heidelberg. Th D. in diſſ. 21. de annis, quibus Chriſtus

na

natus, baptizatus et mortuus, Monaſterii in Weſtphal. 1798. demonſtrara conatus, Ieſum Chriſtum anno ſecundo ante aeram vulgarem eſſe natum, et a. 31. aerae vulgaris ſupplicio adfectum.

Ad pag. 115. *lin. vlt.*

Koerner. in progr. mem. diuerſas variorum collegit ſententias. — De *White* libro *Diateſſaron.* vid. ſupra ad pag. 97. Introd.

Io. Godofr. Haſſe progr. natiuitatis Chriſti cum Platonis natiuitate comparatae praeſtantia. Regiomonti. 1788. 4. — *Aug. Herm. Niemeyer* progr. Coniecturae ad illuſtrandum plurimorum N. T. ſcriptorum ſilentium de primordiis I. C. Hal. 1790. 4. — D. *Chriſtph. Frid. Ammon* progr. inquiritur in narrationum de vitae Ieſu Chriſti primordiis fontes, incrementa et nexum cum religione. Gottingae. 1799. 4.

Ad pag. 116. *ſect.* 2. *lin.* 6.

Catalogum Harmoniarum multarum v. in *Fabr.* B. Gr. IV. p. 880. ſqq. add. eumdem Fabric. in Delectu argum. — verit. religion. chriſtian. c. 29. p. 529. ſqq. Is vero, ſi hic eſſet locus, magno vel recentius confectarum numero poſſet amplificari; quare in paucarum commemoratione acquieſcere placet. Griesbachi Synopſin iam ſupra laudauimus. — Facta et res geſtae Ieſu Chriſti graece ex quatuor euangeliſtis ordine chronol. in vſum ſcholarum et praelectionum, (auct. *C. F. Bahrdt.*) Berol.

Berol. 1787. 8. — *Die Geſchichte Ieſu nach den vier heil. Euangelien in eines geſammlet vnd geordnet, ſamt einer Anweiſung, die Euangelien mit Einſicht vnd Nutzen zu leſen, von Seb.* Mutſchelle. Monachii 1784. 8. — *Abriſs der Geſchichte Ieſu aus den Euangelien* Matthaeus, Marcus, *Lucas vnd Iohannes, ein Entwurf zum Gebrauch in Vorleſungen veber die Harmonie der Euangeliſten von H. Ph.* Sextroh. Gotting. 1785. 4. — *Denkwürdigkeiten aus dem Leben Iéſu, nach den vier Euangeliſten, harmoniſch geordnet vnd mit erläuternden vnd praktiſchen Anmerkungen verſehen von H. Ch. Bergen*, Gieſsae, tom. I. 1789. — tom. II. 1791. 8. — in linguam Batauicam translata ſunt illa Memorabilia I. Chr. ab *Hm. Müntinge*, cum prooemio. Lugd. B. 1793. mai. 8. II. tom. — The Harmony or Agreement of the four Euangeliſts in their ſeveral Relations of the Life and Doctrine of Ieſ. Chr. translat. from the Original Text with notes explanatory — pars IV. Lond. 1787. 8 — *Geſchichte vnd Charakterzüge Ieſus nach Matthaeus vnd andern gleichzeitigen Schriftſtellern*, (auct. *E. A. Opitz*,) Lipſ. 1792. 8. — *Harmonie der vier heiligen Euangelien, zur öffentlichen Erklärung vnd zum Priuatgebrauche verfaſst von I. C.* Müller. Mogunt. 1791. 8.

Harmonia euangelica *Cottoniana* in *Hickes* Theſauro LL. ſeptemtrional. (Grammat. Anglo-Saxon. p. 189. ſqq. et Grammat. Theotiſca p. 101. ſqq.) Haec harmonia eſt hiſtoria

Ieſu

Ieſu ex IV. euangeliſtis congeſta et verſibus franco-theotiſcis compoſita; praeſtantiſſimae reliquiae theotiſcae antiquitatis ſaec. VIII. — IX. Alter cod. ſ. fragmentum eſt in bibl. Bamberg. repertum, in quo continuantur ea, vbi Hikes deſiit. Plura leges in Lipſ. *allg. litt. Anz.* a. 1799. nr. 97. p. 954—960. et melius verſi fragmenti ſpecimen eſt ibid. nr. 175. p. 1737. ſqq.

A ſcriptural View of the Reſurrection and Aſcenſion of I. Chr. by way of Harmony and Paraphraſe; with an Appendix on the dignity of the human body with regard to its final Reſurrection by — *I. Weddred.* Londini. 1787. 4. — *Die Leidensgeſchichte Ieſu Chriſti aufs neue aus den 4 Euangelien zuſammengetragen.* Norimberg. 1789. 8. — *Car. Frid. Ferdin. Gruner* diſſ. inaugur. de Ieſu Chriſti morte vera, non ſyncoptica. Ien. 1800. 8.

Ad pag. 117. *lin.* 13.

Fr. Immun. Schwarzii progr. de euangelio infantiae Chriſti ficto et vero. Lipſ. 1785. 4.

Ad pag. 117. *lin.* 16.

Leg. *vid. tamen.* — Diodatus probaturus erat, Chriſtum et apoſtolos atque Iudaeos in Palaeſtina illo tempore graece cum maxime loquutos eſſe: contra Roſſi ac Pfannkuche ſtatuerunt, in Palaeſtina, atque adeo a Chriſto et apoſtolis linguam tantum Aramaeam fuiſſe adhibitam. Medium tenet, contra illos disputans, *D. Paulus* in II. programmatt.

„Vero-

„Verosimilia de Iudaeis Palaestin. Iesu etiam, atque apostolis non Aramaea dialecto sola, sed graeca quoque Aramaizante loquutis. Ienae 1803. 4.“ Docet igitur, linguam graecam, sed hebraizantem vel diu ante Christum in Palaestina, praecipue in Galilaea et Hierosolymis adeo in vsu fuisse, vt multi graece loquerentur, plurimi certe intelligerent eos; apostolos calluisse linguam graecam, eosque legisse LXX. interpretes aliosque auctores graecos, quod nominatim de Iacobo ex Actis apost. XV. 15 et 16. probatur, etc. — *Walton* in adparatu etc. vol. I. Bibliorum polyglottorum etc. praemisso nr. 13. de lingua Syriaca et scripturae versionibus syriacis probatum iuit, Christum syriaca lingua, dialecto vero hierosolymitana, esse loquutum, et Matthaeum in illa lingua euangelium suum exarasse: v. *Baumgarten* in *Nachrichten von einer Hallischen Bibliothek* tom. VIII. part. 47. (vbi a pag. 379. opus illud, VI voll. m. fol. constans, Lond. 1657. copiose recensetur,) p. 388.

Ad pag. 118. *lin.* 2.

Seb. Fulconis I. Rauii orat. de Iesu Christi ingenio et indole perfectissimis per comparationem cum ingenio et indole Paulli Apostoli illustr. habita publ. VIII. Febr. 1793. — Lugd. Bat. 1794. 4. Eadem eodem tempore in linguam Batau. est translata a *I. de Kruyff*. — De natiuitate vitaque Christi, de S. Maria etc. multa fabulosa et vero ridicula narrantur in libro: La Cité mistique de Dieu, Miracle de

de ſa toute Puiſſance, Abime de la Grace, Hiſtoire diuine et la Vie de la tres-ſainte Vierge *Marie* Mére de Dieu —, manifeſtée dans ces derniers ſiécles par la même S. Vierge à la Soeur *Marie de Ieſus*, Abeſſe du Monaſtere de l' immaculée Conception de la ville d'Agreda —, traduite de l' Eſpagnol par le *Thomas Croſet* Recolet, — à Bruſſelle. 1715. mai. 4. III. voll. De quo famoſo opere plura leges in *Baumgarten. Nachrichten von merkwürdigen Büchern*, tom. IV. p. 203. ſqq. — Ibid. in tom. XI. p. 115. ſqq. de rariſſima editione libri: *Hiſtoriae I. Chriſti* — ſummatim relata expoſitio: itemque eorum, quae de Apoſtolis Ieſu Chriſti ſingillatim commemorari poſſe recte et vtiliter viſa ſunt, autore *Ioach. Camerario*. — ſ. a. 8. (dedicatio ſcripta eſt Lipſiae die brumali anni inſtantis M. D. LXVI.) quaedam lectu digna traduntur.

Cel. *Rau* progr. de momentis iis, quae ad Ieſum diuinarum rerum ſcientia imbuendum vim habuiſſe videntur praecipuam, Erlang. 1796. 4. Pag. 5. ſqq. commentum anonymi ſcriptoris, in libro: *Ieſus und Lycurg, zwey Gemälde von Lucius Sempron. Nephyto, Chriſtinopel*, excogitatum, Ieſum adoleſcentulum cum Ioanne baptiſta in Aegyptum migraſſe, et anno aetatis triceſimo inde rediiſſe in patriam, refutat, fabulisque adnumerat Mileſiis.

Io. Henr. Dorfmülleri, Syndiaconi Wunſidel., Hypomnemata quaedam de dispari Ieſu Eſſaeorumque diſciplina. Wunſidel. 1803. 8.

Ad

Ad pag. 119. *lin.* 12.

De ſpurio epiſtol. cum Abgaro comm. egit *Io. Diet. Hartmann in Beyträgen zur chriſtl. Kirchen- und Relig. Geſch.* tom. I. Ien. 1796. 8. nr. 4.

Ad pag. 120. *ſect.* 4. *lin.* 8.

Illa *Michaelis*, Theol. quondam P. P. O. et Gymnaſii Reformati Halenſis Ephori, exercitatio primum locum occupat in illius *Exercitationibus theologico philologicis* etc. Lugd. B. 1757. m. 8.

EVANGELISTAE ET APOSTOLI.

Ad pag. 124. §. 3. *lin.* 1.

Leg. *diuerſos.* — Pauca addere iuuat: A Diſſertation on the Learning and Inſpiration of the Apoſtles by *Will. Ieſſe*, A. B. Chaplain to the Carl of Glaſgow. L. Robinſon. 1793. 8. Primum apoſtoli a crimine ignorantiae vindicantur, tum oſtenditur, quonam ſenſu Apoſtoli dici poſſint inſpirati. — Verſio lat. epiſtolarum N. T. perpetua annotatione illuſtrata a M. *G. S. Iaſpis.* vol. II. complectens epiſtolas Paulli ad Galatas, Epheſios, Philippenſes, Coloſſenſes et Hebraeos, Iacobi, Petri, Ioannis, Iudae epiſtolas et apocalypſin. Lips. 1797. 8. Conſilium erat verſionis Thalemannianae abſoluendae. Conf. Kilon. bibl. vniuerſ. germ. vol. 43. part. 2. faſc. 7. p. 454 ſqq. a. 1799. — Eſſay on the Character of the Apoſtles and Evangeliſts by the Rev. *Rich. Graves*, B. D. M. R. I. A. etc. Dublin. 1798. 8. — *Petri Weſſeling* diſſ. de euangeliis iuſſu Anaſtaſii non emendatis, in Victorem Turonenſem. Traiecti ad Rh. 1753. 4. — au-

auctior addita eſt *eiusdem* Diatribae de Iudaeorum Archontibus ad inſcriptionem Berenicenſem. ibid. 1738. 8. conf. D. Gerdes. in Miſcell. Duisburg. tom. II. faſc. 2. p. 360. inprimis noua acta eruditor. 1742. p. 454.

Introductionis in N. T. capita ſelectiora, quibus in originem, ſcopum, et argumenta euangeliorum et actuum apoſtolorum de nouo inquiritur. Scripſit *H. Eb. Gottl. Paulus*, Th. D. et Prof. Ienae 1799. 8. Quinque commentationes, antea ſeparatim editae, hic e noua recognitione iunctim prodeunt in lucem: 1) Hiſtoriae Cerinthi pars prior, quae ad Iudaeochriſtianiſmi atque apocalypſeos canonicae fata illuſtranda pertingit: 2) — pars altera, quatenus ad Iudaeognoſticiſmum et euangelii atque epiſtolarum Ioannis fata illuſtranda pertingit: 3) recitatio publica de conſilio ac fine, Ioanni apoſtolo in ſcribendis ſuis euangelicis commentariis propoſito: 4) de origine euangeliorum trium priorum e collatis actuum apoſtolicorum indiciis aliisque obſeruationibus hiſtoricis certius definienda, (contra Eckermannum, opinantem, acta apoſtolorum et euangelium Lucae Traiani demum aetati eſſe adſerenda:) 5) comment. de conſilio, quo auctor in actis apoſtolicis concinnandis ductus fuerit, deque loco et tempore, quo ſcripta ſint. — De apoſtolorum et prophetarum N. T. eminentia et diſcrimine ſcripſit *I. Chriſtp. Pflücke.* Lips. 1785. 8. — *I. C. Vollborth* progr. de diſcipulis Chriſti per gradus ad dignitatem et potentiam Apoſtolorum euectis.

Matthaei euangelium caruiſſet: 5) de ἀπομνημονεύμασι τῶν ἀποστόλων apud Iuſtinum, ac diuerſa variorum de eo iudicia refert, et partim refutat: 6) de Tatiani euangelio, quod etiam vocatur διὰ τεσσάρων, quaſi fuiſſet Harmonia quatuor catholicorum euangeliorum, a Tatiano confecta: 7) de Marcionis euangelio, quod vero, ſuſpicatur, fuiſſe genuinum Lucae euangelium, at principio deſtitutum: 8) de duobus prioribus graeci noſtri Matthaei capitibus, ſiue de genealogia Ieſu. Ex his, vberius expoſitis, concludit Schmidt, euangelia nr. 2 — 7. memorata, nihil aliud fuiſſe, quam nouas veluti recenſiones antiqui, nr. 1. laudati, euangelii Matthaei; nomen autem euangelii καθ' Ἑβραίους non eſſe nomen peculiaris euangelii, ſed id de omnibus euangeliis, hebraice ſcriptis, aut quae ad primarium hebraicum Euangelium (Original) reſpexiſſent, fuiſſe vſurpatum; denique arbitratur, ſingulos euangeliſtas ex narrationibus variis, vel ore vel per litteras memoriae proditis et tunc temporis ſatis cognitis, quodlibet, quod quisque eorum fide dignum habuerit, ad hiſtoriam ſuam, quantum fieri potuit, pleniorem reddendam, collegiſſe ſcriptoque conſignaſſe.

Nouiſſimam eiusdem quaeſtionem inquiſitionem atque diverſorum iudiciorum examen inſtituit cel. *Vogel*, Theologus Altdorfinus, *Veber die Entſtehung der drey erſten Euangelien in Gableri* actis litterariis theologicis, (*Iournal für auſerleſene*

leſene theologiſche Literatur,) tom. I. part. I. pag. I. ſqq. Norimbergae 1804. 8. Primum recenſet iudicia VV. DD. Clerici, Michaelis, Semleri aliorumque, qui, tres euangeliſtas, exiſtimarunt, ex communi fonte hauſiſſe, in ſpecie diiudicat Leſſingii opinionem, primum illorum fontem fuiſſe euangelium Hebraeorum aut Nazarenorum chaldaicum ſiue hebraicum: quam ſententiam *Niemeyer* V. C. in Coniecturis ad illuſtrandum plurimorum N. T. ſcriptorum ſilentium de primordiis vitae I. Chr. Hal. 1790. ita adoptauit, vt praeterea adſumeret, exemplari primi euangelii varia additamenta fuiſſe adſcripta. *Corrodi* autem in: *Verſuch einer Beleuchtung der Geſchichte des Bibelkanons*, tom. II. 1792. p. 150 — 152. contendit, commune euangelium, quod tres euangeliſtae ante oculos habuiſſent, Matthaei fuiſſe euangelium hebraicum, in euangelio Ebionitarum corruptum. Contra *Halfeld* in Commentat. de origine IV. euangeliorum, Gottingae 1794. 4. plura illis ad manus fuiſſe ſubſidia, exiſtimat. *Ruſswurm* autem in: *Unterſuchung über den Urſprung der Evangelien*, part. I. Hannou. 1797. 8. p. 166. ſqq. euincere ſtuduit, diuerſa exſtitiſſe exemplaria vnius primi euangelii, (*Vreuangeliums*,) id vero neque hebraicum neque Nazarenorum fuiſſe euangelium. Ita Vogel. aliorum opiniones argumentaque refert et diiudicat, potiſſimum eorum ſententiam, necdum tamen certam atque exploratam, qui vnicum fuiſſe, ſibi perſuaſerunt, fontem, n. euan-

euangelium lingua aramaea ſcriptum, ſed variis locupletatum acceſſionibus et a Matthaeo ex propria experientia, a Marco autem ex aliorum narrationibus correctum et auctum, acutasque adiicit animaduerſiones ac dubitationes. Negat, Matthaeum, aut alium apoſtolum aut plures fuiſſe auctores primi euangelii, (*Ureuangeliums,*) idemque monet, hypotheſin, graecam illius primi euangelii verſionem editam fuiſſe fontem, non videri probabilem, nedum certam atque indubitatam. Marſhii praecipue cogitata argumentaque vberius expönit atque examinat, reiicitque opinionem, ex communi fonte hauſiſſe euangeliſtas. Quo facto tranſit Vogel. ad alteram ſententiam probabiliorem, euangeliſtarum alterum alterius narrationes ante oculos habuiſſe et adhibuiſſe, atque pariter diuerſas variorum explicationes, praecipue, cuius textus fundus aliorum fuerit, recitat, n. *Hug.* in *Einleitung in die Bücher des* N. T. faſc. I. Baſil. 1797. 8. *Adleri* in lib. Nonnulla Matthaei et Marci enunciata, ex indole linguae Syriacae explicata, et obſeruatt. in hiſtoriam vtriusque euangelii, Hafniae 1784. 4. *Oweni* in: Obſervations on the four Gospels, Londini 1764. 4., qui, vti etiam Griesbach. in II. programm. Ienae 1789 et 1790. Marci euangelium totum e Matthaei et Marci commentariis decerptum eſſe, (rec. in Commentatt. theolog. vol I. coll. eius programmate inſcripto: Inquiritur in fontes, vnde Euangeliſtae ſuas de reſurrectione Domini narrationes hauſerint, Ienae 1783. 4. con-

contendunt, Matthaeum fuiſſe fontem Lucae, et ex vtroque hauſiſſe Marcum. Econtrario *Storr*, in libro: *Ueber den Zweck der euangel. Geſchichte und der Briefe Iohannes*, Tubingae 1786. §. 58. 62. etc. euincere ſtuduit, Marcum fuiſſe ducem Matthaei et Lucae, ſuamque ſententiam vindicare ſtuduit in disput. de fonte euangeliorum Matthaei et Lucae, Tubingae 1794. 4. rec. in Commentatt. theol. vol. III. Lipſiae 1796. p. 140 ſqq. *Büſching* vero in: *Harmonie der Evangeliſten*, Hamburg. 1766. p. 99. 108. 118. ſqq. Lucam, arbitratus eſt, fuiſſe fontem reliquorum, ita vt Matthaeus ex eo, ex Luca autem et Matthaeo hauriret Marcus. Poſthaec *Griesbachii* hypotheſin copioſius examinat infirmatque *Vogel*, et denique ſuam ſententiam, Marcum ſequutum eſſe Lucae narrationem, et Matthaeum adhibuiſſe commentarios Marci atque Lucae, proponit ornatque et ſingulorum rationem narrandi perſequitur. Primum igitur contendit, Lucam ſuam compoſuiſſe narrationem ex traditionibus, ore peruulgatis, et probabiliter etiam ex hiſtoriis, in lingua partim aramaea, partim hebraeo-graeca, ad Theophilum, in Italia verifimiliter commorantem, iam ſcriptis. Poſtea, Marcus Romae confeciſſe commentarios ſuos, et collegiſſe ea tantum, quae ex Petro accepiſſet, videtur Vogelio. Hinc poſſe, arbitratur, intelligi, cur in quibusdam diſſentiat a Luca, in quibusdam vero conſpiret cum eo; Lucae tamen euangelium in manibus quoque habuiſſe videtur ei, et libere excerp-

ſiſſe. Lucae autem et Marci euangelia Hier ſolymam ad apoſtolos miſſa, et a Matthae in ſcribendo tamen haud exercitato, ibidei que verſato, adhibitum, ſed auctum ab eo interdum ſecundum temporis ordinem alit ordinatum fuiſſe docere ſtudet, V. D., idemqi pag. 54. in nota retractat priſtinam ſuam op nionem, in libello, de coniecturae vſu i criſi N. T. Altdorf. 1795. p. 16. ſq. propoſitai Matthaeum prius, quam reliquos duo, euai gelium ſuum litteris mandaſſe; quaedam t men, a reliquis narrata, omiſiſſe illum, qua dam addidiſſe putat. Quomodo autem Ma thaeus Lucam, in primis Marcum ſit ſequ tus, docet Vogel. et confirmat eorum iud cium, Matthaeum in conſcribendo ſuo euai gelio vſum eſſe lingua hebraeo-graeca Den que concludit, graecum Matthaei euangeliu fuiſſe in linguam aramaeam translatum, a aliis deinceps mutatum atque interpolatum, e pluribus denique exemplaribus fuiſſe vnu concinnatum. — Sed haec ad diverſa, n omnino indubitata, variorum iudicia cogn ſcenda fuſſiciant.

Ad §. 4. *MATTHAEVS.*

Ad pag. 125. *lin.* 6.

De Matthaeo et reliquis euangeliſtis a que apoſtolis varia eaque multa colleg *Fabric.* in opere: ſalutaris lux euangelii. Han burgi 1731. 4. capp. IV. p. 54. ſqq. et V. 62. ſqq. — Rich. Simonis et Michaelis ſen

tei

tentia de hebraico Matthaei euangelio ſub examen vocata eſt ab *Andr. Gottlieb Maſch* in: *Abhandlung von der Grundſprache des Euangelii Matthäei.* Halae Magdeb. 1755. 8. — *Marc. Anton. de Dominis*, archiepiſc. Spalatenſis, in parte II. Operis de republica eccleſiaſtica, Londini 1620. — emendat. rec. Hanou. ad Moen. 1622. fol. libr. VII. p. 20. cenſet, a Matthaeo euangelium in hebraica lingua eſſe confectum, poſtea ab alio in graecam linguam translatum, at a Matthaeo recognitum et comprobatum. *) — Pro lingua Hieroſolymit. ſyriaca, qua primum vſus ſit Matthaeus in conſcribendo ſuo euangelio, dimicare *Walton.* iam paullo ante adnotauimus.

Ausführliche Unterſuchung der Gründe für die Aechtheit und Glaubwürdigkeit der ſchriftlichen Urkunden des Chriſtenthums. Zweiter Band: der zweiten Abtheilung erſter Abſchnitt, über den Urſprung und Zweck der vier Evangelien und der Apoſtel-Geſchichte, nach den eigenen Angaben ihrer Verfaſſer mit Zuziehung anderweitiger Nachrichten und Überlieferungen, von D. Io. Fr. Kleuker. Mo-

*) Operis, quod decem libris conſtat, primum vol. prodiit Londini 1617. — alterum ibid. 1620. tum. id recuſum eſt, l. vol Heidelbergae 1618. — II. vol. Francof. ad M. 1620. — III. vol. Hanou. 1622. Longum recenſum operis leges in *Baumgarten. Nachrichten von einer Halliſchen Bibl.* tom. VIII. p. 209 — 269.

richt von einem griechiſchen Mſt. des Euangelium Matthaei auf der Biblioth. des Trinity Collegii zu Dublin, ex Transact. of the roy. iriſh Academy. 1787. v. *Eichhornii allgem. Bibl.* etc. tom. II. part. 4. et D. *Henr. Eberh. G. Paulus* in nouo Repert. I. p. 192—196. — In eiusdem *Pauli* Memorabil. part. VIII. p. 179. ſqq. Lipſ. 1796. 8. ſunt variae philolog. criticae obſſ. ex epiſtolis Prof. *Alteri:* Huc pertinent de codd. Dublin. et Britannico diuerſis, atque variae lectt. ex verſione Armenica capp. 1—14. Matthaei. — *Gr. Mayer* ſpecimen animaduerſionum in graecum Matthaei textum. — Norib. 1786. 8. — *Guſt. Sommelii* diſſ. S. Matth Euangelium, capp. XXVI. XXIX. etc. afflictos hebraiſmos tollens. Lund. 1787. 4. — *Ueber die Aechtheit der ſo genannten Taufformel, Euang. Matth. XXVIII. 19. ein Verſuch von I. H. Beckhaus.* Offenbach. 1794. m. 8. Aliorum libror. commemorationi ſuperſedere poſſumus; et conf. *Rosenmülleri Handbuch* etc. II. ſect. III. part. II. p. 223. ſq. de collection. VV. LL. et critic. ſcriptor. in ſingulos N. T. libros.

Ad §. 5. MARCVS.

Ad pag. 134. ſub fin.

Koppii progr. recuſum eſt in Pott ac Ruperti Sylloge commentatt. theolog. tom. I. nr. 2 — *Der Bericht des Markus von Jeſu dem Meſſia, ueberſetzt und mit Anmerkung. begleitet*

tet von *Io. Adr. Bolten.* Altonae 1795. 8. In introduct. de Marco eiusque euangelio ſuam dixit ſententiam. Conf. Erford. eph. litter. a. 1795. part. 51. pag. 409. ſqq. — *Griesbach*, progr. ſ. commentarii critici in graecum Marci textum, partic. I. et II. Ien. 1804. 4.

Ad §. 6. LVCAS.

Ad pag. 137. lin. vlt.

In Bibl. hiſtor. philolog. Bremenſi claſſ. IV. Faſc. III. et VI. de Theophilo, cui Lucas hiſtoriam ſacram inſcripſit, ſunt tres diſſertatt. 1) *Heumanni* in Faſc. III. p. 483. ſqq. (vbi p. 504. Lucae euangelium eſſe, putat, apologiam doctrinae chriſtinae,) ibid 2) p. 506. ſqq. *Theodori Haſaei*, et 3) in faſcic. VI. *Iacobi Haſaei*, qui p. 1056. ſqq. contendit, Lucam Alexandriae ſcripſiſſe euangelium in gratiam tum Theophili, tum aliorum Aegyptiorum et prouocat ad conſenſum *Io. Ern. Grabii* in ſpicilegio patrum ſaec. I. p. 33 et 34.

Fragmenta Lucae antehieronymianae verſionis, ex cod. argenteo Vindobon. auctore Prof. *Altero*, in *Pauli* Memorabilib. part. VII. Lipſiae 1795. nr. V. p. 58 — 96.

Lukas Euangelium umſchrieben und mit Anmerkungen begleitet. Lipſ. 1792. 8. mai.

Io. Andr. Bolten in: *Der Bericht des Lucas von Ieſu dem Meſſia, vebersetzt vnd mit Anmerkungen begleitet*, Alton. 1796. 8. in prooemio putat, at hypotheſi parum veroſimi-

ſimili adſumta, fontes, ex quibus hauſerit Lucas, fuiſſe 1) contextum Matthaei aramaeum; 2) verſionem euangelii Matthaei graecam; Marci euangelium; 4) euangelium Hebraeorum in variis formis et cum additamentis diuerſorum illius poſſeſſorum variis; 5) traditiones ac rumores.

Das ächte Euangelium des Lucas, eine Vermuthung von I. E. Chriſtian Schmidt in Henke Magazin für Religionsphiloſophie etc. tom. V. nr. 17. Opinatur, noſtrum Lucae Euangelium habere additamenta, quae genuino, quod in Marcionis erat manibus, defuerint, etc. ſed dubitat cenſor in noua bibl. germ. vniuerſ. tom. 29. part 2. faſc. 6. p. 358. et quaeſtio, num Marcionis euangelium fuerit genuinum Lucae euangelium, ei altioris inueſtigationis eſſe videtur. In eodem promtuarii tomo ſunt nr. 5. *Beyträge zur Aufklärung veber die beyden erſten Kapitel des Matthaeus vnd Lukas;* neque vero eidem cenſori l. c. p. 348. anonymi expoſitio certa eſſe videtur. — Ibid. nr. 16. auctore *I. E. C. Schmidt,* Euſebii canon, in quo is quatuor librorum claſſes diſtinxit, contra Weberi accuſationem in *Beyträgen zur Geſchichte des neu teſtamentl. Kanons*, p. 142. ſq. — *I. C. Volborth* de cenſu Quirini ad Luc. II. 1, 2. Gottingae 1785. 4. — *Andr. Birch* de eod. argumento. Hafniae. 1790. — Huc quoque pertinet *Petri Weſſelingii* disputatio critica ad marmor vetus, in quo de P. Sulpicio Quirino, de *cenſu Syriae*, de Iturcis etc. agitur, reſp. *A. van der Mie-*

Mieden, auctore. Traiecti ad Rh. 1745. 4. Illuſtrantur quoque loca Actor. apoſt. V. 37. et Lucae II. 2. conf. *Strodtmanni neues gel. Europa*, part. IV. (Guelpherbyti 1754. 8.) p. 902. ſqq.

Bernhard Lud. Koenigsmann, Rector. Gymnaſii Flenopolitani, (Flensburg.) proluſio de fontibus commentariorum ſacrorum, qui *Lucae* nomen praeferunt, deque eorum conſilio et aetate. Altonae 1798. 4. Auctor partim ex ipſo ſcriptoris prooemio Euangel. I. 1—4. partim ex inconſtantia orationis, nunc ad hebraicam linguam nunc ad latinam propius accedentis, comprobaturus eſt, commentarios e pluribus monimentis a Chriſti legatis eorumque comitibus conſcriptis, fuiſſe congeſtos; eo quidem conſilio, vt rerum, a Chriſto et apoſtolis geſtarum narratio non fide dignior, ſed plenior et integrior iis, quae ante eum propoſitae fuerant, exhiberetur: commentarii vero illius non ante priorem ſaeculi ſecundi poſt C. N. partem innotuiſſe illi videntur. conf. *Beckii* commentar. ſoc. philol. Lipſ. I. part. I. p. 53. ſqq. add. *Fabr.* B. Gr. l. c. p. 767. ſqq.

ACTA APOSTOLORVM.

Ad pag. 138. *ſect.* 4.

De editt. *Hearnii* et *Kipling* v. *Roſenmülleri Handbuch* etc. tom. I. p. 423. ſqq. et 430. ſqq. — *Actuum apoſtolorum et epiſtolarum tam catholicarum, quam Paulinarum ver-*

verſio ſyriaco-Philoxeniana, ex cod. m
Kidleiano, in bibl. collegii noui Oxon. rep
ſito, nunc primum edita, cum interpretatio
et annotatt. a *Io. White*, S. T. P. ling. ar
ap. Oxon. Profeſſ. Oxon. ex off. Clarend
(1800.) 4. v. *Intelligenz-Blatt zur Ien. A. L.*
a. 1801. nr. 49. — Arae deo ignoto dica
(Act. XVII. 23.) cauſſas ex antiquiſſimae re
gionis natura probabiliter eſſe repetendas, co
tra Diogenis Laertii narrationem. — di
Trokhelm Baden. Hafniae. 1787. 8. — Pro
(Griesbachii) ſ. commentatio de conſilio, q
ſcriptor in actibus apoſtolicis concinnandis d
ctus fuerit. Ienae. 1798. 4. — D. *Paulus* apoſ
lus in mari quod nunc *Venetus* Sinus dicit
naufragus, et Melitae Dalmatenſis inſulae p
naufragium hoſpes: ſiue de genuino ſignifica
duorum locorum in actibus apoſtolicis, c
XXVII. 27 cap. XXVIII. 1. inſpectiones an
criticae, auctore D. *Ignatio Georgio*, Ben
dictino e congregatione Melitenſi Raguſi
Venet. ap. Chph. Zane. 1730. Illius explic
tionem acriter oppugnauit *A. Io. Ant. Cian*
in opere, inſcripto: De B. Paulo apoſtolo
Melitam, Siculo-Adriatici maris inſula
naufragio eiecto, diſſertatt. apologeticae
Inſpectiones anticriticas R. P. D. Ign. Geor
de Melitenſi Apoſtoli naufragio. Ibid. 1738.
De vtroque opere conſules *Baumgarti*
Nachricht. von merkwürd. Büchern, tom. VI
p. 157—174. — *Iac. de Rhoer* disp. praeſi
P. Weſſelingio, de S. Pauli ad inſulam Melit
naufragio. Vltraiecti 1733. 4.

Gu

Guſt. Sommelius de origine linguae Lycaonicae Actor. XIV. 11. Lund. 1787. 4. — *I. A. Noeſſelt* disp. de vera vi et ratione decreti Hieroſolymitani Act. Ap. XV. Halae Sax. 1795. 8. — *C. L. Nitzſch* progr. de ſenſu et conſilio decreti apoſtolici Actor. XVI. Witteberg. 1795. 4. — *Io. Mich. Lobſteins vollſtändiger Commentar über die Apoſtelgeſchichte des Lucas.* Argentor. et Lipſiae 1792. 8. — *Sam. F. Nath. Mori* verſio et explicatio actuum apoſtolorum: edidit, animaduerſiones recentiorum maxime interpretum ſuasque adiecit *Gottli. Imm. Dindorf.* Lipſiae 1794. mai. 8. II. partt.

Ad §. 7. IOANNES.

Ad pag. 140. ſect. 2. lin. vlt.

Authentiam *euangelii Ioannis* poſt Eckermannum oppugnat acriter impieque negat anonymus, (qui verbi diuini praeco in terris Baruthinis eſſe dicitur,) in: *Der Euangeliſt Johannes und ſeine Anhänger vor dem iüngſten Gericht.* ſ. l. et typogr. nota. 1801. 8. Sed pluribus refutat eum cenſor, neque vero is omnino orthodoxus, in *Erlang. Litterat. Zeit.* a. 1801. nr. 105 et 106. — Et tamen, ſi recte memini, continuatio libri famoſi prodiit aut prodibit. — Collectio variarum lection. ex cod. Borgiano graeco — ſaid. fragmenti Ioann. in Michaelis et Tychſenii nou. bibl. tom. VIII. p. 237. ſqq. — *I. Ph. F. Dettmers*

1797. Multa alia ſcripta ad Ioannis euangel. epiſtolas et apocalypſin ſpectantia indicat, partim recenſet Roſenmüller. in *Handbuch* II. p. 234. et p. 246—269.

Ad pag. 142. *lin.* 22.

Inſeri debet: *M. Mich. Merkels hiſtoriſch-kritiſche Aufklärung der Streitigkeit der Aloger und anderer alten Lehrer über die Apokalypſis in dem zweyten Iahrhundert nach Chriſti Geburt, als ein Beytrag zum zuverläſſigen Beweiſe, daſs die Apokalypſis ein untergeſchobenes Buch iſt.* Francof. et Lipſ. 1782. 8.

Ad pag. 144. *lin.* 9.

ſcr. *Nouiſſime argumenta interiora contra illius* (apocalyſeos) *authentiam refutauit.* — — Neque vero drama more Graecorum et Romanorum, in actus diuiſum eſſe apocalypſin; ſed ſpectaculum in varias viſiones diſtributum, contendit *I. Hallenberg* in: Hiſtoriſka Anmärkningen öfver Vppelbarelſe Boken of Io. (hiſtor. obſeruatt. in apocalypſin Ioannis.) Holmiae 1800. III. voll. 8. Hallenb. explicat apocalypſin non tamquam vaticinia de rebus futuris, ſed tamquam picturam et poeticam deſcriptionem conditionis chriſtianae eccleſiae tempore, quo Ioannes ſcripſit, vſus formulis cabbaliſticis et hyperbolis orientalium etc. Conf. Ien. A. L. Z. a. 1801. nr. 349. m. Decembr.

I. F. H. Entſcheidung der Aufgabe, ob der Evangeliſt Iohannes, oder Ioh. Marcus, (cui

cui Dionyſ. Alexandrinus ſaec. III. adſeruit,) *ie geheime Offenbarung verfertigt habe?* in *Hamburg. vermiſchten Biblioth.* vol. I. part. III. . 507. ſqq. Euangeliſtam Ioannem eſſe illius uctorem probat.

Specimen hermeneutico-theologicum de *Apocalypſi*, ab indole, doctrina et ſcribendi genere Ioannis apoſtoli non abhorrente, quod praeſide *Iodoco Heringa* publico examini ſubnittit auctor *Henr. Herm. Donker Curtius*, ylua Ducenſis, d. 5. Iun. 1800. Traiecti Batau. mai. 8. Contra Oederum et Semler. potiſſimum dimicat, ex ſtili diuerſitate in euangelio Ioannis et apocalypſi, et ex argumento ac doctrina in poſteriore probaturos, loannem non eſſe auctorem. Agit igitur de loanneo ingenio eiusque documenta ex apocalyſi ducit: inprimis probatum it, conſenſum euangelii et epiſtolarum Ioannis cum Apocalypſi ratione tam doctrinae, quam dictionis; neque tamen negat, in quibusdam rebus diſcrepantiam apocalypſeos a reliquis Ioann. libellis eſſe fere neceſſariam. Conf. tamen moleſtam cenſuram in Erlang. L. Z. a. 1801. nr. 4. — The Revelations translated and. explained troughout with Regs, Illuſtrations, Notes and comments, a copious introduction, argument and concluſion. By *W. Cooke.* Lond. 1789. 8. vt alias, a Britannis ſcriptas expoſitiones etc. apocalypſeos omittam, memorabo tantum: A commentary of the Revelation of St. Iohn; by *Bryce Johnſton.* II. voll. Londin. 1794. 8.

Pro-

Progr. inſunt ad argumenta de origine apocalypſeos Iohanneae externa, obſeruatt. miſcellae Ienae. 1800. 4. Inter alia V. D. diſſentiens a. D. *Gottlob Chriſti. Storrii* ſententia, in *Neue Apologie der Offenbarung Iohannis*, Tubingae 1783. 8. §. 13. p. 213. ſqq. prolata, p. 9. ſqq. iudicat, ſententiam, de Iohannea apocalypſi Pauli apoſtoli locum I. Cor. XV. 52. ſcribentis animo obuerſata, quam minime eſſe comprobatam. — *Die Schriften Iohannis, des vertrauten Schülers Ieſu. Ueberſetzt u. erklärt von Sam. Gottl. Lange*, pars I. (continens Ioannis apocalypſin,) Neoſtrelitz 1795. mai. 8. conf. Salisburg. A. L. Z. a. 1796. plag. 31. pag. 431. ſqq. — *K. W. Stronck* ſpecimen hermeneut. theol. de doctrina et dictione Ioann. Apoſtoli ad Ieſu Magiſtri doctrinam dictionemque exacte compoſita. Vltraiecti 1797. mai. 8. Contra eos, qui adfirment, apoſtolos non omnino conuenire cum Ieſu doctrina et via docendi. — *Vergleichung der Apokalypſe mit dem Gemälde des Cebes*, in *Haſſii* bibl. orientali etc. Plura dabunt *Fabric.* in B. Gr. l. c. pag. 786. ſqq. ibique *Keil* in notis.

Ad §. 8. PAVLLVS.

Ad pag. 147. lin. 5.

In cod. caeſar. *Vindob.* CCLXX. nr. 9. exſtat Epigramma iambicum ſiue inſcriptio iambica ſtatuae lapideae S. Pauli apoſtoli, ſculptae ex

illo ipso, vt fertur, lapide, in quo acce- (v. epist. II. ad Corinth. XI. 24) quadra- ita plagas minus vna; publicauit illud epigr. a cum praefixo titulo *Lambec.* in comment. bibl. caesar. vol. V. p. 455. sq. ed. Kol- . — De Paullo eiusque epistolis copiose putant *Fabr.* B. Gr. IV. pag. 795. sqq. et *inoel* in notis. — In libro *Gudii*, infra pag. 169. Introd. laudato, pag. 38—49. credibilis paene caterua eorum, qui de vita, is, epistolis, stilo etc. Paulli scripserunt, oducitur.

Ad pag. 147. *sect.* 2. *lin.* 5.

Paullum Arii praecursorem facit, vel tius fingit, et *Athanasium* in doctrina de itate Christi errasse, credulis persuadere cona- r *Io. Christi. Guil. Augusti*, Prof. Ienens. *Apologien und Parallelen theologischen In- lts*, Gerae et Ienae 1800. 8. nr. 3.

Ad pag. 147. *sect.* 3.

Versio latina epistolarum N. T. perpetua notatione illustrata a *Gf. Sigm. Iaspis*, vol. complectens epistolas Pauli ad Roman. Co- ithios, Thessalonicenses, Timotheum, Ti- m et Philemonem. Lipsi. 1793. 8. — *Die efe der Apostel Iesu, aus dem Griech. über- zt, und mit Anmerkungen begleitet; nebst er Vorrede von Abr. Teller.* Chemnit. 94. m. 8. — A literal Translation from e original Greek of all the apostolic Epistles; ith a Commentary and Notes philolog. crit.

explan. and pract. To which is added a History of the Life of the Apoſtle Paul, by *Iam. Macknight.* Lond. 1795. 4. IV voll. — An illuſtration of various important Paſſages in the Epiſtles of the New Teſtament, from our Lords declaration: that the Kingdom of heaven was at hand; from its Prophecies of the Deſtruction of Ieruſalem etc. with a new Interpretation of St Pauls man of Sin, in the leading features of his character, by *N. Niſbett.* Lond. 1787. 8. — germanice vertit, (*Niſbett Verſuch einer Erläuterung einiger wichtigen Stellen in den apoſtoliſchen Briefen*, etc.) et praefat. atque additamentum adiecit *I. Ad. Dillinger*, Noriberg. et Altdorf. 1790. 8. — Tum *Niſbett* alteram editionem with large Additions curauit Londin. 1791. 8. — *I. Adr. Bolten* in: *Die neuteſtamentlichen Briefe, überſetzt und mit Anmerkungen begleitet.* — *Erſter Theil die gröſſern Briefe von Paullus.* Alton. 1800. 8. *II. Theil.* etc. ibid. 1801. 8. in praefat. ad I. partem contendit, Paullum ſcripſiſſe in lingua Aramaea epiſtolas ſuas, et has dein per Timotheum, Soſthenem aliosque, qui ideo in epiſtolis harumque inſcriptionibus nominati fuiſſent, in linguam graecam curaſſe transferendas; ſed iure refutatus eſt in Ien. A. L. Z. a. 1800. nr 348. p. 546. in *Iahrbuch der neueſten Litterat.* Lipſ. 1802. m. Febr. nr. 187. et 188. atque in Gotting. ephem. litter. a. 1801. p. 1808. ſqq. — Acta Pauli et Theclae edidit *Gallandius* in Biblioth. patr. vol. I. p. 167. —

Obſer-

Obſeruatt. in Paullum eiusque animi indolem, in *neuem Iourn. für Prediger.* tom. III. p. 295. ſqq. 8.

M. Schelling diſp. praeſide D. Storr, de Marcione Paullinarum epiſtolarum emendatore. Tübingae. 1795. 4. Querelam de Marcionis corruptelis non ducit a variis lectt. aut defectu Apoſtolici Marcionis, (vt Loefler et Corrodi fecerant;) ſed ſtatim ab initio inquirit, num veteres ſcriptores reuera viderint codicem Marcionis, idque de Irenaeo, Tertulliano, Epiphanio aliisque negat. Sed plura et quasdam contra Schell disput. dubitationes leges in Tübing. ephem. litter. a. 1795. plag. 60. p. 473—480. inprimis in Salisburg. A. L. Z. a. 1795. nr. 134. p. 937. ſqq.

HoraePaulinae, *W. Paley* A.M. archidiac. zu Carlisle, *Beweis der Glaubwürdigkeit der Geſchichte und der Aechtheit der Schriften des Apoſtels Paulus, aus ihren wechſelſeitigen Beziehungen auf einander. Aus dem Engliſchen. Mit einigen Anmerkungen von D. Henr. Phil. Conr. Henke.* Helmſtadt. 1797. mai. 8. Opus laudatur. Pag. 449. ſqq. in adnotatt. Henkii contra eos, qui Paullo omnem graecam eruditionem et graecorum auctorum lectionem ſunt abnegaturi, quaedam monentur. — Paley liber eſt quoque circa idem tempus in linguam batauicam translatus. Harlem. mai. 8.

M. Io. Iuſt. Spier hiſtoria critica de Hispanico Pauli Apoſtoli itinere, ad Roman. XV. 24.28. Witteberg. 1742. 4. conf. Supplementa ad noua act. erudit. V. 216. *Kordes* in Lipſ. allg.

litt. Anzeig. a. 1801. nr. 97. m. Iun. p. 92
Eiusdem *Spierii* disp. philol. de Pauli an
mate votiuo, ad Rom. IX 3. Witteberg.
4. — *Weber* diſſ. de veriſimili in Hiſp
martyrio. Argentor. 1787. 4. —

Ad pag. 147. *not.*

In: *Bibliotheek van Theologiſche Le*
kunde. Voor het Iaar 1803. nr. 1—4. m
nr. 1. p. 85—127. et nr. 2. p. 222—271
disquiſitio de auctore et argumento epiſt
quae in N. T. dicitur Epiſtola *Pauli ad Hel*
os: Primum perſequitur auctor hiſtorica
monia eccleſiae latinae ſ. occidentalis,
mentis Rom., Irenaei, Hippolyti, Caii et
tullianii, ex iisque efficit, in tota occide
eccleſia, in Italia, Africa et Galliis vsqu
dimidiam priorem partem ſaeculi tertii n
nem cogitaſſe, Paullum, diu Romae
moratum, ibique multas ſcribentem epiſt
ac ſupplicium martyris paſſum, auctorem
illius epiſtolae; immo vero Tertullian
auctorem illius fuiſſe Barnabam decla
Tum recitat teſtimonia eccleſiae orientalis
oſtendit, Clementem Alexandrin. et Orige
atque Euſebium videri dubitaſſe, aut ad
piciones confugiſſe haud certas. Ex his o
bus concludit, nullum certum exſtare a
mentum, ex quo poſſit epiſtola Paullo
vindicari. Dein inquirit, quid de inſcri
ne *ad Hebraeos* ſit ſtatuendum? quinam
telligendi ſint *Hebraei?* Opinatur vero
ſtilo ac ratione demonſtrationis colligit,

ligendos esse *Iudaeo-Christianos*, eosque, i Hierosolymis et in Iudaea vixissent. Tum cere instituit ex locis plurium capitum verumque epistolae adductis, ea abhorrere ab genio et stilo Paulli, huiusque vsu cum Iueo-Christianis E contrario, quia epistola iret Alexandrinorum ingenium, inclinat in ntentiam, Alexandrinum quemdam Christiam fuisse auctorem; neque tamen audet deire, num Apollos, an Barnabas, an alius mscripserit; ad probabilitatem tamen proxiaccedere arbitratur, eam conscriptam fuisse Barnaba, quippe qui Hierosolymis cum daeis versaretur, et probabiliter esset amis Timothei, de quo agitur in cap. V. 23. inc in versu 24. οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας auctori dentur Iudaeo-Christiani, Roma Alexandrin fugientes, e quibus, Timotheum Romae le e carcere dimissum, accipere potuerit.

M. *Christ. Frid. Schmidii* Obss. super epiola ad Hebraeos historicae, criticae, theolocae, quibus verba difficiliora, collatis locis tterarum sacr. et versionibus graecis pariterie orientalibus vtriusque foederis illustranr. etc. cum praef. C. A. Crusii Lipsi. 1766. 8. mf. censuram in allgem. deutsch. Bibl. tom. III. part. 1. pag. 236. sqq — Codicis Vffenhiani, qui epistolae ad Hebraeos fragmenta ntinet, recensus criticus, (auctore *Henke*) elmstadt. 1800. rec. in Pott et Ruperti syllo commentatt. theol. vol. II. nr. 1. ibid. 1801. — Paraphrasis et annotationum in ep. ad ebraeos auct. P. *Abresch*, specim. I—III. Lugd.

B. 1786 — 1790. 8. — *Die Uebereinſtimmung Pauli mit den Worten Chriſti bey dem Iohannes von I. D. Nicolai.* Stadae, 1787. 4. — *I. A. Erneſti* lectiones academicae in epiſtolam ad Hebraeos. ab ipſo reuiſae, cum eiusdem excurſibus theologicis edidit, commentarium, in quo multa ad recentiſſimorum inprimis interpretum ſententias pertinentia vberius illuſtrantur, adiecit *G. Imm. Dindorf.* Lipſ. 1795. mai. 8. — *Abermalige Ueberſetzung des Briefs an die Hebraeer, mit philologiſchen und theologiſchen Anmerkungen von Io. Bened. Carpzou.* Helmſtadt. 1795. 8. conf. nou. vniuerſ. bibl. germ. vol. 25. part. 2. faſc. 7. p. 455. ſqq. a. 1796. — *Neuer Verſuch über den Brief der Hebraeer, in Kritiken über die Morusſche Ueberſetzung, als Beylage zu derſelben von W. F. Hezel.* Lipſ. 1795. mai. 8. — *Mori* autem verſionis edit. III. prodiit Lipſ. 1786. 8. — Ex Mori ſcholis ortae ſunt II. doctae epiſtolae; *Aug. Frid. Traugott Linke* Commentatt. in epiſtolae ad Hebraeos cap. III. ſpecimen I. — Plauiae 1801. m. 8. — Specim. II. ad cap. IV. ibid. 1803. mai. 8. — Conf. *Fabric.* B. Gr. IV. p. 808. ſqq. cum Kuinoel. notis: vt aliorum VV. DD. verſiones, aut commentarios, aut paraphraſes, aut multos alios libellos minor., in quibus loca epiſtolae quaedam dogmatice aut exegetice expenduntur, h. l. praetermittam.

Ad pag. 149. lin. 3.

Leonh. Carl Iuſti über Coloſſ. IV.

16.

16. *neuer Verſuch eines Beweiſes, daſs der hier erwähnte Brief aus Laodicea der Brief an die Epheſer ſey, nebſt kritiſchen Folgerungen für die Meinung, dieſen als Circular-Schreiben anzuſehen:* in eius *vermiſchten Abhandlungen über wichtige Gegenſtände der theologiſchen Gelehrſamkeit, 2te Sammlung*, Hal. Sax. 1798. 8. nr. II. p. 81. ſqq. Auctor arbitratur, epiſtolam ad Epheſios caruiſſe inſcriptione, et pluribus coetibus chriſtianis Aſiae proconſularis fuiſſe deſtinatam, atque adeo etiam Epheſinis atque Laodicenſibus; epiſtolam vero ad Epheſios nominatam, quoniam Epheſi, quae erat metropolis, fuiſſet adſeruata. — Breuis, at docta obſeruatio cl. *Matthaei* quaſi in tranſitu inſerta eſt Lipſ. allg. litter. Anzeig. a. 1800. nr. 188. pag. 1851. ſqq. isque negat, nec Baſilium in ſuis codd. legiſſe, neque vllum cod. habere ἐν Λαοδικείᾳ. — Cel. *Haenlein* quoque in progr. de lectoribus, quibus epiſtola Pauli apoſtoli, quae ad Epheſios miſſa traditur, vere ſcripta fuiſſe videatur, Erlangae 1797. 4. cenſet, illam epiſtolam encyclicam neque ad Epheſios, neque ad Laodicenos ſolos neque ad *vnam* quamdam eccleſiam eſſe ſcriptam; ſed ad plures, idque probat contra *Crameri* ſententiam, in praefatione ſiue introductione in epiſtolam Pauli ad Epheſios verſioni et interpretationi eiusdem epiſtolae 1782. editae praemiſſa pag. IV. — XXIX. expoſitam, cui quidem adſtipulatus eſt *Doederlein* in Bibl. theologica ſelecta, tom. II. p. 643. ſqq. Accedit vero Haenlein. *Koppio* in pro-

prolegomm. commentario in epiſtolam ad Epheſios praemiſſis in vol. VI. N. T. perpetua adnotatione illuſtrati, edit. II. p. 1 — 16. *Michaelis* in introduct. in libros diu. N. F. §. 199 — 204. ed. IV. p. 1280 — 1301. et *Zieglero*, qui argumenta varia acute diiudicauit in *Henke Magazin für Religionsphiloſophie* etc. tom. VI. p. 225 — 276. quocum comparanda eſt noua bibl. vniu. germ. vol. XXVII. part. II. p. 843 — 847.

Ad pag. 150. *lin.* 10.

Edit. cl. *Matthaei* illa N. T. XII. tomis diſtincta gr. ac lat. prodiit a. 1782 — 1788. v. quoque *Roſenmüllers Handbuch* etc. tom. I p. 414. ſqq. — et pag. 426. ſqq de editione, inſcripta: XIII. *Epiſtolarum Pauli* codex graecus cum verſione latina veteri, vulgo Antehieronymiana, olim Boernerianus, nunc bibliothecae electoralis Dresdenſis, ſumma fide ac diligentia transſcriptus et editus a *Chriſtian. Frid. Matthaei:* cum tabulis aere expreſſis. Acceſſit ex eodem codice fragmentum Marci M. Miſenae 1791. 4. Continet vero ille cod. textum epiſtolarum Paul. ex recenſione occidentali.

* *Nouum Teſtamentum.* Graece, perpetua annotatione illuſtratum, editionis Koppianae vol. IV. complectens epiſtolam ad Romanos, gr. Gotting. 1783. mai. 8. — — vol. VII. complectens epiſtolas Paulli ad Timotheum, Titum et Philemonem, continuauit *Io. Henr. Heinrichs,*

richs, Gottingae 1798. 8. conf. Gotting. ephem. litter. a. 1799. nr. 81. pag. 801. ſqq.

Pauli ad Corinthios epiſtolae, gr. perpetua annotat. illuſtrata a. *F. A. W. Krauſe.* Francof. ad Moen. 1792. etc. mai. 8.

Pauli ad Corinthios epiſtola ſec. gr. perpetua annotatione illuſtrata a. *I. G. F. Leune.* Lemgou. 1804. mai. 8.

Pauli Apoſtoli epiſtola ad Philippenſes, graece, ex recenſione Griesbachiana, noua verſione lat. et annott. perpetuis illuſtrata a. *M. I. G. am Ende.* Wittebergae 1798. 8. conf. Ien. A. L. Z. a. 1799. nr. 123. m. April. p. 158. ſqq. nou. bibl. vniuerſ. germ. 1800. vol. 50. part. II. faſc. 7. p. 429. ſqq. et *Gableri neues theol. Journ.* a. 1799. part. XI. p. 453. ſqq. — *Erklärende Umſchreibung der XIV. Briefe des h. Apoſt. Paulus nach Anleitung des Bengeliſchen Gnomon von E. Bengel.* Tubingae. 1787. mai. 8.

Ad pag. 150. *lin.* 23.

Cel. *Storrii* disp. recuſa eſt in eius Opuſculis academicis ad interpretationem librorum ſacrorum pertinentibus, Vol. II. Tubingae 1797. nr. V. — Ibid. nr. III. et IV. eſt diſſ. exegetica in epiſtol. ad Coloſſens. partem priorem, (primum edita 1786.) — et in epiſt. ad Coloſſ. partem alteram et epiſt. ad Philemonem, (primum edita 1787.) — Ibid. nr. VI. de epiſtolarum catholicarum occaſione et conſilio, (primum edit. 1789.) ſed haec diſſ. hypotheſium plena non placet cenſori

ſori in Kilon. noua bibl. germ. vniuerſ. vol. 42. part. II. faſc. 7. p. 449. ſq.

D. Flatt progr. de tempore, quo Paulli epiſt. ad Romanos ſcripta ſit, Tubingae. 1798. 4. rec. in Pott. et Ruperti ſylloge commentatt. theolog. tom. II. p. 54. ſqq.

D. Frtd. Maxim. Mauritii Verſuch, wie die Zeit, wann der Apoſtel Paulus ſeinen Brief an die Römer geſchrieben, am richtigſten zu beſtimmen ſey, nebſt gelegenheitlicher Unterſuchung der Zeit, da Felix von ſeiner Statthalterſchaft in Iudaea abgegangen, in Gelehrten Beyträgen der Meklenburg - Sueriniſchen Nachrichten, a. 1774. nr. 21—25. a. 1776. nr. 23—25. — a. 1777. nr. 7. 43. 46.

Neue Ueberſetzung des Briefs Pauli an die Römer, und mit erklärenden und praktiſchen Anmerkungen für Prediger, meiſtentheils nach Vorleſungen des ſel. I. A. Erneſti, ausgearbeitet von Gf. Io. Wichmann, Deſſau. et Lipſ. 1784. 8.

Pauls des Apoſtels Brief an die Chriſten zu Rom, nach einer neuen Ueberſetzung mit Anmerkungen. Francof. ad Moen. 1785. 4.

Der Brief Pauli an die Römer, überſetzt und durch Anmerk. erläutert von Adolf F. Fuchs. Stendal. 1789. 8.

Erklärung des Briefs Pauli an die Römer, und des Briefs Iudae nach den Vorleſungen Sm. Fr. Nath. Morus Lipſ. 1794. 8.

Der Brief an die Römer. In einer Ueberſetzung, mit erläuternden Anmerkungen

Ei

Ein Verſuch von D. G. Herzog. Halle, 1791. 8. — Eiusd. epiſtolae verſio germanica cum adnotatt. *Ch. F. Franke.* Gothae 1793. 8.

Ghf. Trg. Zachariae paraphraſt. *Erklärung des Briefs an die Römer*, ed. tertia emendatior. Gotting. 1787. 8.

Mgn. F. Roos Kurze Auslegung des Briefs S. Pauli an die Römer. Tübingae. 1789. 8. — *I. A. Noeſſelti* animaduerſiones in locum ad Rom. XIV. 17. progr. Halae 1785. 8. rec. in eius Opusculis etc. II.

Epiſtola *S. Pauli ad Romanos* expoſita et annotatt. illuſtrata — disp. *Bonifacii*, reſp. Gh. Holdermann. Heidelb. 1792. 8. — Notae hiſtoricae conditioni cognoſcendae primorum Chriſtianorum, in primis Romanorum, cum *Paulus* ad eos ſcriberet, disp. *Ch. F. Franke*, praeſide *Fr. Volkm. Reinhard.* Witteberg. 1791. 4. — *Matthiae Rumpler* exercitatio academ. de iis, quae circa interpretationem epiſtolae *S. Pauli* ad Romanos obſeruanda ſunt etc. Salisburg. 1794. 8.

Sam. Fr. Nathan. Mori praelectiones in epiſtolam *Pauli* ad Romanos; cum eiusdem verſione latina, locorumque quorundam N. T. difficiliorum interpretatione: — edidit *I. Tob. Gottlieb Holzapfel.* Praemiſſa eſt *Ch. Dan. Beckii* praefatio. Lipſiae 1794. mai. 8.

Chriſtph. Frid. Ammon progr. de veſtigiis theologiae Iudaicae in epiſtola Pauli ad Romanos, in eius nouis opuſc. theologicis, Gotting. 1803. 8. nr. IV. In multis explicationibus

bus diſſentit cenſor in Ien. A. L. Z. a. 1804. nr. 131. p. 421. m. Iun.

Erklärung der beiden Briefe Pauli an die Corinther, nach den Vorleſungen Sam. F. Nath. Morus, (ed. a. *I. T. G. Holzapfel.*) Lipſ. 1794. 8. — *G. T. Zachariae paraphraſt. Erklärung der beiden Briefe an die Korinther, aufs neue herausgegeb. und mit theolog. philologiſch. Anmerkungen verſehen von I. K. Volborth.* Gotting. I. Th. 1784. — II Theil. 1785. 8. — *I C. F. Gotſchel* diſp. philolog de interpretatione loci I. Cor XI 10. me praeſide ventilata, Erlangae 1788. 4.

Guſtau. Sommelii de inſcriptione apoſtolica I. Cor I. 1 — 3. Lund. 1788. 4. — eiusd. diſp. de inſcriptione apoſt. 1 Cor. I. 1. 23. ibid. 1790. 4. — D. *Mich. Weberi* progrr. I—V. de numero epiſtolarum ad Corinthios rectius conſtituendo. Witteberg. 1797—1804. 4. In progr. tertio. 1799. 4. Paullum, cenſet, non duas, ſed quinque epiſtolas ad Corinthios ſcripſiſſe. Conf. *Iahrbuch der neueſten Litterat.* a. 1800. nr. 92.

Verſuch einer Ueberſetzung des Briefs Pauli an die Galater, mit erklärenden Anmerkungen nach Koppe, auct. *I. G. Schilling.*) Lipſ. 1792. 8. — *Kurze Auslegung des Briefs S. Pauli an die Galater, von Mgn. F. Roos.* Stuttgard. 1786 (1784). 8. — *Neue Ueberſetzung des Briefs Pauli an die Galater von I. Bened. Carpzou.* Helmſtadt. 1794. mai. 8.

Ver-

Verſuch einer vollſtändigen Einleitung in den Brief an die Epheſer von W. K. L. Ziegler, in Henkü Magaz. tom. IV. 2. p. 225 — 276. *Der Brief Pauli an die Epheſer, erklärt und mit einer Einleitung, nebſt vollſtändigen Anmerk. begleitet von Fr. L. Müller. Heidelberg.* 1793. 4. — *Ch. G. Kuinoel* interpretatio grammatica loci *Pauli* apoſt. ad Epheſios V. 6 — 14. Lipſ. 1791. 4.

Ph. L. *Muzel* progr. diſcrimen grammaticae et theolog. S. S. interpretationis in explicanda epiſt. *ad Philipp.* III. 18. Francof. ad Viadr. 1793. mai. 8. — *D. Pauli* progr. de tempore ſcriptae prioris *ad Timoth.* atque *ad Philipp.* epiſtolae Paulinae. Ienae 1799. 4. Demonſtratum it, vtramque epiſtolam a Paulo non in captiuitate romana, epiſtolam vero pr. ad Timoth. neque ante primam Paulli captiuitatem neque poſt alteram captiuitatem eſſe ſcriptam ideoque locum I. Tim. I. 3. quo vtriusque explicationis patroni nituntur, aliter interpretatur: contra, loco Philipp. II. 19. motus contendit vtramque epiſt. eo tempore, quo Paullus a Felice Procuratore Caeſareae in coſtodia tenebatur, eſſe exaratam. At enim diſſenſum grauiter docteque declarat cenſor in Ien. A. L. Z. nr. 160. m. Mai. 1799.

Frid. Salom. Wibelii, Onold. diſſ hiſtorico-philolog. philoſ, qua Platoniſmum in Cerinthi aſmo rediuiua Paullo in epiſt. ad Coloſſenſes profligatum occaſione loci Colfoſſ. II. 9. ſiſtit praeſ. M. *Io. Frid. Stiebrizio*, Halae Magdeb. 1736. 4. In prima ſect. drudit auct. gene-

generalia de epiſtola ad Coloſſ.; in altera ſect. agit de aduerſariis Pauli, quos in hac epiſtola oppugnandos ſibi ſumſit; in III. ſect. de fontibus, ex quibus ſua iidem hauſerint, in IV. ſect. ſenſum oraculi declarat, oſtenditque, quomodo illud Cerinthianis ſit oppoſitum.

Des apoſtol. Schreibens Pauli an die Coloſſer Umſchreibung nebſt erläuternd. Anmerk. von I. Gf. Weiſſe Schneeberg. 1789. 8.

Kurze Auslegung der beiden Briefe des Apoſt. Pauli an die Theſſalonicher, von Mgn. Fr. Roos. Tübing 1786. 8. — *Ph. Iac. Mülleri* annotatt. in epiſt. *Pauli ad Theſſalonic.* cum verſione lat. prioris epiſt. cap. I. Argentor. 1784. — cap. II. ibid. 1787. 4.

A Paraphraſe and Notes on the Epiſtles of *S. Paul* to the *Galatians*, I, and II. to the *Corinthians* to the *Romans* and to the *Epheſians*. To which is prefix'd an Eſſay for the Vnderſtanding of S. Paulus Epiſtles, by conſulting St. Paul, himſelf. (auctore *Io Locke*) edit. II. Lond. 1709. mai. 4. — A Paraphraſe and Notes on the Epiſtles of St. *Paul* to the *Coloſſians*, *Philippians* and *Hebrews*: after the Manner of Mr. Locke. To which are annexed ſeveral critical Diſſ. on particular Texts of ſcripture. The ſecond Edit. By the late Rever, and learned Mr. *Iamens Peirce*, of Exon. with. a. Parphraſe and Notes on the three laſt Chapters of the *Hebrews* left unfinſh'd by Mr. *Peirce*, and an eſſay to diſcover the Author of the Epiſtle and Language

in

in which it was originally written. *) By *Ioſeph Hallet*, iun. Londin 1723. mai. 4.

Pari ratione (a *G. Benſon*) in ling. anglicam translatae atque explicitae ſunt epiſt. Paulli ad *Philemonem*, ad Timoth. et Titum. Lond. 1734. mai. 4. et epiſtola *Iacobi*, ibid. 1738. mai. 4. — epp. Petri, ib. 1742. mai. 4. ac tres epiſtolae Ioannis. Tum Benſon partibus illis ſuae interpretationis collectis communem inſcriptionem duasque praefation. praefixit: A Paraphraſe and Notes on the ſeven (commonly called) *catholic* Epiſtles, viz. St. Iames, I. and II. *St. Peter; St. Iude*, I—III. of *St. Iohn*. Attempted in imitation of Mr. Locke's Manner. To which are annexed ſeveral critical Diſſertations. By *George Benſon*, D. D. Author of the Paraphraſe and Notes on ſix of S. *Pauls* Epiſtles. Lond. 1749. Singulos illos libros atque editiones vberius recenſet *Baumgarten* in *Nachricht von merkw. Büchern*, tom. VIII. p. 110—121. — In eodem opere tom. III. p. 291. ſqq. recenſentur *Pauli ad Romanos* epiſtola, arabice, ex bibl. Leidenſi (edita a *Thoma Erpenio*), Leidae in typogr. Erpeniana. 1615. 4. et p. 293. ſq. *S. Iacobi* Apo-

*) *Peirce* in introd. in ep. ad Hebraeos exiſtimat, Paullum eſſe illius auctorem, et primum exaraſſe epiſt. in lingua Syriaca, quae in Iudaea tunc temporis fuiſſet dicta Hebraica; Lucam vero eam probabiliter conuertiſſe in linguam Graecam.

Apoſtoli epiſtolae cathol. verſio *arabica* cum interpretat. et punctatione *Niſſelii*, cui acceſſ. gloſſarium — edita cura et ſtudio M. *Nicol. Panecii*, Zittau. Luſati. Wittenberg. 1694. 4.

Ad pag. 154. *lin.* 18.

Obſervatt. Pauli Apoſtoli, epiſtolarum ſcriptoris, ingenium concernentes, diſſ. I. praeſ. *Chr. Frid. Matthaei* Prof. reſp. M. *Henr. Theoph. Tzſchirner.* Witteb. 1800. 4. et diſſ. II et III. In prolegomenis multa, quae huc pertinent, ſcripta enumerantur, conf. cenſ. in ephem. litter. Erford. a. 1800. nr. 32. auct. Schulzio, et Ien. A. L. Z. a. 1800. nr. 155. — M. *Chriſtian. Fr. Boerner.* diſſ. de disputatione *Pauli* cum Epicureis et Stoicis, ad Act. XVII. 18. Ienae. 1751. 4.

Ad §. 19. *PETRVS.*

Ad pag. 156 *ſect.* 4. *lin.* 9.

Storii diſſ. rec. eſt in eius Opuſculis academicis etc. (v. ſupra ad p. 150. Introd.) nr. VI. — *Chriſtph. Aug. Heumanni*, Theol. D. et Prof. diſp. reſpondente Henr. Conr. Zacharia Roſenhagenio, *Hebdomas Petrina*, h. e. explicatio ſeptem apoſtoli locorum Gotting. 1743. 4. — C. F. *Stäudlin.* progr. de fontibus epiſtolarum catholicar. in primis de allegationibus, quae in iis deprehenduntur. Gotting. 1790. 4. — *Die ſogenannten Katholiſchen Briefe der Apoſtel. Ueberſetzt und mit Anmerkungen erläutert — von Gottlieb Göp-*

Göpfert, cum praef. I. G. Roſenmüller. Züllich. et Lipſiae 1791. 8. — Verſio hiſpanica paraphraſtica epiſtolarum canonicarum Iacobi, Petri, Ioannis et Iudae cum notis hiſtor. et dogmaticis, per *Rch. Valſolobre*. Madrid. 1787. mai. 8. — *Sam. Fr. Nath. Mori* praelectiones in *Iacobi* et *Petri* epiſtolas, edidit *C. A. Donat.* Lipſ. 1794. mai. 8.

In Actis SSctor. tom. IV. (Antwerp. 1725. fol.) in tractatu praeliminari hiſtor. chronologico de patriarchis Antiochenis, auct. *Petro Boſchio*, Petrus dicitur primus fuiſſe patriarcha Antiochenus, et ſeptem annos illo munere perfunctus. — In tom. VI. (ibid. 1729. fol.) in tractatu praelim. hiſtor. chronol. de Liturgia antiqua hiſpan. *Mozarabica*, etc. auct. *Io. Pinio* contenditur, primam originem Liturgiae in Hiſpaniis deriuandam eſſe ab apoſtolo *Petro*, ab apoſtolis autem Paullo et Iacobo maiore tantum modo conſtitutam. v. *Baumgart. Nachr. von merkw. Büch.* IV. p. 43 et 49.

Die Briefe des Apoſtels Petri, überſetzt und mit Anmerk. erläutert von G. F. Baumgärtel. Lipſiae 1788. 8. — *Guſt. Sommelii* diſſ. qua disquiritur: quinam illi fuerint, ad quos apoſtolus *Petrus* ſuas epiſtolas ſcripſit. Lund. 1787. 8. — Eiusd. diſſ. de presbyteris eccleſiae, non dominis. I. Petri V. 3. ibid. 1788. 4. — Eiusd diſſ. ſiſtens obſervatt. criticas et exegeticas ad II. Petri I. 3. ib. 1790. 4. — *Lr. Lindien* diſſ. obſeru. philologicae in I. Petri III. 18. et 19. Vpſal. 1791. 4. — *I.*

Thom. Martini progr. commentatio exegetica in loc. II. Petr. I. 16 — 21. adiecta breui de auctore huius epistolae disquisitione. Onoldi. 1794. 4. In Operibus *F. Angeli Rocca Camertis* — episcopi Tagasten etc. tom. I. Romae 1719. fol. nr. 6. pag. 81 sqq. in comm. de SS. apostolorum *Petri* et *Pauli* praelatione s. imaginibus, vtra scil. inter eas collocandas praeferenda sit, inquiritur in causam, cur in decretis pontific. s. Bullis imago Pauli ad dextram Petri, in nummis autem ad eius sinistram collocetur. vid. — B*aumgarten. Nachr. von merkw. Büchern* tom IV. p. 329. sq.

Ad §. 10. *IACOBVS MINOR.*

Ad pag. 156. *sect.* 1.

Conf. cl. *Matthaei* praef. ad Euthym. Zigaben. tom. I. pag. 150. sqq. — De Iacobo apostolo et patrono Hispaniarum agitur copiosius in vol. I. libr. IX. cap. 7. operis: La Coronica general de Espanna, que continua *Ambrosio de Morales*, natural de Cordoua — — En Alcala de Henares a. 1574. fol., quod opus rariss. recensuit B*aumgarten in Nachr. von merkwürd. Büchern*, tom. I. pag. 117. sqq. — In Actis SStor. Maii collectis — a *Godefr. Henschen.* et *Dan. Papebrochio* etc. in tom. I. Antwerp. 1680. fol. *Henschen* numerat quatuor SS: Iacobos, scil. 1) Iacob. Alphaei filium; 2) Iac. fratrem Iesu, primum episcopum Hierosolymitanum; 3) Iac. Zebedaei

laei filium, quem non agnoſcit apoſtolum, et 4) Iac. Iuſtum, quem quoque Ieſu fratrem fuiſſe putat v. *Baumgart.* l. v. tom. II. pag. 135. ſq. *Franciſcus Maria Florentinus*, nobilis Lucenſes in ſec. exercitatione ad indiculum apoſtolorum p. 95. — 101. rariſſimi operis *): Vetuſtius occidentalis eccleſiae martyrologium etc. Lucae 1668. min. fol. euincere ſtuduit, *Iacobum Iuſtum*, primum fuiſſe epiſcopum Hieroſolymit., filium ſororis Mariae, et diuerſum ab Iacobo minore, Alphaei filio, in Perſia cruci adfixo etc. Add. *Fabr.* B. Gr. IV. p. 817. ſqq. ibique Kuinoelii notas.

Ad pag. 158. *lin.* 1.

Storrii diſput. rec. eſt in eius Opuſculis academicis etc. vol. II. Tubingae 1797. 8. Primum occupat locum diſſ. exegetica in epiſtolam Iacobi. Negat is, auctorem epiſtolae eſſe Iacobum maiorem, fratrem Domini, quippe qui ante iter Pauli Hieroſolymitanum interfectus ſit ſec. Act. XVI., ſed auctorem eſſe, probat, Iacobum, Alphaei filium. Tum ſequitur verſio cum expoſitione dogmatica potius, quam philologica.

Der Brief Iacobi, überſetzt und mit Anmerkungen erläutert von E. F. Roſenmüller. Lipſ. 1787. 8. — *Io. Sal. Semler's*

*) Quod late recenſetur in *Baumgart. Nachr. von einer halliſchen Biblioth.* tom. VII. p. 144 — 156.

pro gradu Doctoris Theol. in epiſtolam Iudae, pars I. Vltrai. ad Rh. 1803.

Ad pag. 161. *lin.* 13.

Ueber die Apokryphen des N. T. oder über den Urſprung, Inhalt und Zweck der mancherley, auf die evangeliſche Geſchichte und Lehre mehr oder weniger Beziehung habenden, theils unzuverläſſigen, theils abſichtlich erdichteten Schriften, in Vergleichung mit denjenigen Urkunden des Chriſtenthums, deren apoſtoliſchen Urſprung und Zweck aus innern und äuſſern Gründen erweislich iſt, von D. Io. Frid. Kleuker. Hamburg 1798. 8. conf. tamen longam cenſuram in *Gableri neu. theol. Iournal* a. 1799 part IV p. 464. ſqq. — *A. Birch* codex apocryphus N. T. faſcicul. I. Hafniae, 1804. mai. 8.

Ad pag. 162. *lin.* 1.

Quaedam de vetuſta Euangelii *S. Nicodemi* interpretatione germanica, progr. Herborn 1802. 4. — *Euangelium Nicodemi, in welchem vil ſchöner Puncten, ſo die 4 Evangeliſten nicht geſetzt, (doch jnen nicht zuwider,) faſt nützlich zu leſen. Welches nun lange Zeit nitmer geſehen worden, aber jetzt aufs Neue wider in Druck verfertigt. Benebens der Abſchrifft deſs Brieffs, ſo der Edeſſeniſche König Abgarus an Ieſum geſchrieben, und die gnädige Gegenantwort, ſamt dem Urtheil über Ieſum Chriſtum. Item ein Geſpräch zwiſchen einem Chriſten und Iuden,*

von

von Ieſu Chriſto. Bey und in Verlag Georg Exder den I. in 16. Praefatio ſcripta eſt d. 25. Mart. an. 1626. et in fine indicis legitur: *Gedruckt in Dompr. freyen Hofmark Fürth bey Georg Enders den Jüngern.* Praeterea inſunt Epiſtola Lentuli, Romani praeſidis, ad Tiberium de Chriſto, et II. epiſtolae Pontii Pilati ad Tiberium, aliaeque res. Raram illam editionem vberius recenſuit clar. *Roth*, praeco verbi diuini Noriberg. in *Litterariſchen Blättern.* tom. V. Noribergae 1804. 4. nr. II. m. Iul. col. 23. ſqq.

Ad pag. 162. *lin.* 27.

Add. inprimis *Götting. Bibliothek der neueſten theolog. Litteratur*, edit. a *Schleuſnero* et *Stäudlin.* tom. I., vbi cenſor de textu et editt. *Nicodemi* euangelii p. 762. ſqq. agit, et *Heſſii* ſententiam, Fabricium repetiiſſe ex Grynaei monumentis patrum orthodoxor. facit dubiam.

CANONES APOSTOLICI.

Ad pag. 164. *med.*

German. vertit, adiectis obſſ. *Royko in Religions-und Kirchengeſchichte* tom. IV. p. 206 — 238. — LXXXV. Canones apoſtolor. cum verſione germanica reddidit *Io. Dieter. Hartmann* in: *Beyträge zur chriſtlich. Kirchen und Religionsgeſchichte*, tom. I. nr. V. Ienae 1796. 8. Add. ad. cap. ſequens, §. 3. de Clemente Rom. ad p. 180. Introd.

Pag. 165 *lin.* 4. corr. *Presbyterorum* etc.

AD CAPVT IV.

DE PATRIBVS ET SCRIPTORIBVS ECCLESIASTICIS.

Ad pag. 166. §. 1. *lin.* 11.

Natalis Alexandri Hiſtoria eccleſiaſtica, ed. *Manſi.* Venet. 1771. 4. — Editio nouiſſima, notis aucta, ſtudio *Conſtant. Roncaglia*, quibus acc. animaduerſſ. *Io. Dominici Manſi* tom. XVIII. et ſupplementi partes II. Bingii 1785. — 1791. 4. — Annali eccleſiaſtici del ven. Card. *Baronio*, tradotti e compendiati con note critiche eſtratte dal Tillemont, Graueſon, Natale Aleſſandro, Manſi, Orſi et altri celeberr. ſcrittori Romae XII. tom. an. 1786 — 1795. fol.

Ad pag. 167. *lin.* 14.

Lectio ſcriptorum eccleſiaſticorum iuua quoque hiſtoriae litterariae ſtudioſos, et, quod in iſtis multa veterum auctorum profanorum loci adferuntur, arti criticae initiatos atque omnis philologiae amantes. conf. etiam *I. G. Walchii* biblioth. patriſticam, cap. 7. et Cl. *Dan. Beckii* obſervatt. philolog. programma, in quo agitur de patrum eccleſiae Chriſt. veteri vſu philologico inſtituendo et regendo. Lip. 1803. 4.

Ad pag. 169. *lin.* 6.

Vtilis eſt libellus et dignus, qui ſupplеatur et continuetur. *Gottlob Frid. Gud*

A. A. M V. D. M. Laubae Luſatorum Bibliothecae disputationum et obſeruationum de ſelectis hiſtoriae eccleſiaſticae capitibus ſpecimen; ad ordinem compendii Kranziani adornatum. Lipſiae et Laubae. 1743. 4. — D. *Chriſti. Wilh. Franz Walch's Grundſätze der zur Kirchenhiſtorie des N. T. nöthigen Vorbereitungslehren und Bücherkänntniſs.* ed. II. auctior et correctior. Gottingae, 1773. 8. praecipue ſect. IV. §. 104. ſqq. pag. 63 — 228. de notitia librorum, ad hiſtoriam eccleſiaſt. ſpectantium.

Geſchichte der chriſtlichen Glaubenslehren vom Zeitalter des Athanaſius bis auf Gregor den Groſsen von I. Chr. Fr. Wundemann. Prediger zu Waldkendorf in Meklenburg Schwerin. Lipſ. II. tom. 1799. 8. — D. *Io. Georg. Roſenmülleri* hiſtoria interpretationis librorum ſacror. in eccleſia chriſtiana ab Apoſtolorum aetate etc. pars I. Hildburghuſae 1795. 8. — Pars II. ib. 1798. 8.

Ad pag. 169. §. 2. *lin.* 7.

Add *I. G. Walchii* Biblioth. theolog. ſelectam, tom. III. cap. VII. ſect. 4. p. 382. ſqq.

Ad pag. 169. §. 2. *lin.* 13.

Sec. m. edit. vol. VIII. cap. 13. p. 637. ſqq., vbi plura ſunt adſcripta.

Ad pag. 170. *lin.* 4.

Prima editio Bibliothecae patrum eſt opus, quod

quod incipit: Antidotum contra diuerſas omnium fere ſaeculorum haereſes. etc Baſil. exc Henr. Petrus 1528. fol. cel. v. *Panzeri* A. T. vol VI. p. 266. ſq. et alii ſcriptores, ibi laudati

Ad pag. 173. *lin.* 16.

De *Menaeis* et *Menologiis* ac *Martyrologiis* ſcriptores multos excitat *Fabricius* in Salutari luce euangelii, Hamburg. 1731. 4. pag. 208. ſqq.

Ad pag. 176. *lin.* 21.

Anecdota ſacra, collectio omnis generis opuſculorum veterum ſanctorum patrum, virorum illuſtrium, rerum liturgicarum, hiſtoricarum, chronicarum, necrologiorum et diplomatum; cum adnotatt. aliquot, itineribus, *Eug. de Levis*, Turini 1791. 4.

Inſtitutiones patrologiae in vſum academicum, ſcripſit P. *Stephanus Wieſt*, theol. D. etc. Ingolſt. 1795. 8. pars I. continet biographiam et bibliographiam ſcriptorum eccleſiaſticorum. — Pars II. agit de vſu et auctoritate illorum. Valde laudatur opus in Salisburg. A. L. Z. a. 1796. nr. 44. m. April. Contra valde culpatur, et varia recenſentur, quae videantur reprehendenda, in Ien. A. L. Z. a. 1797. nr. 332. m. Oct. — *Samuel Gottl Lange*, Prof. Ienenſis, de patribus eccleſiaſticis eorumque potiſſimum ſcriptis egit in *Ausführliche Geſchichte der Dogmen, oder der Glaubenslehren der chriſtlichen Kirche, nach den Kirchenvätern ausgearbeitet von S. G. Lange*

Lip

Lipsiae 1796. sqq. 8. conf. Ien. A. L. Z. a. 1797. nr. 171. m. Mai. — D. *Stäudlin* progr. I. de scriptis patrum, quos vocant, apostolicorum veris et supposititiis, historiae disciplinae morum Christianae antiquioribus fontibus et documentis insignibus. Gottingae. 1800. 4. — *Versuch einer pragmatischen Geschichte der kirchlichen Verfassungsformen in den ersten sechs Jahrhunderten der Kirche von D. Werner Carl Ludw. Ziegler.* Lipz. 1798. mai. 8.

Add. *Fabr.* B. Gr. vol. VII. p. 2. sqq. et quae ibi collegi.

Doctus est liber et index multorum librorum: Bibliotheca selecta historiae ecclesiasticae cum, tum veteris noui Testamenti. Venet. 1776. 8. Auctor multos etiam excitat heterodoxos, vt ipsi scribere placuit, scriptores.

Ad pag. 176. §. 3. *lin.* 3. corrig. *patres.*

Ad pag. 177. §. 3. *sect.* 1. *lin.* 12. corr. *et Origenes.*

BARNABAS.

Ad pag. 178. *lin.* 3.

Lange in laudata *ausführliche Geschichte* etc. eam habet opus cuiusdam Iudaeo-Christiani Alexandrini, saec. II. vel ineunte, vel medio. Add. ad Fabr. B. Gr. vol. VII. pag. 6. adnotata. — *Lin.* 13. corr. *le Moyne.* — De editt. atque versionibus anglicis scriptisque, historiam epistolamque *Barnabae* illustran-

ſtrantibus, conf. *Brüggemann* View etc. p. 282 ſq. — Lettera univerſale di *S. Barnaba* Apoſtolo, interprete *Io. Baptiſt. Galliccioli.* Venet 1797. 8. — De *Barnaba*, *Dionyſio Areopagita*, *Clemente Romano*, *Herma* conf. D. *Thom. Ittigii* Selecta capita hiſtoriae eccleſiaſticae primi a Chriſto nato ſaeculi. Lipſ. 1709. 4. cap. 1. §. XIV. XVII. XXII. et XXIII. In §. XVI. p. 25. docet, *Ioannis Marci acta Barnabae*, quae gr. ac lat. ex verſione Cardin. Sirleti publici iuris fecit Papebrochius in Act. Sctor. Iunii tom. II. d. XI. p. 431. ſqq. eſſe ſuppoſititia, et, iſta ex mendaciis eſſe conſuta, Baron. ad a. Chr. 51. iam pridem iudicaſſe.

DIONYS. AREOPAGITA.

Ad pag. 179. *fin.*

Abrah. Scultetus in Medullae theologiae patrum ſyntagmate, tom. I. libr. XI. cap. 7. p. 371. ſq. agit de ſcriptis *Clementis* et *Hermae*: vberius in cap. 8. p. 373. ſqq. de ſcriptis *Dionysii Areopagitae*. Add. *Fabr.* B. Gr. vol. VII. p. 9. ſqq. et edd. ibid. a me memoratis memoriam ſequentium.

Opuſculum *Dionyſii Areopagitae* de diuinis nominibus, *Marſilio Ficino* interprete impreſſioneque noua luculentum. Venet. 1601. 4.

Dionyſii Areopagitae coeleſtis Hierarchia Eccles. Hierarchia, diuina nomina. Myſtica theo-

theologia. XI. epiſtolae S. *Ignatii*. XI. epiſtolae *Polycarpi*. Epiſt. vna *Dionyſii* Diuini hymni. de intellectu et ſenſibus. theologiae informationes de anima etc. Argentor. 1507. fol. notante *Panzero* in A. T. VI. p. 38. ex Graſii Merkwürdigk. p. 73.

In catalogo librorum Ge. Paul. Kleinasdorferi, per ſelectionem publicam Noriberg. 1803. diuenditorum pag. 12. occurrit: *Dyoniſii Areopagite* celeſtis hierarchia; eccleſiaſtica hierarchia, diuina nomina Myſtica theologia etc. Argentine 1502. fol. litteris gothicis: item Preclarum opuſculum *Dyoniſii Areopagite* de myſtica theologia et de diuinis nominibus. *Marſilio Ficino* interprete impreſſioneque noua luculentum. Argentine 1502. fol. Add. *Panzer*. A. T. VI. p. 29 — Opp. ex latina verſione Marſilii Ficini Argentor. 1511. fol. — Opera omnia. Eiusd. vita. Scholia incerti authoris in librum de eccleſiaſt. hierarchia. Omnia nunc primum a *Ioachimo Perionio* interpr. conuerſa. Acc. *Ignatii* atque *Polycarpi* et Martialis epp. Louan. 1566. 8.

De editt. gr. et lat. Operum Areopagitae, Venet. 1755. fol. conf. cel. *Morelli* Bibl. Mſſt. gr. et lat. I. p. 88. ſq. — Add. ad ſect. de *Ignatio*.

Ad ſect. 3. CLEMENS ROM.

Ad pag. 180. lin. 14.

De canonibus apoſtolicis iam ſupra ad pag. 163. Introd. quaedam monui. Add. *Fabr.*

B. Gr. vol. VII. pag. 22. ſq. de *Clemente Romano*, et editt. ibi omiſſas:

Apoſtolorum et Sanctorum conciliorum Decreta, e Canonicorum D. Hilarii Pictauienſi et Auguſtana bibl. gr. et lat. edita a. M. *Elia Ehingero*, Auguſtano. Witeberg. 1614. 4. Singulis Apoſtolorum Canonibus, qui primum locum occupant, ſubiecta eſt Epicriſis. — A. T. Canones apoſtolici (85.) additis ſcholiis [ſ. adnotatt. doctis cum exegeticis, tum maxime litterariis] *Io. Bolthaſ. Bernholdi*. S. T. D. eiusque et graecae linguae P. P. Altorphii 1733. 8. Add. *Th. Ittigii* ſelecta capp. hiſt. eccleſiaſt. primi a Chr. nato ſaeculi cap. I. §. XXII. p. 47. ſqq. et *Sculteti* medullam cit. I. p. 363. ſqq. de conſtitutt. et canonibus Apoſtol.

Ad pag. 181. *lin.* 10.

Clementis ad Corinthios epiſtola prior. Hoc primum ſeculo ex lacēris reliquiis vetuſtiſſ. exemplaris bibl. reg. anglicanae eruta notisque illuſtrata a. V. Cl. Patricio Iunio nunc denuo edita et aſſerta a *Ioach. Io. Madero* Helmſtadi 1654. 4. graece et lat. cum longa praefat. multisque notis. — *Clem. Rom.* epiſtolae, in *Gallandii* biblioth. patrum. I. 1. et 3. *Galland.* ſequutus eſt recenſ. ed. Clementis Roni. epiſt. II. meliorem *Henr. Wotton.* Cantabr. 1718. 8. (de qua ed. v. *Brüggemann* View. p. 289., vbi editt. aliaque ſcripta enumerantur.) — Recognitiones *Clementinae* in *Gallandi* B. Patrum. II. p. 209. — Let-

lettere di *S. Clemente Papa* I. tradotte dal Greco et dal Siriaco, con note, *Io. Bapt. Gallicciolì.* Venet. 1798. 8. — A *Petro Couſtant* editae ſunt *Epiſtolae romanorum Pontificum et quae ad eos ſcriptae ſunt.* Paris 1721. mai. fol. — Poſtea melior curata eſt editio, inſcripta: *Pontificum romanorum a S. Clemente* vsque ad Leonem M. *Epiſtolae* genuinae et quae ad eos ſcriptae ſunt, quotquot hactenus reperiri potuerunt. Duobus voluminibus comprehenſae. Ex recenſione et cum notis *Petri Couſtantii* et fratrum Ballerinorum. Curauit *Car. Traugott Gottlob Schoenemann.* Gottingae 1796. mai. 8. Tomus prior peculiarem habet inſcriptionem: *Epiſtolarum* pontificum romanorum a *S. Clemente* vsque ad Leon. M. tom. I. continens epiſtolas a. S. Clemente I. vsque ad Xyſtum III. etc. (De hoc opere et vtriusque edit. diuerſitate plura leges in cenſura in noua B. vniuerſali germ. vol. 30. part. I. Kilon. a. 1797. p. 208 — 219.) *Couſtant* in ſua edit. vti *Ittig.* in ſua ed. Lipſiae 1699. et *Clericus* in ed. PP. Apoſtol. fecerant, retinebat *Iunii* recenſionem in ed. *Clementis* ad Corinth. epiſtolae prioris (cum fragmento epiſtolae II.) Oxon. 1633. 4. *Schoenemann* vero curatius adhuc quam Gallandus contextum a Wottono conſtitutum reddidit. Epiſtolam tamen II. Schoen. genuinam habet; contra Gallandus cum Morino et Venema, nec non *Royko* ad verſionem ſuam epiſtolar. Clem. germ. in part. IV. chriſtianae religionis et eccleſ. hiſtoriae, ſuſpectam eſſe iudicarunt. —

De

De Venemae epiſt. III. etc. v. noua acta erud. a. 1756. p. 33—35. et add. Fabr B. Gr. vol. IV. p. 828. ſqq. ibique ſupplementa et mea et Kuinoelii. Fragmenta canonum Apoſtolorum, Clementis Romani, Irenaei, Iuſtini Mart. et multorum ſcriptor. eccleſiaſt. ſunt in Parallelis Damaſceno adtributa. v. *Morelli* B. Gr. et LMſt. p. 84.

HERMAS.

Ad ſect. 4. *pag.* 183. *lin.* 12.

Ad *Fabr.* B. Gr. vol. VII. p. 18. ſqq. plura adſcripſi. — S. *Hermae* Paſtor in Galland. Bibl. patrum, I. p. 49. — Il Paſtore di *S. Erma*, tradotto da Don. *Giambatiſta Gallicioli*, con note. Venet. 1796. 8.

* *Ad ſect.* 5. *IGNATIVS.*

Ad pag. 185. *lin.* 3. Corr. *Hamberger;* in not. *lin.* 2. leg. *Hencke*, et *lin.* 5. leg. *pag.* 91.

De *Ignatio*, eius epiſtolis harumque editt. ac verſionibus et diuerſis variorum VV. DD. iudiciis de illis v. *Fabric.* B Gr. vol. VII. p. 33. ſqq. §. XIII., vbi plura adtuli. — De *Ignatio* multus eſt *Thom. Ittigius* in hiſtoriae eccleſ. ſecundi a Ch. N. ſaeculi ſelectis capitibus, cap. III. ſect. 2. p. 92—193. — De eo differit quoque *G. Henſchen* in comment. praeuia ad Acta Sctor. m. Febr. tom. I. Antwerp. 1684. fol. et epiſtolas illius ad Tarſenſes,

es, Philippenſes, Antioch. Heronem et Mariam ſuſpectas, reliquas verò omnino genuinas eſſe contendit. v *Baumgarten. Nachr. von merkwürd. Büchern.* tom. I. p. 243. ſq. add. *Dodwelli* Diſſ. in Irenaeum, diſſ. I. §. XVII. p. 29. ſq.

Ad pag. 185. *lin.* 25.

Editionis Plantin. a. 1566. et 1572. textus graec. habet inſcriptionem του — Ἰγνατιου — ἐπιϛολαι. S. Martyris *Ignatii* Antiochiae archiepiſcopi Epiſtolae, et caret praefatione: verſioni autem latinae ſeparatim poſitae ea inſcriptio, quam in Introd. indicauimus, eſt praefixa, quam excipit perbreuis ad lectorem praefatio et Vairlenii Syluii epiſt. nuncupatoria ad Vuilhelm. Damaſi Lindanum, epiſc. Ruraemondenſem. — XI. epiſtolae *Ignatii*: XI. epp. *Polycarpi* etc. cum *Dionyſii Areopagitae* coeleſti Hierarchia etc. Argent. 1507. fol. v. *Panzeri* A. T. VI. p. 38. nr. 101. — *Ignatii* epp. cum opp. *Dionyſii Areopagitae* et *Antonii Eremitae* epiſtolis. Colon. ap. Petr. Quentel. 1526. fol.; de qua ed. vid. cel. *Panzer.* A. T. vol. VI. p. 434. ſq. — *Ignatii* Antiochenii antiſtitis epiſtolae vndecim, it. una B. *Polycarpi* Martyris. Epiſtola *Polycarpi* cum argumentis Iac. Fabri Stapulenſis in easdem. Argentor. excud. Io. Knoblouchus. 1527. 8. v. *Panzer* l. c. pag. 112. nr. 754. — Edit. Antwerp. a. 1572. 8. ap. Ch. Plant. caret textu gr. et habet tantum verſionem lat. cum ſcholiis, atque inſcripta eſt: *D. Ignatii* epi-

ſiolae prorſus apoſtolicae. *Hier. Vairlenio Syluio* interprete cum breuiſſimis ſcholiis.

Ad pag. 186. *lin.* 9.

Exemplari edit. Geneu. 1623. quod eſt in bibli. Citzenſi, in margine Reineſius multas lectt. et gloſſas adſcripſit.

Ad pag. 187. *fin.*

S. Ignatii Antiocheni epiſtolae et fragmenta, in *Gallandii* Bibliotheca PP. I. p. 243. et p. 294. Martyrium S. *Ignatii.* — Lettere genuine di S. *Ignazio* e la lettera di S. *Policarpo* tradotte da *Giambatt. Gallicioli*, con note. Venet. 1798. 8.

Ad pag. 188. *med.*

D. Abraham. Scultetus in Medullae theologiae patrum ſyntagmate, Franſof. 1634. 4. in parte I. libr. XI. cap. I. p. 350. ſqq. de *Ignatii* et *Polycarpi* vita et ſcriptis. Epiſtolas, quae hodie adtribuuntur Ignatio, eſſe quidem Ignatii, ſed adulteratas atque interpolatas, cenſet: in cap. 2. confecit analyſin XII. epiſtolarum Ignatii et vnius Polycarpi, et in cap. 3. adiecit notas in epiſtolas Ignatii. — *J. E. Ch. Schmidt Verſuch über die doppelte Recenſion der Briefe des Ignatius*, in *Henkii* III. part. I. p. 91—109.— Obſervations on the miraculous Conception and the teſtimonies of *Ignatius* and *Iuſtin the Martyr* on that ſubject. In a ſeries of letres to the Rev. Mr. *Nisbett*, occaſioned by

D.

). Priſtley. to which are added Remarks on Mr. *Wakefields* Opinion concerning Matth. XXVII. 5. By *Iohn Pope*, Tutor in the belles Lettres and claſſical Litterature at the New-College, Hakney. Londin. ap. I. Iohnſon. 1792. 8. In epiſt. V. argumenta Du Pin et aliorum, ſpurias eſſe epiſtolas, repetuntur. Multa alia Britannorum ſcripta etc. de Ignatio recenſet *Brüggemann* View etc. p. 324. ſqq.

Ad pag. 189. *ſect.* 6. *lin.* 12. *PAPIAS.*

Sec, nou. ed. in vol. VII. p. 153. ſqq. ibique not. cel. Keil. — *Papiae* Hieropolit. fragmenta, in *Gallandii* bibl. patr. I. p. 516. — M. *Eliae Weihenmaieri* diſſ. reſpondente *Chriſti. Io. Iulio*, inſcripta: *Papias* Hierapolitanus in Aſia epiſcopus antiquiſſimus, ex hiſtoria eccleſiaſt. repraeſentatus. Wittenberg. 1694. 4. Auctor, ſe ea duntaxat capita conſectaturum, initio profitetur, quae ad illuſtrandam *Papiae famoſiſſimi Chiliaſtae* hiſtoriam facere videantur. Agit quoque de eius aetate, ingenio et opinionibus.

Ad pag. 189: *ſect.* 7. *POLYCARPVS. lin.* 4.

In noua *Fabr.* B. Gr. edit. vol. VII. pag. 47. ſqq. ſect. XIV., vbi conf. notas. — De edd. eius epiſtolae vide etiam ad ſectiones de Dionyſio Areopagita et Ignatio. Add. *Henr. Dodwell.* in diſſ. in Irenaeum, Oxon. 1689. 8. diſſ. 1. §. XXII. p. 41. ſq. — *S. Polycarpi,*

Smyrnenſis epiſc. epiſtolae et fragmenta in *Gallandii* Bibl. patrum, I. p. 305.

Ad pag. 191. §. 4. *lin.* 1.

In noua Fabr. edit. vol. VII. p. 158. ſqq. de *Hegeſippo* et *Claudio Apollinari*, p. 169. ſqq. de *Polycrate*, Epheſinae eccleſiae antiſtite, et *Athenogene*, et iam a pag. 149. de multis aliis ſcriptoribus deperditis ſaec. II. cum doctis *Keilii* adnotationibus. — *Hegeſippi* fragmenta in *Gallandii* Bibl. patrum II. p. 59. —

PROCHORVS.

Per hanc occaſionem mentionem facere iuuat *Prochori*, cuius Lucas in Actis apoſtol. meminit. Is autem vnus fuit e ſeptem primis Diaconis, et S. Stephani Protomartyris colle a, et ſcripſiſſe perhibetur *Hiſtoriam de Iohannis euangeliſtae vita et morte*, quam primus graece et cum latina Caſtalionis interpretatione *Michael Neander* ſubiecit libro: Κατηχησις — — Catecheſis *Martini Lutheri parua, graeco latina*, poſtremum recognita. Ad eam vero acceſſerunt Sententiae aliquot Patrum ſelectiores graeco-latinae: *Narrationes* item *apocryphae* de Chriſto, Maria etc. cognatione et familia Chriſti extra Biblia etc. in parte tertia, (continuata tamen paginarum ſerie, pag. 321. ſqq.), quae ſequentem peculiarem habet inſcriptionem: *Apocrypha* hoc eſt, Narrationes de Chriſto, Maria, Ioſeph, cognatione et familia Chriſti extra Biblia:

apud

apud veteres tamen graecos ſcriptores, Patres, Hiſtoricos et Philologos reperta, (inſerto etiam *Proteuangelio Iacobi* graece, in Oriente nuper reperto, necdum edito hactenus,) ex oraculorum ac Sibyllarum vocibus, gentium etiam teſtimoniis, denique multorum veterum autorum libris deſcripta, expoſita et edita graeco latine, a *Michaele Neandro*, Sorauienſe. His nunc primum acceſſit, praeter alia, diui *Prochori*, (qui ex ſeptem miniſtris vnus fuit, et Stephani Protomartyris conſobrinus,) *de Ioanne Euangeliſta et theologo, hiſtoria* graecolatina, numquam antea in lucem edita: *Sebaſtiano Caſtalione* interprete. Baſileae. In calce: Baſileae, ex offic. Io. Oporini a. ſalutis humanae M. D. LXVII. (1567) menſe Septembri. 8. Pag. 526. incipit *Prochori hiſtoria*, quam etiam edidit *Iac. Grynaeus* in Monumentis orthodoxographis, et latine *Renatus Laurent. de la Barre* in hiſtoria chriſtiana veterum patrum, Paris. 1583. Idem liber legitur in Bibliothecis patrum. At iſtum eſſe fabuloſum ac ſpurium, vel plurimi ipſorum Pontificiorum fatentur, v. *Thom. Ittig.* in diſſertat. de patribus apoſtolicis, praemiſſa eius Bibliothecae patrum apoſtolicorum graeco-latinae, Lipſ. 1699. 8. pag. 43. ſqq. et in ſelectis capp. hiſtoriae eccleſ. primi a Chr. nato ſaeculi, pag. 67. §. XXV. — *Fabricii* Cod. apocryphorum N. T. pag. 815. ſqq. et 926. ſq. *Hamberger zuverl. Nachr.* tom. II. p. 127. ſq. et quos VV. DD. ille laudat.

Ad

Ad §. 5. IVSTINVS MARTYR.

Ad pag. 192. *ſect.* 2. *lin.* 2.

Princeps edit. eſt: Ἰουſτίνου φιλοσόφου καὶ μάρτυρος λόγος παραινέτικος πρὸς Ἕλληνας. Paris. in aedib. Carolae Guillardae ad ſolem aureum via Iacobaeo. MDXXXIX. (1539.) 4. in calce: Paris. excud. Io. Lodoicus. MDXXXIX.

Ad pag. 192. *lin.* 8.

ſec. m. edit. vol. VII. (vbi a pag. 52. §. XV. de Iuſtino martyre ſcriptis, horum editt. etc. vbertim agitur, et ea, quae de eius ſcriptis in vtramque disputata ſunt partem, referuntur,) pag. 63. ſq. praecipue in not. *u.*

Ad pag. 193. *lin.* 10.

Exemplaria quaedam edit. *Maurianae* prae ſe ferunt notam et librarii, *Paris. ap. Car. Oſmont*, 1742. — *Maran.* ed. recuſa eſt Venet. 1747. fol. — et cura *Oberthiir.* in tribus prioribus voluminibus *Oper. patrum graecorum*, Wirceb. 1777. 8. — Italice vertit *Iuſtini mart.* Opera notasque adiecit *Io. Bapt. Gallicciolus* Venet. 1799. 8. II. tom.

Ad pag. 193. *fin.*

S. *Iuſtini* Apologiae, Dialogus et fragmm. in *Gallandii* Bibl. patrum I. p. 411.

Iuſtini des Märtyrers zweyte Apologie und Beweis der Alleinherſchaft Gottes, griech. u. deutſch, mit er-

läuternden Anmerkungen. Nebſt einem Anange über das Leben, die Schriften und Lehn dieſes Kirchenvaters für junge Freunde der heologie, von Ioh. Adam Goetz, Conct. Norimb. et Altdorf. 1796. 8. v. ad Fabr. Gr. l. c. pag. 58. — *Petri Tamburini.* of emeriti Ticin. Analiſi delle Apologie di Giuſtino Mart. con alcune rifleſſioni, Pavia, mino. 1792. 8.

Ad pag. 194. ſect. 4.

De doctrina *Iuſtini Martyr.* copioſus eſt h. *Ittig* in ſelectis capp. H. eccl. ſecundi C. N. ſaeculi, cap. III. ſect. IV. p. 204. q. — *D. Abrah. Scultetus* in Medullae eologiae patrum ſyntagmate, part. I. lib. I. g. 1 — 45. de vita, ſcriptis, doctrina *Iuſti-Mart.* cum analyſibus. — *Heumanni* ſſ. in nouis Miſc. Lipſ. vol. III. part. II. p. 2. ſqq. — *Gaab. Abhandlung. zur Dogn-Geſchichte der älteſten griech. Kirche etc.* iae 1790. 8. p. 58. ſqq. — Quae *Wetſten.* prolegg. in N. T. p. 66. aduerſus dialog. m Tryphone disputauit, ea refutare ſtuduit rm. *Io. Krom* in diatrib. de authentia logi Iuſtini mart. cum Tryphone, ſ. diſ. qua γνησιότην illius libri ab exceptiobus, praecipue Wetſtenianis, vindicatur, edioburgi, 1788. 8. — Edit. II. Accedit ntiſſa vindicans et illuſtrans. Vltraiecti Rh. 1792. mai. 8. — Auctor libri: A ndication of the Hiſtory of the Septuat from the Miſrepreſentations of the learned

ned Scaliger, Dupin, Dr. Hody, Dr. I deaux, and other modern Criticks. Lond 1736. med. 8. non ſolum narrationem *ſteae* de LXX. interpretibus, ſed etiam ſeri commenta atque additamenta, apud Iuſtin martyr. Irenaeum, Clementem Alexandr. alios obuia, (quorum teſtimonia anglice v recitauit,) vindicare ſuſtinuit. conf. *Bay garten. von merkwürd. Büchern*, tom. pag. 331. ſq. — *Phil. Chriſt. Gratiani* put. de memorabilibus Iuſtini M. hiſtor et dogmaticis. Tubingae 1766. 4 Sed ge inos aeque ac haud genuinos Iuſtini lit promiſcue in rem ſuam citaſſe dicitur.

Ad §. 6. ATHENAGORAS.

Ad pag. 197. fin.

Add. not. *l.* ad *Fabr.* B. Gr. vol. p. 95., a qua pagina de *Athenagora* copio agitur.

Ad pag. 198. ſect. 3. lin. 6.

Cl. *Müller* in cenſura vol. VII. B. Fabr. in eph. litt. Erford. a. 1801. nr. docet, edit. Nannii, Paris. 1541. nullum tum graec. eſſe additum, et tantum. *Nannii* verſionem; at opuſc. inſcript *Athenagorae* Athenienſis philoſophi Chriſt de mortuorum reſurrectione, *Petro Na* Alecmarino, interprete. Paris. ap. Chr. chel. 1541. 4. ſuſpicatur tamen, graecum

m adiectum esse alii eiusdem anni editio-
. — Idem V. D. admonet, Reinesium ex-
iplari ed. Stephani Parisiensis a. 1557. 8.,
od seruatur in bibl. Cizensi, multas ad-
ipsisse notas.

Aeneae Platon. Christiani de immortali-
e animae — lat. *Athenagoras Athen. de urrectione*, *Marsilio Ficino* interprete.
yssli pythagorici sententiae, *Rufino* interpre-
(cura Beati Rhenani.) Basil. ap. Io. Froben.
16. 4. — Ibid. 1520. 4. etc. v. *Fabr.* B.
. vol. I. p. 871. sq.

In *vlt. lin.* loco *a.* 1576. rectius forsan
67. (al. 1566.) 8.

Ad pag. 200. *lin.* 20.

Italice vertit *Athenagorae* opp. cum no-
s, *Io. Bapt. Gallicciolus.* Venet. 1801. 8.

Ad pag. 200. *sect.* 4.

Hamberger in *zuverläss. Nachr.* tom.
. p. 405. sqq. vbi plures VV. DD. de Athe-
igora laudat. *S. G. Lange* in *ausführl.*
esch. der Dogmen etc. tom. I. p. 190—222.
: Athenagora, qui quod primus fuit, qui pla-
nicam philosophiam cum doctrina christiana
iscerct, pag. 195. sq. examinat: num doctrina
: trinitate diu. ex connexione platonicarum
)inionum et christianorum dogmatum orta
:, et putat, doctrinam de λόγω, qua Deo,
: theologia iudaica, doctrinam vero de λόγω,
ia subiecto, quod cum patre et filio vnam
aturam (Wesen) efficiat, ex Platonica phi-
lo-

loſophia eſſe ortam, notionem autem de perſonalitate, quam dicunt, λογου et πνευματος ei abiudicat.'

Ad §. 7. *TATIANVS.*

Ad pag. 202. *ſect.* 3.

In noua edit. *Fabr.* B. Gr. vol. VII. pag. 87. ſqq. — add. cl. *Morelli* Bibl. mſt. gr. et lat. I. p. 223. *Sam. Gottli. Lange* in *ausführlich. Geſchichte der Dogmen* etc. tom. I. p. 223—260. late differit de Tatiano et contra Bruckerum disputans negat, Tatianum ſyſtema, quod vocant, emanationis eo ambitu et ita penitus, vti in philoſophia orientali traditur, adſumſiſſe. — Orazione di Taziano ad Greci, et frammento del dialogo di Bardeſane etc. con note, per *Io. Bapt. Gallicciolum*, Venet. 1800. 8.

Ad §. 8. *IRENAEVS.*

Ad pag. 203. *ſect.* 3. *lin.* 6.

Add. edit. a cel. *Müllero* in cenſura Fabr. B. Gr. vol. VII. (vbi p. 75. ſqq. copioſius agitur de Irenaeo,) in ephem. litt. Erfurt. curatius deſignatam et inſcriptam: *Irenaei* epiſc. Lugdunens. opus eruditiſſimum, olim Eraſmi Roterod. opera emendatum, nunc vero noua libri conuerſione, ſingulorum capitum argumentis et variae lectionis obſeruatione, ſtudio

dio *Io. Iac. Grynaei* illuſtratum et recognitum. Baſil. per Euſeb. Epiſcopium et Nicolai fratres haeredes. Anno MDLXXI (1571) in 8. (non, in-fol.). Variae lectt. ſunt margini adſcriptae, et Reineſius exemplari ſuo, quod ſeruatur in bibl. Citzenſi, multas manu adiecit emendationes. Verſio latina eſt vetus quidem, ſed barbare et obſcure ſcripta, quae demonſtrat ignoti interpretis ignorantiam linguae et graecae et latinae. — Conf. *Caſaubon.* in exercitatt. de rebus ſacris p. 588., vbi etiam aliquot meliores proponuntur lectiones. — Ex cod. Veneto D. Marci XV. fragmentum Irenaei auctius, et aliud ex cod. XVI. edidit *Io. Aloyſius Mingarellius* poſt libros Didymi de Trinitate, et p. 266. Bonon. 1769. teſte cel. *Morellio* in Bibl. mſt. gr. et lat. I. p. 30. et 33. add. p. 84. de Irenaei fragmm. in Parallelis Io. Damaſc. adtributis.

Ad pag. 206. lin. 14.

Add. *Th. Ittigii* ſelecta capp. hiſt. eccleſ. ſecundi a Chr. N. ſaeculi. capitis III. ſect. 5. pag. 213—223. — *S. G. Lange in ausführlich. Geſchichte der Dogmen* etc. tom. I. p. 286. ſqq. — In D. *Io. Frid. Flatt Magazin für chriſtliche Moral, deren Geſchichte und Anwendung im Vortrage der Religion*, part. VI. Tubingae 1800. 8. nr. IV. eſt *Süskindii*, Prof. *Beytrag zur Beantwortung der Frage: Aus welchen Gründen nahm Irenaeus die Aechtheit unſerer Evangelien an? In Beziehung auf Eckermanns theologiſche Bey-*

Beyträge, Band V. *Stück.* II. Contra Eckermann, qui eam cauſſam eſſe putabat, quia argumentum, euangeliorum cum hiſtorica et dogmatica traditione eccleſiarum apoſtolicarum, adeoque cum hiſtoria et doctrina, tum temporis pro vera habita, conſpiraſſe ipſi Irenaeo viſum fuerit. Num Eckermanni hypotheſis vera ſit aut poſſit probari, etiam *Storr* in part. IV. eiusdem promtuarii (Magazin,) pag. 234 ſqq. et anonymus in *Stäudlin Beyträgen zur Philoſophie und Geſchichte der Religion und Sittenlehre*, tom. V. nr. 6. inquirunt. — In ed. Maſſueti quoque, cap. 13. pag. 61. occurrit quidam *Colarbaſus*; at a *Chr. Aug. Heumanno* in exercitio artis criticae in Irenaeo is haereticus ex hiſtoria eccleſiaſtica eiicitur, et alia Irenaei loca emendantur in Hamburg. *vermiſcht. Bibliothek.* Hamburg. 1745. 8. tom. I. part. II. p. 144. ſqq.

Ad §. 9. HEGESIPPVS.

Ad pag. 206. lin. 3.

In noua ed. vol. VII. p. 156. ſq., vbi conf. Keilii notas. Multus etiam eſt de eo *Iuſtus Fontaninus* in hiſtoriae literariae Aquileienſis libr. IV. Romae 1742. 4. cap. XVI. pag. 395. ſqq. Adde adnotata ſupra ad p. 191. Introduct.

Ad

Ad §. 10. THEOPHILVS.

Ad pag. 207. ſect. 4. lin. 1.

ſec. m. edit. vol. VII. p. 101. ſqq., vbi ura addidi, et p. 103. ſq. ſect. 9. de *Theo-ilo* Alexandriae ab a. Ch. 385. ad 412. epi-ɔpo, de quo homine audaci, et perpetuo cis ac virtutis hoſte, cuius auſpiciis tem-ım Serapidos eſt a. Chr. 389. dirutum et ɔliotheca Alexandrina direpta, *Eduard ibbon in Geſchichte des Verfalls und Un-gangs des röm. Reichs*, ex verſ. *Car. ɔttfr. Schreiteri.* tom. VII. Lipſ. 1791. 8. g. 122. ſqq. multa ſcripſit et grauiter licat.

Theophilum, auctorem librorum ad Au-lycum, primum fuiſſe, qui philoſophema-plurium, qui anteceſſerant, ſtuderet con-ciare, monet *Lange* in hiſtoria dogma-m ſaepe laudata, tom. I. vbi p. 261 — 2. de Theophilo illo disputat vberius. Add. *ulteti* medullam citat. tom. I. p. 93. ſqq.

Inter *Theophilos*, a Fabricio l. c. pag. 6. ſqq. enumeratos, nominatur quoque g. 111. *Theophilus*, *Corydalius*, Graecus ɔentior, cuius libellus *περὶ ἐπιϛολικῶν τύπων. ὓ ἀυτοῦ ἔκθεσις περὶ ῥητορικῆς*, prodiit Londi-1625 8. tum emendatior auctiorque, *ποι ἐπιϛολῶν Θεοφίλου κορυθαλέως ἠτε περὶ ·ορικῆς — — Παντα νεωϛὶ ἐπιμελῶς μετατυπωθέν-καὶ ὡς οἰόντε ἦν μετὰ ἀκριβείας ἤπερ πρίν διορθω-τα*, epiſtolis Theophili Corydalii, inpri-s graecorum plurium recentiorum et non-

nul-

nullis Iuliani imper. Basilii M. ac Libanii additis, curante Archim. *Cypriano*, Cyprio, qui praefationi nomen subscripsit, Venetiis ap. Nicol. Glycis. 1786. 8. Libellus *de rhetorica* nouam accepit paginarum seriem et peculiarem inscriptionem: τοῦ σοφωτάτου κυρίου Θεοφίλου κορυδαλέως τοῦ Αἰγαίου, τοῦ ὕστερον διὰ τοῦ θείου καὶ μοναχικοῦ σχήματος Θεοδοσίου μετωνομασθέντος, περὶ ῥητορικῆς. — Idem scripsit Commentarios et quaestiones in Logicam Aristotelis, gr. Venet. 1729. 4. et Introduction. in Aristotelis Physicam etc. Venet. ap. Nic. Glyc. 1779. 4., quam etiam laudauit Cyprianus in praef. ad illius τύπους ἐπιχολῶν.

Ad pag. 208. §. 11. de *Hermia*, *sect.* 3. *lin.* 1. de eo agitur in noua Fabr. B. Gr. edit. vol. VII. p. 114. sqq.

Ad §. 12. *T. FLAVIVS CLEMENS.*

Ad pag. 209. *sect.* 2. *lin.* 6.

In noua edit. Fabr. B. Gr. vol. VII. p. 119 sqq.

Ad sect. 3. cl. *Müller* in censura vol. VII Fabr. aliquoties laudata negat, editioni latinae Florent. 1551. fol inesse *Cyriaci Strozzae* versionem Stromatum; contra, *Hermetii*, tamquam interpretis, nomen esse cuilibet scripto praefixum ostendit, inscriptionem autem esse: *Clementis Alexandrini* omnia, quae extant, opp. nunc primum e tenebris eruta latinitateque donata, *Gentiano Herueto* Aurelio

io interprete. Laur. Torrentius excudebat. orent. MDLI. fol. — Idem tradit, in lioth. Citzenſi ſeruari edit. *Dan. Heinſii* gd. B. 1616. fol. cum multis *Th. Reineſii* tis, margini adſcriptis. — *Clementis Alex.* gmenta reperiuntur in Parallelis S. Io. Da- ceno adtributis, v. cl. *Morelli* Bibl. mſt. gr. lat. I. p. 83. ſqq. — *Darſtellung der mo- iſchen Ideen des Clemens von Alexandrien und Tertullian Ein Beytrag zur Geſchichte chriſtlichen Sittenlehre, von Wilhelm ünſcher, Conſiſtorialrath und Profeſſor Theologie in Marburg, in D. Henke agazin für Religionsphiloſophie, Exegeſe u. rchengeſchichte* etc. vol. VI. part. I. nr. 6. 106. ſqq. Helmſtädt 1796. 8.

Ad §. 14. HIPPOLYTVS.

Ad pag. 211. ſect. 3. et 4.

De fragmentis *Hippolyti* in codd. Venet. Marci: v. cl. *Morelli* Bibl. mſt. gr. et lat. . 30. 32. 37. 39. et 43. Chronicon etc. vin- auit, anonymo et edidit *Blanchin.* v. Maz- chelli ſcrittore d'Italia II. part. II. p. 1173. XVI. et ad Fabric. B. Gr. vol. VII p. 185. ., vbi plura de Hippolyto dedi a p. 187. ſqq. XXV. add. *Erneſti* nou. bibl. theol. 1763. l. IV. part. 2. pag. 188. ſqq.

Ad pag. 212. de ORIGENE.

Cel. *Morell.* in Bibl. mſtà gr. et lat. I. pag. 30.

30. animaduertit, ex cod. Veneto D. Marc. XV., qui continet *Octateuchum cum catena Anton. Bongiouannium* ſumſiſſe *Origenis* fragmenta, eaque eſſe in Adpendice ad Bibl. patrum Gallandii Venet. 1781. ac ſi numquam prodiiſſent, typis expreſſa; et tamen ea in Catena Nicephori vel ſub Origenis vel ſub alius nomine iam eſſe edita; neque codicem ea omnia tribuere *Origeni*, et vel ipſum primum fragmentum ſine auctore, cui vero Bongiouannius manu ſua nomen *Origenis* adſcripſiſſet, eſſe Theodoreti quaeſtionem quinquageſimam ex iis, quae ad Geneſin ſpectant. Idem V. D. pag. 32. exemplo docet, non omnia ſcholia *Origenis*, quae a Bongiouannio ex catena in libros regum, ſiue cod. Veneto Marc. XVI. deſcripta, et in Adpend. ad bibl. patrum Gallandii p. 16. ſqq. typis excuſa ſunt, ex codicis fide tribuenda eſſe Origeni. Tum pag. 43. obſeruat, *Origenis* et *Didymi* pauca fragmm. ex cod. ven. Marc. XXIII. ſ. Olympiodori expoſitione in Eccleſiaſten, prolata eſſe a Gallicciolo et Mingarellio. — Futuro Origenis editori commendanda ſunt, quae idem vir humaniſſimus p. 57—60. de II. codd. Venetis docte adnotat, et quae multis locis de fragmm. *Origenis* in Catenis adtulit.

Ad

Ad §. 16. GREGORIVS NEOCAESARIENSIS.

Ad pag. 213. sect. 3.

Fragmentum *de Trinitate* edidit *Wegelin* am Cyrilli Alexandr. libro de Trinitate etc. Iuguſt. Vindel. 1608. 8. *Mingarell.* ex cod. Naniano euulgauit *Gregorii Thaumaturgi* orationem in omnes Sanctos; Bonon. 1770. ipſo teſte in catal. codd. gr. Nanian. pag. 105. nr. XXXIV. — Ad *Fabr.* B. Gr. vol. VII. p. 849. ſqq. plura adſcripſi de illo Gregorio eiusque ſcriptis.

DIONYSIVS ALEXANDRIN.

Ad pag. 214. lin. 4. §. 17.

Sec. meam edit. vol. VII. pag. 278. ſqq. Add. *Dionyſii* Alexandrini epiſcopi, cognomento Magni, quae ſuperſunt, gr. et lat. edita a *Simone de Magiſtris*, Romae 1796. fol. cum longa praefat. hiſtoriam illius temporis illuſtrante.

CAIVS PRESBYTER.

In eod. volumine, p. 284. ſqq. de *Gaio*, cui Irenaei diſcipulus et *presbyter* fuiſſe dicitur, opioſe agitur, et praeclarae a cel. Keilio ſubiectae ſunt adnotatt. Ibi quoque controuerſa de fragmento *de canone ſacrarum ſcripturarum*, num Caio id adſcribere liceat, an dene-

gandum ſit, a Keilio praeſertim, vberius ex
nitur. Poſt haec lucem adſpexit *Caii Rom*
Presbyteri, (vti videtur,) fragmentum acer
lum de canone diuinorum noui foederis lit
rum. Commentatur *Franciſcus Freinda*
collegiatae ad S. Florianum eccleſiae can
regul. in academia Lincenſi ſacrorum dog
tum P. P. O. Lincii typis Feichtingerianis. 1
8. Primum quaedam adnotat Freindaller
vita Caii, qui florere incepit a. 196. atqu
212. illam disputationem contra *Procl*
Montaniſtam, Romae ſcripſit habuitque. I
in prima ſectione curatius inquirit, q
Muratorius, qui illud *Caii* fragmentum
mus edidit ex cod. Ambros. Mediolan. in
tiqq. Ital. med. aeui, tom. III. p. 854. fece
ille igitur inquirit, quis? et num *Caius*
rit eius fragmenti auctor? Quae quide
Muratorio aliisque in vtramque partem dis
tata ſunt, ea aperte adfert; Muratorii quo
argumenta debilitat, et ipſe grauia quaec
argumenta, quibus rationes pro Caio, au
re, tollantur, profert: neque tamen id C
plane abnegare videtur. In altera ſecti
fragmentum critice atque exegetice illuſt
et, quae falſo ſcripta fuerint, quantum f
potuit, reſtituit. Cenſor quoque opuſculi
ephem. litter. Salisburg. a. 1803. plag. X
m. Aug. pag. 227. ſqq. probabilius eſſe iudi
Caium fuiſſe auctorem, et eum coniicit,
ſan latine vertiſſe non ſolum hanc ſuam
putationem, ſed etiam Irenaei opera; eu
dem fuiſſe aequalem Irenaei, actaque Polyc

i deſcripſiſſe. Caii quidem de apocalypſi Ioannea iudicium ap. Euſebium non pati, vt memoratum fragmentum ab eo profectum existimetur, (v. *Keil* ad Fabr. B. Gr. l. c. p. 286.) mler., Münſcher., aliique, et ipſe Freindler, inprimis contendunt; at enim Freindler etiam reſpondet, in Caii fragm. de apolypſi Ioannea, tamquam libro canonico agi, apocalypſin diſerte adtribui Ioanni apoſtolo; ntra apud Euſebium H. E. III. 28. Caium qui de *apocalypſibus*, a quibus, Cerintho ud Euſebium tributis, et numero et argumento diuerſa ſit Ioannea, de qua Caius rectiet religioſius cogitarit; quippe qui aequa Irenaei, de apocalypſi Ioannea melius ſenntis, neque cum Proclo Montaniſta, patro Ioanneae apocalypſeos; contra hanc ita sputauerit, nec traditionem eccleſiarum Aſiarum potuerit ignorare.

MACAR. MAGNES.

Ad pag. 214. not. lin. 5.

In noua edit *Fabr.* B. Gr. vol. VII. p. 296. q., vbi cel. *Keil.* plura adiecit, et conf. Addenda ad Introduct. II. 2. p. 358. ſq. — odicem quondam Venetum, *Magnetis* operis *luerſus gentes* cum aliis eiusdem Venetae bibliothecae codicibus in Hiſpanam S. Laureni Scorialenſis bibliothecam fuiſſe translatum, ſpicatur *Lamius* in praefat. ad Delicias erutorum, Florent. 1740. 8. (tom. qui continet laximi Margunii etc. epiſtolas,) pag. XXIX. ſq.

Ad pag. 215. lin. 2 et 3.

In noua *Fabric.* edit. vol. IX. p. 316. ſqq — *Ad lin.* 19. v. nou. edit. vol. VII. p. 310 ſqq., vbi cel. *Keil.* doctas adſperſit animaduerſiones.

Ibid. *ad not.* add. *Fabr.* B. Gr. vol. VII pag. 260. ſqq. cum auctario cel. *Sixti.*

PAVLLVS THEBAEVS.

Ad pag. 216. lin. 5.

Vindobonae in Bibl. caeſar. cod. XXXI nr. 22. exſtat *vita et conuerſatio S. Pauli Thebaei, primi eremitae in Aegypto:* quam codicis partem copioſe recenſuit *Lambec.* in comment. de B. caeſarea, vol. VIII. p. 719—729. atque prologum cum parte priore dimidia capitis primi graece vna cum verſione Hieronymi latina ſecundum Bollandi et Henſchenii editionem in Actis Sctorum diei X. menſis Ian. *) aliaque enotauit. *Kollarius* vero in not. Ad Lambecium animaduertit, S. Paulli Thebaei vitam ex illo cod. caeſareo gr. cum verſione latina prodiiſſe hac ſub epigraphe: *Acta ſincera S. Pauli Thebaei cognomento primi Eremi-*

*) Vbi non ſolum de Paullo Thebaeo agitur, ſed etiam praeter vitam eius a S. Hieronymo conſcriptam, exhibetur ex cod. quodam mſto graeco Bauarico alia eiusdem vita, Hieronymiana illa antiquior.

mitae graeco-latina cum variantibus lectionibus et notis variorum. Accedunt: Dissertatio praeliminaris de dubiis, haec Acta circumstantibus: et epistola rev. P. Claudii Sicandi, S. I. — de suo per inferiorem Thebaidem confecto itinere, hodiernoque rerum statu antiquissimorum monasteriorum SS. Pauli et Antonii consimilibus notis aucta; qua permulta in antedictis actis hactenus obscura et alias incognita illustrantur. Studio et opera R. P. F. Matthiae Fuhrmann, ordinis eiusdem S. Pauli primi Eremitae, prouinciae Austriae sacerdotis. Neostadii Austriae, typis Ios. Ad. Fritsch. 1760. 4. Primo loco dedit dissertat. aliquanto longiorem; secundo autem recensuit Acta s. vitam S. Paulli tergeminam vnamque earum graeco-latin. nunc primum in lucem editam. Ei vitae praemissa est haec epigraphei: „Altera vita, ex graeco Ms. bibl. caesareae nr. XXXVIII. signato. — nunc primum prodiit ck. P. *Iosepho Rhell* e societate Iesu Austriaco interprete.“ Kollarius tamen, se, addit, collato textu graeco edito cum hoc codice, animaduertisse puerilibus apographum exscribentis erroribus scatuisse videri, et interpretem coniecturis potius suis, quam codicis, quem quotidie poterat consulere, fide niti maluisse.

Ad §. 13. *EVSEBIVS.*

Ad pag. 217. *lin.* 24.

In noua Fabr. B. Gr. edit. vol. VII. pag. 335. sqq., vbi quoque pag. 314. sqq. (seu potius,

us, vti numeri corrigendi ſunt, p. 362. ſqq.) de *Euſebianis eclogis propheticis de Chriſto* et codd. caeſareis, in quibus illae continentur, agitur, et ego ex notis *Kollarii*, (quem potiſſimum conferes ad Lambecii commentar. vol. III. p. 202. ſqq.) quaedam in not. *oo* adſcripſi, add. ad Fabr. p. 409. Copioſius tamen de illis et cod. Vindob. diſſerit cel. *Frid. Münterus* in Fragmentis patrum graecorum, faſcic. I. Haſniae 1788. mai. 8. p. 56. ſqq. Primum praecipua operis, in quatuor libros diſtincti, argumenta exponit; tum fragmentum de Cantico Canticorum, quod hiſtoriae nouam quamdam lucem adferre poſſit, typis deſcribendum curauit gr. cum verſione latina, notisque doctis illuſtrauit. — Pag. 65. ſq in nota bene diſſerit de *Iunilio*, epiſcopo vrbis cuiusdam Africae, medio ſaeculo VI, qui librum ſcripſit *de diuina lege*, Bibl. P. P. maximae vol IX. inſertum, in quo inter alia ea quoque tradidit, quae de libris canonicis a *Paullo* quodam ſcholae Niſibenae doctore et ſuo quondam magiſtro acceperat. Idem Münter. ablegat lectores ad *Crameri* continuationem Boſſueti P. V vol. II. p. 531., qui de *Iunilio* plura memoriae prodidit, et primus recentiorum de eo diſſeruiſſe videtur.

Ad pag. 218.

Editionis Baſil. a. 1549. fol (v. ad *Fabric* l. c. p. 341.) exemplo in bibl. Citzenſi additu eſt commentariorum in praecedentem chronologiam Euſebii liber vnus, autore *Ioanne Fu-*

ctio

o. Noriberg. 1545. fol. ap. Ge. Wachterum. *Pag.* 219. *lin.* 16. corr. *e IV. Pal. codd.*

Ad pag. 220. *ſect.* 3. *lin.* 3.

Fabric. l. c. pag. 364. (horum enim nu-rorum nota eſt loco vitioſae 316. ponenda,) ipſerat, ed. Pariſ. a. 1628. de demonſtration uangelica prodiiſſe gr. et lat. cum *Donati* verne et varr. lectt. et caſtigationibus breuibus; litis libro *Euſebii* contra Hieroclem, duobus ıtra Marcellum Ancyranum et tribus de leſiaſtica theologia. Sed partim ipſe Fabr. 394. tacite quaſi ſe correxerat; partim cl. *üllerus* in memorata cenſura B. Gr. vol. VII. mum adnotat, nomen *Donati* (Veronenſis) titulo non comparere; dein pleniorem in-iptionem ita reddidit: *Euſebii — de demon-ıtione euangelica libri decem.* Quibus acceſ-e nondum hactenus editi nec viſi contra ırcellum — libri duo: de eccleſiaſtica theolo-tres, omnia ſtudio R. M. (Reineſius exem-ıri ſuo adſcripſit *Richardi Montacutii*,) latine ta, notis illuſtrata et indicibus loco ſuo ne-lariis locupletata. Paris. MDCXXVIII. (1628.)

Ad pag. 220. *ſect.* 4. *lin.* 7 *et* 8.

V. *Valeſii* epiſt. in Reading edit. eiusque ıef. — Mogunt. edit. excuſa eſt ap. Chriſti. Gerlach et Sim. Beckenſtein. — Valeſius am laudat Euſebium, quod hic Gallican. ec-ſiam atque ornamenta inprimis laudauit.

Ad

Ad pag. 221. *not.*

v. Addenda ad Introd. III. 2. p. 359. f
De nonnullis quorumdam Opp. Euſeb. edi
v. *Baumgarten Nachricht. von merku*
Büchern. tom. X. p. 213 — 219. Conf
Morellius in Bibl. Mſt. gr. et lat. I. p. 21
222. etc. de codd. Euſebii Marcianis, et
ribus locis de fragmentis Euſebii in Cat
mſst. Venetis. — *Iac. Sirmond.* primus
dit *Euſebii Pamphili* Caeſareae in Palae
epiſc. Opuſc. XIV. ſecundum antiquam ve
nem latinam, eaque fide II. antiquorum c
tribuit Euſebio, Paris. 1643. 8. rec. in
mondi Opp. Paris. 1696. cura *Iacobi de la*
ne, (qui lat. illam verſionem interdum
ſtrauit;) — iterum Venet. tom. I. 1728.
conf. Baumgart. l. c. tom. II. p. 408. ſq.

Ad pag. 221. *lin.* 2.

Euſebius contra Hieroclem, graece, (
Philoſtrati de vita Apollonii Tyanei libi
gr. et lat. e verſione Alemanni Rinuccini Flo
tini.) Idem *Euſebii* liber latinus interp
Zenobio Acciajolo Florentino. Quod grae
eſt, Venetiis ap. Aldum menſe Martii 1
(fol. ſunt 64) quod latinum, a. 1502., quo a
totum opus publice proſtare coepit. Sic d
natur illa editio, (iterum ibid. 1504. re
ſaltem cum huius anni nota ſignata eſt,)
Serie delle ediz. Aldine, p. 13. et 26.
Müller tamen in cenſura Fabr. B. Gr. vol.
animaduertit, in edit. Aldina priore actu

ſequi verſionem Acciacoli poſt graecum contextum ſine nouo titulo.

Euſebii commentarios in Pſalmos, (v. Fabr. l. c. p. 396.) non integros, ſed in epitomen redactos, ad noſtra perueniſſe tempora, *Erneſti* docuit in narratione critica de interpretatione prophetiarum Meſſianarum in eccleſia chriſtiana, in Opuſc. theolog. p. 509.

Ad pag. 222. ſub. fin.

Conf. noua acta erudit. Lipſ. a. 1757. p. 440. ſqq.

Ad pag. 223. ſect. 5.

Io. Ern. Chriſtian Schmidt über den Kanon des Euſebius, in *Henkii Magazin für Religionsphiloſophie, Exegeſe und Kirchengeſch.* tom. V. part. III. 1796. 8. nr. XVI. Euſebium is defendit contra M. *Weber* in *Beyträgen zur Geſchichte des neuteſtamentl. Kanons* p. 142. ſq. et oſtendit, Euſebium diſtinguere quatuor librorum claſſes, 1) ὁμολογούμενα, 2) ἀντιλεγόμενα, γνώριμα δ' ὅμως τοῖς πολλοῖς (libri qui in multis eccleſiis recepti ſunt et adhibiti:) 3) ἀντιλεγόμενα νόθα 4) ἄτοπα καὶ δύσσεβῆ, (qui, vt orthodoxiae aduerſi, condemnabantur.)

Martini, D. et Prof. Theologiae, diſſ. *Euſebii* Caeſarienſis de diuinitate Chriſti ſententia, eiusque tum in placitis Arianis, tum cum fide Nicaeno-athanaſiana comparatio. Praemiſſa eſt hiſtoriae antiquioris iſtius breuis expoſitio. Partic. prior. Roſtoch. 1795. 4. Euſebium,

ſebium, putat, exiſtimaſſe, a patre Ieſum ante omnes res creatas, procreatum, nec tamen eum nominandum eſſe rem creatam, ſed vnigenitum filium, qui, vt Logos, vniuerſum gubernet, et corpori loco animi infuiſſe. v. Grypswald. ephem. litt. a. 1795. plag. 28. p. 226. et Erford a. 1796. plag. 5. p. 54. ſqq.

C. C. Flatt über den Kanon des Euſebius in *I. F. Flatti Magazin für chriſtliche Dogmatik und Moral*, part. VII. Tübingae, 1801. nr. 6. conf. Ien. A. L. Z. 1802. nr. 86. p. 686. ſq. — Add. *Brehmii bibliograph. Handbuch* II. p. 442. ſqq — De *Euſebio Emeſeno*, et aliis Euſebiis v. Fabr. B. Gr. vol. VII. p. 409. ſqq. 412 ſqq.

De canone apud Euſebium ſcite acuteque diſputat *D. Io. Frid. Flatt* in *Magazin für chriſtliche Dogmatik und Moral* etc. part. VII. nr. 6. et part. VIII. nr. 3. Conf. A. L. Z. a. 1802. nr. 86. et a. 1804. nr. 240. vbi cenſor ſuam ſententiam atque interpretationem iudicii Euſebiani aeque ſagaciter adiecit.

Ad pag. 224. lin. antep.

De *Euſtathio Antiocheno* plura vide in noua Fabr. B. Gr. edit. vol. IX. p. 131. ſqq. cap. XVI.

Ad

Ad §. 20. ATHANASIVS.

Ad pag. 225. ſect. 1. lin. 6.

Secundum *Baronii* rationes, quas explana- e vberius atque ſtabilire ſtuduit *Iuſtus Fon- aninus* in hiſt. litt. Aquil. etc. p. 441. ſqq. nortuus eſt *Athanas.* a. C. 372. III. Maii. vid. d *Fabricii* B. Gr. vol. VIII. pag. 171. (vbi . 171 — 216. hiſtoria Athanaſii etc. copioſius xplicatur,) not. *a.* — Pag. 179. ſqq. nubes ditionum excitatur.

Ad pag. 227. med.

S. Athanaſii archiep. Alex. ſyntagma doctri- ae ad Clericos et Laicos. *Valentiniani* et *Mar- ciani* impp. epiſtolae duae ad Leonem M. *Theo- lori Abucarae* tractatus de vnione et incarna- ione: Singula, praeter priorem Marciani piſtolam latine extantem, vtraque lingua rimum prodeunt cum notis, edente *Andrea Arnoldo* C. F. Norimbergenſe. Lutetiae Paris M. DC. LXXXV. (1685.) 8. Iis, quae adnota- a ſunt in *Fabr.* B. Gr. l. c p. 182. ſq. addi oſſunt, Arnoldum in praefat. narraſſe, ſe *Atha- aſii capitula in Pſalmos* ex MS. antiquiſſimo, leſcripſiſſe diuerſa a Latinis Angeli Politiani et raecis tom. II. Opp. vt ederet; ſed ob tem- oris penuriam dedit tantum initium atque nem: dein adhuc monendum eſt, Arnoldi ditionem in Actis erud. Lipſ. a. 1685. m. Nou. . 509. ſq. recenſeri; atque p. 511. ſqq. ſequi: xcerptum ex epiſtola (*Iac. Baſnagii*) Rotho- nago autori nouellarum reipublicae litterariae

trans-

transmiſſa, qua oſtenditur, ſcriptum non ita pridem ab Arnoldo publici iuris factum, non eſſe diui Athanaſii: traductam ex Nouellis menſis Iulii 1685. p. 744. ſqq. — Epiſtola Baſnagii integra recuſa eſt in *Baſnagii* diſſertatt. hiſtor. theolog. p. 96 — 100. deinde vsque ad p. 150. hiſtoria illius controuerſiae, Arnoldi reſponſio, et quae Baſnage reſpondit, leguntur. Ex illa epiſtola quaedam excerpſit *Io. Conr. Feuerlin* in epiſtola IV. ad M. Io. Graſium, in *Literariſchen Wochenblat*, nr. 38. tom. II. Norib. 1770. 8. p. 189. ſqq. et pag. 195. ſq. ipſe *Arnold.* in ep. ad Io. Graeſium, narrat, *Goezium* quemdam in disp. de dubiis Athanaſii ſcriptis in horum quoque numerum retuliſſe ſyntagma ab Arnoldo editum, et Baſnagii feciſſe ſuas; idem tamen tria Basnagii argumenta, quae firmiſſima ſunt viſa, paucis ſub examen vocat.

Ad pag. 229. *lin.* 25.

Iudicia eruditorum de ſymbolo Athanaſiano, ſtudioſe collecta et inter ſe collata a *Wilhelmo Ern. Tentzelio*, Francof. et Lipſ. 1687. 12. — *Franciſc. Car. Alter* ſuae Phranzae edit. p. 149. ſq. ſubiecit Athanaſii ſymbolum, v. quoque ad. Fabric. l. c. p. 210.) et in libello. *über Georgianiſche Litteratur*, Vindob. 1798. min. 8.) pauca de illo memorans, ſcripſit, ſe diſcernere graecum primarium ſymbolum, quod incipit τῷ θέλοντι, σωθῆναι, et exſtat in Opp. Athanaſii tom. II. p. 729. Paris. 1698. fol. ab iis graecis, quae ex lingua latina quon-

m verſa, incipiunt ὅςις δ' ἂν βούληται σωθῆ- — Add. *Diui Athanaſii* Symbolum: m luculenta expoſitione *F. Bernhardi* de tzenburgo, ord. praedicat. et ſacre theolo- profeſſoris. Noua editio variis annott. at- commentariis adaucta, omnibusque Chriſti erdotibus frequenter reuoluenda. In cal- : Explicit breuis elucidatio Symboli Atha- ſiani. Impreſſa Colonie in aedibus Quente- nis. Anno M. CCCCC. XVII. (1517.) in 4.

Ad pag. 233. *lin.* 14.

Geſchichte der chriſtlichen Glaubenslehren m Zeitalter des Athanaſius bis auf Gregor i Groſſen von Io. Chr. Fr. Wunde- inn, Prediger zu Wahlkendorf in Meklen- rg-Schwerin. Lipſiae 1799. tomo II. 8.

D. *Wilh. Münſcher Unterſuchung er den Sinn der Nicäniſchen Glaubensfor- l*, in *Henkii neuem Magazin für Reli- nsphiloſophie etc.* tom. V. part. 2. Helm- d. 1802. 8. nr. VI. Is contra Walch., Starck, Schroeckhium contendit, vnitatem eſſen- e, (vt Theologi dicere ſolent,) in ſynodo caeno declaratam, non eſſe numericam, ſpecificam; at artiſſime iunctam et per- tiſſimam, qualis nulla alia deprehendatur ibi, vnitatem. Enimuero dubitat negatque *Eckermann* in cenſura in ephem. litter. ford. 1802. p. 438. ſq. praecipue motus ıribus Athanaſii locis, in quibus hic eſſen- m diuinam vocat ἁγιαν μοναδα et μιαν οὐσαν.

Add.

Ad pag. 238. *not. lin. antepen.*

In noua edit. vol. VIII. cap. XII. pag. 584. ſqq.

Ad pag. 239. *lin.* 3. *NEMESIVS.*

Nemeſio libr. de natura hominis primus gr. edidit et ad calcem opuſculi latinam verſionem ſuam adiunxit *Nicaſius Ellebodius*, Antwerp. ap. Chriſtph. Plantin. 1565. 8. — tum ex codd. emendatiorem et adnotatt. inſtructam *Io. Fellus*, Oxon. e theatro Sheldon. 1671. 8. — Nouiſſima optimaque eſt editio, huius ſententiae: *Nemeſius Emeſenus de natura hominis*, gr. et lat. Poſt edit. Antwerpienſem et Oxon. adhibitis III. codd. Auguſtanis, duobus Dresdens. totidemque Monach. nec non duabus vetuſtis verſionibus latinis, *Cononis* et *Vallae*, denuo multo, quam antea emendatius edidit et animaduerſſ. adiecit *Chriſti. Frid. Matthaei*, Prof. Vitemberg. Halae. 1802. 8. Plura leges in noua edit. *Fabric. B. Gr.* vol. VIII. cap. X. p. 448. ſqq.

Ad pag. 239. *not.* * *lin.* 3.

In noua edit. vol. IX. p. 158. ſqq. de *Sophronio*. Ad *not.* ** *lin.* 4. de *Theodoro*, *Mopſueſtano*, a. Chr. 429. fatis intercepto, v. *Münter* l. cit. p. 72. ſqq. *Aſſemann.* ad Ephraim Syrum, prol. vol. IV. p. 190. 203. etc. *Schulz* in vita Theodoreti. Oper. I. p. 6. ſq. *Walch* in hiſtoria haereſium, (germanice ſcripta,) tom. V. p. 886. ſqq. —

Theo.

heodori Mops. explicatio euangeliorum ɔereſt ſyriace, teſte *La Croze* hiſt. chriſt. l. libr. III. p. 241.

---

§. 27. GREGORIVS NAZIANZENVS.

Ad pag. 240. ſect. 1.

Quam mire discrepent VV. DD. in de- iendo anno et natali et mortis, pluribus endi ad *Fabricii* B. Gr. vol. VIII. cap. IX. quo p. 383 ſqq. vità ſcriptaque Gregorii zianz. vberius enarrantur,) p. 384. ſqq. nota *dd.* nec paucos VV. DD. qui vitam etc. egorii Nazianz. perſequuti ſunt, aut de eo licarunt, laudaui.

Ad pag. 241. lin. 19.

In noua ed. vol. VIII. p. 395. ſq. vbi plures ɔenſentur editt. Pag. 429. ſqq. inſignis ıoliaſtarum atque interpretum graecorum varia Greg. Nazianzeni ſcripta copia procitur. Add. ſupra I. p. 41. — *Brehmii* ɔliograph. *Handbuch*, II. p. 464. ſqq. — ɔ. *Clerici Lebensbeſchreibung einiger Kirchenväter und Ketzer*, (Iuſtini Martyris, Clementis Alexandr., Origenis, Gregorii Nazianz., Euſebii etc.) germanice verſam cum aef. Thomaſii. Hal. Magdeb. 1721. 8. p. 5 — 571. — cel. *Morell.* Bibl. MSt. gr. lat. I. p. 68. ſq. 72., vbi V. D. animaduer-, *Bongiouannium* in collectione, inſcri-

pta, *Memorie per ſervire alla Storia letteraria* tom. IV. part. III. p. 55. iterumque *Gallandium* in Bibl. patrum tom. VI. p. 450. edidiſſe ex cod. Veneto LXXXI *S. Gregorii Nazianzeni* epiſtolam ad Baſiliſſam. Eodem Morellio adnotante, Bongiouannus in eadem collectione aliam epiſt. ad Euſtathium, tamquam ineditam, protulerat; quam tamen initio mutilam *Baſilii M.* eſſe Gallandius poſtea deprehendit. In cod. CCXXXI exſtat ſub nomine *Gregorii Nazianz. Synopſis philoſophiae.* Sed libellum hunc dialecticum latine reddidit *Georgius Valla* et ſub nomine *Nicephori Blemmidae* cum aliis aliorum edidit Venet. per Anton de Strata 1488. et ibid. per Simonem Papienſem dictum Beuilagnam. 1498. fol. (v. Fabr. Bibl. med. et inf. latinit. tom VI. p. 281. ed. Manſi.) graece vero *Gregorio Aneponymo* adſcriptus, prodiit curante *Io. Wendelino* Auguſtae Vindel. 1600. 8. *) — De

*) Inſcriptio libri haec eſt: Γρηγορίου τοῦ Ἀνεπωνύμου Συνοπτικὸν τῆς φιλοσοφίας σύνταγμα. *Gregorii Aneponymi compendioſum philoſophiae ſyntagma.* Graece ex mſto cod. bibl. Auguſtanae primum eruit, latine vertit et ſcholiis ex Ariſtotele ac optimis quibusque illius graecis praeſertim interpretibus auxit et illuſtrauit M. *Ioh. Wegelinus*, Auguſtanus. Auguſtae Vindel. excudebat Mich. Manger M.DC. 8. Wegel. II. codd. vſus, lectionis varietatem in margine notauit, textum in libros et capita diſtinxit, atque p. 161 — 936. ſubiecit ſcholia ſine amplum commentarium; vid. eum et in dedicat. et p. 161. ſqq.

De alio codice idem doct. *Morel.* p. 63. et pluribus locis de Gregorii Naz. fragmentis, in Catenis obuiis, agit.

Ad pag. 242. *lin.* 26.

Bandin. addidit nouam *Saluini* lat. verſionem. — *Lin. antepen.* ſcr. *Baſilii Minimi, Apollinaris, Maximi, Theophili, Georgii Marceſii* comm. ſ. ſcholia. — *Gregorii* Nazianz. arcana, cum paraphraſi gr. D. Hoeſchelii et interpretatione lat. metrica, opera *I. Hornſchacht.* Lipſ. 1645. 8.

Ad §. 28. *BASILIVS MAGNVS.*

Ad pag. 246. *ſect.* 1.

Baſilii mortem nequaquam vltra a Chr. 378. eſſe promouendam, docuit *Aſſemann.* in bibl. Orientali tom. I. p. 52. not. 2. et p. 54. fin.; v. quae adnotaui ad Fabr. B. Gr. IX. pag. 3.

Ad pag. 247. *lin.* 2.

Ἅπαντα τὰ τοῦ Θείου καὶ μεγάλου καλουμένου Βασιλείου τῆς ἐν τῇ Καππαδοκίᾳ καισαρείας ἀρχιεπισκόπου. *Diui Baſilii M.* Opp. graeca, quae ad nos extant omnia. Baſileae 1551. fol. ap. Hieron. Froben. et Nic. Epiſcop. Graece. Curauit eam edition. *Ian. Cornarus* ex antiquiſſ. exemplaribus, vt ipſe ait in praefat. graece ſcripta et data ἀφμθ.

Prima editio *Cornar.* verſionis *Baſil. M.* inſcripta eſt: *Omnia D. Baſilii*, quae extant, opera iuxta argumentorum congruentiam in tomos partita quatuor, *Iano Cornario* interprete. Baſil. ex offic. Froben. 1540. fol. — Rec. — iterum recognita et caſtigata, ac duobus libris contra Eunomii apologeticum aucta. Baſil. ad. Froben. et Epiſcop. 1552. fol. V. Lips. Litt. Zeit. a. 1804. p. 1789.

Ad pag. 247. liu. antepen.

Beza in praefat. ad edit. *Athanaſii* dial. IV. *Baſilii* libr. IIII. adverſus imprum Eunomium etc. 1570. ap. H. Steph. 8. ſcribit, vulgo quinque Baſilii libros adu. Eunomium numerari, ſe tamen, tres tantum eſſe Baſilii, arbitrari: his vero eum, qui quartus numeratur, vt minime inutilem, adiunxiſſe; quin tam autem, praetermiſiſſe — De *Homiliis in hexaemeron* v. etiam *Fabric.* de veritate relig. chriſt. cap. 2. §. 20. p. 86.

Ad pag. 248. ſq.

De ed. *Matthaei* v. Add. ad Introd. II. 2. p. 361. — De editt. *orationis de legendis gentilium libris* v. ad Fabr. l. c. pag. 31. ſqq. ibique not. XX., vbi ex Panzeri A. T. IV. p. 356. nr. 159.b. memorati edit. Baſilii etc. *Mediol.* MCCCCLXXX. (1480.) Num igitur in memoria huius vnum X exciderit, an illa diuerſa ſit ab ea, quam *Menken.* in Miſcell. nouis Lips. tom. VII. p. 138. ſqq. copioſe recenſet, et quae huius eſt ſententiae: *Petri Pauli*

uli Vergerii, Iuſtinopolitani, de ingenuis ribus ac liberalibus ſtudiis libellus. *S. filii de liberalibus ſtudiis et ingenuis mori- liber per Leonardum Aretinum ex Graeco Latinum conuerſus.* Hoc opus impreſſum Mediolani per Vldericum Scinzenzeler. Domini MCCCCLXXXX. (1490.) *d. XVII.* c. 4. definire non auſim. At tamen differre lentur, quoniam edit. 1480. poſt notam anni bet hoc indicium diei et menſis, *vigeſimo into Kalendas Ianuarias.*

Ad pag. 250.

Baſil. — graece cum latina interpreta- ne *Leon. Aretini* et *Io. Argyropoli.* Addi- aliquot locis verſione *Cangiſeri*, (qui fuit tor.) Lipſiae. 1600. 8. apud Lanzenberger. — *fine:* Vitium eſt in nota anni 1781. Nam rzii editio prodiit Gerae. 1791. 8. — In *uicam* linguam conuerſa eſt *I[illegible]itutio Ba-* M. *ad adoleſcentes*, et adhaeret [illegible]auico operi *kwar*, Mosquae a. M. ζσϑ'. a. Chr. αψά. 4.

Orat. in XL. ſanctos martyres eſt in codd. uar. 25. 75. et 276. atque edita a *Sim. Ste-* , gr. et lat. adiectis breuib. notis Heidel- rg. 1614. 8. *D. Baſilii* M. de moribus, itt. XXIV. a Simone Magiſtro ac ſacri Pa- ii quaeſtore, ex eius ſcriptis olim in unum ngeſtae, nunc primum in lucem editae, *miſlao Houio* interprete. Venet. 1554. 8. Io. Gryphium.

Ad

Ad pag. 252. sect. 5. lin. 9. et 10.

De cod. Opp. quorumdam Basilii Tübingensi v. *Cruſium* in *Fabr.* B. Gr. VIII. p. 90. med. — De libr. de grammatica ex citat. *Fabr.* B. Gr. vol. VI. pag. 319. sq. de *Basilio* M. ipso in vol. IX. cap. XIV. p. 1. sqq. ac pag. 90. sqq. de *Basilio Seleucen* (cuius demonstratio aduersus Iudaeos: aduentu Christi, exstat quoque in *Henr.* *nisii* lectt. antiquis cura *Basnagii* tom. I. 13. pag. 238. sqq.) pag. autem 264. sq. *Basilio*, episcopo *Ancyrano*, qui tempore liani martyrium subiit.

Ad §. 29. *GREGORIVS NYSSENI*

Ad pag. 253. (sic enim loco 153. est scribendu *sub fin.*

V. in noua edit. Fabr. B. Gr. vol. p. 110. sq. et 127. sqq. de ed. Opuscu Hoeschreliana.

Ad pag. 255. lin. 11.

Leg. *Victorem*, et conf. ad *Fabr.* pag. 103. not. *q.*

Ad pag. 256. lin. 6.

In *Gallandii* Bibl. gr. lat. veterum tum, vol. III. p. 385. et. VI. p. 571. scripta quaedam *Gregorii Nyſſeni.* — *Nyſſ.* de philosophia libri VIII. interp *Ic. Cono.* Basil. 1512. 4. — *Gregor*

n Nyſſa und Auguſtinus über den ten chriſtlichen Religions-Unterricht, aus m griechiſchen und lateiniſchen überſetzt, mit merkungen, (vom Glauber.) Lipſ. 1781. 8.

Ad pag. 256. *ſeet.* 3. *lin.* 1.

In noua edit. vol. IX. pag. 92. ſqq. cap. 7. — De duobus codd. Venetis cel. *Mol.* Bibl. Mſt. gr. et lat. I. p. 67. ſq quaedam tatu digna adtulit. Add. *Baumgarten. achricht von einer Halliſchen Biblioth.* tom. p 240. (coll. Fabricio, l. c. pag. 113. ſq.) *Nachricht. von merkwürdig. Büchern,* tom. p. 445. ſqq. de Zacagnii collectan. monument. vet. eccleſiae gr. et lat.

Ad §. 30. *EPIPHANIVS.*

Ad pag. 257. *lin.* 2.

Corr. *vol.* III. *ad lin.* 6. Leg. *interpretis ſcholiaſtae.* — *Conſalus Ponce de Leon* didit e cod. gr. *Epiphanii* in die feſto lmarum ſermonem gr. latine vertit ac quaor ſubiecit ſcholia. — *Ad lin.* 11. In ua edit. vol. VIII. cap. VII. 13. pag. 272. de *Phyſiologo.* — In cod. regio Matrit. V. fol. 329. ſqq. ſunt excerpta quaedam phyſiologo, et primum *de vipera:* quod put quum apud Epiphanium non legatur, *iart.* in catal. codd. gr. Matrit. p. 50. ſq. ulgauit, opinatus, id ex iis forſan cenadum eſſe, quae *Conſaluus Ponce de Leon,*

Hiſ-

Hiſpalenſis, primus Phyſiologi et interpres et ſcholiaſtes. quia miſere eſſent deprauata, omiſiſſe teſtatur in praefatione: tum ſequuntur quatuor capita de Serpente, ab edito Epiphanio, ſi verba ſpectes, maxime diuerſa et paſſim vberiora; denique cap. XVIII. de formica, ſed ab edito quoque aliquantum discrepans, et latius patens. — Deſcriptionem XXV. animalium ex Epiphanii expoſitionibus phyſiologicis, in latinum ſermonem translatis, recepit *Nicol. Cauſſinus* in librum inſcriptum: De ſymbolica Aegyptiorum ſapientia, in qua ſymbola, aenigmata, emblemata, parabolae hiſtoricae, apologi, hieroglyphica ex *Horo Apolline*, *Clemente Alexandrino*, *S. Epiphanio*, *Sympoſio poeta*, etc. Colon. Agripp. 1654. 8. p. 64—78.

Phyſiologus Syrus, ſeu hiſtoria animalium XXXII. in S. Scriptura memoratorum, *ſyriace*, e cod. bibl. Vaticanae nunc primum edidit, vertit et illuſtrauit *Ol. Gerh. Tychſen* — Roſtoch. 1795. m. 8. Deſcriptiones illorum animalium habent miram ſimilitudinem cum iis quae in Phyſiologo Epiphanii, in epiſtola Hieronymi ſpuria ad Praeſidium et in comment. Euſtathii in Hexaemeron reperiuntur, ita tamen, vt ſinguli differant, et videantur omnes illi ſcriptores ex antiquiore, ab Origene iam memorato, opere, ὁ φυσιόλογος, qui a Syro et ab Epiphanio ſaepius ſub hoc nomine citatur, hauſiſſe. Syrus pleniorem dedit epitomen, quum ille XXXII. animalia, Epiphanius XXI., Pſeudo-Hiero-

ny-

rmus autem XIV. tantum perſequerentur. erum Syrus num Phyſiologum ipſum excer- erit, an graeca verterit excerpta, quoniam rus ab initio mancus eſt, definiri nequit. onf. eph. litter. Gotting. a. 1796. p. 736. q. — *Anthimus Gazi* Archimandrita et cerdos Graecorum etc. Viennae, vidit Poli a. 1796. ap. Ioaſaph Hieromonachum, praeſenti metropolitam Anchiali, cod. mſt. raecum *Epiphanii*, inſcriptum: Εἰς τὸ ᾆσμα ᾀσμάτων. in 4. In catena Nicephori p. 15 umeratur inter τὰ ἐκλελοιπότα, teſte *Altero* Lipſ. allg. litt. Anz. a. 1800. nr. 165. p. 624.

Ad pag. 258. lin. antepen.

Corr. *Prodiit.* — Atqui poſtea ille li- er *graece* et lat. in lucem emiſſus eſt, *Phi- mi* adſcriptus, huius ſententiae: *Philonis* piſcopi *Carpaſii*, enarratio in Cant. Canti- orum Graecum textum adhuc ineditum, uamplurimis in locis depravatum emenda- it et noua interpretatione adiecta, nunc rimum in lucem profert *Mich. Angel Gia- omellus*. Romae. 1772. m. 4., Conf. in In- rod. ll. 2. p. 280. not. *.

De interpretatione in Cantic. cantic. v. *landini* catal. codd. gr. Laurent. Medic. l. . 87. nr. 1. et ad Fabric. l. c. p. 276.

Venetiis in bibl. Marc. cod. CXXV. eſt pus Epiphanii, *Panaria*, integrum, et, aius codici pretium accedere ex emendatio- ibus variisque lectionibus obſeruatu maxi-

me

me dignis, quas, ſi ad Petauii editionem cod. conferantur, ſuppeditat, cl. *Morelli* in B. Mſta. gr. et lat. l. p. 79. ſq. obſeruat, ſpecimen dat variarum lectionum, aliaque notatu digna animaduertit. — Idem V. D. pag. 66. recenſet cod. LXIV., in quo ſub nomine *S. Epiphanii* exſtat Opuſculum in *Hexaëmeron*, quod autem Caeus et Oudinus *Epiphanio* cuidam iuniori tribuunt; contra *Morellus* acute monet, id non aliud eſſe, ac excerptum ex libello *Epiphanii*, Conſtantiae in Cypro epiſcopi de ponderibus et menſuris, in edit. Petauii Pariſienſi tom. II. pag. 178. et ex cod. locum quemdam ad initium edit. corrigit. conf. *Fabr.* l. c. p. 267. et quae notaui ad p. 258. nr. 4. et pag 270. ſq. nr. 9.

Ad pag. 259. *ſect.* 4. *lin.* 3.

Iis, quae in noua edit. vol. VIII. p. 258. ſq. nr. 6. praeſertim in nota *v.* adſcripſi, adde, *Epiphanii monachi et presbyteri* ſcriptum de diſſidio quatuor euangeliſtarum circa reſurrectionem Chriſti primum (ex cod. Barocc.) gr. et lat. publicatum eſſe a *Magno Cruſio*, Theologo Gottingenſi, cuius primam conferes notam) *in Hamburg. vermiſcht. Biblioth.* tom. I. p. 898. ſqq.

Ad §. 31. de *Hieronymo*: pag. 260. Plura vide in m. edit. *Fabr.* vol. IX. pag. 295. ſqq.

Ad

Ad §. 32 EPHRAIMVS SYRVS.

Ad pag. 260. *ſect.* 1. *lin.* 3.

Multo plura addidi in nova *Fabric.* B. Gr. vol. VIII. p. 217. ſqq.

Ad pag. 261. *lin.* 15.

Poſt voc. *nota*, add. *in* 8. Dein dele vocc. *Forſan eadem*, et ſcribe *Alia:* Poſthaec dele in lin. 18. et 19. vocc. *forma enim — dignoſcitur.* conf. ad Fabr. p. 249. ſqq.

Ad pag. 263. *de Amphilocho*, ſect. 3.

In noua Fabricii B. Gr. edit. vol. VIII. p. 373. ſqq.

Ad §. 34. IOANNES CHRYSOSTOMVS.

Ad pag. 265. *ſect.* 3.

Homiliae XVII. exſtant in cod. Auguſtano Vindel. v. *Reiſer* indic. Mſſtor. bibl. Auguſt. p. 7. ſq. inprimis cl. *Matthaei* in Lipſ. A. L. Z. a. 1800. nr. 198. pag. 1948. ſq.

Ad pag. 265. *ſect.* 4.

In bibl. academ. Erlang. ſunt: *Chryſoſtomi* homiliae ſuper Ioannem. Colon. ap. S. Laurent. 1486. fol. et Expoſitio ſuper Matthaeum. Colon. ap. Io. Koelhoff. 1487. fol. De Codd. latinis et edd. Chryſoſtomi, in bibl. acad. Erlang. ſeruatis, vberius egi in progr. III. et IV. de Memorabilibus quibusdam bibl.

bibl. acad. Erlangens. 1802. fol. — Permultas operum aut ſingulorum librorum Chryſoſtomi edd. ſaec. XV. et XVI. paſſim commemorat cel. *Panzer* in A. T. v. indic. vol. V. et XI. voc. *Chryſoſtomus*. Add. *Clement* Bibliotheq. curieuſe etc. vol. VII. p. 93. ſqq. et quas editt. ſat multas Fabric. et ego in B. Gr. vol. VIII. p. 549. ſqq. commemorauimus.

Pag. 270. *lin.* 20. *et* 29. corr. *Sauilian.*

Ad pag. 274. *lin.* 2. *et* 8. *et* 16.

— *De ſacerdotio* libri VI. editi a *Mich. Aug. Giacomellio*, gr. et ital. Romae, 1757. 4. — *Chryſoſt.* commentar. et homiliae in epiſtolam Pauli ad Philemonem — cum noua interpretatione lat. et annotatiunculis quibusdam edidit ſuis ſumtibus M. *Georg. Raphelius*. Luneburgi, 1712. 8. — Homiliae VII. ſelectae (gr. et lat.) cum praefat. *Io. Wolfgangi Iaegeri*. Tubingae 1701. 8. — *Bigotii* edit. libri *de ſacerdotio* prodiit Paris. 1680. 4. Haec edit. erat ſuppreſſa: at *Stillingfleet*, nactus illa ſuppreſſa folia, poſthaec recudi fecit, atque a *Iac. Baſnagio* edita eſt *Chryſoſt. epiſtola ad Caeſar.* monachum, gr. et lat. iuxta exemplar *Emerici Bigotii*; cui adiunctae ſunt tres epiſtolicae diſſ. I. de *Apollinaris* haereſi; II. de variis *Athanaſio* ſuppoſitis opp. III. aduerſus Simonium. Traiecti ad Rh. 1687. 8. —

Conf. *Fabr.* l. c. p. 540. ſq. et 581. ſq. et vol. I. p. 698. ſqq. Epiſtolam ad Caeſarium idem *Scipio Maffeius* e cod. Florentino cum nonnullis explicationibus, maxime contra Baſna-

Baſnagium ſcriptis, edidit in Iſtoria teologica delle dottrine e delle opinioni corſe ne' cinque primi ſecoli della Chieſa etc. Si aggiungono alcuni Opuſcoli ecclesiaſtici dell' Autor medeſimo con importanti Anecdoti in membrane antichiſſime rinvenuti. In Trento MDCCXLII. (1742.) — Si vende in Verona. fol. part. II. nr. 2. p. 41. ſqq.; v. *Baumgarten. Nachricht. von merkwürdig. Büchern*, tom. VII. p. 154. et tom. IV. p. 160. ſqq. de *Maſſei* Iſtoria diplomatica; item tom. VIII. pag. 518. ſqq. de *Mich. Le Quien* edit. Operum Io. Damaſceni, Paris 1712. fol. II. voll., vbi Le Qeuien in tertia diſſertat. Damaſcenica de epiſtola ad Caeſareum disputat. In vol. ſecundo eiusd. edit. Damaſceni opp. reperiuntur pag. 1. ſqq. ex vniuerſa interpretatione *Io. Chryſoſtomi* excerpta compendiaria a *Ioanne Damaſceno*, et p. 686. ſqq. in laudem *S. Io. Chryſoſtomi*.

Ad pag. 275. *lin.* 3.

Conf. ad *Fabr.* l. c. pag. 575. adſcripta, et *ad pag.* 276. *lin.* 3. add. *vol.* II. duae partt. Auguſt. Vindel. 1787—1789. — *Chryſoſt. Reden über das Evangel. des heil. Iohannes, aus dem Griechiſchen überſetzt und mit einigen Anmerkungen verſehen von Eulog. Schneider.* Auguſt. Vind. Pars I. 1787. — P. II. 1788. — P. III. 1789. 8.

Ad pag. 276. *ſect.* 5. *lin.* 1.

Sec. m. edit. vol. VIII. cap. XI. p. 454 — 585.

Ad

latina interpretatione et coniectaneis, Lutet. ap. Fed. Morell. 1595. 8. et in dedicatione *Papyrius Maſſon*, hanc, ait, cataſtaſin nunc *primum* a me — in lucem mitti, publice gratulabere etc. Ita emendauit cl. Müllerus in cenſura Fabr. vol. IX ea, quae in hoc Fabr. vol. p. 199. ſcripta erant. — In Magaſin Encyclop. eſt diſſ. cel. *Chardon de la Rochette* ſur les différentes Edd. de Syneſius, donée par le P. Petau.

Ad pag. 280. *not.*

Conf. paullo ante ad pag. 258. Introduct. adnotata.

Ad pag. 280. *ſect.* 5. *lin.* 15. *de VICTORE*, presbytero *ANTIOCHENO.*

Βίκτωρος πρεσβυτέρου Ἀντιοχείας καὶ ἄλλων τινῶν ἁγίων πατέρων ἐξήγησις εἰς τὸ κατὰ Μάρκον ἅγιον εὐαγγέλιον etc. (cum textu gr. euangelii S. Marci.) — ex codicibus edidit *Chriſti. Frid. Matthaei.* Moſquae. 1775. 8. II. voll., de qua edit. v. ephem. litt. Lipſ. 1776. nr. 30. et 57. atque *Beytrag zu den Erlang. gel. Anmerkung.* 1776. ſcid. 23. et 41. — Vindobonae in cod. caeſar. XXXVIII. eſt commentarius ampliſſimus in IV. euangelia ſecundum S. Matthaeum, S. Marcum, S. Lucam, S. Ioannem. Quis vero illius commentarii auctor ſit, aliis inueſtigandum reliquit *Lambec.* in comment. de bibl. caeſar. vol. III. p 158. At *Kollarius* in nota b. copioſus de auctore, arbitratur cum Reichardo Simonio, illos commentarios, qui iſto

iſto codice continentur, neque *Victoris Antiocheni* eſſe, neque cuiuspiam patris vel ſcriptoris eccleſ.; ſed non aliud, ac catenam, ex diuerſorum patrum ſententiis contextam et hactenus ἀδέσποτον. Add. eumdem *Kollar.* ad idem Lambecii vol. p. 113. ſq. et *Fabr.* B. Gr. vol. VIII. p. 673. ſq. et 684. vol. VII. p. 216. et 237. — Catenam in Marcum eſſe *Victoris Antiocheni*, aliis aliorum fragmentis deinceps inſertis, cenſet cl. *Morell.* in B. Mſt. gr. et lat. I. p. 48., vbi cod. Vene. XXVII., qui catenas continet in quatuor euangelia, curate deſcribit. — *Victoris* loca in catenis quoque in libros regum, in Pſalmos et in cantica canticorum occurrere, idem V. D. ibid. p. 32. 33. et 34. animaduertit.

Ad pag. 281. *ſq. de* NILO.

De *enchiridio chriſtiano Nili*, (qui ante medium ſaec. V. floruit,) v. *Schweighäuſer* prolegom. ad maiorem Epicteti, Lipſ. 1798. 8. p. LXI. ſqq.

Ad pag. 282. *lin.* 12.

In nouae editionis vol. X. initio omiſi quidem *Allatii* diatriben de *Nilo*; ſed, quae de *Nilo* eparcho et de *Nilo Kabaſila* ſcitu neceſſaria viderentur, ea retinui et multis locupletaui acceſſionibus. Plagulae tamen adhuc haerent in manibus typothetae. — *Nili* patriarchae Conſtantinop. epiſtola ad Vrbanum, pontificem roman. primum ex cod. caeſareo edita eſt ab *Altero* ad Phranzae chronicon p. 149.

Add. eumdem *Alterum* in libro: *über Geo gianiſche Litteratur.* p. 210. ſq. — *Nili m* nachi tractatus de chriſtiana doctr. ex ſched Mabillonii ex interpretat. lat. Iſidori Cla Brixiens in *Edm. Martene* et *Vrſini Dura* collectione veterum ſcriptor. tom. IX. nr. Paris. 1733. m. fol.

Ad §. 36. *CYRILLVS ALEXANDR NVS.*

Ad pag. 285. *ſect.* 2. *et* 3.

In Fabr. B. Gr. IX. p. 460. not. *r.* dicit *Clichtoueus* Commentarios Cyrilli in euang loannis ex interpretatione lat. Gregorii Tra zuntii edidiſſe primum Paris. 1508. fol. d illud opus a. 1520. recognouiſſe, adiec *quatuor libris intermediis.* Sed cenſor ill voluminis in Lipſ. A. Litt. Zeit. p. 1792. a maduertit, illos libros IV. non primum fu in illam edit. 1520. receptos, quia in fine l ius editionis legatur: „quinimo et in *ſecunda* editione — hi quatuor adiectii li auctiores cumulatioresque ſunt redditi, qu in priore fuerant;“ atque in medio libro qu to addatur: „Libri intermedii *nuper* adi per Iudocum Clichtoueum.“ Add. quae i ſcripſi ad Fabr. l. c. p. 454. de antiqui edit.

1) *D. Cyrilli*, patriarchae Alexandr in Euangelium loannis commentaria, rurſ exactius recognita. In quibus multa haben

adiecta, vltra eorum primam editionem, praeſertim in quatuor libris intermediis ad eosdem commentarios per *Iodocum Clichtoueum* Theologum ſuperadditis. Opus inſigne, quod Theſaurus inſcribitur, de conſubſtantialitate filii et ſpiritus ſancti cum deo patre contra haereticos luculenter diſſerens. — — *Georgio Trapezontio* interprete. etc. In fine: Baſileae in offic. Andr. Cratandri, Menſe Februar. 1523. fol. v. *Panzeri* A. T. VI. p. 246. nr. 550.

2) *D. Cyrilli Archiep. Alexandrini* liber *de S. S. Trinitate*, et inprimis *de perſona Chriſti* agens: ex mſto cod. graece deſcriptus, latine verſus et ſcholiis paſſim declaratus, cum fragmento *S. Gregorii Neocaeſarienſis epiſcopi de Trinitae* hactenus inedito et corollario metrico totiusque libri indice, quae omnia iam primum hac editione acceſſerunt opera et ſtudio *Wegelini* Auguſtani. Auguſtae Vindelic. excudebat Dau. Francus. 1608. 8. In Indice tamen MSStor. biblioth. Auguſt. ab Anton. Reiſero edito, Aug. Vindel. 1675. 4. p. 121. dicitur, id opus lucem adſpexiſſe an 1604. Ex cod. enim Auguſtano id opus edidit Wegelin, qui, quoniam Cyrilli quaedam capita apud Damaſcenum in libris de orthodoxa fide reperiuntur, ea, vbi conueniebant, contulit, et modo ex Damaſceno Cyrillum, modo ex hoc illum ſaepius reſtituit, in ſcholiisque adnotauit.

3) *S. Cyrilli Alex.* et *Io. Damaſceni* argumenta contra Neſtorianos: (*Cyrilli*) quaeſtiones item et reſponſiones de fide. Praeterea

Mich. Pſelli capita vndecim theologica de S. Trinitate et perſona Chriſti ad Michael. Comnenium imperatorem; ac denique *Charitonymi Chriſtonymi* capp. X. ad anonymum pro diuinitate Chriſti et chriſtianae religionis veritate aduerſus Mahometiſtas et alios infideles. Iam primum e Msst. codd. biblioth. Auguſtanae eruta, latine verſa et notis declarata, a M. *Io. Wegelino*, Auguſtano. Auguſtae Vindel. ap. Dauid. Francum 1611. 8. Cyrilli argumenta cum iis, quae et in Actis ſynodi Epheſinae graecis et in latinis Opp. Cyrilli, Paris 1605. et Baſil. 1546. excuſa ſunt, hinc inde inquiſiuit. Vetus Oecolampadii verſio non caruit mendis, a Wendel. vel codicum vitio, vel typographorum culpae adſcriptis.

4) Codici *Cyrilli* de Trinitate adiunctus eſt anonymi liber, quem etiam Wegel. ſeorſim edidit atque inſcripſit: Anonymi chriſtiani philoſophi, liber de virtute ex Mſto cod. graeco iam primum editus, latinitate donatus et (copioſis) hypomnematis illuſtratus a *Io. Wegelino*, Auguſtano. Auguſtae Vindel ex offic. Io. Praetorii 1603. 8. pag. 1191. ſq. de auctore agit, ſed haud liquet, et quaerit, num is liber *S. Maximo*, cum cuius prioribus capitibus iſte a cap. II—IX. ad Marinum prorſus conueniat, an *Damaſceno* ſit tribuendus. Poſterius Wegel. putat eſſe probabilius, nec tamen decernit.

Anaſtaſii et *Cyrilli* compendiaria orthodoxae fidei explicatio, gr. et lat. primum edita eſt a *Theod. Beza*, cum *Athanaſii* dialogis

V.

V. de S. Trinitate etc. ap. H. Stephan. 1570. 8. p. 425. ſq. — XII. anathematiſmi *Cyrilli Alexandr.* et XII. antitheſes *Neſtorii* ſunt in *Io. Chriſti. Frid. Wundemannt Geſchichte der chriſtlichen Glaubenslehren vom Zeitalter Athanas.. bis auf Gregor den Groſsen.* Lipſ. part. II. 1799. mai. 8. et in part. I. ibid. 1798. de *Athanaſio* et *Cyrillo Alexandr.* agitur atque iudicatur. — Apologia de duplici natura Chriſti, diuina ſcilicet et humana, ex *Cyrillo Alexandrino* petita contra *P. Simonem*, Armenorum Doctorem; Authore illuſtriſſ. ac Reuer. Dom. Fr. *Paulo Piromallo*, archiepiſcopo Nahcieuanenſi in Armenia maiore, ex ordine Praedicatorum aſſumto. Viennae Auſtriae, 1656. min. 8. v. *Alter über Georgianiſche Litteratur*, p. 230. et pag. 228. ſqq. agitur de *Piromallo* ac *Simone*.

In noua *Fabricii* B. Gr. vol. IX. cap. 22. pag. 446. ſqq. vita ſcriptaque et editt. *Cyrilli Alex.* vberius recenſentur; ac p. 492 et 493. de *Gloſſariis graecis*, ſub Cyrilli nomine cognitis, agitur.

Ad §. 37. *THEODORITVS*,

Ad pag. 287. lin. 14.

Strigelii edit. ita recuſa eſt Lipſiae 1591. 8. vt paginae paginis reſponderent; ſed charta minus nitida. In calce textus graeci legitur: Lipſiae imprimebat Mich. Lantzenberger, impenſis Valentini Voegelini, bibliopolae. Anno MDXCI.

MDXCI. — Theodoreti argumenta in Ieſaiam, in Ezechielem et in Danielem e codd. *Dau. Hoeſchel.* edidit gr. poſt *Adriani* Iſagogen ſacrar. litterarum p. 60. 76. et 81. ſqq. — Conf. cl. *Morelli.* B. Mſt. gr. et lat. I. p. 36. de Theodor. comm. in Pſalmos; p. 219. de eius hiſtor. eccleſ. et p. 233. de eius hiſtoria religioſa, ac p. 30 — 34 de fragmentis in catenis, denique p. 318. ſq. de fragmm. in Macarii Chryſocephali Roſario.

Ad pag. 288. *ſect.* 6.

In noua Fabr. B. Gr. edit. vol. VII. pag. 429. ſqq. de Theodor. libris V. hiſtoriae eccleſ. et in vol. VIII. p. 277 ſqq. narratio de Theodorito etc. vberius expoſita eſt. — De editione veterum ſcriptorum hiſtoriae eccleſ. cura *Io. Anton Ruby*, Auguſt. Taurin. 1747. fol. etc. v. Iournal des Sav. 1747. m. Aug. p. 544.

Ad pag. 289. de *Philoſtorgio*, *Socrate* et p. 290. de *Sozomeno* in noua *Fabricii* B. Gr. vol. VII. p. 420 — 428. et de Socrate etiam *Walchii Ketzer-Geſchichte*, tom. II. p. 678. Adde de illis cl. *Morelli* B. Mſt. gr. et lat. I. p. 219. ſq. et 224. ſq.

Ad §. 41. *NESTORIVS.*

Ad pag. 290. *lin. antep.*

De *Neſtorio* eiusque haereſi v. *Walch. Hiſtorie der Ketzereien* etc. tom. V. per totum caput III. *Fabr.* B. Gr. vol. IX. p. 447. not. *c.* — D.

— D. *Schmidt* progr. de vera Neſtorii de vnione naturarum in Chriſto ſententia, Ienae 1793. 4. Schmidt defendit Neſtorium a crimine, eum negaſſe vnionem illam, aut perſonam Chriſti diuiſiſſe. — *Aſſemann.* prolegomm. ad Ephraim Syri Opp. tom. III. part. II. f. vol. IV. — eiusdem Biblioth. oriental. vol. IIII. p. 190. prolegomenor. — *Fabricii* B. Gr. vol. IX. p. 283. ſqq. vet. edit.

Ad pag. 291. *lin.* 2. *PROCLVS.*

Conf. *Goens.* praef. ad Porphyrium de antro Nymph. p. XXIII. ſqq. not. — *Fabricii* B. Gr. vol. IX. cap. XXIII. p. 504. ſqq. — De nomine *Procli* v. *Gatackeri* aduerſ. poſtum. cap. 34. §. 786.

Ad pag. 292. *lin.* 2. *de ANDREA CAESAR.*

Ex typographeo Hieron. Commelini 1596. fol. conf. *Matthaei* notit. VII. codd. Auguſtan. a Bengelio collatorum, in Lipſ. allg. litter. Anzeig. a. 1801. nr. 162. p. 1595. *Fabr.* B. Gr. vol. VIII. p. 696. ſqq.

Ad pag. 295. *ſect.* 4. *lin.* 1. *de Iſidoro Peluſiota* in nou. Fabr. B. Gr. ed. vol. I. p. 700.

Ad pag 294. *ſect.* 3. *de DIONYSIO AREOPAGITA.*

In noua Fabr. edit. vol. VII. p. 9. ſqq., vbi plura adſcripſi. —

Opuſculum Dionyſii Areopagitae de diuinis nominibus, Marſilio Ficino interprete, impreſ-

preſſioneque noua luculentum. Venetiis. 1501. 4. — In catalogo librorum Georgii Pauli Kleinlasdörfer, per ſectionem publicam Noribergae 1603. diuenditorum pag. 12. nr. 231. ſic indicatur editio quaedam: *Praeclarum opuſculum Dionyſii Areopagite de myſtica theologia, et de diuinis nominibus Marſilio ficino interprete, impreſſioneque noua luculentum.* Argentine. 1502. — *Eiusdem celeſtis hierarchia, Eccleſiaſtica hierarchia, diuina nomina Myſtica theologia* etc. ibid. eod. an. fol. litteris gothicis.

Opera *Dion. Areopag.* Venet. 1755. ad codic. Venet. D. Marc. CXLIII. recenſita ſunt et emendata, ſcholia aucta, atque ex iis quaedam, veluti *Germani* patriarchae CPolitani, ab aliis S. *Maximi* diſtincta. At tamen, num diſtinctio ea recte ſe habeat, in dubium reuocari poſſe, cum Io. Fr. Bernardo de Rubeis in diſſert. praeliminari editionis ipſius, iudicat cel. *Morellius* in B. Mſta gr. et lat. I. p. 88. ſqq.

Ad §. 44. *pag.* 294. de *THEODORO*, ſect. 2. In noua *Fabr.* B. Gr. edit. vol. VII. p. 435. ſqq. Conf. cel. *Morelli* B. Mſt. gr. et lat. I. p. 223. ſq. de cod. Veneto Marc. — De *Theodoro* et reliquis ſcriptoribus, qui aetate antiquiore hiſtoriam N. T. eccleſiaſticam compoſuerunt, v. *Thom. Ittigii* praef. ad hiſtoriae eccleſ. ſecundi a Chriſto nato ſaeculi ſelecta capita, Lipſ. 1711. 4. — *Io. Fabricii* hiſtor. bibl. Fabr part. II. p. 396. 402. 406. — *I Ge. Walch* bibliothecam theologicam ſelectam

ctam, tom. III. Ienae 1762. 8. capitis VII. sect. III. p. 110. sqq.

Ad pag. 297. *lin.* 7. de *Euagrio*: in nou. edit. Fabr. B. Gr. vol. VII. p. 432. sqq.

Ad pag. 297. *med.* *ANASTASII.*

Anastasii Sinaitae opp. in *Gallandii* Bibl. gr. lat. veterum patrum, tom. XII. p. 234. — De *Anastasio Antiocheno* v. *Fabric.* B. Gr. vol. IX. p. 332. sqq. ed. vet. et de *Anastasio Sinaita*, ibid. p. 312. sqq. (vbi plura in nou. ed. adscribentur.) — add. *Walchii* histor. haeres. germanice scriptam, tom. VIII. p. 659. 826 et saepius. — *Anastasii Sinaitae* homilia, (quae ad binas illas pertinet, quas Io. Tarinus vna cum Philocalia Origenis, Paris. 1618. edidit,) in *Ang. Mar. Bandini* monumentis graecae ecclesiae veteris ex bibl. Medicea nunc primum in lucem prodeuntibus, Florent. 1762. 8. tom II. nr. 2.*) *Lambec.* et *Kollar.* in comment. de bibl. caesar. vol. III. p. 177. 484. sqq. vol. IV. p. 437. sqq. et vol. VIII. p. 897. sq. p. 931. et in *Fabr.* B. Gr. vol. VIII. p. 350. sqq. de *Anastasii Sin.* narrat. de haeresibus, et Synodis contra illas habitis. — *Iriarti* cat. codd. gr. Matrit. p. 38. sqq. — De *Anastasii* et *Cyrilli* compen-

*) Ibid. in vol. III. nr. VI. et VII. est *Theodosii* Archimandritae cum monachis illius epistola ad imperat. Anastasium et huius epistola ad illum.

pendiaria orthodoxae fidei explicat. v. ſupra ad pag. 285. Introductionis etc. de *Cyrillo Alex.*

Ad pag. 298. *lin.* 10.

De *IOANNE CLIMACO* eiusque *ſcala paradiſi* plura leges in *Fabricii* B. Gr. vol. IX. p. 522. ſqq. Cel. *Villoiſon* per litteras mihi ſignificauit, ſe habere exemplar elegantis *Io. Climaci* edit. Paris 1633. fol., cuius margini adſcriptae ſunt variae lectiones trium codd. Mſſ. bibl. quondam regiae a *d'Andilly* collatorum, et hunc de illis ſcripſiſſe p. 1. 2. et 3. prooemii ad verſionem ſuam: *Echelle ſainte, ou les degrez pour monter au ciel, compoſés par S. Iean Climaque, traduits du Grec en François par Arnauld d'Andilly, nouvelle Edit.* Paris. 1658. 8.

Ad pag. 299. *ANDREAS epiſc. CRETENSIS.*

De editione opp. v. Introduct. ll. 2. p. 263. ſect. 2. — *Andreae Cretenſis* homilia in natalem diem Mariae, primum eruta e Laurent. bibl. Medic. gr. et lat. interprete *Angelo Mario Riccio* in Florent. Lyceo Gr. litterr. publ. Profeſſore. Florent. 1732. 4. et in *Ang. Mar. Bandini* monumentis gr. eccleſiae veter. Florent. 1762. 8. vol. III. nr. 8. — *Conf. Fabricii* B. Gr. vol. X. p. 121. ſq. — *Andr. Cret.* oratt. XI. in *Gallandii* B. gr. lat. vett. patr. vol. XIII. p. 93. ſq.

Ad

Ad pag. 300. *IOANNES DAMASCENVS.*

Io. Damaſceni vita, a *Ioanne* patriarcha Hieroſolymitano conſcripta, nuperque ab *Oecolampadio* in Latinum verſa. Auguſtae Vindelic. 1522. 4. v. cel. *Panzeri* A. T. VI. p. 162. nr. 207.

Io. Damaſceni omnia, quae hactenus et a nobis et ab aliis haberi potuerunt, *opera*, ad vetuſtiora Graecorum exemplaria collata atque emendata. *Sunt autem haec.* De orthodoxa fide, *Io. Fabro Stapulenſe* interprete, lib. 4. Quantum bona opera viuentium defunctis proſint, *Iac. Oecolampadio* interprete Sermo. Praeter ea hiſtoria Ioſaphat et Barlaam, quam ferunt *Trapezuntium* transtuliſſe. Eiusdem *Damaſceni* vita, (ſcripta a Ioanne Patriarcha Hieroſolymitano,) *Ioanne Oecolampadio* interprete. Baſileae excud. Henr. Petrus. 1535. fol. v. *Panzeri* A. T. VI. p. 308. nr. 1035. — *Io. Damaſceni* libellus de his, qui in fide dormierunt, ex Graeco in Latinum converſus per *Ludouic. Nogarolam* Comitem Veronenſem. Veronae, 1532. 4. v. *Panzer.* A. T. XI. p. 537. nr. 11. *Io. Damaſc.* cantica, gr. et lat. in primo volumine collectionis poetar. chriſtianor. Venet. apud Aldum. 1501. 4. v. eiusd. A. T. VIII. p. 341. — De Damaſceni expoſitione orthod. fidei v. iudicium in *Hottingeri* Bibl. quadripartita, part. IV. c. 2. p. 372. — *Io. Damaſceni* libr. de fide orthodoxa, transl. in linguam eccleſiaſt. Georgian. Mosquae a. m. 7252.

7252. a. Chr. 1744. in 4. v. *Alter. über Georgian. Litteratur*, pag. 120.

Epiphanius de vita Sctiſſ. deiparae, cap. I. citat *Cyrilli Alexand.* genealogiam Ioſephi; ſed *Mingarellius*, qui id Epiphanii optſc. edidit in *Amaduzii* anecdotis litter. tom. III. in not. p. 85. arbitratur, Cyrillo ea tribui ab Epiphanio, quae *Ioannis Damaſceni* ſint, et librum, monet, quem Aubertus tom. VI. Opp. Cyrilli Alexandrini edidit et inſcripſit, *de Sacroſancta Trinitate liber D. Cyrillo adſcriptus*, reuera nihil aliud eſſe, ac initium Operis *S. Io. Damaſceni* de fide orthodoxa, quamuis interpolatum, in iſtoque Damaſceni opere ea inueniri, quae adfert Epiphanius l. c. In fine tamen notae animaduertit, Trithemium in libro de ſcriptoribus eccleſiaſticis p. 134. recenſentem *Cyrilli Alex.* libros, haec tantummodo ſcribere: *de ortu et laude S. Mariae liber vnus.* Hinc ſuſpicatur Mingarall. fieri etiam poſſe, vt huiusmodi libellus, *Cyrillo* adſcriptus, aut a *Cyrillo* ſcriptus, reuera exſtiterit, quem et Epiphanius ille viderit, et S. *Io. Damaſcenus* aliqua ex parte exſcripſerit. — De *Damaſceno* vberius Fabric. et ego disputauimus in B. Gr. vol. IX. cap. 25. pag. 682 — 744. de *ſacris parallelis*, quae vulgo adſcribuntur Damaſceno noſtro, et p. 739. ſq. de Lexico etymologico, quod a *Sinnero* in cat. codd. mſſt. Bern. tom. I. p. 506. perperam tribui *Io. Damaſceno*, contra eſſe *Io. Zanarae*, docuit cel. *Morell.* in B. Mſt. gr. et lat. I. p. 86. ſq.

Ad

l *pag.* 301. *lin.* 23. *THEODORVS ABVCARA.*

S. Athanaſii — ſyntagma doctrinae — *heodori Abucarae* tractatus de vnione et carnatione vtraque lingua primum prount cum notis, edente *Andr. Arnoldo*, C. Norimbergenſe. Lutet. Paris. 1685. 8. In aefat. obſervat Arnoldus, Abucaram a nonllis vocari epiſcopum Cariae, ab aliis ῥῶν ἐπίσκοπον eiusque aetatem a viro quodam cto in Anglia referri ad ſaeculun VII. Idem ɔitratur, Καρῶν ciuitatem eſſe illam Meſotamiae, quae Καῤῥῶν nomine venit apud ɔlemaeum libr. V. Geograph. cap. 18.

l *pag.* 301. *lin.* 25. *THEODORVS STVDITES.*

Oratt. in linguam Georgianam translatas mmemorat, et de monaſterio Studitarum, a ıdio quodam CPoli condito, quaedam pro- t *Alter über die Georgian. Litteratur* p. . ſq. — De Theodoro Studita v. *Walch.* ſtoriam haeres. tom. XI. p. 332. ſqq. tom. p. 659. ſqq. atque *Fabric.* B. Gr. vol. IX. 234. ſqq. vet. edit. — Dom *Touſtain* et ɔm *Teſſein* iam a. 1744. in epiſtola ad Quiıum nouam promiſerunt editionem, in qua randa XX. annos conſumſerant. Sed exitu ruit labor. Interea omnia fere iam colcta, in his multa minus nota Theodori opuıla, prelo parata, e bibliotheca quondam ɔnaſterii Benedictinorum illata ſunt in bibl. blicam Pariſienſem. Add. ſupra, I. p. 41.

Ad

Ad pag. 302. *mod.*

GEORGIVS, monachus et Archimandrita, cognomento *HAMARTOLI* siue *Peccatoris*, clarus circa a. C. 842. scripsit Χρονικὸν περὶ τῆς χριςιανῶν βασιλείας καὶ περὶ Κωνςαντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως, cuius Mſſta exſtant Romae, Monachii, Vindobonnae ſaec. X. (v. Fabricii B. Gr. vol. VII. p. 463. ſq.) it. Auguſtae Vindel. cum Theophane, (v. *Reiſeri* indic. oodd. etc. Augnſt. p. 81). De verſione quadam Slauonica inedita cel. *Villoiſon* me his verbis olim fecit certiorem. „Le Savant Mſ. Alter, Bibliothecaire á Vienne, a recu de Zara un Mſ. en velin, qui contient une Verſion Eſclavonne, egalement inédite, de ce même *George Hamartole* Cett' Exemplair eſt écrit en lettres Cyrilliques vers le 13e. ſiecle en Servie, et n' eſt pas complet. Voicy le titre avec la Traduction que m'a envoyée le docte M. Alter: *Naczalo 'sbogom Chriſtians Kago ozarstwa. Lietownik o Weliciem' Konſtantinie izbran' grieſſnim Georgiiem inokom'*. h. e. *initium cum deo chriſtiani imperii: Chronicon de magno Conſtantino, collectum per Hamartolum georgium Monachum.* Ce titre eſt en lettres rouges; et cette Verſion Eſclavonne jusqu'icy totalement inconnun et dont on ignore l' Auteur, eſt écrite en deux colonnes." Add. *Scaligeri* epp. p. 677. ep. 391.

De *PETRO SICVLO* v. nou. *Fabric.* B. Gr. edit. vol. VII. p. 329. et *Lambec.* comm. de bibl. caeſar. vol. V. pag. 254., qui animaduertit, ex cod. caes. CCXLVII. Raderi edit.

Petri

etri Siculi hiſtor. Manichaeorum poſſe pluri-
um emendari, illuſtrari atque augeri. Ibidem
d. notam Kollarii de ordine ſ. formula, (ex
oc cod. a *Iac. Tollio* gr. et lat. in Antiquita-
bus ſacris. Trai. ad Rh. 1696. p. 126. edita et
itea a *Cotelerio* in not. ad Patres apoſtoli-
is, Paris. 1672. p. 368. euulgata,) de for-
ula igitur iſta recipiendi eos, qui a Ma-
ichaeorum et Paullicianorum haereſi ad pu-
m veramque Chriſtianorum doctrinam re-
ertuntur.

Ad pag. 304. *lin.*

De *OECVMENIO* et *ARETHA* v.
i nova *Fabr.* B. Gr. edit. vol. VIII. p. 694
-699. inprimis de *Arethae* aetate ibid. p.
98. not. *ll.* Nam *Arethae* aetatem adſeruit
engel. ſaec. VI. contra ea *Matthaei*, ſaec. X. —
le *Oecumenii* commentario in Ioannis Apo-
alypſin in cod. *Taurin.* LXXXIV. in quo et
pocalypſis variis argumentis vindicatur D.
oanni, et comm. ipſe plenior exſtat, quam
i cod. Coislin. vid. catal. codd. gr. Taurin.
, 178. ſq. —

Ad pag. 304. *lin. antepen.*

De *NICETA SERRONIO* v. in noua
abr. B. Gr. edit. vol. VII. p. 750. ſqq. et
e eius libello grammatico inedito, in vol.
I. p. 346. — De cod. Auguſt. Vindel., qui
ontinet partem Lucae cum catena patrum
Niceta collecta v. *Matthaei* in Lipſ. *allg.*
tt. Anz. a. 1800. nr. 198. p. 1949.

Ad

Ad pag. 305. *THEOPHYLACTVS.*

In duobus codd. Auguſt. Vindel. ſunt epiſtolae Paulli cum ſcholiis *Theophylacti* in omnes Paullinas, praeter epiſtolam ad Philemonem: de quibus v. *Reiſeri* indic. Mſſtor. bibl. Auguſtanae p. 7. et 21. in primis cel. *Matthaei* in A. L. Anz. a. 1800 menſe Dec. nr. 198. p. 1947. ſq. et p. 1950. de cod. Auguſt., qui continet IV. euangelia cum comm. Theophylacti: it. a. 1801. nr. 103 p. 978. ſq. — Editio *Theophyl.* Opp. Veneta culpatur propter multitudinem vitiorum typographicorum, et leuem nec plenam variarum lectt. cod. Ven. Marc. collectionem. — De codd. *Theophyl.* Venetis Marc. v. cl. *Morelli* B. Mſt. gr. et lat. I. p. 46. ſq. — Plura de *Theophylacto* in noua Fabr. B. Gr. vol. VII. p. 586. ſqq., vbi vero error typographicus p. 587. eſt corrigendus. Editio enim *Inſtitutionis regiae* — gr. interprete *Petro Poſſino* prodiit Paris. non 1661. ſed 1651 4. In *Panzeri* A. T. vol. VI. paſſim multae edd. Theophyl. commentar. indicantur

Ad *pag.* 308. *de EVTHYMIO ZIGABENO* plura adſcripſi ad *Fabr.* B. Gr. vol. VIII. p. 329. ſqq. — Ad Fabr. l. c. pag. 343. pluribus recenſui editionem cel. *Matthaei* (qui nouis muneribus honoribusque ornatus Mosquam a. 1804. rediit,) et iam adnotaui, V. D. quasdam cenſoris in Adpendice ad nouam vniuerſ. bibl. germanicam, Kilon. 1799. p. 470. ſqq. adlatas dubitationes ſtuduiſſe tollere aliaque obſeruaſſe eumdem

demque breue quoddam *Euthymii Zigabeni* opuſculum nondum editum e codice quodam Mosquenſi commemoraſſe.

Ad pag. 311 *med.* *BARLAAM ET GREGORIVS PALAMAS.*

De *Barlaamo* v. *Bandini* catal. codd. gr. Laurent. Medic. tom. I. pag. 342. not. 1. quae laudat *Io. Hieronymum Gradeuigum* in opuſc. italico de Italica graecitate, Brixiae 1759. 8. p. 130. ec *Laur. Mehus.* vitam Ambroſii Camaldulenſium Generalis, pluribus in locis. — Idem *Bandin.* ibid not. 2. de *Palama*, praecipue *Ioann. Cantacuzeni* ſcriptis contra *Palamam Barlaam* et *Acindynum*, (in cod. VIII plut. 8.) multus eſt, ac laudat *Montfaucon*, qui in bibl. Coisliniana pag. 155. adtulit argumenta Operum omnium *Gregorii Palamae.* (Conf. *Fabr.* B. Gr. vol. VII. p. 792. not. *ii.*) Add. ſupra I. p. 41. et *Lambec.* comment. de B. caeſar. vol. VI. part. I. p. 65. ſqq. ibique not. Kollarii. — De cod. quodam *Gregorii Palamae* v. *Franc. Car. Alter.* in *philologiſch-critiſchen Miſcellaneen*, Viennae Auſtriae. 1799. 8. nr. XVI. —

Ad pag. 312. med. de *IOSEPHO BRYENNIO. Eugenii* edit. opp. *Ioſ. Bryennii*, prodiit Lipſiae. 1768 — 1784. 8. III. tom. Ad tomum tertium quaedam contulit *Chr. Frid. Matthaei*, tum Mosquae commoratus, et nomine Thom. Mandacaſis ſcripſit latinam dedicationem ad collegas ſynod. Petroburg. et Mosquenſis, v. *Fabricii* B. Gr. vol. X. p. 525.

THEOPHANES, NICAENVS archiepiſcopus, circa a. 1347. ſcripſit orationes, ſymphoniam V. et N. T. Epiſtolas et alia; v. Fabricii B Gr. vol. X. p. 240. ſq. — *Theophanis Archiep. Nicaeni*, quae exſtant, *Opera*, nunc primum e bibliotheca Vaticana gr. et lat. edita, *D. Conſaluo Ponce de Leon* interprete, qui annotatt. etiam addidit, et varias lectiones ex alterius codicis collatione, Romae apud Franc. Zanettum 1590. 8. cum longa epiſtola nuncupatoria ad Bernardum de Roias, epiſcopum Pompelonenſem, cuius principium eſt in quinque lineis diſtinctis Ἰωάννου τοῦ Βονάφεως Ἐξ ἀχλύος τὴν δέλτον ὁ Γονσάλος ἤγαγεν ἐς φῶς, Χαλκοτύποις διαδοὺς καὶ Ἰταλοῖσιν ἔχειν Θεοφάνεος τὸ πόνημα σοφοῦ πατρός, Ὄλβιος ὅττι Μοῦσαν ἐὴν ἀνάγει εἰς ἀγίαν μελέτας. Cel. *Villoiſon*, cui hanc debeo notitiam, er litteras etiam mihi ſignificauit, ſuo exepplari Emer. Bigot. breues quasdam notas adſcripſiſſe.

IVLIANVS CAESARINVS in concilio Baſileenſi a. 1431 — 1442 ſub Eugenio IV., qui pontifex fuit romanus ab a. 1417 — 1431., duplicem paene perſonam egit; ſed regi Hungariae haud bona ſuaſit. Eius diſſ. ἀνέκδοτος ex bibl. Medicea Laurent. gr. et lat. edita eſt ſtudio *Rudeſindi Andoſillae*. Florentiae. 1762. 4.

Ad pag. 312. *GENNADIVS.*

Confeſſio fidei a *Gennadio* patriarcha CPol. ſtatim poſt captam a Turcis vrbem a. 1453

a. 1453. Mahometi II. poſtulanti exhibita, graece cum verſione latina ſubiuncta, in collectione inſcripta: *Dauidis Chytraei* oratio de ſtatu eccleſiarum hoc tempore in Graecia, Aſia, Boëmia etc. Epiſtolae CPolitanae et aliae circiter XXX. quibus in hac editione aliquot epiſtolae graec. et lat. *Confeſſio fidei a Gennadio-exhibita*, de Ruſſorum et Tartarorum religione - et alia acceſſerunt. Francof. ap. hered. Andr. Wechel. 1583. 8. p. 173. ſqq. *Hieronymi* dialogus de S. Trinitate. Graeca ex bibl. Frid. Lindeborgii primus a M. DC. XII. Lutetiae edidit ac lat. vertit *Fed. Morellius*. Acceſſ. 1) *Gennadii Scholarii* dialogus de via ſalutis, eiusd. Confeſſio de fidei noſtrae articulis, it. oratio ad vnum et trium perſonarum deum. Omnia graeco-latina. 2) B. *Martini Sabarienſis* Pannonii, epiſcopi Turonenſis, profeſſio fidei de Trinitate denuo in lucem edita cura et ſtudio *Chriſtiani Daumii*, Cygneae ap. Sam. Ebelium 1677. 8. qui et excerpta addidit ex variis auctoribus de hisce ſcriptoribus, et adnotatt ad Hieronymum variasque lectiones in *Gennadium* et Martinum, atque narrationes ac teſtimonia variorum de *Gennadio*. Conf etiam de hac editione atque de *Gennadio* mortuo 1464. *Io. Fabricium* in hiſtoria bibl. Fabric. tom. VI. p. 446. ſq. De aliis editionibus v. *Daumium* in praefatione fol. 4. ſqq et *Fabricii B.* Gr. vol. VIII. p. 91. ſq., vbi p. 92. in not *ww.* iam obſeruaui, *Denis.* in *Wiens Buchdrucker-Geſchichte* p. 290. ſqq., vbi Braſſicani edition.

copioſe recenſuit, quaedam contra Lambacherum monuiſſe. — De editione *Braſſicani* v. quoque *Baumgarten. Nachricht. von merkw. Büchern*, tom. XI. p. 96. not. — *Gennadii* de fide opuſc. ſlauice verſus adhaeret operi Slauico, *Bukwar*, Mosquae a. Chr. ασψά. 4.

Ad pag. 314. *fin.* conf. Addenda ad Introduct. II. 2. p. 361. fin.

MANVEL, DEIN *MAXIMVS* DICTVS *MARGVNIVS*.

Margunius Cretenſis ſaeculo XVI. vergente celebris, et Romae, Venetiis, Piſis, Patauii, etiam Pariſiis verſatus. Is primum *Manuel Margunius* dictus eſt, dein, ad epiſcopatum Cytherorum in inſula Cypro poſt an. 1574. ſiue potius, vt Lamius in praefat. ad Delicias eruditor., Florent. 1739. p. XXVI. Fabricii notam correxit, poſt a. 1584. h. e. anno ſequenti, euectus, ex more Graecorum, quando Monachi habitum nomenque ſumunt, ſaut epiſcopatum ſuſcipiunt, nomen ſuum alio nomine, quod ab eadem littera incipit, permutantium, pro *Manuele Margunio* dici voluit *Maximus Margunius*, quo nomine notior eſt. Quare *Manuel Marg.* et *Maximus Margunius* male diſtinguuntur et perperam pro duobus habentur hominibus. Habuit diſcipulos *Cyrillum Lucarem* Cretenſem, patriarcham deinde CPolitanum ac *Metrophanem Critopulum*, patriarcham Alexandrinum, obiitque in patria Creta a. 1602. Varia ſcri-

ſcripſit graeco, graeco-barbaro et latino ſermone, quae partim recenſuit *Fabricius* in B. Gr. libr. V. cap. 45. vol. X. p. 536. ſqq. vet. edit., vbi quoque in nota iam laudauit Scipion. *Maffeium*, qui in epiſtola ad Abbat. Bacchinum tom. XXVI. Diarii Veneti, (Giornale de letterati d'Italia,) pag. 125. publicauit *Margunii* epiſtolam, datam Patauii 1573. gr. et lat. docuit, Manuelem et Maximum Margunium eſſe vnum eumdem hominem. Add. Cruſii Turcograeciam in Fabricii B. Gr. vol. VIII. p. 98. et quae ibi adſcripſi, et quae adnotaui ad *Fabr.* B. Gr. IX. p. 679. Copioſius autem vitam, doctrinam, et ſcripta Margunii perſequutus eſt *Io. Lamius* in praefat. ad Delicias eruditorum tom. cit. a pag. XXIV. et ex cod. Scipionis Maffei XIII. epiſtolas Margunii p. 292 — 318. gr. in lucem protulit. Idem in praefat. ad tom. Deliciarum etc. Florent. 1740. editum p. XXX. ſqq. plura, quae ad vitam Margunii pertinerent, retractauit, atque illuſtrauit, atque pag. XXXIII. „obſeruatione, inquit, dignum eſt, Maximum Margunium ob audaciorem ſuae haereſeos et ritus defenſionem in cuſtodiam coniectum fuiſſe, quod ipſe p. 257. litteris mandat. Et haec quidem circa Margunii epiſtolas animaduertere adriſit: ex quibus omnibus liquido patet, quantas perſequutiones contra ſe excitauerit, in quot mala incurrerit, quam miſeram vitam egerit hic Epiſcopus, quod rectius aliquatenus ac ſapientius, quam reliqui ſui Graeci, de Spiritus Scti proceſſione et de eccle-

col nome di *Manuele*, altre di *Maſſimo*, che eſſo preſe' nell' eſſer fatto da' ſuoi Veſcovo di litera, benche il dottiſſimo Fabricio, Bibl. graec. vol. VI. p. 704. [ſec. meam edit. vol. VIII. p. 98.] gli creda due perſonaggi. Mutan nome i moderni Graeci, quando paſſano a dignità Epiſcopale, con avvertenza che il novamente preſo cominci dall' iſteſſa lettera Coſi *Manoli*, ch' è il volgare, (les Grecs modernes diſent *Manoli* au lieu de Manuel,) paſſò qui in *Maſſimo*, come altre volte *Giorgio* in *Gennadio*, e *Teodoſio* in *Teofilo* (Addidit notam.) Di coſtui ſi hanno nel corpo de' poeti greci, gl' *inni Anacreontici*, *) e ſi hanno i *ſermoni quadrageſimali*, e qualche Epiſtola, e un *dialogo*, che ſcrive però l'Allaci nell' operetta volgare (de proceſſione Spiritus S p. 252.) οὐδὲν εἶναι τοῦ Μαργουνίου, minimè *Margunii* eſſe, ma di luc rubato, oltre molte coſe ſcritte cortra i Latini.

Maffei ibid. p. 302. et ſuiuantes publie une lettre de ce *Manuel Margunio*, Ἐμμανουὴλ Μαργούνιος, à Gabriel Sevère. Margunio y profeſſe p. 302. qu' il a lu avec tout le ſoin et toute l'altération, dont il eſt ſuſceptible, les Actes du concile de Florence contre les Grecs et qu' il les approuve: ἴσθι τοίνυν ἐμὲ τὰ τῆς ἐν Φλω-

*) *Maximi Margunii*, Epiſcopi Cytherorum, *Hymni Anacreontici*, cum interpretatione latina *Conradi Rittershuſii*, gr. lat. Augaſtae Vind. 1601. 12.

Φλωρεντία γενομένης συνόδου πρακτικὰ ἐπιμελῶς πάνυ, ὡς ἔχον σθένους διεξελθόντα, καὶ τὰς τῶν κατ' ἐκείνην τὴν Σύνοδον εὑρεθέντων ἡμετέρων πατέρων ὑπογραφὰς ἰδόντα, καὶ τέλος τούτοις μὲν συνερεῖν ἐγνωκότα. Il ajoute ibid. p. 302. qu' il aime ſincerement ſa patrie et ſes peres, mais que la verité lui eſt encore plus chere: Φίλων γὰρ τῷ ὄντι καὶ γένος καὶ πατρὶς καὶ γονεῖς. ἀλλά γε παρ' ἐμοὶ πάντων φιλτάτη καθέζηκεν ἡ ἀλήθεια. Il proteſte ibid. p. 302. et 303. qu' il a toujours gardé la foi de ſes peres, et qu' il aimeroit mieux mourir, que d' alterer, ou de ſ'en écarter dans la moindre choſe, mais que voyant que les Latins ne ſont nullement dans l'erreur, il adopte leur ſentiment ſur la proceſſion du Saint Eſprit, parce qu'il eſt le veritable, et parfaitement conforme à celui des peres de l'égliſe grecque: ἐγὼ μὲν γὰρ ἀεὶ τὰ πάτριον δόγμα ἐφύλαττον, καὶ ἀποθανεῖν μᾶλλον ἢ περ αὐτὸ κατά τι παραβλάψαι, ἢ παρελθεῖν, μοὶ ἦν αἱρετώτερον. νῦν δ' ἐπεδὴ ἐξ ὧν ἔφθην ἰδὼν οὐδὲν οἱ Λατῖνοι, ἐφ' οἷς δοξάζουσι, τυγχάνουσιν ἁμαρτάνοντας συνερεῖν καὶτὸς ὡς ὀρθῶς ἔχουσι, καὶ κατ' οὐδὲν ἀπάδουσι τοῖς ἡμετέροις πατράσιν, ὅσον ἐπὶ τῇ τοῦ παναγίου πνεύματος καὶ ἐκ τοῦ υἱοῦ ἐκπορεύσει τοῖς ἐκείνων διέγνωκα. Ce paſſage remarquable mérite d' être rapporté en entier. Malgré ces belles proteſtations, et cette profeſſion de foi, Margunio retourna depuis à l'opinion des Grecs, et écriuit contre les Latins: *nel decorſo della ſua vita vinto poi dall' ambizione di premeggiar fra' ſuoi. Si moſtrò il Mar-*

522. cap. 18. de ſon Livre, intitulé: *Status praeſentis eccleſiae graecae, in quo etiam cauſae exponuntur, cur graeci moderni N. T. Editiones in graecobarbara lingua factas acceptare recuſent, ab Helladio, natione Graeco*, 1714. 8. C'eſt ce dernier ouvrage que *I. Matthias Gesner* a refuté dans ſa Diſſertation de eruditione Graecorum, qui hodie viuunt, contra Alex. Helladium, nat. Graecum, obſeruatione XXX. p. 399 — 453. tom. II. des *Miſcellanea Lipſienſia*, Lipſiae 1716. 8. Cet *Alexandre Helladius*, qui ſe déchaine aveo tant de force contre la Verſion grecque du Nouveau Teſtament de *Maxime de Callipolis*, eſt auteur d'une mauvaiſe Grammaire grecque intitulée Σταχυολογία τεχνολογικὴ τῆς Ἑλλάδος φωνῆς, gr. et lat. Noribergae 1712. 8. et il ſy dit Theſſalien. *Doſithée*, Patriarche de Ieruſalem, critique fort la Verſion du Nouveau Teſtament de *Maxime de Callipolis* dans ſon ouvrage curieux, et peu connu, intitulé Ἱστορία περὶ τῶν ἐν Ἱεροσολύμοις πατριαρχευσάντων, διηρημένη μὲν ἐν δώδεκα βιβλίοις, ἀρχομένη δὲ ἀπὸ Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου καὶ πρώτου ἱεράρχου τῶν Ἱεροσολύμων, ἕως τοῦ παρόντος ἔτους, συγγραφεῖσα μὲν παρὰ τοῦ Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων Δοσιθέου, κοσμηθεῖσα δὲ, καὶ ἐν τάξει ἀρίστῃ τεθεῖσα παρὰ τοῦ Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων, Χρυσάνθου, οὗ καὶ τοῖς ἀναλώμασι, μᾶλλον δὲ τοῦ ἁγίου τάφου, (couvent du S. Sépulchre à Ieruſalem), ταὐτὸν εἰπεῖν τῇ ἐλεημοσύνῃ τῶν ὀρθοδόξων Χριςιανῶν, ἐτυπώθη ἐν ἔτει τῆς ἀρχιερατείας αὐτοῦ ὀγδόῳ, ἐπὶ τοῦ τέλους τῆς ἡγεμονίας Ἰωάννου Στεφάνου

Boe-

Βοεβόδα (Woewode) τοῦ Καντακουζηνοῦ, ἐν Βουκουρεστίῳ, τῷ τῆς Οὐγγροβλαχίας αὐθεντικῷ θρόνῳ, ἐν ἔτει χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ δεκάτῳ πέμπτῳ, κατὰ μῆνα ὀκτώβριον. ὡρίσθη δὲ παρ' αὐτοῦ Χρυσάνθου δίδοσθαι τὴν Βίβλον τοῖς εὐσεβέσι δωρεάν. *Cryſanthe*, Patriarche de Ieruſalem, l'Editeur de cet ouvrage de l'autre Patriarche, *Doſithée*, avoit ordonné que ce livre fut diſtribué *gratis*. C'eſt un gros in folio, de 1247. pages, grand papier, du moins l'exemplaire que j'ai lu dans l'Isle de Mételin, on y trouve dans le 12e livre beaucoup de détails curieux ſur l'Hiſtoire civile et eccleſiaſtique des Ibériens ou Georgiens, des Arméniens, ſur les efforts que fit à Ieruſalem Mns. de Nointel, célèbre Ambaſſadeur de France à la Porte pour remettre les Latins en poſſeſſion de lieux Saints et p. 813. et ſuivantes, des choſes remarquables ſur l'Hiſtoire de la Bulgarie. I'y ai obſervé p. 870. ce paſſage très-intéreſſant, qui n'a été connu d'aucun de ceux qui ont parlé de la Bibliotheque du Serrail, et de celle des anciens Empereurs grecs, pas même de l'Abbé *Toderini*, qui traite cette matière à fond, dans le chapitre ſecond, p. 33 ſqq. de ſa *Letteratura Turcheſca*, in Venezia, 1787. 8. Voicy cet article que vous verrez avec plaiſir, et qui mérite d'être conſervé: Περὶ που τὰ χίλια ἑξακόσια ὀγδοήκοντα ἔτη, (ſur le regne de Mahomet,) εἰς Βυζάντιον ἐξέβαλόν τινες βιβλία ἀπὸ τῆς μεγάλης βιβλιοθήκης τῶν αὐτοκρατόρων Ῥωμαίων (des Empereurs grecs; les Grecs modernes s'appellent Ῥωμαῖοι, et leur

leur Langue Ῥωμαϊκή.) ἥτις καὶ ἐπὶ τοῦ νῦν διαμένει, ἔχουσα πρὸς τοῖς βιβλίοις, καὶ ἅγια λείψανα (ſaintes reliquies,) καὶ ἄλλα τίμια. εἴδομεν δὲ εἰς ἓν βιβλίον ἐξ ἐκείνων, γεγραμμένα ταῦτα κ. τ. λ.

Doſithée *) parle fort au long de ce *Maxime de Callipoli*, Auteur de la Traduction du nouveau Teſtament en grec vulgaire, (L. XI. cap. 4. p. 1173.) dit qu' il l' entreprit à l'inſtigation des Calviniſtes, qui, ajoute-t-il, firent tirer pluſieurs milliers d' Exemplaires de cette Verſion, et les porterent à CPole. Il dit que l' Egliſe grecque a cet ouvrage en horreur: ὅπερ ἔργον ἀποτρόπαιον ἔχει ἡ καθολικὴ ἐκκλησία. Il rapporte qu'un prédicateur, nommé *Meletius*, fils de Syrigus: Μελέτιος ὁ Συρίγου, prêchant dans l' Egliſe Patriarchale de CPle s'éleva fortement en chaire contre cet abus, et ἀπέδειξεν ἰσχυρῶς, ὅτι καὶ ὁ μεταφράσας, καὶ οἱ τυπώσαντες καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες οἱ συνεργοῦντες λαβεῖν ἢ ἀναγινώσκειν αὐτὰ τοὺς ὀρθοδόξους, πάντες εἰσὶ πόρρω τοῦ χριστιανισμοῦ, καὶ ἀναθέματι ὑποβεβλημένοι. Il ne laiſſe échapper aucune occaſion de faire éclater ſon indignation contre *Cyrille Lucar*, et ſon ami *Théophile Corydaleus*. Ὁ Κορυδαλεὺς (auteur de pluſieurs Commentaires grecs ſur Ariſtote,) qui avoient embraſſé les ſentiments des Reformés ſur l' Euchariſtie. V. ſurtout livr. XI. c. 3. p. 1171. et

*) De hoc v. Fabric. B. Gr. X. pag. 503. *H.*

et 1172. où il approuve fort le ſynode de tenu à Iaſſi, Capitale de la Moldavie l'an 1642, pour condamner les erreurs de *Cyrille Lucar*. Il dit p. 1172. que l'impieté de *Cyrille Lucar* et de *Corydaleus* mourut avec eux en Grece, et ne reſta plus que chez les Calviniſtes : ἀποθάνόντος Κυρίλλου τοῦ Λουκαρέως καὶ Κορυδαλέως συναπέθανε καὶ ἡ ἀσέβεια αὐτῶν, μείνασα μένοις τοῖς Καλβίνοις. V. p. 2273. et p. 1162. Il déclame avec vehemence p. 1161. contre les Theologiens de Wittenberg, qui avoient envoyé une profeſſion de foi Luthérienne au *Ieremie* loué fort ce Patriarche de CPle qui la trouva tres-condemnable et le compte au nombre des trente quatre plus fameux Docteurs qui ſe ſont élevés dans l'Egliſe grecque depuis l'héréſie de Luther L. XI. c 7. p. 1179. ſqq. Il prodigue c. 5. auſſi les plus grandes louanges à *George Coreſſius*, Κορέσσιος, auteur de pluſieurs Traités polémiques contre les Latins et termine ſon éloge en diſant p 1179. ἦν δὲ ὁ Κορέσσιος οὐ μόνον τοῖς Παπιςαῖς ἀντικείμενος, ὢν τῆς ἀληθείας Φίλος, ἄκοως ἐμίσει καὶ τὸ ψεῦδος. J'obſerve que la plus grande injure que les Grecs modernes diſent maintenant, c'eſt appeller un homme *Luthérien, Calviniſte, Franc-Maçon*, ou τκόλο φραγκὸ, *chien de Franc*, c. à d. partiſan de l'Egliſe Romaine. Voyez p. 806, 807 et 808. le chapitre intitulé, ὅτι ἡ μετουσιώσις λέξις (*le mot de transubſtantiation*) οὐκ ἐφεύρεμα Λατίνων ἀλλὰ τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας. (Il entend par Egliſe *Catholique* l'Egliſe grecque du Levant, ἡ ἀναθολική.) Ce chapitre

tre remarquable commence par ces mots: Λέγουσιν οἱ νέοι Αἱρετικοὶ, ὅτι ἡ λέξις μετουσίωσις Λατίνων ἐστὶν ἐφεύρεμα. Liſez en entier p. 1156. le Chapitre contre Luther et Calvin intitulé περὶ τῆς τοῦ Καλβίνου καὶ Λουθήρου αἱρέσεως, καὶ τῶν μιαρῶν αὐτῆς δογμάτων, καὶ ἐκ ποίων αἱρέσεων σύγκειται, καὶ τινα τὰ συμπεράσματα (conclusions, conſéquences) ἐκ τῶν βλασφημιῶν αὐτῶν. Il dit ibidem p. 1156. ἡ αἵρεσις τοῦ Καλβίνου καὶ Λουτέρου οὐδὲν ἄλλο ἐστιν ἀλλ' ἡ μία συνάθροισις πολλῶν αἱρέσεων. πάσας γὰρ τὰς βλασφημίας τῶν ἀρχαίων καὶ νεωτέρων Αἱρετικῶν σχεδὸν συναγαγόντες, συνέχησαν τὴν ἰδίαν αὐτῶν αἵρεσιν. Il fait une longue énumération de ces erreurs, et reproche entr' autres choſes aux Lutheriens et aux Calviniſtes: Ψέγουσι τῶν ἁγίων τὰ λείψανα, τὴν τῶν ἁγίων εἰκόνων προσκύνησιν λέγουσιν εἰδωλολατρείαν, ὅπερ ἦν αἵρεσις τοῦ Βιγιλαντίου (Vigilance) ὡς μαρτυρεῖ ὁ Ἱερώνυμος, καὶ τῶν εἰκονομάχων, τῶν ἀναθεματισθέντων ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας κοινῶς, ἐν τῇ ἑβδόμῃ οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, καὶ ἰδίως ἐν ὅλοις τοῖς Πατριαρχείοις καὶ ἐν τῇ ὑπὲρ Ἰγνατίου, καὶ ἐν τῇ ὑπὲρ Φωτίου Συνόδοις καὶ ἐπὶ Νικηφόρου, καὶ Μεθοδίου, τῶν Πατριαρχῶν, ἀλλὰ καὶ κατ' ἔτος τῇ κυριακῇ τῆς Ὀρθοδοξίας (le premier dimanche de Carême, où l' Egliſe grecque célèbre la fête du rétabliſſement du culte des images ſous l' Imperatrice Théodora) ἀναθεματίζεται ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῆς καθόλου ἐκκλησίας· ἀποβάλλουσι τὰς προσευχὰς ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων, καὶ τὴν μεγάλην τεσσαρακοστήν. κ. τ. λ. V. et p. 1157. Il avoit dit plus haut p. 1155. ἀλλ' ὦ τῆς παρανομίας τοῦ Λουτέρου. Οὐχ εὗρηκεν

κεν ἄλλην λαβεῖν εἰς γυναῖκα αὐτοῦ, ἀλλ' ἢ τὴν μονάζριαν Αἰκατερινὰν ὁ δοῦλος τοῦ διαβόλου ὡς κακομήχανος, ὡς τοῦτο διηγεῖται ὁ Σούριος. Ἀλλὰ καὶ ὁ Καλὸς Ἐνρῖκος ὁ τῆς Ἀγγλίας Βασιλεὺς ὁ ὄγδοος, ἀπεζάτησε διὰ τὸ ζηλυμανὲς αὐτοῦ, καὶ διὰ τὸ πρόσχημα τῆς κακοδοξίας αὐτοῦ, ἀπολύσας τὴν νόμιμον αὐτοῦ γυναῖκα Αἰκατεριὰν, καὶ λαβὼν τὴν ἐρωμένην αὐτοῦ Ἄνναν, τοῦ δὲ Πάπα μὴ συγχωρήσαντος αὐτῷ ἀπὸ Ῥώμης τὸ διαζύγιον, ἐγένετο Λούτερος, (ce mot chez les Grecs ſignifie auſſi Luthérien,) καὶ ἐγένετο κεφαλὴ τῆς Ἀγγλικανῆς Ἐκκλησίας. (Τίς λοιπὸν μὴ καγχάσῃ τοῦτο ἀκούων.) καὶ ἀπὸ σχισματικοῦ ἐγένετο κεφαλὴ καὶ ὕδρα ἑπτακάρηνος τῆς πολυπλόκου αἱρέσεως. On voit que le Patriarche grec *Doſithée* n'épargne pas plus l'Egliſe Anglicane que la Romaine. Il ſe déchaine contre l'Anglicane p. 1161. et ſ'exprime en ces termes: Ἔγραψαν καὶ οἱ ἐν Ἀγγλίᾳ Λούτεροι ἡ ζουίγγλιον, ὁμολογίαν, (une confeſſion) ἣν καὶ ἀπολογίαν ὠνόμασαν τῆς Ἀγγλικανῆς ἐκκλησίαν. ἀλλ' ἐν αὐτῇ πάνυ ἀναιδῶς ἀντιφέρονται καὶ βλασφημοῦσι, τὰ ἐκκλησιαστικὰ μυζήρια. οὐδὲν γὰρ σχεδὸν ἀφῆκαν ἐκκλησιαστικὸν δόγμα, ἢ ἦθος ἢ παράδοσιν ἀβλασφήμητον. Ie vous exhorte à ne rien omettre de ces Extraits, parce qu'ils nous font connoitre les veritables ſentimens des Grecs, et parce qu'ils ſont tirés d'un livre rare, fort peu connu, et aſſez bien écrit en grec ancien. Il en eſt de même des autres notices que je vous prie d'inſerer en entier, telles que je vous les ai envoyées.

Alexandre Helladius, Grec de Theſſalie, ſe plaint amérement des François et des An-

glois, dans ſa note p. 275 et 276. de ſon Traité imprimé en 1714. in 8. ſous le titre de *Status praeſens Eccleſiae graecae, in quo etiam cauſſae exponuntur, cur Graeci moderni noui Teſtamenti Editiones in graeco-barbara lingua factas acceptare recuſent.* Il y fait cette reflexion remarquable : „Graeci ab illis, a quibus auxilium expectare deberent, miſere tractantur; quod ſi Graecos in poteſtate ſua haberent, quid cum iisdem fieret? Ego, ſi Czaria Maieſtas illas a iugo Turcico liberaret, et mihi ſane, et ipſis gratularer. Quamdiu autem hoc Dei T. O. M. caremus gratia, nobis iugum Turcicum exoptabilius eſt prae aliarum natione liberationum.“ Vous n' oublierez ſurement pas ce paſſage à l' article d' *Helladius*. Il parle de *François Proſſalente* ibid. p. 317. et de ce qu' il eut à ſouffrir en Angleterre de ſon maitre *Woodroff*, ibid. p. 328. Ce *François Proſſalente* étoit un moine Grec de Corfou, Diacre, qui ayant étudié à l' âge de vingt cinquans ſous *Benjamin Woodroff*, Principal du Collége grec d' Oxford, n'eut rien de plus preſſé que de compoſer en fort mauvais grec litteral, et d' imprimer à Amſterdam, un livre contre ſon maitre, intitulé: Ὁ αἱρετικὸς διδάσκαλος ὑπὸ τοῦ ὀρθοδόξου μάθητοῦ ἐλεγχόμενος. Βιβλίον πάνυ χρήσιμον τοῖς Ὀρθοδόξοις, βεβαιοῦν τὰς παραδόσεις, καὶ τὰ σοφίσματα τοῦ Βενιαμὶν Οὐδρῶφ, (ſic) διδασκάλου τοῦ ἐν Βρεταννίᾳ ἑλληνικοῦ Φροντιστηρίου, ἐμφαῖνον, ἀφιερωθὲν μὲν τῷ παναγιωτάτῳ, λογιωτάτῳ τε καὶ σοφωτάτῳ κυρίῳ ἡμῶν Γαβριὴλ, Ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταν-

σταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικῆ πατριάρχῃ, συντεθὲν δὲ, καὶ τυπωθὲν σπουδῇ, ἐπιμελείᾳ τε καὶ δαπάνῃ τοῦ ἐν Ἱεροδιακόνοις ταπεινοῦ Φραγκίσκου Προσσαλέντου τοῦ Κερκυραίου, ἱκανὸν χρόνον τοῦ αὐτοῦ Βενιαμῖν Οὐδρῷῳ ἐν Βρεταννίᾳ ἀκούσαντος, κατὰ τὸ ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτοῦ κέ. Ἀμστελαιδάμῳ. παρὰ Θεοδώρῳ καὶ Ἐνρίκῳ Βρούϊν. ἐν ἔτει ἀπὸ Χριστοῦ ᾳψϛ'. in 12. de 147. pages, ſans la Dédicace, et la préface, et de mauvais vers de grec ancien, et dont le ſtyle eſt fort mediocre. Dans ſa Dedicace au Patriarche Gabriel, il dit, qu'il eſt tiré comme Daniel de la foſſe aux lions, c'eſt-à-dire de l'Angleterre, et qu'il va dévoiler le motif, qui engage les Anglois à tâcher d'attirer les Grecs dans leur pays, et il ſignie ainſi ſon épitre dédicatoire; ταπεινότατος, καὶ ἀνάξιος δοῦλος, ὑποπόδιον τε τῶν ποδῶν τῆς σῆς παναγιότητος (et le marche-pied de votre ſainteté) Φραγγίσκος Προσσαλέντης, ἱεροδιάκονος, ὁ Κερκυραῖος, c'eſt-à-dire, *François Proſſalente*, moine et Diacre, de Corfou. Dans ſa préface il ſe ſert mal-à-propos du mot poëtique καδδύναμιν, et dit que ce qui lui a donné l'occaſion de compoſer cet ouvrage, αἰτίαν μοι δοὺς, ὁ τοῦ ἐν Βρεταννίᾳ Ἑλληνικοῦ ψευδοφροντιςηρίου διδάσκαλος Βενιαμῖν Οὐδρώφ. Εἰς γὰρ ἀπατὴν τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐγγράφως, διὰ τοῦ ἐν Ὀξονίᾳ τυπωθέντος Βιβλίου κατὰ τὸ ἔτος ᾳψδ', τὴν ἄγραφον τῶν Ἀποςόλων παράδοσιν ἐλεμῆσαι οὐκ ἐρυθρίασε. Τοῦτον τοίνυν ἐν Βρεταννίᾳ ἱκανὸν χρόνον ἀκούσας, καὶ ἔτι πλείονα τοῖς λοιποῖς Αἱρετικοῖς διατρίψας, πᾶσαν τὴν ἐκείνων γνώμην κατὰ τῆς τοῦ

Χριστοῦ ἐκκλησίας ἐμφανὴ ποιῆσαι προῦκρινα, τοῦ προρρηθέντος Οὐδρώφ ἐλέγξας τὰ σοφίσματα. Οὐ γάρ τινος ἄλλου ἕνεκα τοὺς τῶν Ἑλλήνων παῖδας εἰς τὴν ἰδίαν γῆν καλοῦσιν, εἰ μὴ ὅπως τὰ δυσσεβῆ αὐτῶν αὐτοὺς ἐκδιδάξωσι δόγματα. ὅθεν οὔτε τὰς πατρικὰς αὐτῶν προσευχὰς, οὔτε ἄλλο τι τῆς ἀνατολικῆς ἡμῶν ἐκκλησίας ἔθος αὐτοῖς κρατεῖν ἐπιτρέπουσι, λέγοντες, πάντα τὰ τοιαῦτα ἐφευρήματα εἶναι τῆς λατινικῆς ἐκκλησίας. Il raconte enſuite que *Beniamin Woodroff* raſſembla un jour tous les Grecs qui étoient ſes diſciples, leur dit ce qu'il étoit fâché de les voir ſ'en retourner dans leur patrie, qu'il exhortoit à conſerver la foi de l'Egliſe Anglicane, et qu'alors par la Protection de la Reine d'Angleterre (la Reine Anne) ils ſe partageroient les premières dignités de l'Egliſe du Levant, que l'un auroit le ſiége Patriarchal de Conſtantinople, (μὴ γένοιτο, ajoute *Proſſalente*, qui veut flatter le Patriarche Gabriel,) l'autre, le ſiége d'Alexandrie, le troiſième, celui de Jeruſalem, le quatrième celui d'Antioche (que ſont les quatre ſiéges des quatre Patriarches de l'Egliſe grecque,) et les autres, les principaux archevechés. Comme ſes diſciples paróiſſent douter de la certitude de ſes promeſſes, il leur dit; Notre Reine ne peut-elle pas faire tout ce qu'elle veut avec de l'argent et par le moyen de ſon Ambaſſadeur à la porte? οὐ δύναται ἡμῶν βασίλισσα, δι' ἀργυρίου, καὶ τοῦ πρέσβεως αὐτῆς ποιῆσαι, ὅ, τι ἂν βούλοιτο; n'y a-t'-il pas un grand nombre de Grecs, qui vivent chez l'Ambaſſadeur d'Angleterre à Conſtantinople, d'autres chez le Conſul à Smyrne,

et

et chez nos Négocians ? | S'ils se réuniſſent à nous, en entrainent d'autres et en décident un plus grand nombre à force d'argent, n'arriverons-nous pas à notre but, quelques-uns de ſes diſciples prêterent l'oreille à ſes diſcours, presque tous commencerent à mépriſer la choix, qui eſt la ſource de notre ſalut, et à rejeter, je frémis de le dire, le corps ſans tache de notre Sauveur Ieſus-Chriſt, en un mot, à déteſter tous les dogmes de la vrai foi orthodoxe πάντα τὰ τοῖς (c'eſt une faute d'impreſſion pour τῆς) ὀρθοδοξίας βδελύττεσθαι. Son maitre voulut le forcer de ſigner ces articles, de condamner le ſigne de la croix, l'invocation des ſaints, l'autorité de la tradition, le culte des images, les jeunes, et, ajoute-t-il, ce qui eſt plus fort, la tranſubſtantiation, δ μέγιζόν ἐζιν ἁπάντων, τὸ πιζεύειν ἐν τῇ θεία μυζαγωγία, (ſainte miſſe) μεταβάλλεζθαι τὸν ἄρτον καὶ τὸν οἶνον εἰς σῶμα καὶ αἷμα τοῦ Χριζοῦ. *Proſſalente* reculà d'horreur, et dit à ſon maitre, qu'il lui propoſoit de rejetter la doctrine conſtante de l'Egliſe, des Saints peres, des conciles, et forma le projet de compoſer ce livre, pour réfuter ces erreurs. Il termine ſa préface, en diſant, que ſon ſtyle n'eſt pas élégant, parce qu'il n'a pas cherché d'être le diſciple des Muſes et de Mercure, le Dieu de l'éloquence, mais de notre ſauveur Ieſus-Chriſt, et de ſes Apôtres et diſciples, qui ont parlé et écrit ſimplement. „Il ſe déchaine p. 5. contre ſon maitre, qu'il l'appelle diſciple de Calvin, ὁ τοῦ Καλβίνου μαθητὴς.

Frider. Franzius, philos. et Med. D. ac PP. Lipſ. Stendaliae 1787. 8., qui in praefatione quaedam, quae nos quoque h. l. in vſum noſtrum maximam partem conuertimus, de Metrophane eiusque ſcriptis collegit. Add. *Fabricii* B. Gr. vol. X. lib. V. c. 45. p. 498.

ANALECTA

AD

PRIOREM SVPPLEMENTORVM PARTEM.

Ad pag. 7. lin. 2.

Handbuch der claſſiſchen Literatur der Griechen, oder Anleitung zur Kenntniſs der claſs. Griechiſchen Schriftſteller, ihrer Schriften und der beſten Ausgaben und Ueberſetzungen derſelben. Zum Gebrauch der Schullehrer, der Studierenden auf Gymnaſien und Univerſitäten, und aller Freunde der claſſ. Literatur. Von Wilhelm David Fuhrmann, Evang. reform. Prediger in Mark bey Hamm. Erſter Band. Leipz. bey Io. Gottl. Schladebach. 1804. 8. generali quoque inſcriptione: *Handbuch der claſsiſchen Literatur, oder Anleitung zur Kenntniſs der Griechiſchen und Römiſchen Schriftſteller,* etc. Omnino eſt vtilis liber; at tamen haud deerunt, qui quaedam in eo culpent. Sed quis erit

erit, qui omnium exspectationi respondere queat? aut quando opus ab omnibus partibus absolutum et ab omnium querelis aut reprehensionibus liberum exiit prelo? Me quidem, exiguarum mearum virium bene aeque conscium, ac pacis et pudoris studiosum, eo minus decet de Fuhrmanni libro iudicare, quo apertius ille de Fabricii Biblioth. graecá meisque Introductionibus in praefatione tulit iudicium. Quae paullo acrius dixit de Fabricii B. Gr., ea ad Fabricium potius, quam ad mea supplementa pertinere videntur. Quod vero culpat, a me in Introductione in hist. L. Gr. multos Graecos, quorum tantum vel pauca vel nulla supereſſent fragmenta, aut quorum memoria litterarum graecarum studiosos et vero doctores, qui plerumque esse solent, scholasticos parum iuuaret, ex. gr. Achaeum, Corinnam, Epicharmum, Ibycum, Susarionem, Stesichorum, Thespida aliosque esse receptos, videmus quam diuersae sint hominum eruditorum sententiae. Memini enim, primae meae Introductionis editionis, in qua consulto praetermiseram memoriam graecorum poetarum aliorumque scriptorum, quorum nomina aut pauca fragmenta solummodo adhuc sunt cognita, censorem quemdam acutissimum et graece ac latine doctissimum, illorum omissionem reprehendere. Insuper non tironibus aut scholis inferioribus tantummodo composui illam Introductionem. Cui vero magistro scholastico, litteraturam graecam et noscere cupienti, et vero docturo suae disciplinae

iae alumnos, notitia illorum haud neceſſaria idebitur? Quid autem de Thraſoniſmo, vt ita dicam) bibliopolae, qui, poſtquam in *Intelligenz-Blatt zur Ien. A. L. Z.* nr. 60. a. 1804. librum Fuhrmanni more bibliopolarum mire celebrauit, Fabricii B. Gr. meaque introduct. *) edixit iuuenes in ſcholis tam inferioribus quam ſuperioribus poſſe omnino carere, quid igitur ſentiendum ſit, penes viros doctos et cenſores peritos aequosque ſit iudicium. Equidem, vino vendibili non opus eſſe hederam ſuſpenſam, arbitror. In prolegomenis ſ. introductione vir doct. primum praeclare atque intelligenter differit de vſu ac praeſtantia graecorum latinorumque auctorum claſſicorum, illorumque auctoritatem defendit ab iniquis quorumdam recentiorum iudiciis, et multos libros, in quibus in vtramque partem disputatur, aut ratio, illos in ſcholis rite vtiliterque tractandi, explicatur, diligenter recenſet: tum multos enumerat libros maioris minorisue molis, quorum cognitio ad ſtudium litteraturae graecae et romanae alendum atque amplificandum conducat.

An hiſtorical and critical Account of the moſt Eminent Claſſic Authors in Poetry and

*) En verba, de Tripode quaſi dicta! poſt laudes Fuhrmanniani libri: *ſo glaubt man mit Recht*, ait iſte, *dem Publicum verſichern zu können, daſs nun dadurch die koſtſpieligen Schriften eines Fabricius, Harles u. a. m. für Lyceiſten, Gymnaſiaſten und Studirende ganz entbehrlich gemacht worden ſind.*

and Hiſtory, in three Parts. By the Reverend *Edward Manwaring*. London. 1737, 8. Minus plena quidem eſt praecipuorum poetarum et hiſtoricorum vtriusque linguae hiſtoria, at nonnullorum ſcriptorum argumenta late et critice explicantur, atque comparantur, interſperſis aliorum veterum ac recentiorum iudiciis, et ſub finem de generibus poeſeos diuerſis, eorumque natura et dicendi ratione, denique de hiſtoria ſcribenda ſtrictim agitur.

Addenda eſt *Car. Morgenſternii oratio* de litteris humanioribus, ſenſum veri, honeſti et pulcri excitantibus atque acuentibus, publice habita etc. Lipſ. et Dantiſci, 1800. mai. 8. Eadem ab eodem Dorbati germanice verſa et paſſim mutata eſt.

Ad pag 11.

The Parian Chronicle, or the Chronicle of the Arundelian marbres, with a Diſſertation concerning its Authenticity, Lond. 1788. 8 De authentia dubitat hic auctor, eam defendit *C. 1. C. Wagner* in libro: *Die pariſche Chronik, überſetzt und erläutert nebſt Bemerkungen über ihre Aechtheit, nach d. Engl.* Gött. 1790. 8.

Nouvelles obſervations ſur le monument d' Ancyre in *Magazin Encyclop.* par *Millin*, To. IV. n. XIII.

Ad pag. 17.

In *Gregorii Placentini* Palaeographia graeca, Romae 1737. ineſt quoque diſſ. de recta graeci ſermonis pronuntiatione. Eam tamen

n refutare conatus eſt *Mirtisbus Sarpedo-s* in diſſ. de vera Atticorum pronuntiatione ra vrbem. Romae 1750. et oſiendere, Graecon hodiernorum pronuntiationem differre ab quae apud veteres Graecos ſollemnis fuit.

Diſſertation againſt pronoricing the Greek nguage according to Accents. by *Gilly*. ndini 1750.

Dilucida et compendioſa graecorum accenum praxis, auctore *P. M. Merindol*, Ora-. de Ieſu: in fine additae ſunt pleraeque ces, quas a Graecis noſtrates, (n. regionis, ae olim dicebatur *Provence* incolae) reuerunt. Aquae Sext. 1651. 12. (Ex littecel. Villoiſonii.)

Ad pag. 19.

Huc referri poteſt libellus: Initia doctrie de vſu apoſtrophi, ex Tragicorum reliquiis cta. Scripſit *Chriſti. Aug. Lobeck*, AA. . M. et ordin. philoſoph. Viteberg. Adnctus. Viteberg. 1804. 8. Multa Tragicom graec. loca emendantur aut explicantur. *Neue Leipz. L. Z.* a. 1804. nr. 155. col. 75. ſq.

Ad pag. 25.

Grammatici graeci atque Lexicographi mantiquiores, quam recentiores recenſenr in: Iugemens de Savans ſur les princiux Ouvrages des Auteurs par *Adr. Baillet*, vûs-par Mr. *de la Monoye* etc. nouvelle édit. m. II. Amſtel. 1725. 4. p. 315—338.

Magna

Magna Grammaticarum vis enumeratur in Noriberg. *Litterar. Blättern* 1804. nr. XII. praecipue nr. XIII.

Praeſide *Chriſtoph. Dahl*, graec. litt. Prof. ordin. de coniugationibus Graecis. IX. partt. ſ. diſputatt. a totidem reſpondentibus defenſae. Vpſal. 1803. 8.

Ad pag. 31.

Weckherlini Grammaticam etc. Stuttgard 1802. 8. laudat cl. Müller in cenſura prioris tomi meorum Supplem.

Anfangsgründe der griechiſchen Sprache, ein Verſuch zur Ausbildung der Geiſtes-Kräfte von M. Chr. G. Blade, drittem Lehrer auf dem Gymnas. zu Freyberg. Freyberg. 1802. 8. Conf. nou. bibl. vniuerſ. german. vol. 87. part. 2. faſc. 8. p. 550. ſqq. Berol. 1804. 8.

Unterricht in den Anfangsgründen der griechiſchen Sprache. Aufgeſetzt von Jo. Gottfried Haas, Conrector an der Schule zu Schneeberg Lipſ. 1803. 8. conf. *Allg. Litt. Zeit.* a. 1804. nr. 308. m. Oct. p. 215. ſq.

Alex. Gabr. de Woiutin Halewicz, nobilis Poloni, Inſtitutiones linguae graecae, regulis quadraginta, orthographiam, etymologiam, et ſyntaxin ſimul, plane et plene ſiſtentibus, comprehenſae, methodo noua, eaque cum Hebraicis ſuis harmonica, in gratiam auditorum ſuorum antehac conſcriptae, nunc, multorum deſiderio, publici iuris factae

, et quantum per alias curas licuit, re-
nitae. Lugduni Batau. ap. Io. Luzac.
6. 4. 560. pagg. ſine dedicatione, prae-
one et indice. Huius libri notitiam de-
) cel Villoiſionio, ex cuius litteris ad me
is didici, illum in praefat. mentionem
iſſe opuſculi *de notis characteriſticis linguae*
ctae; praeterea eum in epiſtola nuncupa-
ia ad patrinos ſuos Francofurti ad Oderam
rata, ſcripſiſſe pag. 8. ea, quae ſequuntur:
rimi fuiſtis, qui in remuneratione mei
loris, quem hic iuuentuti academicae in
guis ſacris exercendae iam vltra viginti an-
s impendi, de annuo, ex potentiſſimi Re-
Boruſſorum clementia, ſalario mihi nuno
ieuole proſpexiſtis" — et pag. IX. „mihi
neſandam aui mei apoſtaſiam, et hinc prae-
rum in Volhynia hereditariorum amiſſio-
n, ad incitas redacto, Evergetas et fauto-
diuina prouidentia conceſſit."

Ad pag. 32. *med.*

Ananiam melioribus Grammaticis grae-
recentioribus adnumerat, eiusque librum
moratum *de particulis* vel poſt Deuarii at-
e Hoogeueenii libros eiusdem argumenti
tu dignum eſſe; eumdemque edidiſſe Gram-
ticam graecam, in lingua gr. vulgari ſcri-
m, Venetiis 1770. 8. ſignificauit mihi
Villoiſon.

Ad pag. 36. *med.*

Chriſtoph. Coleri Erotemata proſodiae
iecae. Argentor. 1594. 8.

Tom.

Ad pag. 41. lin. 22.

Tom. IIII. 1803. 8., in quo reperiuntur nr. 2. *Car. Ferdinandi Nagel* Obſſ. in auctores graecos (Euripidem et Sophoclem,) p. 296—299. nr. 4. et 5. *E. Erkema* Obſervata in Theognidem, p. 318—357.

Ad pag. 43. lin. 15.

Pars tertia Miſcellaneorum etc. prodiit 1804. 8.

Theſaurus criticus nouus, ſiue ſyntagma ſcriptionum philologicarum rariorum aeui recentioris. tom. I. Lipſ. 1802. 8. In eo continentur 1) *Guil. Leonardi* Mahne, ill. Athenaei Amſtelodam. ciuis, diatribe de *Ariſtoxeno*, philoſopho peripatetico, (Amſtel. 1793. 8.) 2) ſuſpicionum ſpecimen, auctore *Erico Huberto van Eldik.* (Zutphaniae 1764. 4.)

Henr. Car. Abr. Eichſtaedt disp. Quaeſtionum philologicarum nouum ſpecimen. Ienae 1804. 4.

Fr. Iacobs epiſtolae criticae duae; vna ad I. G. Schneider de Aeliano et Philoſtrato, altera ad Doct. Coray de Heliodoro. Ienae. 1804. 8.

Lettre de *I. G. Schweighäuſer* à Mr. Millin ſur quelques paſſages de Theophraſte, Suidas et Arrien. Paris. a. XI. (1803) 8. conf. Lipſ. *neue L. Z.* 1804. ſc. 4. p. 63. ſq.

In Monthly Magazine, m. Oct. 1803. p. 204. ſqq. ſunt *E. Cogan* Obſſ. in varia loca claſſicorum auctorum tragicorum graecorum

rum et aliorum. Loca illa indicantur in *Intelligenz-Blatt für Litteratur u. Kunſt* ad Lipſ. *neue L. Z* a. 1804. nr. 2. p. 23.

Add. quae in Addendis etc. tom. II. part. 2. Introductionis etc. p. 321. ſuppleui.

Ad pag. 44. *med.*

Praeſide *Io. Andr. Mich. Nagelio*, reſpond. Paul. Aug. Dietelmair, disp. de Blityri et Scindapſo. Altdorf. 1772 4. Emendatur Lexic. Etymolog., in quo duo illa vocc. pro numero *pharmacorum* vulgo leguntur; Nagel. autem docet, pro Φαρμακῶν legendum eſſe παροιμιῶν, *prouerbiorum.*

Ad pag. 50.

Iacobs animaduerſion. in epigrammata etc. vol. III. pars II. Lipſ. 1803. 8. conf. *neue Bibl. der ſchönen Wiſſenſch.* tom. 70. part. I. Lipſ. 1804. p. 148. ſqq.

Ad pag. 54. *ſub fin.*

Cononis narrationes etc. ed. *H. L. Teucheri*, iterum prodiit Lipſ. 1803. 8.

Pag. 57. *lin.* 1. leg. *Wyttenbach.*

Ad pag. 58. *lin.* 19.

Siebelis collectioni ſuae, Ἑλληνικὰ etc. inſcriptae ſeparatim adiecit Symbolas criticas atque exegeticas, cum latina interpretatione. Lipſ. 1803 8.

Hiſtoriae graecae capita praecipua, ſeu excerpta ex Herodoto, Thucydide, Xenophonte

tione maxime conſentanea; fuit ingenium, omnibus paene humanis litteris artibusque excultum, cuius ſcripta cuncta, ſi ad noſtram peruenisſent aetatem, copioſam plenae encyclopaediae materiam ſuppeditatura exiſtimat Delisle, eumque vocat Baconem Verulamium veterum. Idem omnem dat operam, ut probet, opera, quae ſuperſunt, nempe Hymnos, carmen de lapidibus et Argonautica, niſi integra, tamen magnam partem, ab eo fuiſſe confecta.

Ad pag. 81. *Homerus.*

Noua doctaque eſt editio: *Homeri Hymni et Batrachomyomachia.* Denuo recenſuit, auctario animaduerſionum et varietate lectionis inſtruxit atque latine vertit *Auguſtus Matthiae*, phil. Doctor Gymnaſii Altenburg. Director, Lipſ. 1805. 8.

Ὁμήρου Βατραχομυομαχια συν τῃ μεταφρασει (*Theodori Gazae.*) Florent. et Lipſ. 1804. m. 4. ed. a *Franciſco Fontana*, ex cod. Medic. Florent. plut. 32. nr. 1. alternis verſibus, nigris et rubris litteris, expreſſis vid. *neue Leipz. L. Z.* 1804. ſcid. 1. p. 15. ſq. ubi plures verſus, quorum lectio diſcrepat ab Erneſtina edit. interdum cum ſpecimine metaphraſeos, indicantur.

Ὁμήρου Βατραχομυομαχια. *Oder Homers Froſch-Maus-Krieg, überſetzt von Xaver Weinziel, Lehrer der griechiſch. v. latein. Litteratur.* Monachii 1804. 8.

Sei-

Seidenſtücker über die Batrachomyomachie: in eius *Aufſätzen paedagog. und philolog. Inhalts. Helmſtad.* 1795. 8.

Ad pag. 87.

Minorem et perquam vtilem editionem, ex maiore omiſſis curis criticis, inſtructum vero ſelectis notis, quae ad interpretationem fructuoſae eſſe poſſent, et quibusdam mutatis auctisque, parare coepit cel. *Heyne*:

Homeri Ilias: cum breui annotatione, curante *C. G. Heyne.* Lipſ. in libraria Weidmanniana; Londini ap. Io. Payne etc. 1804. m. 8. vol. I. II.

Nouam criticamque et correctam, quae quatuor conſtabit voluminibus, editionem parare inſtituit cel. *Frid. Aug. Wolf*:

Ὁμήρου Ἔπη. *Homeri et Homeridarum opera et reliquiae:* quorum duae priores partes hucusque prodierunt, inſcriptae: *Homeri Ilias*, ex veterum criticorum notationibus optimorumque exemplarium fide nouis curis recenſita. Lipſiae ap. bibliopolam Goeſchen. 1804. Ex prelo autem exire coeperunt in diverſis formis et diuerſis pecuniae conſtitutis: 1) ſplendida, in min. fol. 2) parabilior pro ſcholis, min. 8. 3) elegantior minor, in vſum fere quotidianum. 4) eadem in charta pura ſcriptoria: cum tribus figg. aeneis. Accedere poſſunt Flaxmanni tabulae ad illuſtrandum Homerum, ſecundum anglicam editionem, a Schnorro deſcriptae aerique inciſae, in maiore et minore 8. forma. Praefatio noua eſt critico

Ho-

Homeri lectori commendanda. In hac V. cel. p. m. XXIX. ipſe nominat Viros doctos, qui, num Homerus ipſe ſua carmina ſcripſerit, quod negat Wolfius, poſt eum in vtramque partem diſputarunt, et quos cum in Introduct. tum maxime in Supplem. tom. I. p. 93. memoraui, et quibus paullo poſt aliorum nomina addam.

Ad pag. 92. med.

L'Iliade d'Omero, nuovamente tradotta, (ab Abb. *Chriſtoph. Ridolfi.*) dall' original greco, in verſi ſciolti, e la *Batracomiomachia*, in ottave. Venet. 1766. 8.

Ad pag. 93. ſqq.

A partibus Wolfii inſuper ſteterunt, praeter laudatos, *Schneider* in praef. ad Orphei Argonautica pag. XXIX ſqq. *Hermann* de emendanda ratione grammat. gr. p. 38 et alibi. *Ludou. Strauch.* in commentat. de carminibus, quae vulgo Homeri nomine feruntur, litterarum notis non ab auctore ſuo conſignatis. Hamburg. 1805. 4. *Caillard* in *Magaz. encyclopédiq.* vol. 3. partic. 10. et alii. Contra oppugnarunt illius ſententiam atque argumenta viri doctiſſ. praeter cel. *St. Croix* aliosque iam laudatos, *Melchior Ceſarotti* ad finem Iliados ab ipſo verſibus italicis translatae, vol. IX. ed. Piſanae 1802. 8. Britannus cenſor Homeri editi Oxon. 1800. in Critical Review. Febr. 1803. *Ev. Waſſenbergh* orat. de abuſu ingenii; — *Larcher* in recitatione

tione quadam in Inſtituto nationali Gallo-Franc. praelecta refutaſſe dicitur Levesque et Wolfii ſententiam, artem ſcribendi in Graecia tempore Homeri fuiſſe incognitam; v. *Intelligenz-Blatt der allgem. Litt. Zeit.* a. 1804. nr. 193. p. 1583.

Ad pag. 97. *ſub. fin.*

Heinrich edidit, paucis obſſ. adiectis, tom. V. *Koeppen* animaduerſſ. (qui continet Obſeruatt. in Il. XVII — XX.) ed. ſec. Hannou, 1804. 8.

Ad pag. 102.

Nubem virorum doctorum in interpretandis Homeri carminibus verſatorum partim ego et ad Fabricii B. G. et ad Introd. excitaui, partim doct. cenſor meus alios quosdam adtulit. E multis pauca hic adhuc memorabo ſcripta.

Klotzii epiſtola ad Reichelium de quibusdam ad Homerum pertinentibus Lipſ. 1758. 4. — *Chr. Gotthelf Ehrenhauſs* de Homero philoſophandi magiſtro. Annaberg. 1765. 4. — *Herm. Boyards* diatribe de emendandis plurimis vett. ſcriptorum graecorum locis, vti et de Hecatombis Homerique Oceano. Rhenо-Traiecti 1775. 4. — *M. Stolz* disp. de ingenio Homeri. Lund partic. I. 1789. — II. III. 1790. — *Sturzii* proluſiones de veſtigiis doctrinae de animi humani immortalitate in Homeri carminibus. Gerae. 1795 — 1797. 4. — *Car. Guil. Halbkart* commentat. de pſychologia Ho-

Homerica, ſeu de homerica circa animam vett. cognitione vel opinione. Zullichau 1796. 8. conf. *A. L. Zeit.* nr. 75. m. Mart. 1797., in primis doctam cenſuram, in qua frequens fit diſceſſio ab auctoris interpretatione, in ephemerid litter. Gothanis. 1797. part. 44. pag. 104 ſqq — *Io. Frid. Wagneri*, Rector. Lüneburg. progrr. II. diſputat. de fontibus honeſti apud Homerum. Lüneburg. 1795. et 1796. — *Schaarſchmidt* prolus. cur Mercurius ab Homero dicatur in bello Troiano ſtuduiſſe Graecorum cauſſae. Schneeberg, 1802. 8. — *F. Tiburtius Vergleichung des 6ten Homeriſchen Hymnus mit dem Ovidiſchen Mythus von der Verwandlung der tyrrheniſchen Seefahrer im 3ten Buche der Metamorphoſen.* v. 582 — 691. Roſtoch. 1804. mai. 8. Auctor arbitratur cum aliis, Homeri hymnum fuiſſe prooemium; ſed concedit quoque, hunc hymnum poſſe cum aliis hymnis in honorem aliorum deorum cantatum eſſe. In verſu tertio hymni lectionem ἀκτῇ vindicat loco Theocriti XXII. 32. et inter verſum 42 et 43. ſuſpicatur, periiſſe verſum. Tum exiſtimat, Ouidium quidem ante oculos habuiſſe Homeri hymnum; ſed pro ingenii vtriusque diuerſitate mythum ab Homero, ſi ſpectes et inuentionem et eloquutionem, aliter ac ab Ouidio fuiſſe tractatum. conf. *neue Leipz. Litt. Zeit.* 1804. m. Sept. nr. 186. p. 2011.

Ad pag. 103.

Tiſchbein. operis faſcic. V. tabb. VI. mai. et

et III. min. prodiit 1804. de quo v. *Neue Leipz.* L. *Z.* a. 1804. m. Mai. nr. 67. p. 1057. ſqq.

Ad pag. 107. *lin. antepen.*

Leg. *Zedelii anim. etc.*

Ad pag. 109. *fin.*

Ode de *Sapho*, traduit du Grec par *Boileau*, miſe en muſique avec accompagnement de forte - piano — par *Alex. Thoron.* Paris. 1804.

Ad pag. 111. *lin.* 5. *Aeſodus.*

Aeſopi fabulae, latino carmine, cum commentario, ſ. l. et a. intra a. 1472 et 1473.; quae forſan eſt antiquiſſima editio, de qua v. *Zapf; Ueber eine alte und höchſt ſeltene Ausgabe von des Ioann.* de Turrecremata Explanatio in Pſalterium. Auguſt. Vindel. 1803. p. 33.

Ad pag. 113. *lin.* 7.

Aeſopus. Polonice Aeſopus prodiit Varſouiae 1716. et quidem ex gallico ſermone *Eſope en belle humeur*, verbotenus fere verſus, et poſtea ſaepe recuſus.

Alia fabularum Aeſop. *Polonica* translatio, metrice facta, auctore *Andrea Iablonowski*, Woiewody Kuſkiego, dignior exſtare dicitur. Is quidem, vt me vir quidam doctus monuit, non vertit Aeſopum; ſed huius et La-Fontaine fabulas imitatus eſt, et multas a ſemet ipſo inuentas addidit: idem praefixit vitam

Ad pag. 123. *Pythagoras.*

Translations from the Greek, viz. *Aristotle's* synopsis of the Virtues and vices, The Similitudes of *Demophilus*. The golden Sentences of *Democrates*. And the *Pythagoric* Symbols with the Explanations of *Iamblichus*. By *Will. Bridgman*, F. L. S. To which are added. the *Pythagoric* Sentences of *Demophilus* by Mr. *Th. Taylor*. Lond. 1801. 8. — *Fr. Guil. Ehrenfried Roſtii* progr. ſuper *Pythagora*, virtutem ad numeros referente, non reuocante. Lipſ. 1804. 4. v. *neue Leipz. L. Z.* a. 1804. nr. 55. p. 871.

Ad pag. 130. *Aeſchylus.*

Aeſchyli Dramata, quae ſuperſunt, et deperditorum fragmenta, graece et lat. Recenſuit et breui annotatione illuſtrauit *Frider. Henr. Bothe*, Magdeburgenſis. Lipſiae 1805. in libraria Weidmanniana, et Londini ap. I. Payne etc.. mai. 8.

Ad pag. 131.

Aeſchylos ſieben gegen Theben von Gottfried Faehſe. Schneberg. 1805. 8. — *Aeſchylos Trauerſpiele. Deutſch, mit erklärenden Anmerkungen von D. I. T. L. Danz. Erſter Band, welcher den Prometheus, die ſieben gegen Theben und die Perſer enthält.* Lipſ. 1805 mai. 8. — De Stolbergiana verſione conf. cenſuram in Ien. A. L. Zeit. 1804. nr. 48 — 50., praeſertim de metrica illius verſione,

ſione, de qua cenſor acute iudicauit multaque reprehendit.

Ad pag. 132.

Initia doctrinae de vſu apoſtrophi ex Tragicorum reliquiis ducta. Scripſit M. *Chriſti. Aug.* Lobeck., Viteberg. 1804, 8. Multa Tragicorum graec. loca emendantur aut explicantur. v. *neue* Leipz. L. *Zeit.* 1804. nr. 155. col. 2475. ſq. — In Archives littéraires de l'Europe, ou Melanges de Litterature, de l'hiſtoire et de philoſophie, par une Societé des Gens des Lettres, (Mr. *Suard* etc.) nr. X. d. 31. Oct. 1804. Paris. p. 115. ſunt Obſervations de Métaſtaſe ſur les Tragédies et Comédies grecques, qui ſont paruenues jusqu' à nous. Argumenta tragoediar. *Aeſchyli* atque *Sophoclis* indicantur: obſeruationes autem parum vtiles ad fructum eſſe dicuntur. Nr. XI. pag. 196. ſqq. argumenta tragoediar. *Euripidis* et nr. XII. argum. comoediarum *Ariſtophanis* pari ratione recenſentur.

Ad pag. 135. *lin.* 3. *Pindarus.*

Pindari hymnus I. Olymp. cum verſione *Menradi Moltheri* (Hagen. 1517. 8. v. ad Fabr. B. Gr. II. pag. 69.) rec. eſt inter Epigrammata graeca — per Io. Soterem. collecta. Colon. 1523. 8. p. 69. ſqq. et in edit. eorum auctiore Friburg. 1544. 8. pag. 78. ſqq. — Praeſide *Erico Myrberg.* disp. reſp. *Laur. Ax. Lindgreen*, Nemeorum Pindari od. I. verſione et notis illuſtrata. Vpſal. 1803. — Praeſide *Car.*

ries ſuſtulitque dubitationes, variaque loca tam Herodoti, quam aliorum auctorum claſſicorum illuſtrauit, interdum emendauit, tandem concludit, Herodoto terr-m planam, diſco tantum non detornato, fere ſimilem, et coelo, tamquam laquearis concauati hemiſphaerio obtectam, fuiſſe viſam, ac, „fines, ait, extremi, quibus ſol longiſſimo et breuiſſimo die oriebatur et occidebat, in coelo obſeruati erant, non vero noſtri circuli tropici; Africam circumnauigatam eſſe, Herodotus credebat, non vero Africam, quantam nos percognitam habemus:" et ſolem in oceano auſtrali nauigantibus ad dextram fuiſſe, ex opinione vulgari fictum erat." etc. — Cel. *Schneider* in praef. ad edit. ſuam Xenophont Oeconomici etc. p. XIV. ſq. emendat locum Herodot. IV. c. 36. et cl. Bredow arguit erroris, in loco Herodoteo conuerſo commiſſi.

Ad pag. 149. *Sophocles.*

Sophoclis Electra. Emendauit, varietatem lectionis, ſcholia notasque tum aliorum, tum ſuas adiecit *Car. Gottl. Aug. Erfurdt*, Gymnaſii Merſeb. collega Lipſ. 1801. 8. Vſus eſt ed. Brunckii, et codd. ab illo adhibitis, praeſertim cod. Ienenſi, ex quo genuinus textus ab interpolationibus, ex ſcholiis factis, curate poteſt discerni. Acceperat quoque ab Hermanno emendationes. Haec editio laudatur, paucis tantum reprehenſis, in: *Oberdeutſch. allg. Litt. Zeit.* a. 1804. nr. 26. col 410 ſqq.; plura tamen examinantur in *neu. Leipz. L. Z.*

a.

a. 1804. m. Febr. nr. 16. pag. 250. ſqq. *Sophoclis Philoctetes.* Emendauit — — *Car. Gottlob Aug. Erfurdt.* Lipſ. 1805. 8. — habet etiam generalem inſcriptionem: *Sophoclis* tragoediae ſeptem ac deperditarum fragmenta emendauit — *Car. Gottl. Aug. Erfurdt.* Accedit Lexicon Sophocleum et index verborum locupletiſſimus. vol. III. *Philoctetes.* Lipſ. 1805. 8. — *Soph.* Philoctetes, e Brunckiana potiſſimum recens. cum commentario perpetuo *J. H. C. Barby.* Berol. 1803. 8.

Ad pag. 150. *med.*

Die Trauerſpiele des Sophokles aus dem Griechiſchen überſetzt von Fr. Hoelderlin. tom. I. II. cum notis. Francof. ad Moen. 1804. mai. 8. Nec verſio, nec notae laudantur *a G.* (*h. e. Gurlitto*), in Hamburg. *neuen Zeitung.* 1804. nr. 126. et in vniu. bibl. german. vol. 93., a. 1804. part. 1. faſc. 4. p. 240. — *Sophocl.* Trag. germanice vertere quoque coeperunt. *G. Fähſe.* Lipſ. 1804. tom. I. 8. et *F. Aſt.* ibid. 1804. 8. — *König* Oedipus, *ein Trauerſpiel des Sophokles.* Berol. et Lipſ. v. Jen. A. L. Z. a. 1804. nr. 255—257. m. Oct. p. 161. ſqq. — Eadem tragoedia germanicis verſibus expreſſa in *Wielandii* etc nouo attico Muſeo, tom. I. faſc. 2. Tiguri 1805. 8. pag. 71. ſqq.

Ad pag. 152. *lin.* 2.

M. Chriſt. Aug Lobeck ſpecimen obſſ. criticarum et grammaticarum in *Sophoclis* Aiacem Lorarium. Vitebergae 1803. 4. Promittit idem nouam Sophocl. Tragoed. editio-

nem cum amplo commentario. Quod autem *Lobeckius* in alia diſſertatione: *Dii veterum, adſpectu corporum exanimium non prohibiti* (Viteb. 1803. 4.) II. p. ult. laudavit fragmentum Clytemneſtrae Sophoclis, id nuper hoc titulo prodiit: *Clytemneſtrae, tragoediae Sophoclis, fragmentum ineditum; ex cod. Auguſtano et apographo Alexandrino additis animadverſionibus et interpretatione Latina primum edidit Chriſt. Frid. de Matthaei*, Mosquae 1805. 4. — Add. librum: Archives litteraires etc. ſupra ad Aeſchylum memoratum.

Ad. pag. 153. *lin. penult. Euripides.*
Corr. *Hipolytus.*

Ad pag. 154. *lin.* 21.

Porſon in altera *Hecubae* editione, Cantabrig. typis academicis, 1802. mai. 8. plures conſuluit codd. textus verba ſaepius mutauit, et notas auxit atque emendauit: praefationi autem ſubiecit ſupplement. ſ. doctrinam de tribus verſuum generibus, iambico, trochaico et anapaeſtico, a poetis graecis ſcenicis vſurpatis; conf. *neue Leipz. L. Z.* ſeid. 13. *M. Ian.* 1804. p. 203. ſqq.

Ad pag. 156.

Die Hekabe des Euripides im Sylbenmaſſe des Originals veberſetzt von M. Chr. Frid. Pregizer, in Car. Vict. Hauff Zeitſchrift für klaſſiſche Litteratur, tom. 1. partic. 1. Tübing. 1805. 8. p. 161. ſqq — *Ion.* Trag. Euripid. e lingua graeca in germanicam translata atque illuſtrata a *Wielando* in huius Attico muſeo, tom. IV. faſc. 3. Lipſ. 1803. 8. atque

que de illa ipsa eiusque conformatione vberius ab eodem Wielando iudicatur in nouo Attico Museo, Tiguri 1805. tom. 1. fasc. 1. pag. 1—46. et ibid. p. 47 — 158. est versio german. metrica *Helenae*, Trag. Euripideae.

Ad. pag. 157.

Corrig. *Lin.* 4. *ad pag.* 312. — *lin.* 12. *Kapp.* — *lin.* 16. post *Euripideum* adde *chorum.* — *lin.* 17 et 18. leg. 1794. 8. *conf. Lipsienses*, et *lin.* 22. leg. *Phaedram.* — Add. *Christ. Gottl. Kuinoelii* specimen obseruatt. in Euripidis fabulam, quae inscribitur Alcestis. Lipsiae 1785. 4. — Curae Euripideae, s. animaduersi. criticae in Tragoedias huius poëtae: Pars 1., scripsit *M. Frid. Hermann*, Lycei Lubben. Conrect. Lipsiae 1804. 4. conf. *neue Leipz. L. Zeit. a.* 1804. *nr.* 35. M. Mart. p. 557. sq., vbi quaedam aliter explicantur. — De libro: Archives litteraires v. ad Aeschylum. — De *Purgoldi* Obss. crit. vid. pag. 161. Supplem. part. 1.

Ad. pag. 160. *de edit. Coray.*

Corr. *tabula* — conf. etiam longam censuram *in len. A. L. Zeit.* a 1805. nr. 61. et 62. In illa edit. multorum aliorum auctorum graecor. loca emendantur. In sectione tertia praefationis editiones antecedentes, et explicationes ac versiones Hippocrat. secundum temporis ordinem critice recensentur. — Germanica versio in: *Abhandlung des Hippokrates von der Luft, den Wassern und den Gegenden, nach der französischen Bearbeitung des D. Coray, von Georg Ritter von Hegelmüller*

Spondano interpretibus. Ed. ſecunda, locupletior. Colon. Allobrog. ap. Io. Tornaeſium. 1613. 12. Tornaeſii epiſtola nuncupatoria ſcripta eſt *e vico D. Petri* a. d. III. Kal. Jul. cIↃIↃxxcVIII., quo anno prior editio prelum reliquiſſe videtur.

Ad pag. 175. fin.

Emsley nouam Thucydidis editionem Edimburgi curare dicitur. — *Thucydid.* in linguam germanic. transtulit *Max. Jacobi* vol. I. Hamburg. 1804. 8.

Ad pag. 177. inſere.

Ad pag. 357. de Andocide, add. *Jani Ottonis Sluiter Lectiones Andocideae.* Interſperſae ſunt *Lud. Caſp. Valckenarii* ineditae et *Jo. Luzacii* in Andocidem animaduerſiones. Item nonnulla ex codd. Mss. excerpta. Lugd. Bat. 1804. m. 8.

Ad pag. 179. lin. 3.

Iſocratis Paraeneſis, hoc eſt, praecepta de officiis, ſeu honeſtis moribus adoleſcentum, ad Demonicum: eiusdem oratio ad Nicoclem de regno: *Agapeti* expoſitio admonitoria ad Juſtinian. imperat.: De regno ex *Diogene*, item ex *Ecphante*: *Theoctiſti* ſententiae, aduerſus molles et negligentes. Haec omnia graece cum lat. interpretatione. Sententiae ex diuerſis auctoribus collectae, ac in alphabeti ordinem digeſtae. De moribus ex Seneca et aliis. Sumtib. Ioannis de Tournes. 1625. 12.

Ad

Ad pag. 180. *med.*

Iſocratis Panegyricus. Recenſuit et animadverſionibus illuſtrauit *D. Sam. Frid. Nathan.* Morus, Theol. Prof. in acad. Lipſ. Editio *tertia* auctior. Lipſ. 1804. mai. 8.

Ad pag. 185. *lin.* 15. *Xenophon.*

Lexici *Xenophontei* vol. *quartum* prodiit Lipſiae 1804. mai. 8.

Ad pag. 187. *lin.* 4.

Atque edit. *Weiskianae* Vol. VI. reliqua Xenophontis continens, prelo exiit Lipſiae 1804. 8. Acceſſerunt epiſtolae, ex *Allatii* ſylloge nondum ſeorſim editae; omnes *Gabrielii* emendatt. in Cyri diſciplinam; notae ineditae *Valeſii*; varr. lectiones e margine exempl. Villoiſoniani, et duo indices. conf. ephemer. Gotting. litter. a. 1804. plag. 68. p. 676. ſqq. *Weiske*, librum de republica Lacedaem., quem alii abiudicant Xenophonti, huic malit adſerere: at ſuſpicatur, ad nos illum integrum non peruenisſe, ſed tantum eſſe excerptum ab homine quodam, in republica verſato, ſibi factum; hinc ſaepius deeſſe partium coniunctionem, et alia ineſſe, quae non placeant. In excurſu acute animaduertit, caput XIV. eſſe ab alio auctore conſcriptum, locoque iniquo inſertum, et veterem quemdam Graecum codicis ſui fini adſcripſiſſe in ciuitate Spartan. poſtquam Xenophon illum ſcripſiſſet librum, omnia valde fuiſſe immutata. *De republica Athenienſium* libro praemiſit Weiske

Weiske disquisitionem, in qua ostendere studet, in illo libro non contineri narrationem, quomodo ciuitas Atheniens. fuerit constituta: e contrario arbitratur, eum esse satiram in illius formam, forsan primis sui exsilii temporibus conscriptam, et, quoniam curata diligentia in illo desideretur, id potius tarditati librariorum esse tribuendum. In libro *de reditibus* pacis seruandae commendationem fuisse consilium Xenophontis existimat, eumque scriptum Olymp. 89, 3. In praemissa commentat. explicat cap. III. 9. In prooemio ad librum περὶ ἱππικῆς commonstrat, Xenophontem neque de arte equitandi, neque de equitatu agere; sed de officio equitis militari, et docere, quomodo eques equum tractare atque exercere debeat. In libro *de officio magistri equitum* praecipere Weiskio videtur Xenophon, quomodo magister equitum idoneam equitum copiam colligere, instituere, tractare et ducere debeat. In excursu ad cap. 1. 2. de legitimo equitatus numero differit, et librum ad filium, Gryllum, esse scriptum, cum Camerario censet. *De venatu*, praesertim in laude illius, Xenophon maiorem illius amorem, quam philosophiam prodere videtur Weiskio; qui praeterea in praefatione ad illum librum, cum primis de parte libri, ad historiam naturae pertinentis, disputat. Adiectas Xenophontis epistolas esse spurias declarat. (De his quoque legas velim *Schneideri* acutissimi iudicium, in praef. ad suam edit. Xenoph. Oeconom. p. VII. latum.)

Pag.

Pag. 319. ſqq. ſequuntur notae ineditae Henr. Valeſii in Xenophontis opera, ab d'Anſſe de Villoiſon communicatae, et opera eiusdem lectiones variae, margini exemplaris editionis Iantinae adſcriptae, atque emendationes ex vet. exempl. deſcriptae, ac rariori *Gabrielli* verſioni Cyropaediae adnexae.

Ad pag. 187. *lin.* 6.

Corr. *emtoribus.*

Ad pag. 189. *ſub fin.*

Xenoph. Memorabb. Socratis, Oeconomicus et alia opuſc. gr. et lat. ex rec. *Ed. Wells* — cura *Car. Aug. Thieme.* Edit. repetita emendatior. Lipſ. 1804. m. 8. Eſt etiam vol. IV. Xen. Opp. — ed. Thiem. repetitae. — *Xenophons Feldzug nach Ober-Aſien, griechiſch, mit einem griechiſch-deutſchen Wortregiſter, verſehen von F. H. Bothe.* Lipſ. 1804. mai. 8. ſine notis: etiam ſub titulo: Ξενοφωντος Ἀναβασις, de expeditione Cyri minoris, curauit *F. H. Bothe.* Baſis eſt ed. Zeuniana, paucis locis mutata. Verum nec index, nec opera Bothii laudatur in neu. Leipz. L. Z. a. 1804. nr. 111. m. Aug. p. 1771. ſqq. — Maiorem ibidem iure tulit laudem, adſperſis tantum quibusdam emendationibus aut animadverſionibus, verſio: *Xenophons Anabaſis, überſetzt und mit Anmerkungen verſehen von Carl Wilhelm Halbkart,* Prorector am Lyceum zu Schweidnitz. Jenae 1804. mai. 8. Adnotationes ſunt partim criticae, partim exegeticae,

cae, praeſertim quae ad artem tacticam pertinent. conf etiam nova Bibl. german. vniverſ. a. 1804. vol. 93. part. 1. faſc. 4. p. 225. ſqq. De vtraque verſione iudicium quoque fertur in Jen. A. L. Z. 1805. nr. 62. prior culpatur; poſterior laudatur, et praefertur quoque verſioni Beckeri germanicae. Halis Sax. 1802. 8. — Ξενοφωντος Οἰκονομικος — — *Xenophontis* Oeconomicus, Conuiuium, Hiero, Ageſilaus. Recenſuit *Jo. Gottlob Schneider*, Saxo Lipſiae. 1805. m 8. Eſt noua et plane immutata editio, olim Zeunniana Omiſit vero V. Cel. Apologiam Socratis, quam idem iam antea Memorabilibus adiunxerat Socraticis: ſegregauit quoque fragmenta epiſtolarum, Xenophonti adſcriptarum, de quibus in praef. p. VI. ſq. quaedam monuit. In eadem praefat. pag. VII. ſqq criticum luſtrat adparatum, quo vel Zeune quondam vſus eſt in textu recenſendo, vel quem ipſe adhibuit. Pag. IX. mentionem fecit libri, quem conſuluit, rariſſimi: *Platonis et Xenophontis Symposium*, latine conuertit *I. Cornarius*. Baſil. 1548. Conuiuio praemiſſa eſt docta commentatio de Conuiuii Xenophontei tempore, perſonis et argumento, p. 129 — 148. et pag. 228. ſq. brevis praefatio ad Xenoph. Hieronem; tum p. 264 — 268. deſcriptio Encomii Ageſilai, eius auctoritas et fides, atque Schneider adſentitur Weiskii disputationi, qua auctoritatem huius encomii contra Valckenarii dubitationem adſerere conatus eſt.

Ad

Ad pag. 191.

D. I. Bloch dánice vertit Memorabb. Socr. Hafniae 1792.

Ad pag. 193.

Socratis Ἀπομνημονεύματα pueris non temere commendanda, explicatione loci e Xenophontis M. S. IV. 2. docet *Roſtius*; Lips. 1800 4. — Socrate et Glaucon, Dialogue tiré (in verſus Franco-gallicos translatus), de Xenophon. M. S. liv. 3. c. 6. par le citoyen *Andrieux*, in Mém. de l'Inſtit. National des Sciences etc. tom. IV. Paris. an. XI. 4. p. 443. ſqq.

Ad pag. 197. *lin.* 13.

Leg. *intellectu.*

Ad pag. 200. *lin.* 20. *Plato.*

Leg. — *Phaedrus. Edidit et adnotatione perpetua illuſtrauit M. L. F. Heindorf — — Idem antea praeſide* etc. — Ab eodem editi ſunt alii dialogi: *Platonis* Gorgias et Thaeetetus. Emendauit et adnotatione inſtruxit *L. F. Heindorf*, (ſiue Platon. dialogi ſelecti; vol. II.) Berol. 1805. m. 8. et alios edidit quatuor dialogos ibid. in vſum ſcholarum. — Anno 1804 prodiiſſe dicuntur, certe palam adnuntiatae fuerunt editt. aliquot: *Platonis* doctrina de deo. E dialogis eius in vſum ſcholarum, philologor. philoſophorum et theologorum excerpta et in ordinem redacta, auctore *Ludou. Hoerſtel*, Lips. ap. Dyck. mai. 8. — *Platonis* Φαίδων, ἢ περὶ ψυχῆς. *Plato's Phaedon oder*

oder von der Unſterblichkeit der Seele, mit den vorzüglichſten Erläuterungen der berühmteſten Ausleger, von Io. Dau. Büchling. Halae ap. Hendel. mai. 8. — idem ab eodem in vſum lectionum, omiſſis amplioribus interpretationibus, ib. eod. anno 8. — *Platon's Phaedon — überſetzt von A. F. Lindau.* Berolin. ap. Nauck. mai. 8.

Πλατωνος Πολιτεια, ſiue de republica libri decem, edid. *Frid. Aſt.* Ienae 1804. mai. 8. — *Plat. Kriton, ein Dialog, mit einer Einleitung und griechiſch-deutſchem* Vocabularium, *zum Behuf der Anfänger im Griechiſchen.* Brunſuici 1805. 8.

Ad. pag. 201. *lin. vlt.*

Leg. *Fabric. B. Gr.* et *pag.* 202. *lin.* 27. leg. *aliquas ſectiones.*

Ad pag. 205. *lin. vlt.*

De ſexto verſionis *Kleucker.* tomo, qui bonitate interpretationis ſuperare dicitur tomos antecedentes, v. cenſuram *in Ergänzungsblättern zur* A. L. Z. *der drey letzten* Quinquennien *des* 18*ten Jahrhund.* (1805) nr. 20. p. 153. ſqq. — *Platons Timäos. Eine ächte Urkunde wahrer Phyſik. Aus dem Griechiſchen überſetzt und erläutert von D. K. I. Windiſchmann, Kurfürſtl. Erzkanzl. Hofmedikus etc.* Hadamar 1804. mai. 8. de quo libro m. Iul. p. 186. ſqq. — iudicatur *in Oberdeutſch.* A. L. Z. a. 1804. nr. 89.

Pla-

Platons Werke überſetzt von Fried. Schleiermacher. Berol. 1804. m. 8. tom. I. part. I. II. cum animaduerſſ.

Ad pag. 207. *lin.* 14.

The Works of *Plato* [viz his Fiſtyfive Dialogues and twelve Epiſtles, translated from the Greek: nine of the Dialogues by the late *Floyer Sydenham*, and the Remain, by *Thom. Taylor.* With occaſional Annotations on the time Dialogues translated by Sydenham, and copious Notes by the latter Translator, in which is given the ſubſtance of nearly all the exiſting Greek Mſpt. Commentaries on the Philoſophy of Plato, and a portion of which as are already publiſched. Lond. 1804. V. voll. 4. Taylor neoplatonismum transferre ſolet in ſcripta veteris Platonis. conf. Critic. Rev. a. 1804. Iun. p. 121. — *Lin.* 28. corr. *praemittitur epimetri.*

Ad. pag. 208. *lin.* 3.

Fiſcher. progr. XIV. particulas editas fuiſſe, putat cl. *Müller*, in cenſura.

Ad. pag. 208. *lin.* 27.

Idem *Hartmann* ſcripſit proluſionem de mytho Socratis in Sympoſio Platonis. Guben. 1803. 4. Finem mythi, a Platone, non, a Socrate excogitati, et ſecundum naturam ab Ariſtophanis mytho diuerſi, ac ſeuerioris magisque artificioſi, eum fuiſſe, docet, vt ratio-

nem

nem amoris ad bonum pulcramque more humano describeret. In aliis prolusionibus idem V. D. partim finem dialogi Platonici, partim singulas illius partes, aliaque huc pertinentia, e. g. mythum Aristophan., *Eros*, persequutus est. — *Ad pag. 211. lin. 5.* corr. *Platoni.*

Ad pag. 213. lin. 12.

Io. Chr. Hüttner de mythis platonis: Lipsi. 1788. 4. — *Schützii* animaduersſ. criticae in Platonis dialog. de animo, progr. I. II. Ien. 1784. fol. — *Fortsetzung des platonischen Gesprächs von der Liebe von I. G. Schlosser.* Hannou. 1796. 8. — *Ast* de Platonis Phaedro etc. Ien. 1801. 8. conf. vniuersſ. germ. biblioth. vol. 72. part. 2. p. 209. sqq. — *Gust. Fr. Wiggers* diss. sistens examen argumentorum Platonis pro immortalitate animi humani. Rostoch. 1803. 4. conf. *neue* Leipz. L. Z. 1804. m. April. p. 872. — *M. Car. Ludou. Pörscke*, P. P. O. poes. disp. de Platonis sententia, poetas e republ. bene constituta esse expellendos, Regiomont. 1803. 4. — *Phil. Guil. van Heusden* specimen criticum in Platonem. Accedit *Wyttenbachii* epistola ad auctorem: item Collationes codd. mss. Platonis cum a Ruhnkenio confectae, tum aliae. Lugd. Batau. 1803. 8. conf. ephem. litter. Gothan. a. 1804. nr. 31. p. 297. sqq. et *neue* Leipz. L. Z. a. 1804. nr. 107. pag. 1701. sqq. — Cel. *Morgenstern* catalogo praelectionum semestro in academia Dorpatensi, a. 1803. m. Aug. praemisit commentat. de Hippia minore, dial.

dial. *Platonis*, et huius consilium non fuisse docet, vt naturam pulcri explicaret; sed, vt characteres colloquentium describeret, atque refutaret Hippiam. — *Car. Io. Fr. Elverfeld*, Curoni, disp. exhibens conuenientiam philosophiae Platonis cum philosophia nostrae aetatis. Ienae 1804. — *Car. Aug. Gottl. Keil*, V. C. de doctoribus veteris ecclesiae culpa corruptae per Platonicas sententias theologiae liberandis, commentt. I. — XIV. Lipsi. 1793 — 1805. 4 — *Plato und Aristoteles, oder Uebergang vom Idealismus zum Empirismus.* Norib. 1804. 8. — Cel. *St. Croix* in Exam. critique des anciens Historiens d'Alexandre le Grand ed. 2. aliquoties laudat eius ingenium ac pietatem etc. v. p. 83. 503. sq. 280.

Ad pag. 218. *lin.* 3. *Demosthenes.*

Sententiae et Similia ex *Demosthenis* orationibus et epistolis, in certa virtutum ac vitiorum capita collectae, auctore *Ioanne Loino*, Illesiensi. (Colon. Allobr.) ap. Io Tornaesium. 1603. 12. — *Demosthenes Staatsreden, übersetzt, und mit erläuternden Anmerkungen versehen von Frid. Jakobs*, Lipsi. 1805. min. 8. singulis orationibus praemisit V. D. egregias introductiones et subiunxit eruditas obseruationes. Orationes autem, secundum ordinem temporis collocatae sunt 1) περὶ συμμοριῶν. 2) pro Megalopitanis; 3) prima Philippica; 4) de Rhodiorum libertate; 5 — 7) tres Olynthiacae; 8) de pace; 9) secunda Philippica; 10) de Haloneso; 11) de rebus Cherrhonesi;

12)

12) tertia Philippica; 13) epiſtola Philippi et Demoſth. orat. aduerſus illam. Omiſit vero quartam Philippicam. (quam Lucheſini vocat vermiculatum emblema, ac Valcken. in not. ad orat. ſuam de Philippo, atque Wolf in prolegg. ad edition. ſuam orat. Demoſth aduerſus Leptinem p. LX. in not. ſuſpectam habent,) et or. περὶ συντάξεως, ſ. de ordinanda republica, (quam idem Wolf. l. c. p. LXXIV. in nota, ex aliis Demoſthen. maxime Olynth. III. et Ariſtocratea ab aliquo declamatore conſutis pannis confectam exiſtimat).

Ad pag. 218. *lin.* 18.

Leg. *inter has.*

Ad pag. 219. *lin.* 5.

In eodem Attico Muſeo in linguam germanic. conuerſae ſunt, atque illuſtratae, in tom. III. faſc. 3. Tiguri etc. 1801. p. 417 — 472. prima orat. Philippica, atque in tom. IV. faſc. 2. Lipſ. 1802. pag. IV ſqq. et 1 — 32. tres Olynthiacae. — Cel. *St. Croix* in Exam. laudato p. 622. de tempore, quo habita eſt Demoſth. or. de corona, p. 308. not. 3. de oratione, quam ſpuriam habet, de foedere cum Alex. et alibi de *Demoſthene* atque *Aeſchine* agit iudicatque.

Ad pag. 221. *lin.* 4. corr. *legere malit. et Geſner.* et ad *lin.* 18.

De *Kochii* prolegomenis erudite iudicat V. quidam D. in Ien. A. L. Z. 1804. nr. 50. p. 395.

p. 395 ſqq. et aliquoties emendat aut culpat eius opiniones atque iudicia. — Laudat et defendit Theopompum *Staueren* ad Cornel. Nepot. Alcib. c. 11. p. 251. ed. III. — Quaeritur inſuper, num Theopompus περὶ εὐσεβείας (quae citatur a ſcholiaſte ad Ariſtoph. Aues, v. 1354.) ſcripſerit. Negat id *Ruhnken.* in Hiſt. crit. oratorum graec. p. 87. ſqq. et Θεόφραστος apud ſcholiaſt. legendum eſſe arbitratur; ſed dubitat cenſor in Ien. L. Z. loco memorato, quia locus Dionys. Halicarn. vol. VI. p. 784. ed. Reiskii illi coniecturae minime faueat. In eod. libro et vol. p. 785. eſt locus claſſicus, `δεὸ καὶ βάσκανος etc., qui ad defendendum Theopompum faciat.

Ad pag. 221. *ad* §. 80. *de Lycurgo.*

Lycurgi orat. in Leocratem, in vſum auditorum imprimi curauit *B. Thorlacius.* Hafniae 1804. 8.

Ad pag. 223. *lin.* 14. *Ariſtoteles.*

Peylikii edit. a. 1499. praeter Freytag. laudatum memorat quoque *Leich* de origine et incrementis typograph. Lipſienſis p. 75. et in not. *r.* addit, eam recuſam eſſe 1503. et 1509. Panzer autem l. a me citato ex Freytagio memorat tantum edit. 1499. Error igitur eſt typogr. in meis ſuppl. vbi excuſum eſt *rec. a.* 1505. Neque vero cl. *Kuller.* in cenſura, bis typis repetitam eſſe illam Peylikii edit. credit, et ait, ſe poſſidere editionem a. 1509. eamque Peylick diſerte vocare. *ſecundo preſſam.*

Jam. Num igitur Leich. errauerit, nec ne, alii inquirant atque diiudicent.

Ad pag. 225. *lin.* 16.

Add. *neue Leipz.* L. Z. a. 1804. m. Febr. nr. 23. p. 358. ſqq. — Artem rhetoricam, tribus libris conſtantem, eſſe genuinum Ariſtotelis opus, eiusque ſagacitatem atque ſubtilitatem redolere; minorem vero artem, vno conſtantem libro, et ad Alexandrum ſcriptam, neque ab Ariſtotele, neque, vt nonnulli exiſtimarunt, ab Anaximene Lampſaceno, neque ab aequali quodam Alexandri; ſed a *Corace*, centum annos ante Ariſtotelem viuente, et conditore ſcholae Syracuſanae rhetoricae, confectam eſſe, demonſtrare ſtuduit *Garnier* in recitatione quadam, in Inſtituto nationali Franciae praelecta. (*v. Intellig. Blatt der allgem.* L. *Z.* a. 1804. nr. 194.) Putat *Garnier*, *Coracem* fuiſſe artis rhetoricae primum architectum, atque Ariſtotelis, quum Coracis artem rhetoricam cum ſua ad Alexandrum miſiſſet, probabiliter fuiſſe conſilium, vt regium diſciplinae ſuae alumnum edoceret progreſſus, quos illa ars ab huius origine vsque ad ſua tempora, quibus praecepta illius dediſſet iuſſu Alexandri, fecerit, neque Ariſtotelem liberum videri a ſuſpicione vani arrogantisque animi.

Ad pag. 226.

Corr. *lin.* 3. *Ariſtoteles* — *lin.* 5. *artem* — *poeticam eſſe fragmentum*; — *lin.* 10. *qui ſuperſtes*;

perſtes; — *lin.* 13. *explicaturus*, et *lin.* 18. *arte poetica.*

Ad pag. 234.

Translations from the Greek, viz. *Ariſtotle's* Synopſis of the Virtues and Vices. — By *Will. Bridgman* etc. (v. ſupra ad §. 21. *de Pythagora*, ad p. 122.) Lond. 1801. 8. Ariſtoteli tributam *Synopſin* ab Andronico potius ſcriptam eſſe, ſuſpicatur Bridgman.

Oeconomicorum Ariſtotelis libri, Graecis et Latinis annotationibus ſuis locis illuſtrati. In quibus pia, grauia et chriſtiana documenta ſunt omnia, etc. In fine: Habes, optime lector, *Ariſtotelis Oeconomicorum* libros, quibus adiecimus annotationes, ex Graecis authoribus, Euripide, Heſiodo et Homero, in his libris citatos. — Cracouiae per Mathiam Scharfenberg. III. die Marc. Anno M D.XXXVII. (1537.) 4. Editor eſt *Georg. Libanus*, Lignicenſis. Textui graeco ſubiungitur *Leonardi* et *Aretini* verſio latina. Pauculae ad marginem adiectae ſunt adnott., notae autem ipſae in fine adnexae. Hanc edit. copioſe recenſuit *Jo. Boguslaus Proſechowski*, (ſub quo nomine latuit *Frieſe* Saxo, tum Warſouiae commoratus,) in *notitia libri graeci, omnium primi in Polonia typis excuſi*, in *Mencken* nouis Miſcell. Lipſiens. tom. V. part. 2. p. 367 — 374. At eam non primum eſſe libr. graecum, in Polonia typis excuſum, *Jo. Dan. Ianozki*, (cuius conſilio Frieſe illam dederat notitiam), errorem ſuum agnouit, et ipſam editionem recenſuit *in Nachricht von*

denen in der — Zaluskiſchen Bibl. ſich befindenden raren Büchern, part. V. p. 194. — 196.

Ad pag. 238. (ſic corr. errorem nr. 138. et ſeq. pag. corr. etiam 239.)

Bernh. Ludou. Königsmann, Athenaei Flenopolit. Rect. duo programm. de Geographia Ariſtotelis ſectio I. et II. phyſicam Ariſtotelis Stagiritae geographiam complexa, particula prior, 1803. particula poſterior, faſciculus vnus. 1804. Schleswig. 4. Multa Ariſtotelis loca emendantur atque illuſtrantur. vid. *neue Leipz. L. Z.* a. 1804. nr. 83. p. 1321. ſqq. m. Iun. — De *Ariſtotele*, eius libris metaphyſicis, hiſtoria animalium, epiſtolis ad Alexandrum, maximam partem ſuppoſititiis, educatione atque inſtitutione Alexandri M., eius ſententia de rebus diuinis aliisque rebus diligenter differit iudicatque cel. *St. Croix* in Examen etc. cit. p. 194 — 207. 295. not. 2. et ſaepius, et de fatis librorum Ariſtot. poſt eius mortem p. 200 et 852.

Ad pag. 239. *in col. ſupr. leg.* DIOGEN. SINOP.

Ibid. poſt lin. 9.

Inſere *ad Sectionem III.* etc. *Ib.* inſere, *Ad pag.* 468. *Introduct. lin. vlt.*

Egregium cel. *Sainte Croix* opus iterum formulis typograph. deſcriptum, et mire locupletatum eſt: Examen critique. — Seconde Edition conſidérablement augmentée. Paris. An. XIII. — 1804. mai. 4. — *et ad pag.* 471. *Introd.* de *Hecataeo* add. Laudat huius hiſtoriam et narrationem de Iudaeis diligentem veram

ramque, neque eius opus pro apocrypho habendum esse, cum *Guil. Spencero* not. ad Origenem p. 14. sq. censet cel. *St. Croix* l. c. p. 536. sqq. Aliter sentit *Eichhorn* in *Allgem. Biblioth. der bibliſch. Literatur* part. V. nr. 3. v. add. et corr. ad Introd. II. 2. p. 337.

Ad pag. 239. *lin.* 19. corr. 474. et *lin.* 21. leg.

Tarentino, et adde: *Heraclidis* fragmenta de rebus publicis edidit: ex codd. ex antiquis auctoribus et ex ingenio emendauit, atque commentario perpetuo primus illustrauit D. *G. D. Koeler*, Rect. Gymnas. Detmold. Addita est versio germanica. Hal. Sax 1804. m. 8. Conf. *neue Leipz. L. Z.* a. 1805. nr. 14. m. Ian. p. 209. sqq.

Ad pag. 241. *lin.* 10. *Theophraſtus.*

Idem *Büchling.* edidit: *Theophraſts moraliſche Charactere.* (v. Add. et corr. ad Introd. II. 2. p. 637.) Neque vero versio neque editio laudatur in *Ergänzungs-Blätt. zur A. L. Z.* (1805.) nr. 20. pag. 157. sq.

Ad pag. 244. *lin.* 11.

De *Theophraſto* eiusque characteribus sollerter disputauit, et charact. germanice vertit atque illustrauit *Hottingerus Wieland's Attiſchem Muſeum*, tom. I. fasc. 3. p. 97. sqq. Tiguri et Lipſ. 1797. et tom. II. fasc. 1. p. 1. sqq. ibid. 1798. 8.

Ad

Ad pag. 245. de Ariſtoxeno. lin. 9.

Mahne diatribe rec. eſt in Theſauro critico nouo, tom. I. p. 1 ſqq. Lipſ. 1802. 8.

Ad pag. 246. lin. 4.

Leg. *Polemonis nomine.*

Ad pag. 248 de Euclide, lin. 11.

Leg. *Daſypodii.* Laudari, legi aliquibi, edit. *Euclid.* element. in vſum iuuentutis, Lipſ. 1745. 8.

Ad pag. 255. de Lycophrone ſub fin.

Leg. *illum ex Daniele.*

Nouiſſima Lycophronis editio non omnium criticorum tulit laudem. Inſcripta vero eſt: Λυκόφρονος τοῦ Χαλκιδέως Κάσσανδρα, τὸ σκότινον ποίημα, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο Ἰσαακίου, μᾶλλον δὲ Ἰωάννου τοῦ Τζέτζου ἐξήγησις. *Lycophronis Chalcidenſis Caſſandra*, obſcurum poema, ope XVI. codd. MSS. ſanioribus ſubinde lectionibus reſtitutum, fideliori interpretatione exornatum, et accurata paraphraſi explicatum: cum *Iſaaci*, vel potius *Iohannis Tzetzae* commentario, ex poſtrema Oxonienſi editione ad fidem XIII. exemplarium bis mille ferme in locis emendato, notabiliter aucto, latine reddito et illuſtrato. Accedunt fragmenta vndique collecta; variantes Lectiones, Emendatt. et Indices neceſſarii. Studio et impenſis *Leopoldi Sebaſtiani.* Romae 1803. ap. Anton. Fulgon. in mai. 4. cum II. tabb. aen. Conf. *ephem. litter.* Gotting. a. 1804. ſcid. 35. p. 340. ſqq. et

et *neue* Leipz. L. Z. a. 1804. nr. 161., vbi etiam catal. codd. a. Sebaſtiano adhibitorum reperitur. Maiorem curam impendiſſe videtur in commentarium Io. Tzetzae, (hunc enim fuiſſe parentem oſtendit ex variis rationibus, maxime ex eius epiſtola, in hac edit. recuſa, ad Protonotarium Baſilium Archidemum,) quam in ipſum Lycophronis carmen, et contextum graecum.

Ad pag. 257. med. Theocritus.

Selecta quaedam Theocriti idyllia. Recenſuit, variorum notas adiecit, ſuasque animaduerſſ. partim latine, partim anglice ſcriptas, immiſcuit *Thom. Edwards.* Cantabrig. 1779. 8. — Vtilis criticaque editio eſt: *Theocriti carmina.* Recenſuit et annotatt. inſtruxit *Io. Chriſti. Guil. Dahl,* graec. litterar. P. P. O. in acad. Roſtochienſi. Lipſ. 1804. min. 8. Conf. cens. in *neu. Leipz.* L. Z. a. 1804. m. Mai. nr. 67. p. 1063. ſqq. In Praefat. pag. IX. V. D. laudat editionem Theocriti optimae notae, Louanii ap. Theodoric. Mart. Aloſienſem a. 1520. min. 4., quam cum Aldina conſentire in plurimis quidem locis; nec tamen omnibus locis, adfirmat. In praef. autem pag. VI. in not. ſcribit, exemplar, quod poſſideat, alterius editionis Valckenar. in titulo habere anni numerum 1781. contra ab aliis citari edit. a. 1779. Atqui meum exemplar, quod eodem, quo lucem adſpexit, anno accipere me memini, numerum anni cIↃIↃCCLXXIX ap. Io. le Mair. et I. A. de Chal-

mot

mot prae se fert. Quare cum Dahlio mihi videtur credibile, nonnulla exemplaria ex arbitrio redemtorum, (forsanque nouorum,) nouo numero insignita esse.

Ad pag. 260. *med.*

Io. Christi. Hartmanni prolusio de variis Theocriti imitatoribus. Greitz. 1773. 4. — *Ern. Groddeck* comment. praeside Trendelenburg defensa, in I. Idyll. Theocriti. Gedani 1782. 4. — *Ev. van Driel* orat. pro. Theocritea poculi descriptione. Traiecti ad Rhen. 1788. 4. — Animaduersi. in *Theocritum, Bionem et Moschum* sunt in *Car. Gotth. Lenzii* Animaduersionibus in quaedam graecor. et latinor. scriptorum loca. Ienae 1784. 8. — *Iacobs* praemisit editioni suae Bionis et Moschi (Gothae et Amstel. 1795. 8.) animaduersiones in carmina Theocriti; et loca quaedam Theocriti explicuit aut tentauit in specimine emendationum in auctores veteres. Gothae. 1786. 8.

Ad pag. 263. *lin.* 5. *de Callimacho.*

Küchler de vestigiis nonnullis V. T., quae in hymnis Callimachi deprehenduntur. Neostad. ad Orlam 1788. 8. — *Du Theil* Recherches sur les Fêtes Carnéennes pour servir à l'Intelligence de l'Hymne, composé par *Callimaque* à l'honneur d'Apollon: in Mém. de Littérature tom. 39. p. 185 — 202.

Ad pag. 263. *lin.* 16.

Corr. *De hac edit.*

Pag.

Pag. 265. lin. 13. ſcribe *paſſim* et lin. 24. corr. *liber rarus.*

Ad pag. 266. lin. 6. Cleanthes.

Corr. *Bleſſigii.* — Conf. *Vlr. Andr. Rohde* de veterum poetarum ſapientia gnomica etc. Hauniae 1800. 8. p. 287. ſqq., vbi etiam loca quaedam Hymni critice tractantur.

Pag. 267. lin. 7. leg. *Manethoniana.*

Ad pag. 275. lin. vlt.

Disputatio hiſtorico-critica de *Panaetio Rhodio*, philoſopho ſtoico, quam praeſide *Dan. Wyttenbachio*, litter. human. Prof. ad publicam disceptationem proponit *F. G. van Lynden*, Leoward. Fris. Lugd. Bat. 1802. mai. 8. *Panaetium* auctorem librorum de Officiis et familiarem Scipionis ac Laelii fuiſſe, nec duo diuerſosque Panaetios, contra Ludouic., ad Suidam prouocantem, in prima parte oſtendit auctor, idque confirmat teſtimoniis aliorum ſcriptorum ipſiusque Suidae aliis locis. Idem Ionſium, qui diem natalem Panaetii refert ad Olymp. CII., refutat, et Panaetium aequalem Scipionis fuiſſe atque circa ann. v. c. 569. natum cenſet. Tum agit de Panaetii magiſtris ac diſcipulis, atque commoratione Romae apud Scipionem ac Laelium; eumque, docet, intra a. v. 608 et 612. ſcripſiſſe libros de Officiis; ſuos autem vltimos vitae annos transegiſſe Athenis. In altera parte de doctrina ſcriptisque Panaetii vberius diſſeritur. Praeterea loca quaedam veterum

auctorum emendantur. v. *neu. Leipz. L. Z.* a. 1804. nr. 106. p. 1694. sq.

Ad pag. 280. *lin.* 6. *Apollodorus.*

Apollodori Athenienſis Bibliothecae libri III. et fragmenta. Curis ſecundis illuſtrauit *Chr. G. Heyne.* Gotting. 1803. mai. 8. — Ad *Apollodori* Biblioth. Obſeruatt. auctore *Chr. G. Heyne.* ib. eod. anno, m. 8. In hac altera editione textui ſubiecta ſunt breuia argumenta notaeque criticae. Additus eſt index auctorum, e quibus Apollodori fragmenta collecta ſunt. Fragmenta nouas acceperunt acceſſiones. In altera parte adnotatt. mythologicae ſunt locupletatae et indices etiam auctiores. — Minor editio Apollodori Heyniana, in vſum ſcholarum, prodiit ibid. 1804. 8. — Ἀπολλοδώρου — Bibliotheque d'*Apollodore*, l'Athenien. Traduction nouvelle, avec le Texte grec révu et corrigé, des Notes et une Table analytique, par *E. Clavier*, Membre de la Cour de Iuſtice criminelle ſéante à Paris. tom. I. II. an XIII. 1805. 8. Paris. ſed conf. cenſuram in Gotting. ephem. litter. a. 1805. nr. 75. p. 738. ſqq.

Ad pag. 280. *ad* §. 60. *Meleager.*

De *Meleagro Syro* v. Monthly Magazine a. 1805. nr. III. m. Mai. pag. 339. et nr. IV. m. Iun. p. 460. add. ib. nr. I. m. Mart. p. 138. ſqq. et nr. II. p. 215. ſqq.

Ad

Ad pag. 286. lin. 4. Dionyſius Halicarn.

Τεχνη ῥητορικη. quae vulgo integra Dionyſio Halicarn. tribuitur, emendata, noua verſione latina et commentario illuſtrata, auctore M. *Henr. Aug. Schott.* Lipſiae 1804. mai. 8. Cl. *Schott* exiſtimat et probare ſtudet, in hac arte rhetorica diuerſas reperiri partes, partim ex reliquis Dionyſii Halicarn. ſcriptis, partim ex eius praelectionibus, ab auditoribus exceptis, collectas, partim aliorum rhetorum praecepta, ſed aucta, et additamentis ſeriorum rhetorum interpolata, aliaque fragmenta propter ſimilitudinem compoſita. In prolegomn. agit Schott. de Dionyſio Halicarn. eiusque ſcriptis rhetoricis. Conf. Bibl. nou. vniuers germ. vol. 97. a. 1805. p. 165. ſqq. et *ntue* Leipz. L. Z. a. 1804. m. Febr. n. 27. p. 429. ſqq.

Pag. 287. *lin.* 28. *de Diodoro* Sic. corr. *et complectitur.* Praeterea conf. Mém. de l' Acad. des Inſcr. tom. 27. Hiſt. p. 57. ſqq. — De Diodoro Sic., eius aetate, virtutibus et vitiis ſcribendi, etc. ſobrie acuteque iudicauit atque diſſeruit cel. St. Croix in Examen etc. ſaepius laudato p. 65 — 72 et p. 587. etc. ed. ſec.

Ad pag. 288. lin. vlt. de Nicolao Damaſceno.

Add. *Fabricii* B. Gr. pag. 684 not. *uu.* nou. edit. — *Nicolai Damaſceni* Hiſtoriarum excerpta et fragmenta, quae ſuperſunt, Graece. Nunc primum ſeparatim edidit, verſionem duplicem, alteram Henr. Valeſii, hinc inde emendatiorem; alteram Hugonis Grotii

in

in locos plerosque. Henr. Valesii notas integras, aliorumque virorum doctorum, vndique collectas, et suas, nec non testimonia veterum ac recentiorum de Nicolai vita scriptorumque notitia adiecit *Io. Conradus Orellius*, Diaconus Turicensis. Accedit *Seuini* dissert. de Nicolao Damascено, gallice scripta. Lipsiae, sumtib. librariae Weidmanniae. 1804. m. 8. De docta hac edit. conf. nou. bibl. vniuers. germ. vol. 93. part. I. fasc. 4. pag. 236. sqq. et *neue* Leipz. L. Z. a. 1805. nr. 14. m. Ian.

Ad pag. 292. med. Strabo.

Georg. Henr. Lünemann Descriptio Caucasi gentiumque Caucasiarum, ex *Strabone*, comparatis scriptoribus recentioribus — commentatio, quae in certamine litterario ciuium academiae Georg.-Augusti, d. IV. Iun. 1803. praemio in ordine philosophorum ornata est. Lipsiae 1803. 4. In Hall. A. L. Z. nr. 210. m. Iun. 1804. p. 125. sq. valde quidem laudatur commentatio; nonnullae tamen animaduersiones contra auctorem adsperguntur. — Caucasiarum regionum et gentium *Straboniana* descriptio ex recentioris aeui notitiis commentario perpetuo illustrata. Accedunt Excursus nonnulli, de nomine Caucasi: de metallis Caucasi: de Iberorum origine: de nomine Georgiorum gentis et Cyri siue Kuri fluuiis; de Tschercassis; de Aorsis, Auaris et Hunnis; de Reineggesiana Caucasi descriptione. Auctore *Christph. Rommel*, (nunc Prof. Marburg.)

Cum

Cum appendice, textum graecum continente. Lipſ. 1804. mai. 8. conf. Götting. ephem. litt. a. 1804. nr. 15. et de vtroque Lünemann et Rommel. opere v. Lipſ. L. Z. nr. 67. a. 1804.

Pag. 292. *lin.* 23 ſcrib. *Adde.* ac *pag.* 296. *lin.* 5. leg. *aeneae* et *pag.* 297. *lin.* 19. leg. *cuius vero memoria.*

Ad pag. 299. *lin.* 5. *Flauius Ioſephus.*

Flauius Ioſephus vom iüdiſchen Kriege. Ueberſetzt von I. B. Frieſe, und mit einer Vorrede verſehen von Herrn D. Oberthür. Alton. 1804. part. I. lib. 1. — 3. mai. 8. conf. *neue allg. deutſch. Biblioth.* tom. 92. faſc. 8. p. 463. ſqq., vbi quoque verſiones aliorum germanicae comparantur. — Part. II. libr. 4 — 7. Alton. 1805. *Oberthür* in praef. Ioſephi teſtimonium de Chriſto cenſet eſſe genuinum; at interpolatum, oſtenditque, vnde ortae ſint interpolationes. *Lardner* vero in: Large Collection of ancien jewiſh and heathen teſtimonies to the truth of the chriſtian Religion, Lond. 1764. 4. part. I. p. 150. ſqq. copioſus, de illo teſtimonio, oppugnat eius integritatem. — M. *Georg. Theoph. Güldenapfel* disput. hiſtorico - exegetica *Ioſephi* Archaeologi (Arch. XIII. 10, 6. et XVII. 1. 4.) de Sadducaeorum canone ſententiam exhibens: reſpond. Frid. Theop. Zimmermann. Ienae. 1804. 4. Ioſephi verba haud probare videntur auctori, a Sadducaeis libros tantum Moyſeos fuiſſe diuinos habitos, ſed, vti late is demonſtrat, ex aliis quoque argumentis, inprimis ex loco cont. App. I. 8., vni-

uer-

etiam differt. Incipit vero a vita *Niciae*, Athenienſis, praemiſſa epiſtola interpretis.

Ad *pag.* 313. *lin. vlt.*

Vol. XIV. et vltimum ed. Hutten. lucem adſpexit Tubing. 1804. 8. Index igitur adhuc exſpectari debet.

Ad pag. 317. *lin.* 23.

Leg. *Bagnacavallo.* et *pag.* 320. *lin.* 1. leg. *Budaei.*

Ad pag. 321. *lin.* 9.

Plutarchi vitae parallelae Alexandri et Caeſaris. Commentarium iuuentuti φιλέλλην ſcriptum adiecit *Frid. Schmieder.* Halae. 1804. mai. 8. — Ex *Plutarchi* Chaeron. Opp. excerpta, quae ad artes ſpectant. In capita digeſſit, interpretat. lat. et adnotatt. inſtruxit *I. F. Facius.* Coburg. 1805. 8.

Ad *pag.* 326. *lin.* 15.

Kaltwaſſerianae verſionis germanicae vitar. Plutarch. parallel. cum adnotatt. tom. VI. et VII. prodierunt Magdeb. 1803. 8. — *Lin.* 23. leg. *tum ſpeciatim.*

Pag. 327. *lin.* 12. leg. *Oribaſii.* *ac pag.* 330. *lin.* 12. leg. *Schultheſs.*

Ad *pag.* 331. *lin. pen.* *Arrianus.*

Schmiederi edit. valde laudat cel. *St. Croix* in Examen ſaepius praedicato, Ed. II. p. 744. not. 2. Idem V. D. in praeſtantiſſ. ſuo opere fre-

frequenter differit de Arriano, Xenophontis imitatore, eius stilo et scriptis, de eius vanitate, virtutibus ac vitiis historicis, comparatione cum Xenophonte etc. pag. 88 — 101. p. 240 sqq. 260 et multis aliis locis. Pag. 96. in not. obseruat, insignem lacunam in libr. VII. Expedit. Alex. M. etiam in cod. bibl. publ. Paris. n. 583. a Seuino ex Asia adducto, necdum collato, et in aliis VIII. codd. Paris. reperiri.

Ad pag. 334. *med. Artemidorus.*

Editio noua, eaque critica et auctior prodire in lucem coepit: *Artemidori* Oneirocritica, ex duobus codd. Venetis recensuit, emendauit, poliuit, notis instruxit, Nic. Rigaltii et Io. Iac. Reiskii suisque illustrauit, itemque indices copiosos adiecit *Io. Gothofr. Reiff.* Saxo. tom. I. textum graecum, varias lectt. atque ipsum Artemidorum spectantes indices continens. Lipsi. 1805. mai. 8. In praef. pag. VI. probatum iuit editor, Artemidori vitam. litterariam non tam in Antonini Pii, quam Antonini philosophi eiusque successoris Commodi tempora incidere. — Secundus tomus, qui eodem anno prodiit, complectitur notas editoris, Rigaltii et Reiskii; in tertio autem sequentur ceteri, qui in edit. continentur Rigaltina, coniectores. —

Ab hoc diuersus est *Artemidorus Ephesius*, Geographus, clar. Olymp. 169. v. *Fabr.* B. Gr. V. p. 264. Praeter Hudson, *van Goens* duo fragmm. ad Porphyrium de antro Nympharum p. 87. publicauit, et in *Io. Christoph.*

Stoph. L. B. de Aretin Beyträgen zur Geſchichte und Litter. a. 1804. m Mai. ſiue part. V. pag. 49 — 53. exſtat *Artemidori geographi* fragmentum de Nilo. e cod. mſt. bibliothec. electoral. Monacenſi nunc primum editum et latinitate donatum a *Frid. Xav. Berger.*

Ad pag. 339. *lin.* 25.

De edit. Schulziana *M. Aurelii Antonini* conf. *allgem. L. Z.* a. 1802. nr. 302. — et *pag.* 340. *lin.* 23 corr. *Schultheſſii, Tiguri.*

Ad pag. 343. *ſub fin. Claud. Ptolemaeus.*

Edit. 1462. ideo eſſe ſpuriam, quia habeat ſignaturas, ante a. 1474. haud vſitatas iudicat cl. *Müller* in cenſura. — *Pag.* 344. *lin.* 4. corr. *edit.* et *pag.* 345. *lin. penult.* ſcrib. *Wolfram.*

Pag. 347. *lin.* 17. *et* 18. corr. *quum adoleſcens — — quam octodecim.*

Ad pag. 348. *ſub finem Hermogenes.*

Οἱ ἐν τῇ ῥητορικῇ τέχνῃ Κορυφαῖοι. — — *Aphthonius, Hermogenes* et *Dionyſius Longinus*, praeſtantiſſimi artis rhetoricae magiſtri, *Franciſci Porti* Cretenſis, opera induſtriaque illuſtrati atque expoliti. Anchora Io. Criſpini. 1569. 8. Singuli habent peculiares indices, et a Longino nova incipit paginarum ſeries, et praefixa eſt noua inſcriptio: Διονυσίου. — — *Dionyſii Longini*, rhetoris praeſtantiſſimi liber, de grandi ſiue ſublimi genere orationis. In quo cum multa alia praeclare ſunt emendata, tum

tum veterum poetarum versus, qui, confusi commixtique cum oratione soluta, minus intelligentem Lectorem fallere poterant, notati atque distincti. Additus index methodum totius libri et ordinem quaestionum, de quibus agitur, ipsamque rationem praeceptionum commonstrabit. Apud Io. Crispin. M.D.LXIX. 8. Tam Franciscus Portus in epistola nuncupatoria ad Bezam, graece scripta, quam Io. Crispinus in praefat. profitentur, priorem plura *Hermogenis* exemplaria mssta contuliſſe, plura in textu, qui in antecedentibus edd. mendis scatebat, emendasse, atque exempla, quae passim corrupta erant et mutilata, magno labore integra reddidisse, fuisse omnes propemodum poetas atque oratores euoluendos attenteque perlegendos, vt exempla, quae in illis delitescebant, eruerentur, et suo quaeque loco integra reponerentur. Crispinus adiunxit Longinum, „quem, vt verbis eius vtar, et ipsum pessime habitum, ipse Portus olim Ferrariae Venetiisque veluti rediuiuum curauit iudicio et industria magis, quam subsidio librorum, quum praeter vnum, vix alterum exemplar mstum, nedum tertium reperiretur: in quo et plus laboris suscipiendum fuit, et ad coniecturas et ingenium confugiendum." De hac igitur editione tum rara, tum critica, plura referre volui. Quae vero Portus in Longino praestiterit, Morus in praef. ad suam Longini edit. pag. XXVI. sq. bene docuit. — De cod. Veneto Marciano CCCCXXXIII. membran. qui continet *Syriani*

commentar. in *Hermogenem*, multo pleniorem, quam iu edit. v. cel. *Morelli* Bibl. gr. Mſ gr. et lat tom. I. p. 298. ſq — In cod. Bauar CXXIII. eſt anonymi expoſitio in ſtatus Hermogenis, quae inter editos commentarios in Hermog. non reperitur, teſte cl. *Hardt.* in Aretini *Beyträgen etc.* 1804 partic. 8. p. 37.

Ad pag. 353. *lin.* 19. *Pauſanias.*

Scrib. *Ea iterum emendatior prodiit a.* 1798 *et* 1799 *II. tom. in* IV. *partibus.* 8. — *Pag.* 364. *lin.* 21. corr. *archaeologicis.*

Ad pag. 356. *lin.* 19. *antep. Lucianus.*

Corr. *Ad pag.* 192. et *lin. ſq.* add. *vol. VIII. prodiit* Lipſ. 1800.

Ad pag. 360. *lin.* 27.

mrr. *dialogos.* — *Lucian.* dialogi mordtuo, gr cum indice locupletiſſimo, a *Io.* oouhCr. Vpſal. 1779. 8.

Ad pag. 362. *med.*

Ein Verſuch über Lucian's von Samoſata Philoſophie und Sprache, von Io. Chriſti. Tiemann, Paſtor zu Dennigko etc. Zerveſt. 1804 8. Proprie commendatur ac defenditur Lucianus eiusque conſilium. Vindicatur etiam Lucianus a crimine atheiſmi. Conf tamen *neue* Leipz. L. Z. a. 1804. m. Febr. nr. 23. p. 364. ſqq. — In linguam *Polonicam* ſunt, vt me docuit vir quidam doctus, translati:

Ty-

Tymon dialog. *Lucyana*— przez *Iana Danieckiego*. Cracou. 1608. 4. — *Podagra*, carmine polonico, a *Io. Alano Bardzinski*: ſine loci nota, 1680. 4. — *Pſyche* ſ. l. et a. ex ſententia Zaluskii circa a. 1690 — Nouam editionem ſub nomine *Andreae Morſztyn* curauit *Andr. Zaluskius*, Lipſ. 1725. 4. — *Ianozki* in *Nachricht von den in der Zaluſkiſch. Bibl. ſich befindl. raren Poln. Büch.* part. 5. pag. 208. ſqq. vberiorem dedit notitiam libri, inſcripti: *Luciani* Samoſat Aſtrologia, Eraſmo Roterodamo interprete. *Ioſephi Struthii* in Luciani aſtrologiam commentariorum libri duo. *Luciani* declamatio quaedam lepidiſſima, *Ioſ. Struthio* interprete. Exc. Cracou. per Math. Scharffenberg. 1631. 8.

Ad pag. 367. *lin.* 2. *Maxim. Tyrius.*

The Diſſertations of *Maximus Tyrius* — translated from the Greek by *Tho. Taylor*. II. voll. Londin. 1804. 12.

Ad pag. 367. *lin.* 11. *Philoſtrati.*

Philoſtratus de vita Apollonii Tyanei, ſcriptor luculentus, a *Philipp. Beroaldo* caſtigatus: (eſt Alamani Rinuccini verſio) in calce: Impreſſum Venet. per Bernardinum Venetum de Vitalibus. 1502. etc. fol.

Ad pag. 368. *fin.*

Obſeruatt. in *Aeliani* Hiſtor. animal. et *Philoſtrati* vitam Apollonii epiſtola ad V. cl. Io. Gottl. Schneider. — auctore *I. Fr. Iacobs.*

Ienae

Ienae 1804. 8. Conf. *neue Leipz.* L. Z. 1804. nr. 146.

Ad pag. 369. *lin.* 3. *Zenobius.*

Zenobii Sophiſtae, Epitome paroemiarum, ex Tarraeo et Didymo collecta. (edit. a M. Georgio Libano, Legnicenſi, Presbytero.) Cracou. Matthi. Scharffenberg excudebat, Anno M. D. XLIII. mens. Aug. XXV. 4. conf. *Ianozki Nachr. von den in der Zaluskiſchen Biblioth. ſich befindenden rar. polniſch. Büchern.* part. 5. p. 198. ſq.

Ad pag. 370. *lin. vlt. Athenaeus.*

Tom. III. ed. *Schweighäuſer.* vsque ad librum IX. Athenaei: a. XI. 1805. mai. 8. ac tom. IV. animaduerſſ. in librr. VII. et VIII. ib. 1803. — Tom. IV. textus: ac tom. V. animaduerſſ. in libr. IX. et X. ib. an XII. ſ. 1804. Laudatur editio; at multa, quae ad criticam aeque ac interpretationem, praecipue artem metricam pertinent, deſiderantur, multaque poetarum loca atque fragmenta acute emendantur aut verſus rectius diſtinguuntur in *neu. Leipz.* L. Z. a. 1804. nr. 3. m. Mart. p. 517. ſqq. atque an. 1805. nr. 37. mens. Mart. p. 577. ſqq.

Ad pag. 375. *med.*

De *Iacobs* epiſt. v. paullo ante ad Philoſtrat.

Ad

Ad pag. 380. *med. Longinus.*

De Franciſci Porti edit. *Longini* cum Hermogene et Aphthonio, vide paullo ante dicta ad *Hermogenem.* — Ibid. *lin. penult.* corr. 283.

Pag. 381. lin. 9. corr. *Reitemeieri.*

AD PARTEM HANC II. SVPPLEMENTORVM ANALECTA.

Vela contrahenda ſunt, ne Analecta mole ſuperent ſupplementa; idque eo magis mihi faciendum eſt, quod non admodum multas plagulas, typographicis formulis deſcriptas in manibus habeo, ideoque cauendum eſt, ne bis eadem chorda oberrem.

Ad pag. 10. *ſub fin.*

De *Franc. Porti* editione *Aphthonii* cum Hermogene, vide ſupra ad Hermogenem adnotata.

Ad pag. 19. *lin.* 19. *de Heliodoro.*

Corr. ὁ Δ. Κοραὴς: et *lin.* 22. ſcrib. II. *tom. mai.* 8. — *Coray* in praemiſſa epiſtola ad Alexandrum, Baſilii, qui ſumtus ad opus typis excudendum ſuppeditauit, de libris agit romanenſibus, de antiquis auctoribus eiusmodi librorum, qui partim ſuperſunt, partim perierunt: a pag 21. de Heliodoro, epiſcopo Triccenſi in Theſſalia, (quem tamen auctorem carminis de Chemia non eſſe docet,) de eius libro roman. Aethiopicorum, huius conſilio, virtutibus ac vitiis, eumque, monet, maxime imitatum fuiſſe antiquiſſimos Grae-

Graecos, praecipue poetas, et cumprimis Homerum atque Euripiden. Pag. 40. ſqq. ſex priores Heliodori editiones critice recenſentur. Amiotus exemplari ſuo editionis Baſil. varias lectt. codicis Vaticani Romae adſcripſerat, idque Coray acceperat a Steph. Clavier. Textus ed. Commelianae a Corayo pluribus locis eſt correctus. In obſervatt. maximam partem criticis in tomo II. variar. lectt. et factarum emendationum redditur ratio. Plura leges de hac edit. in *neu. Leipz.* L. Z. a. 1804. nr. 161. p. 2561. ſqq.

Ad pag. 25. *lin. vlt. Longus.*

Longi Paſtoralia italice vertit *Caſpar Gozius.* 1766 — gallice *Iac. Amyot* 1559. Amyoti verſio etiam repetita eſt cum figg. a Duce Aurelianenſi deſcriptis et a Benedicto Audran aeri inciſis, quae variis formis prodiit Paris. a. 1718. 1731. 1745. teſte Paciaudo. — Gallice quoque vertit *Petrus de Marca.* Par. 1626. — Daphnis and Chloe a paſtoral Novel, now firſt ſelectly translated in to Engliſh from the Original Greek of *Longus.* Londini 1803. 12. Enimvero *Georg. Thornley* Longi Paſtoralia iam anglice vertit Lond. 1657. 8. teſte *Brüggemanno* in View etc. p. 430.

Ad pag. 27. *lin.* 11. *Eudocia.*

Villoiſon. quondam in litteris, ad me datis, de carmine *Eudociae*, a Bandin. l. c. publicato primum adnotauit, Bandin. confeciſſe ver-

verſionem Latinam vna cum *Anton. Sarti*, vt ipſe Bandin. p. 226. profitetur. Tum ea, quae ſequuntur, ſcripſit. „On lit p. 235. verſ. 14. du ſeconde livre:

Εἰσέτι νηπίαχος δὲ τ' ἐὼν μάθον. ὄργια ϑηρὸς.
Νηδυπόροιο δράκοντος — —

La Traduction Latine porte:

Inde puellus adhuc didici ſacra tetra draconis
Nedypori. —

Aucun Naturaliſte ne connoît ſurement le ſerpent *Nedypore*, dont le nom ne ſe trouve dans aucun Lexique grec: mais il eſt aiſé de voir que c'eſt le Démon. S. Cyprien dit ibid. p. 233. que perſonne n'a été plus livré que lui au culte du Diable, et des idoles, dans ſon enfance; que dès l'âge le plus tendre, ſes parents le conſacrèrent à Apollon; qu'à ſept ans il fut initié au culte de Mithra; qu'il apprit enſuite la magie. C'eſt donc là ce qu'il entend par ὄργια νηδυπόροιο δράκοντος, c'eſt-à-dire, les myſtères du ſerpent ſeducteur, ϑηρὸς δράκοντος, qui fut condamné à *ſe trainer ſur le ventre*, νηδυπόροιο, pour le punir d'avoir trompé Eve. Eudocie fait ici alluſion à ces mots de la Genèſe c. 3. vers. 14. ὅτι ἐποίησας τοῦτο — — ἐπὶ τῷ ϛήϑει σου, καὶ τῇ κοιλίᾳ πορεύσῃ. C'eſt ainſi, que le ſerpent eſt appellé σύργαϛρος dans la *ſecunda ara Doſiadae*. Saumaiſe p. 155. de ſes notes ad *aram ſecundam*, à la ſuite de ſa Duarum Inſcriptionum veterum *Herodis Attici et Regillae coniugis* explicatio. Lutet. Paris. 1609. 4. s'exprime en ces termes:

„Co-

„Coniecturam virorum doctorum admiſimus, qui σύργαστρος legendum probarunt, quod item ſerpentis proprium. Hanc vocem in veteri Inſcriptione reperi, ſed corruptam: nam vbi vulgo ſcriptum eſt DIIS PATERNIS SVRGASTEO MAGNO, omnino ſcribendum SVRGATRO MAGNO, quod ego de Aeſculapio interpretor, quem in draconem verſum, et ſic Epidauro Romam aduectum ſatis ſciunt, qui in hiſtoria Romana non penitus ſunt hospites; niſi cui magis placeat, magis de aliquo genio interpretari. Nam genios ſub anguium effigie colebant. Ego ad Aeſculapium pertinere iudico." Cette mépriſe du ſavant M. Bandini pourroit trouver place dans une nouvelle Edition du petit traité ſi curieux, intitulé: *Colloquium criticum de ſphalmatis virorum in re litteraria illuſtrium*, que *Iacques, Boileau*, frère du fameux poëte ſatyrique, a donné ſous le nom de *Marcellus Ancyranus* à la fin de ſes *Diſquiſitiones* II. *de reſidentia Canonicorum, quibus acceſſit tertia de tactibus impudicis.* Paris. 1695. 8. Hactenus Villoiſonius. —

Idem V. D. olim mihi amiciſſimus, in eadem epiſtola de altera *Eudocia* haec, quae ſequuntur, ſcripſerat mihi adnotanda: Il ya dans ſon Ιωνιὰ des paſſages, qui ne peuvent pas être de cette Princeſſe, et qui ont été ajoutés, comme dans Suidas, par une main poſtérieure; par exemple celui ci où page 402 il eſt parlé de *Cyriaque d'Ancone*, fameux Voyageur et Antiquaire du XV. ſiecle: οὕτως ἀπήγγειλεν ἡμῖν κυριακὸς ὁ ἐξ Ἀγκῶνος, ἀνὴρ

ἀνὴρ ἀξιοπίστατος, καὶ ἄλλως καλὸς κἀγαθὸς, φάμενος καὶ αὐτὸς ἔχειν τὴν βίβλον. ἔφη δ' αὐτὸς συρίακος κ. τ. λ. Vn Impoſteur qui auroit compoſé l'Ιωνιὰ ſous le nom de l'Impératrice Eudocie, et lui attribuer cette compilation, n'auroit pas été aſſez mal adroit pour faire cet anachroniſme groſſier. Cette addition en forme de note aura paſſé de la marge dans le Texte, comme on en a mille exemples.

Ad pag. 29. *lin.* 7. *Proclis.*

Procli Pallas-Athene, germ. verſio, verſibus heroicis, in lib. menſtruo, **Horen**, a. 1795. part. X. Tubingae, p. 68. ſqq.

Ad pag. 32. *lin.* 6. *Hierocles.*

Hieroclis comment. illuſtrauit **I. Chr. Wolf.** in diſſ. epiſtol. etc. Lipſ. 1720. 4.

Hieroclis Facetiae e recens. **Io. Ad. Schier**, Lipſ. 1750. 8. — Selectas dedit **Frid. Andr. Stroth**, in Chreſtomathia ſua graeca. Quedlinburg. 1780. 8. — Ex *Hieroclis* Facetiis excerpſit quasdam et notis illuſtrauit **Andr. Dalzel** in Collectaneis gr. minoribus — ed. **Io. Godofr. Grohmann**, Lipſ. 1797. 8. p. 29. ſqq. et in nota prima quaedam de Hierocle et de Facetiarum editt. adnotauit.

Ad pag. 35. *lin.* 24. *Agapetus.*

In manibus habeo edit. citatorum opuſculorum, (Colon. Allobrog.) ſumptibus Ioannis de Tournes. M,DC.XXV. 12.

Ad

Ad pag. 37. *lin.* 3. *Coluthus.*

Villoiſon in epiſtola ad me ſcripta ea, quae ſequuntur, adnotauit: Le poëme de *Coluthus* étoit inconnu avant que Beſſarion l'eut découvert avec Tryphiodore et Quintus Calaber, (en allant de Conſtantinople au Concile de Florence,) dans un Monaſtére grec de l'Ordre de S. Baſile, ſitué dans le Bourg de Caſoli, qui a le titre de principauté dans la Pouille, près d'Otrante, Voyez p. XLI. et ſuivantes, et ſurtout pag. LXI. des Obſervations que l'Abbé *Ange Théodore Villa* a jointes dans ſa nouvelle Edition de Milan 1753. 8. à ſa Traduction en vers Italiens de *Coluthus* avec le Texte grec, et avec des Variantes.

Ad pag. 37. *lin.* 10. *Cointus, ſ. Quintus.*

Lucem adſpexit editio, huius ſententiae: *Quinti*, Smyrnaei, Poſthomericorum libri XIV. Nunc primum ad librorum Mſſtor. fidem recenſiti, reſtituti et ſuppleti a *Th. Chr. Tychſen.* Accedunt curae Chr. Gottl Heynii II. voll. Argentorati ex typographia ſocietat. Bipontin. Exter et Embſer. 1805. mai. 8.

Ad pag. 38. *lin.* 20. *Theophilus.*

Theophilus, Anteceſſ. Paraphraſe veber die Inſtitutionen Inſtinians, *aus dem Griechiſchen überſetzt, und mit Anmerkungen begleitet von I. C. Finke.* Gottingae 1805. m. 8.

Ad pag. 44. *lin.* 10. *Theophanes Nicaenus.*

Ex litteris *Villoiſonii* quaedam ſupplebo: *Theo-*

Theophanis Archiepiſcopi Nicaeni, quae exſtant, opera, nunc primum ex bibliotheca Vaticana, graece et latine edita, *D. Conſaluo Ponce de Leon* interprete, qui annotationes etiam addidit, et varias lectiones ex alterius codicis collatione, Romae apud Franciſcum Zanettum. 1590. in 8. de 172. pages, ſans compter la longue Epitre dédicatoire de Ponce de Leon à Bernardo de Roias, Epiſcopo Compelonenſi, de 22. pages, les Teſtimonia de Theophane, qui viennent après la dadicace et occupent ſept pages, et l'Index des *ſacrae ſcripturae loca, quae a Theophane vel citantur vel explicantur* de trois pages et demi En regard de la Dédicace, ſur le revers du titre, on lit:

Ἰωάννου τοῦ Βονάφαρεως. Ἐξ ἀχλύος
τὴν δέλτον ὁ Τονσάλος ἤγαγεν εἰς φῶς,
χαλκοτύποις διαδοὺς, καὶ Γραλοῖσιν ἔχειν.
Θεοφάνεος τὸ πόνημα σοφοῦ πατρός. Ὄλβιος ὅττι
Μοῦσαν ἐὴν ἀνάγει εἰς ἁγίου μελέτας.

Ie vous ai copié ce titre très-exactement d'après mon Exemplaire qui vient de la Bibliothéque du fameux Emeri Bigot et contient quelques petites notes de ſa main. —

Ad pag. 52. ſub fin. de Theodoro Prodromo.

Ex *Villoiſonii* epiſtola quaedam, quae ad partem hiſtoriae litterariae de *Theodoro Prodromo* illuſtrandam locaque *Philae* emendanda bene faciant, liceat hic inſerere: *Fabricius* Bibl. gr. libr. V. cap. 6. pag. 818. tom. VI. (vet. edit.

édit. ſed tom. VIII. pag. 141. med. meae editionis) dit, que dans l'Edition aſſez rare des Κύρου Θεοδώρου τοῦ προδρόμου ἐπιγράμματα, donnée en grec, ſans verſion latine, et ſans notes, à Basle an 1556. 8. on trouve „*Emanuelis Philae, ὅτε ἐπὶ χρονογραφίᾳ μεταβληθεὶς, ἀπῃτήθη ὅρμον περὶ ἀσφαλείας, Iambi ad imperatorem Michaëlem Palaeologum, quibus nihil ſe aduerſus illum ſcripſiſſe teſtatur, et propter ea, quae in Chronographia ſcripſerat, pulſus in exſilium, veniam ac ſecuritatem poſtulat.*“ Le même Fabric. ibidem. lib. V. c. 16. p. 710. tom. VII. (ed. vet. at p. 623. vol. VII. m. edit. ubi vero ea, quae poſthaec Wernsdorf. edidit et quae multa ſunt, omniſi) rapporte de même le titre de cette pièce: τοῦ φιλοῦ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, ὅτε ἐπὶ χρονογραφίᾳ μεταβληθεὶς ἀπῃτήθη ὅρμον περὶ ἀσφαλείας.“ Fabric. ajoute ibidem, „negat autem quicquam ſcripſiſſe ſe, quod imperatori displicere poſſit.“ Il donne enſuite ibid. quelques vers de ce petit poëme dont *M. de La Porte du Theil* a redonné le titre, d'après Fabricius, dans ſa note p. 520. tom. VI. des *Notices et Extraits des MSS de la Bibliothèque nationale*, Paris, an IX. in 4. Fabricius a copié fort exactement le titre de cette pièce de vers jambiques, tel qu'il ſe trouve feuille Ξ (ou ſuivante) 4. de l'Edition de Bâle, où les pages ne ſont pas numérotées: mais il me paroît évident que ce paſſage eſt corrompu, et qu'il faut lire 1) ἐπὶ χρονο-γραφίᾳ διαβληθεὶς, *ayant été accuſé, calomnié pour ſes Annales, au ſujet de ſes Annales*, au lieu de μεταβληθεὶς;

qui

qui ne présente aucun sens: et 2) qu'il faut restituer ἀπητηθη ὅρκον, *lorsqu'on exigea de lui un serment*, au lieu de ὅρμου, qui ne signifie rien dans ce passage *). L'Editeur ou l'Imprimeur de Bâle aura confondu, ce qui arrive souvent, l'abbréviation, ou plutôt la liaison de διὰ avec celle de μετὰ dans μεταβληθείς, et la forme du κ avec celle du ρ, dans ὅρκον. Donnez vous la peine de lire cette pièce de Phile, et vous verrez qu'elle ne renferme qu'une longue formule de serment:

Μαρτύρομαι τὸν ὄντα καὶ προτῶν χρόνων,

et:

Τοῦ σοῦ κατειπεῖν οὐκ ἐτόλμησα κράτους,
Οὐ μὰ τὸ Φῶς ἐκεῖνο τῆς ἀΦθαρσίας κ. τ. λ.

Au contraire il faut changer le μ en ν p. 713. libr. V. c. 16. tom. VII. de la même Bibl. grèque de Fabricius, qui publia pour la première

*) Vtramque emendationem *Wernsdorf.* quoque in sua editione, *Manuelis Philae Carmina graeca*, carm. XVII. p. 242. sq. in nota proposuit atque in versione latina reddidit: *Philae ad Augustum, quando ei, propter chronographium in suspicionem adducto, erat ad fidem firmandam iusiurandum delatum.* Postquam late docuerat, scribendum esse ὅρκον, *iusiurandum*, et διαβληθεὶς aut καταβληθεὶς, *suspicione laborans et adeusatus*, notam ita finit: „Nempe quum suspectus esse poëta de iniuriosis aut contumeliosis in Augustum versibus, in chronographia scriptis, ipseque id negaret factum, iussu Augusti confirmare sinceritatem fidemque suam hoc iureiurando debebat" *Hurt.*

mière fois l' épitaphe en vers Iambiques *d'Irène*, épouse de Iean Cantacuzene *). *Manuel Phile* y fait dire à cette Princesse qu' elle mourut dans la Province de Bithynie, hors des murs de la capitale de l'Empire grec ; mais qu'ensuite on a rapporté par mer, ses cendres à Constantinople. Voici comme il s'exprime:

Θνήσκω δ' ἐπ' ἀυτῆς Βιθυνῶν ἐπαρχίας
Ἔξοικος ἐκ γῆς (j' aimerois mieux lire τῆς)
Αὐσόνων βασιλίδος,
Καὶ τὴν ἐμὴν ἐνταῦθα πιζεύω Κόμιν.

Il est clair qu' au lieu de κόμιν il faut lire ici κόνιν, c'est-à-dire, *je dépose ici mes cendres*. Le N dans les MSS. et dans quelques livres imprimés, est ainsi figuré μ, et c'est ce qui l' a fait confondre avec le μ qui a un trait de plus. Manuel Phile qui dans sa pièce fol. ξ, 4, de l'Edition de Bâle appelle l'Empereur grec Αὐσονάρχης, appelle ici Constantinople la *Capitale des Ausoniens*, τῆς Αὐσόνων βασιλίδος, parceque les Empereurs grecs, qui succédèrent aux Romains, se faisoient appeller Ῥωμαῖοι, comme

*) Vid. Vol. VIII. Fabr. B. Gr. pag. 618 sq. not. v. et pag. 624. vbi, illud epitaphium in noua ed. omisi, et iam monui, Wernsdorf. non solum illud quoque in sua edit. non recepisse; sed etiam in praef. demonstrasse, id neque scriptum esse a nostro Michaele Phila, neque quadrare in Irenem Cantacuzenam, sed illam Irenem filiam fuisse Vladislai Pannoniae regis, filiam, nuptam Ioanni Comneno, Alexii Imp. filio, et a. 1124. in Bithynia denatum. H. —

comme encore aujourd'hui les Grecs modernes: c'eſt-de-là que vient le nom de *Romélie*, la Turquie d'Europe, qui appartenoit auparavant aux Empereurs grecs. Remarquez en paſſant que *Théodore Prodromus* eſt appellé κύρου pour κυρίου, dans les MSS. grecs, et dans le titre de l'Edition de Bâle. C'eſt le *Signore* des Italiens, le *Monſieur* des François, et non pas un nom propre, comme quelques uns l'avoient cru fauſſement. Fabricius relève leur erreur dans la note ibid. tom. VI. p. 799. (ſ. tom. VIII. p. 138. XI. m. edit.). Il pouvoit ajouter que le Père *Souvigny de Blois*, Oratorien, a fait la même faute dans ſa nouvelle Edition de ces mêmes pièces de Théodore Prodromus, qu' il intitule: *Cyri Theodori Prodromi Epigrammata, nunc primum Latinitate donata, cura et interpretatione Quidonis de Souvigny, Bleſenſis, congregationis Oratorii Domini Jeſu Presbyteri.* Iuliomagi 1632. in 4. Fabricius lib. V. c. 16. pag. 696. tom. VII. (ſeu vol. VIII. p. 621. m. edit.) obſerve que le poëme de *Philes* eſt intitulé dans les MSS. τοῦ Φιλῆ Κύρου Μανουὴλ στίχοι ἰαμβικοὶ περὶ ζώων ἰδιότητος, εἰς τὸν βασιλέα Κυρὸν Μιχαὴλ Παλαιολόγου τὸν νέον. Philes a donc été appellé Κυρὸς, comme Prodromus. Mais rien de plus ſingulier dans ce genre que l'erreur de Iean Oporinus, l'Editeur de τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου Βασιλέως Ἰωάννου τοῦ Καντακουζήνου, τοῦ διὰ μοναχικοῦ σχήματος *) μετονομασθέντος Ἰωασὰφ μονάχου, κα-

*) Pour entendre le titre de livre, il faut ſavoir

 que

κατὰ τῆς τῶν Σαρακηνῶν αἱρέσεως, ἀπολογίαι δ. à Bâle 1543. in 8. Il dit dans ſon Avertiſſement qui vient à la ſuite de ſon Epitre dedicatoire: *Tametſi in toto hoc opere exprimendo aduigilatum ſedulo a nobis ſit, ne quid vsquam a MS. exemplari discederetur, tamen in ipſa ſtatim libri inſcriptione, pro eo, quod erat* Κυρῶν Ἰωάννου τοῦ Καντακουζήνου *neſcio, quo pacto* Κυρίου *poſitum eſt, idque rectene an ſecus, aliis expendendum permittimus. Nam vt de* Cyri *nomine, an recte Cantacuzeno adſcribatur, non ſatis perſpectum adhuc nobis eſt, quod a nullo eorum, qui huius in Hiſtoriis meminerunt, ſic appelletur: ita an pro eo confeſtim* Κυρίου *nomen debuerit ſubſtitui, non poſſumus pronuntiare.* Iean Obſopée ne ſavoit pas, que les Grecs du moyen age et les Grecs modernes diſent Κυροῦ, et non pas Κύρου, au lieu de Κυρίου, *Signore* en Italien, *Monſieur* en François. C' eſt ainſi que l' Hiſtoire de Glycas eſt intitulée, τοῦ Κυροῦ Μιχαὴλ Γλυκᾶ Σικελιώτου *βίβλος Χρονική.*

Ad

que dans l'Egliſe grecque un Laique, qui ſe fait moine, ou un Moine qui devient Evêque, change de nom, lors de ſa priſe d'habit, ou de ſon ſacre, mais prend toujours un nom dont les lettres initiales ſont les mêmes, que celles de ſon premier nom: ainſi *Pierre* ſe fait appeller *Paul* et vice verſa: comme *Iean Cantacuzene* ſe fit nommer *Ioſaphat*, en prenant l'habit monaſtique. Simon Archevêque de Thèbes dit p. 788. tom. VII. de votre Ed. de Fabricius: Καντακουζηνὸς ὡς ἄναξ Ἰωαννης Σεπτοῖς τε συζῶν ἁγίοις Ἰωασάφ.

Ad pag. 55. *fin. Manuel Comnenus.*

Addatur *Manuel Comnenus*, circ. a. C. 1168. de quo vid. *Fabricii* B. G. vol. VII. p. 730. et *Saxii* Onom. II. p. 257. — *Io. Chriſtph. Amadutius* edidit atque illuſtrauit in Anecdotis litterariis, ex Mſſ codd. erutis, vol. III. p. 1. ſqq. *Donaria duo graece loquentia, quorum vnum in tabula argentea apud Moniales Saxoferratenſes S. Clarae ab Iuſtiniano Auguſto S. Demetrio Martyri; alterum in Vexillo ſerico opere phrygionico apud monachos Auellanenſes, ab Emmanuele Comneno, Imp. S. Michaeli archangelo dicatum, nunc primum latine reddita, in publicam lucem profert. I. C. Amadutius, graecar. litt. Prof. in archigymnaſio Romanae Sapientiae.* In epiſt. nuncupatoria copioſe agit de hoc Emmanuele, a quo illud anathema eſt oblatum, et quem non alium quidem cenſet, ac eum, qui etiam Manuel dictus, Ioannis Comneni filius fertur, et praeſertim de eius matre, quae in hoc monumento *Eudocia* nominatur.

Ad. pag. 56. *Ioannes Tzetzes.*

Haud piget ex epiſtola *Villoiſonii* ſaepius laudata quaedam, quae ad carmen quoddam Tzetzae pertinent, huc transferre. „*Fredéric Morel* a donné un fragment en vers grecs ſous le titre de *Iliacum carmen epici poetae graeci, cuius nomen ignoratur, ingenium proditur hoc eleganti fragmento, nunc primum prodit cum ſcholiis ex veteribus Mſſ. membranis*

bibliothecae V. C. Isaaci Casauboni Fed. Morellus, Professorum et interpretum regiorum Decanus. Latinis heroicis expressit et notis illustrauit. Paris. ap. Feder. Morellum Architypographum regium, non sine Regis priuilegio, sans date in 4. J'ai ce petit livre rare. La Dédicace de Morel à Thomas Zamoiski de Zamoskio est en vers, et contient deux pages. Vient ensuite la XV. Ode d'Horace, *Pastor cum traheret per freta nauibus*, qui occupe les deux pages suivantes, puis la Version Latine, intitulée *Anonymi poetae graeci carmen de Helena, et expeditione ad Ilium, Fed. Morellus. Interpres regius, Latinis versibus expressit*, en six pages, et *les Interpretis* (Morelli) *notae ad carminis Iliaci fragmentum*, en deux pages. Ces notes commencent par ces mots: *Scholiastes graecus, cuius notulas in hoc anonymi poetae, ni fallor, vetusti, fragmentum, graecae Editioni subiecimus, ex vnico exemplari, mutilo quidem, sed non recente, nec mala manu exarato in membranis, quas vir clarissimus Isaacus Casaubonus, affinis meus, pridem mihi concesserat* etc. Le Texte grec intitulé: Ἀποσπασμάτιον ἔπους περὶ Ἑλένης, ἀνωνύμου τινὸς παλαίου, occupe sept pages et demie, et les Scholies, Ἀνωνύμου σχόλια εἰς τόδε τὸ ποιημάτιον, se trouvent à la fin de la septième page, et occupent la huit ème et dernière. Ces scholies sont du même Auteur que ce fragment de 143 vers hexamètres. Morel s'est apperçu que la fin du poeme manquoit et a mis λείπει τ' ἄλλα. Maittaire

taire indique ainſi cette edition, dans la Vie de Fédéric Morel p. 122. de ſon *Hiſtoria Typographorum aliquot Pariſienſium vitas et libros complectens*, Londin. 1727. 8. „Federicus Morellus eruit... ex Iſaaci Caſauboni Mſſ. membranis *Iliacum carmen anonymi poetae*, anno Editionis non adnotato.“ Frederic Morel ſ'eſt trompé en croyant que ce Poëme eſt *ancien, et élégant*. Pour réfuter cette opinion, il ſuffit d'obſerver que c'eſt un fragment des *Antehomerica* de *Iean Tzetzés*, et qu'il ſe trouve en entier depuis le 147 vers de la 23.e page, jusqu' au 295.e vers inclusivement de la 42.e page *Iohannis Tzetzis Antehomerica, Homerica et Poſthomerica*, donnés par M. *Frédéric Iacobs* à Leipzick, en 1793. 8. Ce ſavant Critique paroit n'avoir pas connu cette Edition de Morel, non plus que le Mſ. grec des *Antehomerica* de Iean Tzetzes, que le Cardinal Caraffe avoit légué à la Bibliothéque Vaticane, où il étoit cotté nr. 1263, et qui a été recemment transporté à la Bibliothéque Nationale de Paris, avec pluſieurs autres Mſſ. de Rome.

Ad pag. 59. lin. 4. Man. Philes.

Conf. ſupra ad pag. 52. de *Theodoro Prodromo* a Villoiſonio adnotata.

Ad pag. 59. lin. 9. de Indorum ſapientiae ſpecimine, et de Georgio Pachymere.

Leg. *Abeſſalomum.* — Poſſinus graece ediditex exemplo, quod Lucas Holſten, fecit

et

et quod exſtat Hamburgi in B. Iohannea — De *formula ſollemni*, ſub nomine *Moſchamparis*, ad hiſtoriam *Georgii* ſ. *Gregorii Pachymeris* lib. II. c. 9. ſupplendam, edita a Bernardo de Rubeis in libro de Georgii ſ. Gregorii vita p. 123. vid. ad Fabricii B. Gr. vol. VII. p. 776. not. *rr.* et vol. VIII. p. 57. ſq. et. p. 61. not. *y.*

Ad pag. 61. *lin.* 6. *Nicephor. Gregoras.*

Hiſtoriae Byzantinae ſcriptor graeco-latinus *Nicephorus Gregoras* etc. res a graecis imperatoribus per annos 145. a Theodoro Laſcari priore vsque ad Andronici Palaeologi poſterioris obitum geſtas libris XI. deſcribens, et *Nicetae Acominati Choniatae* παραλειπόμενα ſupplens. Colon. Allobrog. ap. Petrum de la Roviere. 1625. fol. — In codd. Bauar. ſunt varia et multa Nicephori Gregorae ſcripta, in his quaedam a Fabricio vel omiſſa vel aliter citata: vi cl. *Hardt* notitiam codd. Bauar. in Aretini *Beyträgen*, a. 1803. part. I. p. 48. et part. II. p. 3 — 29.

Ad pag. 64.

Ex epiſtola *Villoiſonii* huc transferre liceat obſeruationem notatu dignam: Les Grecs n'étudient guere la langue ancienne, que dans la Grammaire de *Théodore de Gaza*, où on trouve des erreurs groſſiéres. *Theodore de Gaza* trompé par la maniére dont les Copiſtes grecs configuroient les deux ΦΦ, mis à la ſuite l'un de l'autre, a dit vers la fin du 3 livre de

de ſa Grammaire grecque, qu'il eſt mieux d'écrire ὀρύτγω avec un τ et un γ, qu' avec deux τ, et qu'il en eſt de même de tous les verbes barytons de la ſeconde conjugaiſon de cette forme: ce qu' il tâche de prouver par l'autorité des anciens Mſſ. *Crimine ab vno diſce omnes.* Voicy ſes expreſſions: ἐυλογώτερον μέντοι ἐπὶ τοῦ ὀρύττω, καὶ τῶν ὁμοίων, τὸ γράφειν ὀρύτγω, καγαπερ καὶ τοῖς παλαιοτέροις τῶν ἀντιγραφων ἑρῶμεν. ¡C'eſt qu'il n'a pas ſu lire les anciens Mſſ. Henri Etienne, qui releve cette faute conſidérable p. 107, 108. et 109. de ſon Dialogue de parum fidis graecae linguae magiſtris et de cautione in illis legendis adhibenda, à la ſuite de ſon Dialogue de bene inſtituendis gr. linguae ſtudiis. 1587. 4. obſerve ibid. p. 156. que *Demetrius Chalcondyle* a fait le même bévue.

Ad pag. 73. med.

Aldus Manutius, pater, iam editurus erat *Biblia polyglotta*, vti cognoſcitur ex eius litteris ad Conradum Celtem et Vincent. Longin. dat. Venetiis. 1505. (v. quoque Maittaire A. T. II. p. 4.) atque ſpecimen edidit in vno tantum folio (feuillet,) forma folii maxima. In tres autem columnas diuiſus eſt textus; in prima textus hebraicus, in altera latiore, graecus; in tertia textus latinus, teſte Abbé *de St. Leger* in L'Eſprit de Iournaux. Paris. 1790. m. Sept. p. 252. ſq. Sed Aldus non perfecit conſilium. Nullam huius folii mentionem inueni in *Renouard* Annales de l'Impri-

primerie des Alde, à Paris. 1803. 8. Sed ille, tom. I. p. 140., demum recenſet Ed. Aldin. *Sacrae ſcripturae veteris nouaeque omnia. Graece.* Venet. 1518. fol.

Ad pag. 75. med.

Ex Epiſtola *Villoiſonii*: I'ai ſous les yeux un P*ſeautier* grec, fort rare imprimé avec les Cantiques de l'ancien et du nouveau Teſtament, à Veniſe, le 15. Nou. 1486. in 8. et donné par *Alexandre* de la Ville de Candie, dans l'Ile de ce nom, fils de George, prêtre grec, et petit fils d'Alexandre: Σύνθεσις ἐμοῦ Ἀλεξάνδρου, τοῦ ἀπὸ τοῦ Χάνδακας τῆς Κρήτης, υἱὸς (ſic, pro υἱοῦ) δὲ τοῦ σοφωτάτου καὶ λογιωτάτου Κυροῦ Γεωργίου, ἱερέως, τοῦ Ἀλεξάνδρου, comme porte le titre. Il n'y a ni Epitre dedicatoire, ni préface. Humfredius Hodius parle ainſi de ce Pſeautieur curieux, et du père de l'Editeur p. 312. c. 8. libr. II. de graecis illuſtribus linguae gr. inſtauratoribus, Londini 1740. 8. *Georgii Alexandri*, (George fils d'Alexandre, et père de l'Alexandre, qui a donné le Pſeautier, et portoit ſuivant l'uſage grec le nom de ſon grand-père,) *Romae Profeſſoris, poſtea Cretenſium Praeſulis, quem vna cum Nicolao Sophiano commemorat laudatque Volaterranus, Anthropologiae libr. XXI. mentionem rurſus inuenio in fine P*ſ*alterii graeci, editi Venetiis* 1486. *ab ipſius f lio, qui ſe Alexandrum ex Candace Cretae nominat:* σύνθεσις ἐμοῦ Αλεξάνδρου κ. τ. λ. Volaterranus cité par Hody ibid. p. 310.

510. ſ. exprime en ces termes: Sophianum vero, qui Romae praecipiebat, ſimul et Georgium Alexandrum, (c'eſt une faute; il auroit dû dire Georgium, Alexandri filium,) Praeſulem Cretenſem, qui nuper in vrbe docuit; inter praeceptores ponam graecae diſciplinae, quamquam latinam parum attigerint, nec cum ſupra dictis, (Chryſolora, Beſſarione, Trapezuntio, Gaza, Andronico Theſſaloniçenſi, Argyropulo, Chalcondyle, et Conſtantino Laſcari,) vel in patria lingua conferendi, moribus alioquin humaniſſimis, vitaeque probitate, quae vna maxima eſt laus, forte ſuperiores. Dein multa, ſcitu haud indigna, quae ad Palaeographiam gr. pertinent, ſcripſerat Villoiſon de characteribus huius editionis et Mſſtorum parum cognitis, et a multis, etiam ab editore Polyglottorum Complutenſ. minus recte intellectis. Sed veritus, ne fines huius opuſculi migrarem, illa h. l. omiſi.

Ad pag. 87. *med.*

Apocryphi libri veteris Teſtam. Textum graecum edidit, et variarum lectionum delectum adiecit. *I. C. W. Auguſti.* Lipſ. 1804. mai. 8.

Io. Chriſti. Biel nouus theſaurus philologicus, ſ. Lexicon in LXX. et alios interpretes et ſcriptores apocryphos V. T. ex B. Auctoris Mſto edidit ac praefatus eſt *E. H. Mutzenbecher.* Hagae Comit. tom. I. II. 1779. tom. III. 1780. mai. 8.

Ad

Ad pag. 91. *lin.* 15.

Historisch-kritische Einleitung in's N. T. etiam cum alia inscriptione: *kritische Geschichte der neu testamentl. Schriften von Io. Ernst Christian Schmidt*, (Theologo Giessensi.) Giesen. 1804. m. 8. cf. *neu.* Leipz. L. Z. nr. 17. a. 1805.

Ad pag. 95. *med.*

De canone apud *Eusebium* scite acuteque disputat *D. Io. Frid. Flatt* in *Magazin für christliche Dogmatik v. Moral* etc. part. VII. nr. 6. Tubing. 1801. et part. VIII. nr. 3. Conf. A. L. Z. a. 1802. nr. 86. et 1804. nr. 240., vbi censor suam sententiam atque interpretationem iudicii Eusebiani aeque sagaciter protulit. v. etiam infra ad Eusebium, ad pag. Introd. p. 223.

Pag. 97. *lin.* 5. corr. *pag.* 81. ac *lin.* 8. post. *nr.* 193. *adde*, *denique nr.* 198.

Pag. 99. *lin.* 22. scrib. ςωςο.

Ad pag. 105. *med.*

Add. *Ueber die sogenannten Recensionen, welche der H. Abt Bengel, der H. D. Semler, und der H. Geh. K. R. Griesbach in dem griechisch. Texte des N. T. wollen entdeckt haben — von Chr. Frid. von Matthaei, Russ. Kaiserl. Coll. Assessor.* Ronneburg. et Lips. 1804. m. 8. conf. *neue* Leipz. L. Z. 1804. nr. 148. p. 2365. sqq.

Ad

Ad pag. 116.

Gilbert Wakefield primum dedit ſpecimina verſionis *anglicae*: 1) A new Translation of the firſt Epiſtle of Paul the Apoſtle to the Theſſalians (ſpecimen futurae verſionis N. T.) *W*arrington. 1781. 8. 2) Tum edidit verſionem euangelii S. Matthaei cum notis criticis, philologicis atque exegeticis: ib. 1782. 4. poſtea 3) A new Translat. of thoſe Parts only of the N. T. wich are wrongly translated in our common verſion. Lond. 1789. 8. Denique verſionem totius N. Teſt. cum not. cri icis atque exeget. Lond. 1792. III. vol. — Ed. II. 1795. II. voll. 8.

Ad pag. 118. *lin.* 6.

Noua *Vlphilae* editio ſecundum Ihrii recenſionem, cum latina interlineari verſione, ad verbum facta, et Ihrii verſione lat. textui adpoſita, cum grammatica et Gloſſario a Fr. C. Fulda confecto, et a W. F. H. Reinwald emendato, necnon cum hiſtorico-critica introductione atque adnotatt. textui ſubiectis, curante *I. Ch. Zahn*, prodiit Weiſſenfels et Lipſ. 1803. (ſed demum prelo exiit 1805.) mai. 4. v. *Intellig.-Blatt. zur neu. Leipz. L. Z.* nr. 36. p. 597. ſq. a. 1805.

Ad pag. 121. *lin.* 14.

I. A. Wolfii commentatio *ſexta* de agnitione ellipſeos etc. Prodiit Lipſ. 1805. 4. — *Aug. Frid. Traugott Linke* commentatt. in epiſtolae ad Hebraeos cap. III. ſpecim. I. Plauiae

uiae 1801. m. 8. — ad cap. IV. ſpec. II. ib 1803. m. 8.

Ad pag. 125. *lin.* 11.

Edit. II. Commentarii etc. cenſuram, cenſore interdum diſſentiente, conf. in *neu. Leipz. L. Z.* ſcid. 18. a. 1805. Ibidem iudicatur de libro: *Neuer kritiſcher Commentar über das N. T. von D. Io. Otto Thieſſ. Erſter Band. Das Euangelium der Apoſtel v. Jeſu* Halae 1804. m. 8.

Ad pag. 135. *lin.* 9.

De cod. quondam Bamberg. nunc Monacenſi, antiquiſſimo, qui continet paraphraſin hiſtoriae euangelicae poeticam, in dialecto antiquiſſima ſaxonica, ſ. Franco - Theotiſca ſaec. IX. huc vsque tantum cognitam ſub titulo: *Harmonia euangelica Cottoniana*, in bibl. Oxonienſi, et cuius vnicum exemplar id Oxonienſe habebatur, copioſe agitur, ex actis diurnis Bambergenſibus in *Intelligenz-Blatt der allg.* L. Z. a. 1805. nr. 58. Hickes in ſua codicis Cotton. Mſti notitia putat, ſcriptam fuiſſe iſtam Harmoniam a Franco quodam, tempore Caroli M. In cod. quondam Bamberg. deſunt pauca, quae ſuperſunt in Mſto Cottoniano.

Ad pag. 135. *med.*

De euangel. infantiae Chriſti etc. (v. Introd. II. 2, 2. p. 117.) adhuc notandum eſt, tertium euangelium iam memoraſſe videri Co-

tele-

Clerium ad Conſtitutt. Ap. VI. 16. p. 349. ed. Clerici. Ex illo deſumta videntur fragmenta de natiuitate, vſu cum aliis et morte b Virginis glorioſae, in Bibl Gieſſenſi academ, quae *Schmidt* in *Biblioth. für Kritik und Exegeſe des N. T.* etc. tom. II. part. 4. p. 481. ſqq publicauit, cum euangelio arabico et gr. ſecundum verſionem latinam contulit, addiditque loca quaedam ex metrico german. euangelio, a Tenzelio in *Monathlich. Unterhaltungen* a. 1697. memorato, excerpta. — *Haſſe* progr. Hiſtoriae de Chriſto in vitam et coelum redeunte euangelicae, ex narratione Liuii de Romuli vulgo tradita diuinitate, illuſtratio. Regiomont. 1805. 4.

Ad. pag. 146. *lin.* 24.

In *neu. Leipz. L. Zeit.* nr. 17. et 18. a. 1805. V. quidam D. antequam varia, quae huc pertinent, ſcripta recenſuit, partim examinauit et ſuis auxit cogitatis, praemiſit quaſi introductionem: *Die neueſten Anſichten und Behandlungsarten der drey erſten Evangelien*, vbi varia feruntur indicia; tum varii libri recentt. huc pertinentes nominantur in, his, *Marsh* Remarks etc. atque illius et aduerſariorum ſcripta eriſtica. Tum recenſentur 1) *Herbert Marsh's — Anmerkungen und Zuſätze zu Io. Dau. Michaelis Einleitung in die göttlichen Schriften des neuen Bundes: nebſt einer Abhandlung über die Entſtehung und Abfaſſung unſerer erſten drey kanoniſchen Evangelien. Aus dem Engliſchen*

ins

ins Deutſche überſetzt von Ernſt Karl Roſenmüller, Prof. der arabiſchen Sprache auf der Univerſität zu Leipzig. Zweyter Theil. Götting. 1803. 4. dein 2) Einleitung in das N. T. von Io. Gottfr. Eichhorn. Erſter Band. Etiam cum generali inſcriptione: I. G. Eichhorn's kritiſche Schriften. Fünfter Band. Lipſ. 1804. m. 8. In hoc libro praecipue trium priorum, et aliorum euangeliorum, item euangelii Hebraeorum in lingua Aramaea ſcripti, euangelii *Marcionis*: *Iuſtini* ἀπομνημονευμάτων, *Cerinthi* euangelii. *Tatiani* Harmoniae, et euangeliorum patrum apoſtolicorum hiſtoria eorumque conſenſus diſſenſusque et vſus explicatur ac declaratur. Cenſor varias adſperſit animaduerſiones. 3) et ſqq. recenſentur libri iam ſupra memorati, Io. Ernſt. Chriſt. Schmidt Einleitung ins N. T. ect. D. Vogel comment. de tribus euangeliis etc. Paulus Commentar über die drey erſten Evangelien, etc. et Thieſs Commentar über das N. T. I. Band. — His addatur D. Georg Frid. Seileri progr. de tempore et ordine, quibus tria euangelia priora canonica ſcripta ſint. Erlangae 1805. 4.

Ad pag. 149. lin. antepen.

Duo illa Matthaei priora capita fuiſſe ab initio peculiarem ſcriptiunculam, varie deinceps mutatam, ab graecoque interprete euangelii, a Matthaeo hebraice ſcripti, praefixam, I. E. C. Schmidt in Bibl. theolog. etc. iam ſupra citata, part. IV. p. 552. ſqq. über das

cano-

canoniſche Evangelium des Matthaeus oſtendere conatur.

Pag. 151. *lin.* 6. ſcrib. *partic. I. II. et III.*

Ad pag. 152. *lin.* 14.

Enimuero *Schmidt.* poſtea mutauit ſuam ſententiam, *Marcionis* euangelium eſſe Lucae euangelium ſecundum aliam recenſionem; e contrario, Lucae euangelium diuerſum eſſe a Marcionis euangelio, ſtatuit in *kritiſchen Bemerkungen über das Euangelium des Lucas nach dem Marcion und der katholiſchen Recenſion*, in: *Bibliothek für Kritik und Exegeſe des* N. T. etc. Hadamar. tom. II. part. 3. p. 365. ſqq. 1801. et part. 4. p. 563. ſqq. 1802.

Ad pag. 153. *ſub fin. Ioannes.*

Conf. *Süſskind Beytrag zur Vertheidigunng der Aechtheit des Euangelium Iohannis, in Beziehung auf die Schrift: Der Evangeliſt Iohannes und ſeine Ausleger vor dem jüngſten Gericht*; in: *Magazin für chriſtliche Dogmatik und Moral* part. 9. nr. 1. nr. 240. m. Aug. p. 364. ſq. Tubing. 1803. 8. conf. *Allg. L. Z.* a. 1804.

Ad pag. 157. *lin.* 5.

Cl. *Berthold* in prolus. Veroſimilia de origine Euangelii Iohannis, Erlangae 1805. 8. probare ſtuduit, a Ioanne euangelium in lingua Aramaea primum fuiſſe conſcriptum, dein ab ipſo, aetate prouecto ſchedulis in ordinem re-

redactis, in linguam graecam translatum. — *C. Chr. L. Schmidt.* commentat. *Ueber das Evangelium des Iohannes* in Schmidtii Biblioth. citata part. 3. pag. 386. ſqq. Sed quaedam contra eius expoſitiones monuit cenſor in *Gableri Iournal für auserleſene Litterat.* tom. I. part. 2. pag. 359. ſqq. — *Henkii* progr. Ioannes Apoſtolus, nonnullorum Ieſu apophthegmatum in euangelio ſuo eſt ipſe interpres. Helmſtadt 1798. 4. Add. ſupra p. 197.

Pag. 158. *lin.* 17. poſt *diuiſum* pone comma.

Ad pag. 160. *lin.* 23.

De apocrypho Ioannis, in cod. Bauar. v. *Hardt* de codd. Bauar. in Aretini *Beyträgen* etc. a. 1804. part. III. p. 41.

Ad pag. 166.

Pauls Epiſtle to the Romans in Hebrew. Corrected from the verſion, publiſhed by D. Hutter at Nurenberg 1600. and by Robinſon at London 1661. now republiſhed with many Improvemens by *Rich. Caddig.* A. M. London. 1804. 12.

Ad pag. 169. *lin.* 2.

Volum. VII. *part.* I. ed. Koppian. complectens epiſtol. Paulli ad Timotheum, Titum et Philemonem, continuauit *I. Henr. Heinrichs* Gotting. 1798. 8. conf. eph. litter. Gotting. a. 1799. nr. 81. pag. 801. ſqq. — *Part. II.* etiam cum peculiari titulo: *Paulli* Epiſtolae ad Philippenſes et Coloſſenſes. Gr. Perpetua adnotatione illuſtratae a. *Io. Henr. Heinrichs*, Archi-

Archidiac. ad aedem. S. Iohannis Dannenbergae in Ducatu Luneburg. Götting. 1803. mai. 8. conf. *Neu. Leipz. L. Z.* a. 1804. nr. 147. Epiſtolam breuem Paulli ad Timotheum apocrypham cel. *Hardt* e cod. Monac. 122. publicauit in Aretini *Beyträgen etc.* 1804. part. VIII. p. 34. ſq.

Ad pag. 132.

Codex apocryphus N. T. faſc. 1. editus a *Birch.* Hafniae 1804. m. 8. — De codice *Nicodemi* euang. quondam Senkenbergiano, nunc Gieſſenſi, v. *Schmidt* Bibl. theolog. citat. part. IV. p. 508. — De *Proteuangelio Iacobi* v. ſupra p. 197.

Pag. 185. *lin.* 12. corr. *ſpectantium.* et *pag.* 189. *lin.* 8. corr. *ſectionem*, et add. *Clarkium*, Prof. collegii Ieſu Cantabrig. Conſtantinopoli nuper in patriam ſuam retuliſſe codicem Miſtum operum *Dionyſii Areopagitae.*

Pag. 197. *lin.* 14. corr. *Caſtalione.*

Ad pag. 200. *lin.* 14. *Iuſtinus Martyr.*

Sam. Gottl. Lange dispp. I. II., in quibus Iuſtini Martyris apologia pro Chriſtianis ad Antoninum Pium ſub examen vocatur. Ienae. 1795. 8. v. Haenlein. et Ammon. et Pauli *Neues theolog. Iournal*, 1795. partic. 6. pag. 603. ſqq.

Ad pag. 26. *lin.* 8. de *Iulio Africano.*

In *Io. Chriſtph. L. B. de Aretin*, V. cel. *Beyträgen zur Geſchichte und Literatur* etc.

1804. partic. IV. p. 49. sqq. ex binis codd. Monac. publicata est *Africani narratio de iis, quae Christo nato in Persia acciderunt*, gr. cum lat. versione et notis criticis. Vir doctus, qui illam primus h. l. in lucem edidit, in prooemio primum monet in *Io. Rodolfi Wetsteni* filii notis in epistolam Africani ad Origenem p. 150. omnia veterum de Africano testimonia esse congesta; tum recte iudicat, tantum abesse, vt narratio haec ad scriptorem, omnium antiquorum ore celebratum, referri possit, vt ne hilum quidem contineat, Africani chronographi ingenio dignum; auctorem vero *Cestorum*, qui item *Africani* nomen praeferunt, dudum vel anilis credulitatis, vel mirae in superstitiones propensionis nota a criticis confixum esse: et fatetur, se facile in eorum sententiam concedere, qui eum a chronographo diuersum censeant, ideoque se isti hunc etiam foetum non melioris furfuris adiudicare. In nota denique de *Cestorum* libris differens, fragmenta, inquit, passim apud Hippiatricos et Geoponicos occurrunt praeter tractatum de adparatu bellico, qui huius operis pars censetur, et ea, quae ex Mich. Pselli libro inedito Θαυμασίων ἀκουσμάτων ἰατρικῶν καὶ φυσικῶν vulgauit Iambecius p. 472—479. ed. Kollar. Addo hic, *Africani* opuscula in quibusdam decreti Gelasiani, quod exstat distinct. 15. can. 3. sancta, apocryphis recenseri inter apocrypha, idque prae omnibus certe huic narrationi conuenire.

Pag.

Pag. 220. lin. 11. corrige *Graefium.*

Pag. 221. lin. 10. *Athanaſius.*

Ueber die ökumeniſchen Symbole. Von D. Albrecht Kochen zu Altona, in D. *Io.* Chr. *Wilh. Auguſti*, Prof. *Ienens. Theologiſch. Monatsſchrift für das Iahr* 1802. *2ter Iahrgang*, faſc. VI. nr. 2. p. 34 — 41. Is praecipue differit de ſymbolis Nicaeno et Athanaſiano, quod haud genuinum habetur. Conf. *Oberdeutſche* A. L. Z. 1805. nr. 131. m. Nou.

Sed quoniam reliquas plagulas, prelo iam, credo, emiſſas, nondum accepi et tamen ad finem properandum eſt, hic ſubſiſtere cogor: metuens ne eadem bis adponam.

Quod in prolegomenis ad tom. I. Introductionis etc. pag. 61. ſqq. catalogum dedi codd. mſſtor., qui in bibliothecis *Barberina*, *Angelica* et *Ghigiana* cuſtodiuntur: haud ingrata nec ab inſtituto noſtro prorſus aliena, adpendicis loco, erit, opinor, notitia catalogorum variorum mſtorum librorum, Conſtantinopoli quondam quidem ſeruatorum, quam humaniſſimus *Alter* pluribus abhinc annis per litteras mihi ſuppeditauit. Iam (monente etiam eod. cel. Altero,) *Kollarius* in Supplementis ad Lambecii commentarios, (Vindobonae 1700 fol.) pag. 761. ſq. de cod. CXXXIII. *) nr. 2. fol. 8. p. 2., octo, ait, catalogi variorum calamo ſcriptorum librorum, qui ſaeculo decimo ſexto CPoli adhuc ſalui a diuerſis doctis hominibus poſſidebantur, quorum nomina ſubiicere non pigebit:

1) Conſtantinus Varenus poſſidebat mſſt. 45.

*) In Neſſelii catal. cod. XCVIII. part. V. p. 151. paucis fit illorum catalogorum mentio.

2) Iacobus Marmarotus 22.
3) Ioannes Sutzus. 24.
4) Catalogus a Granlatico exhibitus. 174.
5) Antonii Cantacuzeni. 44.
6) Manuelis Eugenici. 33.
7) Michaelis Cantacuzeni. 57.
8) Patriarchalis biblioth. CPolitanae. 168.

In his igitur Catalogis indicantur manuscripti codd. septem et sexaginta supra quingentos, optimae frugis plerique, immo nonnulli etiam rarissimi: quos si quis ex his Catalogis exscriptos in vnam omnes Alphabeti seriem redigeret, rem faceret iis praesertim viris doctis non ingratam, qui olim Fabricianae Bibliothecae graecae alteram editionem sunt molituri. Hactenus Kollarius. Ex illis catalogis, in vulgari gr. lingua scriptis, cel. *Alterus* iam a. 1780. sibi ea, quae sequuntur, excerpserat.

I. Codd. *Constantini Varoni.* Inscriptio catalogi haec est: ταῦτα εἰσὶ τὰ βιβλία τοῦ ἐντιμοτάτου καὶ θεοσεβεστάτου παπᾶ Κυροῦ Κωνσαντίνου τοῦ βαρήνου καὶ μεγάλου σακελλαρίου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

5. ἀγαπητοῦ διακονοῦ τῆς μεγάλης ἐξηγησιας καὶ διδασκάλου γεγονότος τοῦ βασιλέως ἰουζινιανοῦ τοῦ μεγάλου πρὸς τὸν αὐτὸν βασιλέα ἰουζινιανὸν, βιβλία, ἤτοι τμήματα δώδεκα. (Prud *Fabric.* libr. V. cap. V. p. 570—572. vol. VI. vet. edit. seu in noua edit. vol. VIII. pag. 36. sqq.)

6. γραμματικὴ γρηγορίου τοῦ θεολόγου.

10. συμμάχου τοῦ ἑβραίου ἑρμηνεία εἰς τὸ δα. βὶδ ψαλτήριον.

11. τοῦ αὐτοῦ (συμμάχου) ἑρμηνεία εἰς ἅπαντα τῆς θείας καὶ παλαιᾶς γραφῆς.

16. Φωτίου πατριάρχου κωνσταντινουπόλεως ἑρμηνεία εἰς τοὺς κάνονας.

20. μανουὴλ τοῦ κορινθίου καὶ μεγάλου ῥήτορος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας κωνσταντινουπόλεως ἀπολογίαι δεκατέσσαραι πρὸς τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ ὀγδόην σύνοδον. Καὶ περὶ τὰς ἀτοπίας τῶν λατίνων κεφάλαια ἑβδομήκοντα τέσσαρα.

21. ἀρσενίου Φιλοσόφου, μητροπολίτου γενομένου μονεμβασίας τῆς πελοποννήσου ἑρμηνεία τὰς εἰς τὰς ἐννέα κωμῳδίας τοῦ ἀριστοφάνους.

24. νικολάου πατριάρχου κωνσταντινουπόλεως ἑρμηνεία εἰς ἅπαντα τῆς θείας γραφῆς.

26. μάρκου μουσουρου Φιλοσόφου ἑρμηνεία καὶ συναγωγὴ μεγάλη εἰς τὰς ἐννέα κωμωδίας τοῦ ἀριστοφάνους.

27. μανουὴλ τοῦ καμαριώτου καὶ μεγάλου ῥήτορος εἰς πλάτωνα καὶ ἀριστοτέλην.

28. τοῦ αὐτοῦ μανουὴλ τοῦ καμαριώτου ἀπόδειξις εἰς τὰς ὁμήρου ῥαψωδίας, καὶ εἰς τὸν βίον αὐτοῦ.

29. γεωργίου γεμιστοῦ ἑρμηνεία εἰς τὰς πέντε Φωνὰς τοῦ ἀριστοτέλους καὶ εἰς τὰς δέκα κατηγορίας.

34. νικολάου Φιλοσόφου τοῦ πρωτασυκρίτη, τοῦ λειχούδη ἑρμηνεία εἰς πάντας τοὺς βασιλικοὺς νόμους.

35. ἰωάννου τοῦ μητροπολίτου χαλκηδόνος ἀπόδειξις εἰς τὴν πενθέκτην σύνοδον, καὶ εἰς τοὺς κάνονες αὐτῆς.

36. ἰωάννου ἀναγνώστου τῆς μεγάλης ἐκκλησιας ἱστορία καὶ βίος τοῦ ἁγίου καὶ ἰσαποστόλου μεγάλου κωνσαντίνου.

42. Ζαχαρίου ῥήτορος ἱστορία ἐκκλησιαστική.

44. Φρυνίχου λεξικὸν κατ' ἐπιτομήν, πάνυ ὠραῖον.

II. Codices *Iacobi Marmareti*, cum inscriptione: τὰ βιβλία τοῦ ἐνδοξοτάτου ἄρχοντος κυροῦ ἰακώβου τοῦ μαρμαρέτου.

4. ἱστορικὸν, κυροῦ νικηφόρου τοῦ γρηγορᾶ. ἤγουν ἱστορία ἐκκλησιαστική. καὶ ἔνε τὸ χαρτὶ βιββάκινο.

5. ἱστορικὸν κύρου μαγίστρου τοῦ σὴθ χρονικὸν εἰς κοινὴν γλῶτταν, καὶ ἀρχίζει ἀπὸ κτίσεως κόσμου, καὶ ἔνε τὸ χαρτὶ κόλλες μεταξοταῖς.

6. ὀνειροκρίτης ἀκριβὴς κυροῦ νικηφόρου πατριάρχου κωνσαντινουπόλεως, κατὰ ἀλφαβήτου στοιχέιου. καὶ ἔνετο χαρτὶ βιββάκινο.

9. κυροῦ ἰουσίνου φιλοσόφου καὶ μάρτυρος ἑρμηνεία εἰς τὸν ἅγιον διονύσιον τὸν ἀρεοπαγίτην ἐπίσκοπον ἀθηνῶν. ἱεραρχία οὐρανία, μυσικὴ θεολογία. καὶ ἔνε το χαρτὶ βιββάκινο.

III. Codices *Ioannis Sutzu*. Inscriptio est: ταῦτα εἰσὶ τὰ βιβλία τοῦ ἐνδοξοτάτου ἄρχοντος κύροῦ ἰωάννου τοῦ σούτζου.

9 λέοντὸς τοῦ φιλοσόφου καὶ βασιλέως ἱστορίαι μερικαι, καὶ τὸ χαρτὶ ἔνε βιβράινο.

11. Ζαχαρίου ῥήτορος ἱστορία ἐκκλησιαστική. καὶ τὸ χαρτὶ ἔνε βιβράινο.

12. Ἰωάννου ἀναγνώστου τῆς μεγάλης ἐκκλησας τῆς πρεσβυτέρας ῥώμης ἱστορίαι καὶ βίοι τοῦ μεγάλου κωνσαντίνου καὶ ἰσαποστόλου βασιλέως. καὶ τὸ χαρτὶ ἔνε βιβράινο.

IV.

IV. Codices, qui variis locis ſeruantur, quorum catalogus confectus eſt a *Grammatico*, ſiue, vt Kollar. legit, a *Granlatico*. Graeca deeſt inſcriptio, latina autem haec eſt: Catalogus librorum hinc inde extantium, a *Grammatico* exhibitus.

1. *βιβλίον τοῦ ἁγίου καὶ δικαίου λαζάρου· ὁ ὁποῖος λάζαρος ἔκαμε τέσσαρες ἡμέραις εἰς τὸν ἅδην, καὶ ὡς ἂν τὸν ἐσύκοσε ὁ χριςὸς, ἐξηγήθη τέσσαρα βιβλία. Καὶ ἰδόντας αὐτὰ οἱ ἀπόςολοι καὶ οἱ πατρὲς, ἔκριψαν τὰ τρία καὶ δὲν ἡυρίσκονται· τὸ δὲ πρῶτον βιβλίον τοῦτο ἔνε εἰς ῥώμην. καὶ ἤκουσα ἐκ τὸν σάντα κροῦζε τὸν γαρδηνάλε ὅτι πᾶσα ὁποῦνα γένη νέος γαρδηνάλες, τοῦτο διδοῦναι καὶ τὰ διαβάζει μιᾷ φορᾷ. Καὶ ἄλλον ἄνθρωπον δὲν τὸν δείχνουν.* Cl. Alter, qui *Grammaticum* aut, Kollario iudice, probabilius *Granlaticum*, ſcribam fuiſſe horum catalogorum exiſtimat, ſuperiora ita vertit: „Liber ſancti et iuſti Lazari. Hicce Lazarus paſſus eſt tribus (quatuor) diebus in inferis, et poſtquam illum excitauit Chriſtus, edidit quatuor libros. Et videntes illos (libros) apoſtoli, et patres, occultauerunt trés, et hi non inueniuntur. Iſte primus liber, (hic nempe, qui Conſtantinopoli exſiſtit,) eſt Romae; et audiui a Santa cruce Cardinali, quandocunque nouus Cardinalis creatur, hunc librum illi dari et hunc perlegit vna vice. Alteri homini non oſtendunt.“

2. *τοῦ μενάνδρου τὰς κωμωδίας, ὅλας τὰς εἰκοσί τέσσαρας. καὶ ἐξηγεῖται αὐτὰς ὁ ὑπέρτιμος κῦρος μιχαὴλ ὁ ψελλός.*

6.

6. ἱστορικὸν κυροῦ μιχαὴλ τοῦ ψελλοῦ καὶ ὑπερτίμου.

7. ἱστορικὸν ἀνδριότου περὶ τῆς γῆς αὐτῶν ἑταιρίδος.

8. ἱστορικὸν κύρου νικήτα κουροπαλάτου τοῦ χονιάτου.

27. ἱστορία παλαιὰ μετὰ τὸν πόλεμον τοῦ μωάμεθ. καὶ ὅπως ἐπολέμησε, καὶ ἐνίκησε τοὺς ῥωμαίους, δύο καὶ τρῖς φοραῖς.

97. ἰωάννου ταῦ ζωναρᾶ ἐξήγησις εἰς τὴν ὀκτώηχον ἰωάννου τοῦ δαμασκηνοῦ.

129. τὰ ὁμηρόκεντρα, τὰ γενόμενα παρὰ τῆς εὐσεβεςάτης εὐδοκίας τῆς βασιλίσσης.

133. τὰ τοπογραφικὰ τοῦ ςράβωνος.

134. τὰ τοπογραφικὰ κλαυδίου πτολομαίου.

135. ἐξήγησις καὶ διήγησις πάνυ ὠφέλιμος, εἰς τα τοπογραφικὰ ςράβωνος καὶ πτολομαίου παρὰ τοῦ σοφωτάτου κυροῦ μιχαὴλ τοῦ ψέλλου.

36. ἀςρονομικὸν κύρου μιχαὴλ τοῦ ψελλοῦ.

136. λόγοι ἱστορικοὶ πάνυ ὡραῖοι τοῦ σοφωτάτου κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Ξωναρᾶ.

139. τοῦ σοφωτάτου, καὶ εὐσαβεςάτου ἡμῶν βασιλέως κυροῦ Ἰωάννου τοῦ καντακουζηνοῦ· τοῦ διὰ τοῦ Θείου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος μετωνομασθεὶς ἰωάσαφ, κατὰ τοῦ μωάμεθ ἀπολογίαι τέσσαρες.

147. γεωργίου τοῦ γεμίστου ἱστορία περὶ Φορεμάτων βασιλικῶν, καὶ ἀρχόντων, καὶ πάντων τῶν ἐν τέλει.

148. ἱστορικὸν γεωργίου μοναχοῦ τοῦ λακαπήνου· καὶ ἀρχίζει ἀπὸ κτίσεως κάσμου.

149. ἱστορικὸν ἰωάννου κουροκαλάτου τοῦ σκυλίτζη· καὶ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν ἀγόρευσιν νικηφόρου τοῦ

ἀπὸ

ἀπὸ γενικῶν· καὶ τελειώνει ἕως τῆς βασιλείας ἰσκανίου τοῦ κομνηνοῦ.

150. ἱστορία τῶν κομνηνῶν· ὃ καλεῖται τὸ βιβλίον, τὰ κομνηνὰ ἱστορήματα.

171. ἱστορία συντέτμα τοῦ φιλοσόφου συγγραφεῖσα παρὰ μουσοῦ τοῦ πέρσου.

V. Codd. *Antonii Cantacuzeni.* Inscriptio est: τὰ βιβλία τοῦ ἐνδοξοτάτου ἄρχοντος κυροῦ ἀντωνίου τοῦ καντακουζηνοῦ.

8. τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως ἡμῶν κυροῦ ἰωάννου τοῦ καντακουζηνοῦ· τοῦ διὰ τοῦ θείου καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος μετωνομασθεὶς ἰωάσαφ, κατὰ τοῦ μωάμεθ ἀπολογίαι τέσσαραι, καὶ ἕνε τὸ χαρτὶ κόλλες μεταξοταῖς.

37 τοῦ εὐσεβεστάτου (vti supra —) ἰωάσαφ, λόγοι ἀντιρρητικοὶ τέσσαροι, κατὰ τοῦ μωάμεθ. καὶ ἕνε χαμπάδο.

VI. Codd. *Manuelis Eugenici:* inscriptio haec est: τὰ πάροντα βιβλία εἰσὶ τοῦ ἐνδοξοτάτου ἄρχοντος κυροῦ μανουὴλ τοῦ εὐγενικοῦ.

5. ἱστορικὸν κύρου κωνσαντίνου τοῦ καισαρέως ὅπερ ἱστορεῖ περὶ ῥωμαικῆς ἱστορίας· καὶ μετεγλωττίσθη ἀπὸ τὴν λατίνων γλῶτταν εἰς τὴν ἑλληνικὴν, παρὰ κυροῦ γεωργίου τοῦ ζηγαβηνοῦ.

9. κυροῦ βησαρίου μητροπολίτου νικαίας· ὕστερον δὲ μετὰ τὴν ὀγδοὴν σύνοδον γενομένου πατριάρχου βενετίας, ἤτοι νέας κωνσαντινουπόλεως· καὶ καρδηναλέου τῆς παλαιᾶς ῥώμης· καὶ γράφει κατὰ τῶν γραικῶν.

33. μιχαὴλ τοῦ ψέλλου ἑρμηνεία εἰς τὴν βίβλον τοῦ διοσκορίδου διὰ στίχων πολιτικῶν.

VII.

VII. Codd. *Michaelis Cantacuzeni.* Inſcriptio haec eſt: ταῦτα εἰσὶ τὰ βιβλία τοῦ ἐνδοξοτάτου ἄρχοντος κυροῦ μιχαὴλ τοῦ καντακουζηνοῦ.

1. Ὀνειροκρίτης ἀκριβὴς κατὰ ἀλφαβήτου ϛοιχεῖου, καὶ μεταγλωττίσθη ἀπὸ τῶν ἀῤῥάβων γλῶτταν εἰς τὴν ἑλληνικὴν, παρὰ μαγίϛρου τοῦ κῦρ σήθ· καὶ τὸ χαρτὶ ἔνε βιββακίνο.

35. ἰατροσόφιον ἴσπρου βεεκζεβὲρ τοῦ ἔβι· βιβλίον μέγα· καὶ ἔχει τμήματα ἑπτά· καὶ μετεγλωττίσθη ἀπὸ τὴν ἀῤῥάβων γλῶτταν εἰς τὴν ἑλληνικήν· παρὰ τοῦ σοφωτάτου κυροῦ γεωργίου τοῦ βυζαντίδου· καὶ τὸ χαρτὶ ἔνε βιββάκινο.

36. ἰατροσόφιον, βανλὶ λεγόμενον, καὶ μετεγλωττίσθη ἀπὸ τὴν ἀῤῥάβων γλῶτταν εἰς τὴν ἑλληνικὴν· παρὰ μαγίϛρου τοῦ κῦρ σήθ· καὶ τὸ χαρτὶ ἔνε κόλλες μεταξρταῖς.

39. τοῦ ἀσκληπίου περὶ θαλάσσης ἐρυθρᾶς· καὶ περὶ δενδρίτου λίθου, ἤτοι κοραλλίου· καὶ τὸ χαρτὶ ἔνε βιβράινο.

40. τοῦ ἀσκληπίου, περὶ ὠκεανοῦ ποταμοῦ καὶ τὰς ἐν αὐτῷ εὑρισκομένας νήσους· καὶ τῶν αὐτῶν· καὶ τὸ χαρτὶ ἔνε βιβράινο.

41. τοῦ αὐτοῦ ἀσκληπίου, περὶ ὕλης ἰατρικῆς· τάς τε εὑρισκομένας βοτάνας ἐν ἰνδίᾳ, καὶ τῇ εὐδαίμονι ἀῤῥαβίᾳ· καὶ ἀλλὰ πολλὰ ἔχει διάφορα· καὶ τὸ χαρτὶ ἔνε κόλλες, βίβραινο.

37. ἰατροσόφιον τοῦ ἀσκληπιοῦ περὶ λίθων καὶ βοτανῶν δυνάμεων. καὶ τὸ χάρτι ἔνε βιβραίνο.

38. τοῦ αὐτοῦ ἀσκληπιοῦ περὶ μεταλλῶν γῆς· ἔτι τε χρυσίου, καὶ ἀργυρίου, καὶ μολίβδου, καὶ ὑδραργύρου· κασσιτέρου, καὶ σιδηροῦ ἤτοι χαλκώματος· καὶ περὶ πάντων τῶν ὑδάτων καὶ τῆς αὐτῶν σημειώσεως, καὶ τὸ χὰρτι ἔνε βιβράϊνο.

43.

43. ἰατροσόφιον μασοὺρ τοῦ αἰγυπτίου καὶ μετεγλωττίσθη ἀπὸ τὴν ἀῤῥάβων γλῶτταν εἰς τὴν ἑλληνικὴν παρὰ τοῦ ἐνδοξοτάτου καὶ μεγαλοπρεπεςάτου ἄρχοντος κυροῦ ἰωάννου τοῦ δοῦκα, τοῦ πανυπερσεβάςου· καὶ τὸ χαρτὶ ἔνε κόλλες μεταξοταῖς.

44. γεωργίου τοῦ Ζηγαβηνοῦ περὶ βοτανῶν μερικὴ ἀπόδειξις· καὶ ἔνε τὸ χάρτι βιβάκινο.

47. τοῦ εὐτελοῦς ἰωάννου τοῦ ῥακενδύτου καλουμένου μετάφρασις ἢ καὶ παράφρασις εἰς τὴν διοσκορίδου βίβλον· ἤγουν εἰς τὴν κανὴν φράσιν· περὶ ὕλης ἰατρικῆς· καὶ τὸ χαρτὶ ἔνε βιββάκινο.

57. ἱςορικὸν ἰωάννου κουροπαλάτου, καὶ γεγονότος δρουγγαρίου τῆς βιγλῆς, καὶ πρωτασηκρίτου, τοῦ σκυλίτζη χρονικὴ ἱςορία· καὶ ἀρχινὰ ἀπὸ τῆς βασιλείας νικηφόρου τοῦ ἀπὸ γενικῶν. καὶ τελειώκει ἑὼς τῆς βασιλείας ἰσαακίου τοῦ κομνηνοῦ, καὶ τὸ χαρτὶ ἔνε βιβράινο.

VIII. *Codd. patriarchal. bibliothecae CPolitan.* Inſcriptio haecce eſt: ταῦτα τὰ κατωθεν βιβλία εἰσὶν ἐν τῷ ῥαιδεςῷ. Ῥάιδεςον eſt coenobium gr. CPoli. Kollarius autem, illam eſſe biblioth. patriarchalem CPolitanam, quae CLXVIII. codd. continebat, haud omnino perſuaſit Altero, qui tamen nonnullorum tantum codd. nomina olim ſcripſerat. Nec vero numerati ſunt codd.

μενάνδρου κωμωδίαι.
Φιλίμωνος κωμωδίαι.
ἱςορικὸν γεωργίου μοναχοῦ.
αἱ ἱςόριαι τῶν κομνηνῶν.
Ζαχαρίου ῥήτωρος ἱςορία ἐκκλησιαςική.
ὁ ἰχνηλάτης. (h. e Bidlay fabb.)
γρηγορίου πάπα τοῦ διαλόγου ἐπίςολαὶ πρὸς τὸν βασιλέα τὸν ἴσαυρον.

ἐυσε-

εὐσεβίου τοῦ παμφίλου εἰς τὸ εὐαγγέλιον.

ἱεροκλεους νικηφόρου γρηγορᾶ περὶ τῆς νέας ῥωμαϊκῆς ἱστορίας.

ἱεροκλεους κῦρ μιχαὴλ τοῦ ψέλλου.

ἱεροκλεους γεωργίου τοῦ πακυλίτζη.

ἱεροκλεους φιλοχώρου.

εὐσεβίου τοῦ παμφίλου κατὰ πορφυρίου.

ἱεροκλεους βημαχίου περὶ βίον τοῦ μεγάλου κωνσταντίνου.

θεοδώρου ἀναγνώστου ἱστορία ἐκκλεσιαστική.

ἱεροκλεους ἐφόρου τοῦ φιλοσόφου.

ἱεροκλεους διοδώρου σικελιώτου.

ἱστορία θεοφίλου πρὸς κωνσταντῖνον τὸν μέγαν.

ἱεροκλεους θεοπόμπου.

ἱεροκλεους παπιανοῦ.

ἱεροκλεους ἀιμιλιανοῦ.

ἀπολλωνίου τοῦ τυάνεως φιλοσοφικόν.

In fine huius catalogi legitur: καὶ ἀλλὰ πολλὰ εἰσὶν βιβλία πολλὰ πολλά.

Haec ſunt, quae humaniſſimus *Alter* mihi de illis catalogis adnotarat, et quae vt cum grati animi teſtificatione memoriae prodam, haud ingratum fore litteraturae graecae amantibus exiſtimaui Plenior ſane eſt haec notitia catalogorum, quam *catalogus librorum msstorum graecorum, qui C Poli apud Chriſtianos olim adſeruabantur*, recuſus in Noua librorum rarior. conlectione, faſcic. III. p. 437. ſqq. Halis Magd. 1710. 8 Forſan, id ſi ſperare fas eſt, aliquando vir litterarum Graecorum peritus, hac *Alteri* narratione excitabitur, ad catalogos illos plenius deſcribendos ac promulgandos; aut etiam, ſi ei Conſtantinopolin profiçiſci licebit et adi-

tus

tus ad illas, quae si adhuc superſunt, bibliothecas inueſtigandas et perſcrutandas patebit, ad codices vel comparandos vel libros, qui nondum editi, et luce digni ſunt, prelo committendos et ab interitu ſeruandos.

INDEX

Major numerus indicat tomum, minor autem paginas.

Achilles Tatius I. 381.
Acta Apostolorum II. 153.
Actuarius v. Ioannes.
Adulitanum monumentum II. 271.
Aegineta v. Paullus Aegineta.
Aelianus I. 374. II. 341.
Aeschines orator I. 220. 217. 219. II. 320.
Aeschines philosophus I. 175.
Aeschylus I. 128. II. 300.
Aesopus I. 110. 72. 283. II. 297.
Agapetus II. 35. I. 72. 284. II. 310. 347.
Agathius II. 40.
Alcaeus I. 109.
Alcinous I. 327.
Alciphron II. 4.
Alcman I. 108.
Alexander Aphrod. I. 372.
Ammonius Hermeae F. II. 30.
Ammonius Saca I. 379.
Anna Comnena II. 52.
Anacreon I. 146. II. 299.
Anaxagoras I. 137.
Andocides II. 310.
Andronicus Comnenus II. 69.
Anthologia graeca I. 49.
Antonius Eremita II. 193.
Antoninus (Aurelius imperator) I. 338. II. 338.
Aphthonius II. 9. 11. 343.
I. 73. 349.
Apocrypha N. T. II. 369.
— V. T. II. 86. 361.
Apollodorus I. 279 216. II. 330.
Apollonius Dyscolus I. 334. 220.
Apollonius, mathematic. II. 21.
Apollonius Pergaeus I. 268.
Apollonius Rhodius I. 273.
Apollonius Tyan. I. 295.
Apollonius Tyrius I. 382.
Apostoli diuini II. 138.
Apostolius v. Michael.
Appianus Alexandrin. I. 337.

Aquila II. 77.
Arataeus I. 305.
Aratus I. 263. 41.
Arcadius I. 16.
Archilochus I. 107.
Archimedes I. 272.
Archytas I. 196.
Arethas II. 255.
Arethaeus II. 334.
Ariphron I. 114.
Ariſteas II. 71.
Ariſtenaetus II. 12.
Ariſtides (*Aelius*) I. 362.
Ariſtippus I. 168.
Ariſtophanes I. 165. II. 309.
Ariſtoteles I. 221. II. 300. 319. 321.
Ariſtoxenus I. 245. II. 346.
Arrianus (Flauius) I. 329. II. 336.
Arſenius II. 66.
Artemid. Epheſius II. 337.
Artemidorus I. 333. II. 337.
Athanaſius II. 219. 371.
Athenaeus I. 369. *II.* 342.
Auguſtinus II. 231.

B.

Babrias I. 283.
Barlaam II. 257.
Barnabas II. 187.
Baruch II. 85.
Baſilius Macedo II. 45.
Baſilius Magnus II. 227.
Beſſarion II. 65.
Biblia polyglotta. II. 359.
Bion I. 276. II. 299.

C.

Caius Presbyter II. 209.
Callimachus I. 260. II. 328.
Calliſtratus I. 368.
Camariota v. *Matthaeus Cam.*
Canones apoſtolici II. 183.
Cebes I. 169. 26. 301. 302. 304. II. 309.
Chariton I. 382.
Chion I. 213.
Choricius II. 38.
Chronicon paſchale II. 51.
Chryſoloras, v. *Emmanuel.*
Chryſoſtomus I. 40. II. 334.
Cleanthes I. 266. *II.* 329.
Clemens Alexandrinus, II. 206.
Clemens Romanus II. 189.
Cleomedes I. 41.
Codices graeci I. 37.
Coluthus II. 36. 348.
Conon I. 282. II. 289.
Cononis narrationes I. 54.
Conſtantinus Harmenopulus II. 61.
Conſtantinus imper. II. 7.
Conſtantinus Porphyrogennetus II. 50.
Critici libri I. 39.
Cteſias I. 194.

Cyra-

Cyrenis I. 64.
Cyrillus Alexandrinus II. 242.
Cyrillus Hierosolymit. II. 223.

D.

Demetrius Phaler. I. 247.
Democrates II. 300.
Demosthenes I. 214. II. 319. 320.
Dexippus I. 381.
Dicaearchus I. 245.
Didymus II. 222.
Dio Cassius I. 375.
Dio Chrysostomus I. 30[illegible]
Diocles I. 267.
Diodorus Siculus I. 286. II. 331.
Diogenes Laertius I. 372.
Diogenes Sinop. I. 239. II. 324.
Dionysius Alexandrin. I. 209.
Dionysius Areopagita I. 188. 195.
Dionysius Halicarn. I. 284. II. 331.
Dionysius Thrax I. 281.
Dioscorides I. 265.
Diphilus I. 252.
Dorotheus II. 70.

E.

Ecclesiasticus, v. *Salomo.*
Emmanuel Chrysoloras II. 62.
Empedocles I. 145.
Ephraimus Syrus II. 235.
Epicharmus I. 133.
Epictetus I. 300. 372. 329. 330. II. 309. 334.
Epicurus I. 253.
Epimenides I. 77.
Epiphanius II. 231.
Eratosthenes, I. 269.
Etymologicum M. I. 44.
Euangelia v. *Nou. Testamentum.*
Euangelistae II. 138.
Euclides I. 248. II. 326.
Eudocia II. 47. 344.
Eunapius II. 22.
Eunomius II. 228.
Euripides I. 152. II. 306.
Eusebius II. 213.
Eustathius I. 89.
Eustathius, auctor lib. romanensis II. 56 I. 382.
Eustathii alii II. 57.
Euthymius Zigabenus II. 256.

F.

Fauorinus I. 328.
Fischer II. 290.
Flavius Josephus II. 333.

G.

Gabrias I. 72. 283.
Galenus (Claudius) I. 351.
Gemistus (Georg.) II. 65.
Gennadius II. 258.
Georgius Cedrenus II. 51.

Georgius Hamartolus ll. 254.
Georgius Lecapenus l. 24. 41. ll. 60.
Georgius Pachymeres ll. 59. 357.
Georgius Phranzes ll. 69.
Georgius Trapezuntius ll. 65.
Glycas (Michael) ll. 68.
Gorgias l. 133.
Graecae linguae praestantia l. 1. historia et scriptores de illa. l. 4. origo l. 8. 12. 20. litterae s. characteres l. 9. accentus et pronuntiatio l. 13. 16. Analogia l. 19. dialecti l. 23. grammaticae l. 24. ll. 70. Metrum l. 36. Syntaxis. l. 34.
Gregorius Nazianzenus ll. 225. 239.
Gregorius Neocaes. ll. 209.
Gregorius Nyssenus ll. 230.
Gregor. Palamas ll. 257.

H.

Hanno l. 76.
Harpocration. ll. 14.
Hegesippus ll. 264. 196.
Heliodorus ll. 18. 343. l. 382.
Heliodorus Lariss aeus ll. 20
Helladius ll. 4
Heraclides l. 239. ll. 325.
Herennius Philo. l. 305.
Hermas ll. 192.
Hermes v. *Mercurius Trismegistus.*
Hermogenes l. 348. 73. 349. ll. 338.
Herodes (Tiberius Claudius Atticus) l. 335. 53.
Herodianus l 378.
Herodianus Aelius) l. 350. ll. 18.
Herodianus Grammaticus l. 24. 27.
Herodotus l. 138.
Hephaestion l. 338.
Hesiodus l. 103. 170.
Hesychius Illustris ll. 40.
Hesychius Lexicographus ll. 22. 55.
Hierocles ll. 6. 31. 347. l. 123.
Hieronymus ll. 234.
Himerius ll. 17.
Hipparchus l. 274.
Hippocrates l. 159. 284. ll. 45. 307.
Hippolytus ll. 207.
Homerus l. 79. eius Editt. l. 82. ll. 292. versiones l. 89. Batrachomyomachia. l. 52. 72. 80. 284. Hymni l. 80.
Horapollo l. 64.
Hypsicles l. 352.

I.

Iacobus minor ll. 178.
Iamblichus l. 364. ll. 7.
Iesus Christus ll. 129.
Iesus Siracides ll. 84.
Ignatius ll. 192.

Indo

Indorum Sapientiae ſpecimen II. 59.
Ioannes Actuarius II. 57.
Ioannes Chryſoſtomus II. 235.
Ioannes Euangeliſta II. 155. 367.
Iosephus I. 296.
Ioſephus Bryennius II. 257.
Iphicles II. 202.
Iſaeus I. 214.
Iſocrates I. 177. II. 25. 310.
Iudas II. 181.
Iul. Africanus II. 369.
Iulian. Caeſarinus II. 258.
Iulianus imperator II. 14.
Iuſtinus martyr II. 198. 369.

L.

Laſcaris (Conſtantinus) II. 69.
Lecapenus vid. Georgius *Lecapenus*.
Leo, imperator. II. 49. 50.
Leo Magentenus II. 42.
Lexica I. 44.
Libanius II. 12.
Longinus I. 380. II. 338. 343.
Longus II. 23. 344.
Lucas II. 151 367.
Lucianus I. 355. 382. II. 340.
Lycophron I. 255. II. 326.
Lycurgus I. 221. II. 321.
Lyſias I. 177.

M.

Macarius II. 222.
Macarius Magnes II. 221.
Maccabaei II. 82.
Magentenus v. *Leo Magentenus*.
Magnes v. *Macar. Magnes*.
Manethos I. 267.
Manuel Comnenus II. 32. 355.
Manuel Maximus Margunius II. 260.
Marcus II. 150.
Matthaeus Camariota II. 67.
Matthaeus, Euangeliſta II. 146. 366.
Maximus II. 14.
Maximus Tyrius I. 366. II. 341.
Melampus I. 265.
Meleager I. 280. II. 330.
Menander I. 246.
Menander, rhetor I. 380.
Memnon I. 282.
Mercurius Trismegiſtus I. 64. 69.
Michael Apoſtolius II. 66.
Michael Chon II. 57.
Michael Syncellus II. 44.
Mimnermus I. 110.
Minucianus I. 380.
Moeris Atticiſta I. 366.
Moſchion II. 41.
Moſchus I. 276. II. 299.
Muſaeus I. 72.

N.

Nemeſius II. 224.
Neophytus II. 64.
Nicephorus II. 44.

Nicephorus Gregoras II. 61. 358. I. 24.
Nicephorus Xanthopul. II. 59.
Nicetas Acominatus II. 57. 358.
Nicetas Serranius II. 255.
Nicolaus Damascenus I. 288. II. 331.
Nilus II. 241.
Nonnus II. 24.

O.

Ocellus Lucanus I. 126.
Oecumenius II. 255.
Oppianus I. 369.
Oribasius II. 17. I. 54.
Origenes II. 78. 207.
Orpheus I. 66. II. 290.
Orus Apollo, v. *Horapollo*.

P.

Palaephatus I. 65. II. 290.
Palladius II. 41.
Panaetius I. 275. II. 329.
Papias II. 195.
Pappus II. 20.
Parmenides I. 125.
Parthenius I. 282. 283. 54.
Patres ecclesiastici II 184.
Paullus Aegineta II. 42.
Paullus apostolus II. 160. 368.
Paullus Silentiarius II. 39.
Paullus Thebanus II. 212.
Pausanias I. 352. II. 340.
Petrus II. 176.
Phalaris I. 113. II. 298.
Phavorinus II. 53.
Philemon I. 246.
Philes (Manuel) II. 357.
Philes (Michael) II. 58.
Philo Judaeus I. 293.
Philoponus II. 38.
Philostratus I. 367. II. 341.
Philoxenus I. 214.
Phocylides I. 115. 122. 170. 205. II. 298.
Photius II. 46.
Phranzes v. *Georgius Phranzes*.
Physiologus Syrus. II. 232.
Pindarus I. 133.
Planudes (Maximus) II. 60.
Plato I. 196. 115. II. 315.
Plotinus I. 379.
Plutarchus I. 308.
Polemon II. 326.
Pollux (Julius) I. 365.
Polyaenus I. 346.
Polybius I. 277.
Polycarpus I. 195. 193. 194.
Porphyrius II. 1. I. 88.
Prochorus II. 157. 196.
Proclus II. 28. 347.
Procopius Gazaeus II. 34. 39.
Psellus (Michael) II. 48.
Ptolemaeus (Claudius) I. 342. II. 338.
Ptolemaei historiae I. 54.
Protagoras I. 138.
Pythagoras I. 122. 170. II. 300. 309.

Q.

Quintus Calab. v. *Cointus* Calaber.

R.

Rufus l. 308.

S.

Salomonis Sapientia ll. 83. Salomonis libri *Sapientiae* et *Ecclesiasticus* in temporibus Christi colligendi videntur viro cuidam docto in: The Monthly Magazine a. 1805. m. Mai. p. 326. coll. obseruatione ibid. 1803. m. Octobr. p. 221. Nou. p. 305. Ecclesiastic. cap. 1. legendum censet: *Simon fil. Oniae*, loco, *Simon* fil. *Boethi*, et, qui verterit *Ecclesiasticum* atque auctorem libri *Sapientiae* eundem esse Iesum cum Christo, *Siracidem* autem Philonem esse fratrem Alexandrum Alubarch.
Sibylla l. 61.
Simmias l. 252.
Simocotta v. *Theophylactus Simocotta*.
Simonides l. 121. ll. 299.
Simplicius ll. 39.
Socrates l. 163. ll. 309.
Solon l. 110.
Sophocles l. 146. ll. 304.
Soranus l. 327. 54.
Strabo l. 291. ll. 332.
Stobaeus (Ioannes) ll. 88.
Suidas ll. 53.
Symmachus ll. 77.
Synesius ll. 239.

T.

Tatianus ll. 202.
Testamentum nouum ll. 88. MSS. ll. 97. Edit. ll. 102. Versiones ll. 116. Adnotatt. et commenti. ll. 119. Adagia ll. 126. Lexica ll. 127. Euangelia ll. 140. Testamenti *veteris* interpretes graeci ll. 71. Editt vet. Test. gr. ll. 72. 364. sqq.
Themistius ll. 17.
Theocritus l. 256. ll. 327.
Theodorus Abucara ll. 253.
Theodorus Gaza ll. 63. 358.
Theodorus Mopsuestanus ll. 224.
Theodorus Prodromus ll. 52. 349.
Theodorus Studites ll. 253.
Theodosius l. 307.
Theodotion ll. 77.
Theognis l. 114.
Theon ll. 11.
Theon Alexandrinus ll. 21.
Theophanes ll. 44.
Theophanes Nicaenus ll. 258. 348.
Theophanes Nonnus ll. 50.

Theophilus II. 205. 348.
Theophilus Corydalius II. 205.
Theophraſtus I. 240. II. 325.
Theophylactus II. 256.
Theophylactus Simocotta II. 41.
Theopompus I. 220.
Thucydides I. 175. II. 310.
Timaeus I. 195.
Tobias II. 82.
Tyrtaeus II. 108. 110.
Tzetzes (Ioannes) II. 56. 355.

V.

Vlphilas II. 363.
Vlpianus I. 872. 214. 215.
Victor Antiochenus II. 240.

X.

Xenocrates I. 192.
Xenophanes I. 125.
Xenophon, Atticus I. 182. II. 311.
Xenophon, Epheſius II. 26.

Z.

Zeno I. 254.
Zenobius I. 369. II. 342.
Zoroaſter I. 69.
Zoſimus II. 27.

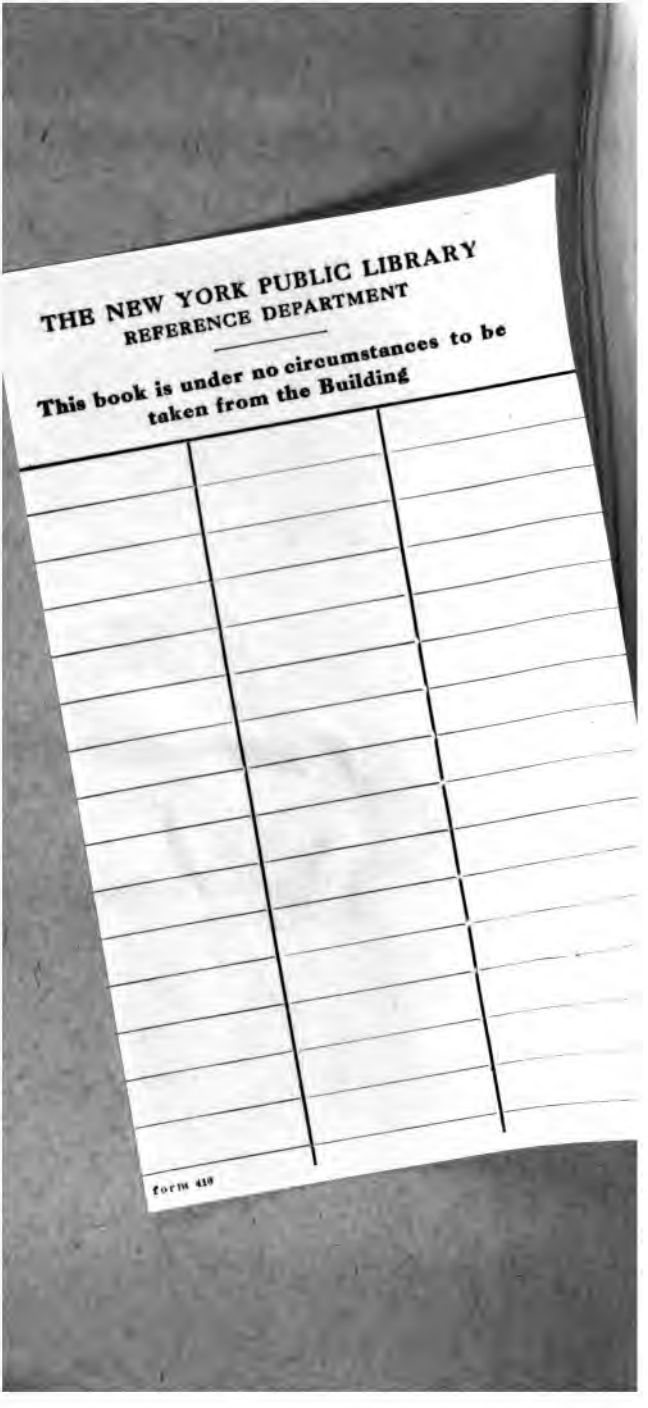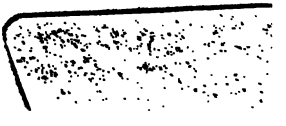
THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
REFERENCE DEPARTMENT
This book is under no circumstances to be taken from the Building
form 419